

Załącznik nr 2
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie
ul. Bursaki 12
20-150 Lublin

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Stosunki międzynarodowe

1. Poziom/y studiów: Studia pierwszego stopnia
2. Forma/y studiów: Stacjonarne i niestacjonarne
3. Nazwa dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek¹
Nauki o polityce i administracji, ekonomia i finanse, nauki prawne

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o polityce i administracji	144	79

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Ekonomia i finanse	27	15
2.	Nauki prawne	11	6

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK x NIE

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Tabela 1. Efekty uczenia się dla kierunku Stosunki międzynarodowe, obowiązujące cykl kształcenia, który rozpoczął studia w roku akademickim 2024/2025

Efekty uczenia się dla kierunku	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Po zakończeniu studiów I stopnia na kierunku absolwent:	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji
WIEDZA		
STM_W01	posiada wiedzę ogólną o umiejscowieniu stosunków międzynarodowych i dyscyplin pokrewnych w systemie nauk społecznych oraz o relacjach z innymi gałęziami nauki, w tym prawa i ekonomii	P6S_WG
STM_W02	zna pojęcia występujące w naukach społecznych, zwłaszcza w zakresie definiowania pojęcia stosunków międzynarodowych, polityki handlowej, biznesu, ekonomii i prawa	P6S_WG
STM_W03	ma zaawansowaną wiedzę o uczestnikach stosunków międzynarodowych, a w szczególności państwach, organizacjach międzynarodowych, korporacjach transnarodowych i organizacjach pozarządowych	P6S_WG
STM_W04	ma zaawansowaną wiedzę na temat roli człowieka w funkcjonowaniu relacji międzynarodowych, posiada rozszerzoną wiedzę z zakresu prawnej i politycznej ochrony praw człowieka oraz zna instrumenty prawa międzynarodowego, służące dochodzeniu praw przez jednostki i grupy	P6S_WK
STM_W05	posiada zaawansowaną wiedzę na temat wybranych europejskich i światowych struktur i instytucji	P6S_WG
STM_W06	zna szczegółowe zasady współpracy między instytucjami a organami krajowymi na poziomie rządowym i samorządowym, a także podmiotami gospodarczymi	P6S_WG
STM_W07	zna i rozumie mechanizmy i prawidłowości rządzące funkcjonowaniem człowieka w kontekście społecznym	P6S_WK
STM_W08	ma rozszerzoną wiedzę o międzynarodowych stosunkach gospodarczych, gospodarce światowej w procesie jej ewolucji, jej przyczynach i konsekwencjach	P6S_WG P6S_WK
STM_W09	ma zaawansowaną wiedzę, dotyczącą funkcjonowania podmiotów gospodarczych w otoczeniu krajowym i międzynarodowym, ze szczególnym uwzględnieniem Unii Europejskiej	P6S_WG
STM_W10	zna przepisy i zasady dotyczące systemu przedsiębiorczości wspólnotowej oraz ich implementacji w prawie krajowym państw członkowskich Unii Europejskiej	P6S_WK
STM_W11	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu procesów integracyjnych w Europie i na świecie	P6S_WK
STM_W12	ma szczegółową wiedzę o strukturach i funkcjonowaniu UE na szczeblu państw członkowskich i w otoczeniu międzynarodowym	P6S_WG
STM_W13	ma zaawansowaną wiedzę o aksjologicznej, a w szczególności etycznej istocie prawa, jak również o znaczeniu prawa dla obywatela, społeczeństwa i państwa	P6S_WK
STM_W14	posiada wiedzę o historycznej ewolucji państwa i prawa oraz o współczesnych ustrojach politycznych, zna i rozumie pojęcia, treści i normy prawa konstytucyjnego oraz międzynarodowego prawa	P6S_WG P6S_WK

	publicznego	
STM_W15	ma wiedzę z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz ochrony danych osobowych	P6S_WK
STM_W16	zna zasady podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, wykorzystującej wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, posiada wiedzę w zakresie reguł prawnego-organizacyjnych, jak również norm moralnych i etycznych, niezbędnych w wykonywaniu zawodu	P6S_WK
STM_W17	ma wiedzę o kreatywności i podmiotowości człowieka, zna i rozumie twórcze i praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	P6S_WG
WIEDZA z zakresu specjalności Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna		
STM_W18	zna zasady zawierania i realizacji umów, projektów i transakcji handlowych na rynku międzynarodowym	P6S_WK
WIEDZA z zakresu specjalności Zarządzanie procesami migracyjnymi		
STM_W19	posiada zaawansowaną wiedzę w zakresie zjawisk i procesów zachodzących w obszarze polityki migracyjnej i azylowej, zarówno w Polsce, jak i innych państwach UE	P6S_WG
STM_W20	definiuje i klasyfikuje pojęcia z zakresów procesów migracyjnych	P6S_WG
UMIĘJĘTNOSCI		
STM_U01	potrafi prawidłowo definiować pojęcia z zakresu stosunków międzynarodowych, funkcjonowania UE, jej polityki i instytucji oraz stosunków gospodarczo-handlowych, potrafi prawidłowo komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii używanej w ramach wykładanych przedmiotów	P6S_UK
STM_U02	potrafi pozyskiwać i poddawać analizie dane niezbędne do rozwiązywania konkretnych przypadków w zakresie stosunków międzynarodowych	P6S_UW
STM_U03	potrafi właściwie analizować przyczyny historyczne, ekonomiczne i społeczne oraz przebieg konkretnych zjawisk społecznych w zakresie stosunków międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem państw członkowskich UE, ich relacji zewnętrznych i wewnętrznych	P6S_UW
STM_U04	potrafi zastosować właściwe metody i narzędzia z zakresu nauki stosunków międzynarodowych i stosunków gospodarczych w celu prognozowania procesów i zjawisk, w szczególności w sferze publicznej, gospodarczej i społecznej	P6S_UW
STM_U05	potrafi analizować oraz interpretować wybrane decyzje oraz działania organów państwowych	P6S_UW
STM_U06	prawidłowo stosuje wykładnię najważniejszych zagadnień i regulacji z zakresu prawa międzynarodowego, w tym UE, i wybranych zagadnień regulacji krajowych	P6S_UW
STM_U07	wykorzystuje wiedzę z zakresu doktryn polityczno-prawnych, analizuje i interpretuje doktrynalne źródła instytucji politycznych i prawnych	P6S_UW
STM_U08	potrafi rozwiązywać kazusy z obszaru prawa międzynarodowego i krajowego	P6S_UW
STM_U09	potrafi analizować i rozwiązywać zagadnienia związane z funkcjonowaniem UE i jej polityki	P6S_UW
STM_U10	potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę na temat obowiązujących zasad funkcjonowania UE, w tym dorobek krajowy do rozstrzygania dylematów i problemów pojawiających się w pracy zawodowej	P6S_UW

STM_U11	potrafi ocenić przydatność i efektywność typowych procedur i metod wykorzystywanych w procesie zarządzania i kierowania w obszarze funkcjonowania wybranych organizacji międzynarodowych, szczególnie w dziedzinie bezpieczeństwa i gospodarki	P6S_UW
STM_U12	potrafi posługiwać się językiem właściwym dla administracji publicznej, w tym językiem prawniczym, oraz językiem właściwym dla wybranej specjalności	P6S_UK
STM_U13	potrafi przygotować wystąpienia posługując się specjalistyczną terminologią z zakresu polityki zewnętrznej państwa, sporządzać pisma urzędowe oraz brać udział w debacie, potrafi publicznie zaprezentować wyniki swojej pracy	P6S_UK
STM_U14	posiada umiejętności posługiwania się językiem obcym, zgodne z wymogami na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w szczególności w zakresie dyscyplin naukowych, którym został przyporządkowany kierunek studiów	P6S_UK
STM_U15	potrafi monitorować aktualną sytuację na arenie międzynarodowej oraz dokonać diagnozy jej krajowych uwarunkowań i kontekstów	P6S_UW
STM_U16	potrafi dokonywać obserwacji i analiz wybranych procesów gospodarczych, potrafi interpretować niezbędne w tym zakresie dane statystyczne oraz wskaźniki ekonomiczne	P6S_UW
STM_U17	interpretuje mapę polityczną, wojskową (bezpieczeństwa), gospodarczą i kulturową świata	P6S_UW
STM_U18	stosuje zasady i reguły obowiązujące w protokole dyplomatycznym, w tym użyteczne w życiu codziennym zasady savoir-vivre	P6S_UW
STM_U19	potrafi zorganizować uroczystość publiczną, wizytę zagraniczną, konferencję, debatę, a także przyjęcie delegacji zagranicznej	P6S_UO
STM_U20	w celu rozwijania kontaktów międzynarodowych uczestniczy w różnego rodzaju spotkaniach i debatach	P6S_UK P6S_UO P6S_UU
STM_U21	potrafi planować i organizować pracę indywidualną i zespołową oraz aktywnie i twórczo współdziałać w grupie, przyjmując w niej określone role i wykorzystując umiejętności kreatywnego myślenia i działania, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów oraz posługiwania się metodami skutecznej komunikacji	P6S_UO
STM_U22	rozumie potrzebę podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych, potrafi wyznaczać kierunki własnego rozwoju oraz samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	P6S_UU
UMIEJĘTNOŚCI z zakresu specjalności Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna		
STM_U23	potrafi zawierać i realizować transakcje handlowe na rynku międzynarodowym, wybrać i zastosować odpowiednią formę transakcji oraz analizować i oceniać przebieg transakcji	P6S_UW
STM_U24	potrafi wykorzystać standardowe metody i narzędzia z zakresu logistyki międzynarodowej oraz internacjonalizacji przedsiębiorstw, a także polityki logistycznej w wymiarze korporacyjnym i instytucjonalnym	P6S_UW
STM_U25	potrafi planować i przygotować projekt (w tym innowacyjny) w oparciu o realne potrzeby występujące w środowisku międzynarodowym	P6S_UW P6S_UO
UMIEJĘTNOŚCI z zakresu specjalności Zarządzanie procesami migracyjnymi		
STM_U26	potrafi diagnozować główne problemy polityki migracyjnej i azylowej państw UE oraz oceniać ich skutki dla współczesnych zagrożeń	P6S_UW

STM_U27	potrafi dokonać analizy faktów, zjawisk i procesów związanych z procesami migracyjnymi w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem Polski	P6S_UW
STM_U28	gromadzi i interpretuje informacje dotyczące problematyki migracji przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii, potrafi prawidłowo korzystać z materiałów źródłowych, literatury fachowej i mapy	P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
STM_K01	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, rozumie i przestrzega zasad etyki zawodowej i wymaga tego od innych, dba o dorobek i tradycje zawodu	P6S_KR
STM_K02	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy i kreatywny, jest aktywny społecznie. Jest odpowiedzialny oraz wykazuje samodzielność w działaniach na rzecz środowiska społecznego	P6S_KO
STM_K03	jest gotów do krytycznej oceny wyników pracy własnej	P6S_KK
STM_K04	rozumie znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów, w przypadku wystąpienia trudności potrafi zwrócić się do eksperta w danej dziedzinie naukowej	P6S_KK

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Maria Mazur	Dr, prof. WSPA, Rektor
Małgorzata Michalska-Nakoneczna	Dr, prof. WSPA, Prorektor ds. ogólnych
Apolonia Walczyna	Dyrektor Centrum Jakości Kształcenia
Ewa Raczkowska	Dyrektor Centrum Studiów Wyższych
Wioletta Montusiewicz	Koordinator ds. obsługi wykładowcy
Magdalena Mitrut	Koordinator ds. studiów wyższych
Paulina Obszańska	Dyrektor Centrum Współpracy Międzynarodowej
Mariusz Wszola	Dyrektor Centrum Informacji Naukowej i Zasobów Bibliotecznych
Mariusz Sołtys	Dyrektor Centrum Administracji
Joanna Zdżalik	Dyrektor Centrum Projektów Zewnętrznych
Joanna Szydłowska-Trzczyk	Specjalista ds. jakości kształcenia
Magdalena Siroń	Doradca Edukacyjno-Zawodowy
Barbara Mosór	Specjalista ds. księgowości

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	9
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	10
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	10
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	25
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	65
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	98
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	112
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	123
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	139
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	150
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	178
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	183
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	205
Część III. Załączniki	208
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	208

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (WSPA) została powołana 18 sierpnia 1998 roku decyzją Ministra Edukacji Narodowej. Jest wpisana do ewidencji uczelni niepublicznych prowadzonej aktualnie przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod numerem 144.

Pierwotnie założycielem Uczelni było Centrum Kształcenia Menedżerów Przemysłowych w Lublinie Sp. z o.o. - spółka działająca na rynku edukacyjnym od 1992 roku, natomiast obecnie pozwolenie na utworzenie Uczelni zostało przeniesione na Dyplom Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi. Nadzór nad działalnością Uczelni sprawuje Założyciel oraz Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego w zakresie określonym w ustawie. Bieżące zarządzanie realizują wspólnie Rektor i Kanclerz Uczelni wspomagani przez Senat oraz Prorektora ds. ogólnych.

Uczelnia rozpoczęła swoją działalność w 1998 roku otwierając specjalność „Zarządzanie przedsiębiorstwem”. Na pierwszy rok studiów przyjęto wówczas 415 studentów. W inauguracji następnego roku akademickiego 1999/2000 uczestniczyło już ponad 1400 studentów.

Jako wizję WSPA przyjęto następujące założenie: w efekcie wielowarstwowego transferu kompetencji do otoczenia Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie ma być liderem w obszarze szkolnictwa wyższego kreującym osoby przedsiębiorcze, kreatywne, aktywne we wszystkich sferach życia, wyróżniające się ponadprzeciętnym rozumieniem zjawisk zachodzących w otoczeniu, podejmujące działania zespołowe oraz przedsięwzięcia indywidualne przynoszące korzyści duchowe i materialne.

Zgodnie zaś z obraną misją Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie jest uczelnią kształcąca i integrującą studentów z całego świata, stosującą nowoczesne formy kształcenia, otwartą na różnorodność, kształtującą postawy prospołeczne. Poprzez świadomy proces kształcenia nakierowany na rozwój poczucia podmiotowości człowieka, wzmacniamy kompetencje społeczne i zawodowe niezbędne na globalnym rynku pracy.

Uczelnia oferuje osiem kierunków studiów licencjackich (Administracja, Media i dziennikarstwo, Finanse i rachunkowość, Socjologia, Pielęgniarstwo, Praca socjalna, Stosunki międzynarodowe, Zarządzanie), pięć kierunków inżynierskich (Architektura, Gospodarka przestrzenna, Informatyka, Projektowanie wnętrz, Transport), sześć kierunków studiów drugiego stopnia (Administracja, Architektura, Pielęgniarstwo, Socjologia, Zarządzanie i Informatyka) oraz jednolite studia magisterskie na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Na Uczelni można studiować w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Paletę oferty edukacyjnej uzupełnia ponad 30 kierunków studiów podyplomowych.

Kierunek Stosunki międzynarodowe prowadzony jest w ramach studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Koncepcja kształcenia została ułożona z uwzględnieniem misji i założeń strategicznych WSPA oraz polityki zapewniania jakości. W tworzeniu koncepcji kształcenia o profilu praktycznym wzięte zostały pod uwagę założenia Uczelni w przedmiotowym zakresie, kierunki i prognozy rozwoju rynku pracy oraz potrzeby pracodawców (konsultacje z przedsiębiorcami i instytucjami społecznymi). Proces kształcenia realizowany jest przez wysokiej klasy specjalistów posiadających bogate doświadczenie zawodowe, w tym przedstawiciele firm i instytucji oraz

praktyków życia społecznego. Kształcenie realizowane jest pod kątem bieżących oczekiwań lokalnego i regionalnego rynku pracy z uwzględnieniem aktualnych potrzeb instytucji samorządowych oraz biznesowych. Sposób w jaki przekazywana jest wiedza można uznać za innowacyjny, biorąc pod uwagę zarówno treść, jak również formę przekazu. Zajęcia prowadzone są metodą projektową i warsztatową, odbywają się również bezpośrednio w firmach i instytucjach podczas organizowanych wizyt studyjnych. Proces kształcenia realizowany w trakcie studiów ukierunkowany jest na ustawiczne podnoszenie kompetencji zarówno merytorycznych, jak i osobowych studenta.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Kierunek Stosunki międzynarodowe w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie prowadzony jest w ramach studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Studia na kierunku realizowane są w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, trwają sześć semestrów i kończą się nadaniem tytułu zawodowego licencjata. Kształcenie obejmuje 2548 godzin zajęć na studiach stacjonarnych i 1835 na studiach niestacjonarnych. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w trakcie studiów wynosi 182. Podstawą przyjęcia na studia licencjackie w WSPA są punkty przyznawane kandydatowi zgodnie z wynikami egzaminów maturalnych z jednego z następujących przedmiotów: język polski, geografia, wiedza o społeczeństwie, historia oraz z języka obcego nowożytnego. Każdy student po zaliczeniu drugiego semestru wybiera jedną z dwóch specjalności: Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna lub Zarządzanie procesami migracyjnymi. Praktyczny profil kierunku doskonale uzupełniają praktyki zawodowe, realizowane na piątym i szóstym semestrze studiów.

Koncepcja kształcenia na kierunku Stosunki Międzynarodowe została ułożona z uwzględnieniem misji i założeń strategicznych WSPA oraz polityki zapewniania jakości kształcenia. Zadaniem Uczelni w sferze kształcenia jest stwarzanie warunków do rozwoju, wspieranie, stymulowanie, uczenie innowacyjnej kreatywności oraz poszerzanie perspektywy poznawczej. Cele te na kierunku Stosunki międzynarodowe osiągane są poprzez całościową koncepcję kształcenia oraz działania zorientowane na zapewnienie jej jakości. W opracowywaniu koncepcji studiów uwzględniono elementy wynikające z dyscyplin naukowych oraz specyfiki Lubelszczyzny, a także przepisów prawa, które zobowiązują całą Uczelnię do przejścia na kształcenie zorientowane praktycznie. W tworzeniu koncepcji kształcenia o profilu praktycznym wzięte zostały pod uwagę kierunki i prognozy rynku pracy (poziom regionalny i krajowy), a także potrzeby pracodawców Województwa Lubelskiego, bowiem Uczelnia stara się stale uaktualniać program studiów zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy - stałym członkiem Rady Konsultacyjnej są przedstawiciele różnych szczebli administracji publicznej (m. in. Urząd Miasta Lublin, Lubelski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski), organizacji pozarządowych (Stowarzyszenie Homo Faber, Fundacja Inicjatyw Menadżerskich, Fundacja Instytut na Rzecz Państwa i Prawa), organizacji międzynarodowych (UNHCR Polska Oddział Lubelski, Komisja Europejska Punkt informacyjny EUROPE DIRECT Lublin WySPA, AHF Poland), placówek dyplomatycznych (Konsulat Generalny Ukrainy w Lublinie, Konsulat Honorowy Austrii, Konsulat Honorowy Czech), eksperci z zakresu dyplomacji, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb regionu lubelskiego w zakresie współpracy transgranicznej oraz procesów migracyjnych i integracyjnych. Ponadto, zgodnie z polityką kształcenia WSPA, w koncepcji kształcenia o profilu praktycznym założono, że student ma być

przygotowany do wejścia na rynek pracy niezależnie od lokalizacji miejsca pracy, posiadając nie tylko wiedzę teoretyczną, ale przede wszystkim umiejętności jej wykorzystania w rozwiązywaniu problemów, z którymi będzie musiał się zmierzyć w pracy zawodowej. Koncepcja kształcenia na kierunku Stosunki międzynarodowe w WSPA zakłada zatem wyposażenie absolwenta zarówno w wiedzę teoretyczną, jak i w umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne niezbędne w pracy zawodowej w obszarze stosunków międzynarodowych. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni opiera się w szczególności na:

- 1) praktycznym profilu studiów, kładącym nacisk na rozwój kreatywności, przedsiębiorczości oraz umiejętności prowadzenia projektów i realizacji inicjatyw w zakresie współpracy transgranicznej oraz procesów migracyjnych i integracyjnych różnych grup migrantów;
- 2) systematycznym rozwoju kompetencji interpersonalnych i komunikacyjnych, obejmującym kluczowe umiejętności niezbędne w dynamicznym środowisku międzynarodowym. Do najważniejszych należą:
 - a) kompetencje interkulturowe – zdolność do skutecznego funkcjonowania w wielokulturowych zespołach, otwartość na różnorodność oraz umiejętność adaptacji do odmiennych norm i wartości;
 - b) negocjacje i mediacje – umiejętność rozwiązywania konfliktów oraz prowadzenia dialogu pomiędzy stronami o różnych interesach, co jest kluczowe w dyplomacji, polityce migracyjnej i współpracy transgranicznej;
 - c) dyplomacja i etykieta międzynarodowa – znajomość zasad komunikacji w środowisku dyplomatycznym, umiejętność budowania relacji oraz prowadzenia rozmów na szczeblu międzynarodowym;
 - d) komunikacja wielojęzyczna – biegłość w językach obcych oraz umiejętność dostosowania stylu komunikacji do różnych odbiorców, co ułatwia współpracę na arenie międzynarodowej;
- 3) kształtowaniu postaw innowacyjnych i odpowiedzialnych społecznie z uwzględnieniem:
 - a) zaangażowania w rozwiązywanie globalnych wyzwań – promowanie świadomości problemów międzynarodowych, takich jak kryzysy migracyjne, zmiany klimatyczne, nierówności społeczne oraz konflikty zbrojne, a także rozwijanie umiejętności znajdowania skutecznych rozwiązań;
 - b) zrównoważonego rozwoju i etyki globalnej – kształtowanie postaw zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz odpowiedzialności za społeczność lokalne i międzynarodowe, co sprzyja budowaniu stabilnych i sprawiedliwych relacji międzynarodowych;
 - c) kreatywnego podejścia do współpracy międzynarodowej – rozwijanie innowacyjnych strategii w zakresie pomocy humanitarnej, negocjacji i integracji społecznej, a także zdolności do inicjowania i realizowania projektów w zakresie współpracy międzynarodowej;
- 4) oparciu programu i metod kształcenia o współpracę z otoczeniem społeczno - gospodarczym, co przejawia się m. in. w zatrudnianiu na stanowiskach wykładowców specjalistów z doświadczeniem zawodowym, zdobytym w sektorze rządowym, samorządowym i pozarządowym. Daje to gwarancję aktualności przekazywanej wiedzy i umiejętności, które są oczekiwane przez rynek pracy. Praktycy wchodzi również w skład wszystkich organów konsultacyjnych WSPA: Rad Konsultacyjnych poszczególnych kierunków, kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia oraz Konwentu Rozwoju WSPA.

Uczelnia stara się stale uaktualniać koncepcję kształcenia oraz program studiów zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb regionu lubelskiego, wynikających przede wszystkim z bezpośredniego położenia przy wschodniej granicy UE, poprzez m. in.:

- 1) wykorzystanie dobrych praktyk, dotyczących wzorców i doświadczeń zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, właściwych dla kształcenia praktycznego na kierunku Stosunki międzynarodowe;
- 2) utrzymanie równowagi pomiędzy podejściem naukowym i praktycznym poprzez odpowiedni dobór kadry dydaktyczno-naukowej;
- 3) stały kontakt z pracodawcami, zarówno z placówkami dyplomatycznymi, jak i instytucjami administracji publicznej regionu oraz organizacjami pozarządowymi;
- 4) uwzględnienie założeń Strategii Miasta Lublin 2030. Historia Uczelni rozpoczęła się w 1998 roku od kierunku Zarządzanie, dlatego też wszystkie programy kształcenia zawierają przedmioty z zakresu szeroko rozumianej przedsiębiorczości. Strategia Miasta Lublin stanowi, iż Urząd Miasta Lublin wspiera kulturę przedsiębiorczości. Inspirowanie i budowanie zainteresowania wśród młodych ludzi podejmowaniem działalności gospodarczej oraz wyposażanie zainteresowanych w niezbędne kompetencje, jest procesem wieloletnim. Pełna synergia pomiędzy uczelniami, miastem, przedsiębiorcami i konsekwencja w realizacji postawionych celów, pozwala Lublinowi być w czołówce miast wspierających przedsiębiorczość młodych ludzi. Urząd Miasta Lublina realizuje m. in. program Lublin Akademicki, będący częścią Strategii miasta. Polega on na wspieraniu rozwoju Uczelni oraz wszelkich inicjatyw Uczelni na rzecz współpracy z mieszkańcami miasta, instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz biznesem w Lublinie. Priorytetem jest powiązanie systemu kształcenia z potrzebami gospodarki lokalnej, poprzez zaangażowanie pracodawców do współtworzenia i realizacji programów edukacyjnych oraz promocja kształcenia i kariery w branżach priorytetowych dla gospodarki miasta. Stworzenie studentom warunków rozwoju zawodowego, ma być zachętą do pozostania w Lublinie, po ukończeniu studiów. Urząd Miasta Lublin działa aktywnie na rzecz rozwoju rynku pracy oraz uczynienia z Lublina miasta „dobrego do życia” dla młodych ludzi;
- 5) prowadzenie przez WSPA Punktu EUROPE DIRECT Lublin WySPA, który jest członkiem sieci punktów informacyjnych Komisji Europejskiej. Ośrodki pełnią funkcję komunikacyjną, ich celem jest przekazywanie bieżących komunikatów dotyczących polityk UE, przybliżają europejskie zagadnienia mieszkańcom regionu i zachęcają ich do udziału w debacie na temat przyszłości UE. Dla studentów Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie EUROPE DIRECT jest miejscem informacji europejskiej na potrzeby prac etapowych i licencjackich, praktyk i dodatkowych możliwości rozwoju, np. dzięki organizacji wizyt studyjnych, wykładów otwartych, czy debat oksfordzkich. Studenci angażują się w działania realizowane przez punkt – m. in. uczestniczą (jako wolontariusze) w lekcjach europejskich organizowanych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na terenie woj. lubelskiego, pomagają w organizacji wydarzeń merytorycznych, uczestniczą w debatach dotyczących ważnych zagadnień i wyzwań, przed którymi stoi Unia Europejska;
- 6) uwzględnienie w koncepcji kształcenia założeń strategicznych Unii Europejskiej ze szczególnym naciskiem na:
 - a) wielokulturowość i integrację społeczną – kształtowanie kompetencji niezbędnych do budowania otwartego społeczeństwa, promowanie dialogu międzykulturowego oraz działań na rzecz integracji migrantów, co jest szczególnie istotne w wielokulturowym

środowisku Lublina, będącego jednym z kluczowych ośrodków akademickich i migracyjnych w Polsce. Uczelnia realizuje ten postulat również poprzez działania praktyczne, tj. realizację zajęć dydaktycznych w formach aktywnych, z udziałem partnerów zewnętrznych. Studenci są zaangażowani w działania instytucji samorządowych i pozarządowych. Wykonują zadania w ramach ich działalności statutowej, np. odbywają praktyki zawodowe, udzielając wsparcia w usprawnieniu funkcjonowania migrantów w mieście i regionie, poprzez wskazanie odpowiednich rozwiązań systemowych. Zajęcia dydaktyczne prowadzone przez praktyków, obfitują w casusy z życia zawodowego, a tematyka prac etapowych powiązana jest z aktualną sytuacją społeczną, gospodarczą i polityczną;

- b) politykę migracyjną i azylową UE – analizowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie zarządzania migracją, ochrony praw migrantów oraz tworzenia strategii integracyjnych w zgodzie z wartościami europejskimi, takimi jak solidarność, poszanowanie praw człowieka i inkluzyjność. Po wybuchu wojny na Ukrainie, Lublin stał się miejscem wdrażania różnorodnych programów, mających na celu obsługę migrantów i ofiar działań wojennych, w które wielu studentów zostało zaangażowani od pierwszego dnia. Początkowo jako wolontariusze, angażowali się praktycznie w zagadnienia kryzysu migracyjnego, stając się niekiedy stałymi współpracownikami organizacji pomocowych. Tego rodzaju doświadczenia są spójne z efektami kształcenia na kierunku i budują pierwsze, choć trudne, doświadczenia zawodowe;
- c) europejską strategię zrównoważonego rozwoju – promowanie działań na rzecz sprawiedliwej transformacji społecznej i ekologicznej, uwzględniając kwestie migracji klimatycznej oraz odpowiedzialnego gospodarowania zasobami;
- d) rozwój kompetencji cyfrowych i innowacji – dostosowanie programów kształcenia do wymogów unijnej agendy cyfrowej, wspieranie studentów w zdobywaniu umiejętności niezbędnych do pracy w międzynarodowych organizacjach i projektach transgranicznych;
- e) politykę spójności i współpracę transgraniczną – przygotowanie studentów do pracy w strukturach unijnych, organizacjach międzynarodowych i instytucjach wspierających rozwój regionalny oraz integrację europejską, ze szczególnym uwzględnieniem roli Lublina jako ważnego ośrodka współpracy między Polską a krajami Europy Wschodniej;
- f) aktywne obywatelstwo europejskie – zachęcanie studentów do uczestnictwa w programach unijnych, takich jak Erasmus+, co sprzyja budowaniu postaw proeuropejskich i zaangażowania w rozwój wspólnej przestrzeni europejskiej;
- g) integracja tych założeń w proces kształcenia pozwala na przygotowanie absolwentów do efektywnego działania w środowisku europejskim, z uwzględnieniem specyfiki lokalnej, jaką jest wielokulturowość Lublina i jego rola w procesach migracyjnych.

Koncepcja kształcenia na kierunku Stosunki Międzynarodowe została opracowana w ścisłej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. W Uczelni przyjęto zasadę konsultowania koncepcji i programu studiów z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności w ramach powołanych dla każdego kierunku Rad Konsultacyjnych, w skład których wchodzi przedstawiciele instytucji i organizacji, zajmujących się współpracą międzynarodową powiązaną ze specyfiką kierunku. Na kierunku Stosunki międzynarodowe Rada Konsultacyjna w obecnym składzie powołana została zarządzeniem nr 92/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku, a jej członkami zostali:

- 1) dr Maria Mazur, prof. WSPA – Dziekan kierunku, Przewodnicząca;
- 2) Piotr Majchrzak – Konsul Republiki Austrii w Lublinie;
- 3) Oleh Kuts – Konsul Ukrainy w Lublinie;
- 4) Andrzej Jaroszyński - Konsul generalny RP w Chicago (1991-1992), zastępca ambasadora w Waszyngtonie w stopniu radcy-ministra, ambasador w Norwegii (2001-2005), ambasador w Australii (2008-2013);
- 5) Wiktoria Herun – Zastępca Dyrektora ds. akademickości i promocji gospodarczej, Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów, Urząd Miasta Lublin;
- 6) Anna Dąbrowska – Prezeska Stowarzyszenia Homo Faber;
- 7) Paweł Prokop – Fundator i Prezes Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 8) Yulian Hofman – Instytut Na Rzecz Państwa i Prawa;
- 9) Renata Jońska – Kierownik Oddziału Projektowania oraz Funduszy Europejskich Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie;
- 10) Renata Rojek – Kierownik Oddziału ds. Pomocy Środowiskowej, Lubelski Urząd Wojewódzki;
- 11) Anna Szadkowska – Ciężka – Country Program Manager, AHF Poland;
- 12) Przedstawiciel studentów. W bieżącym roku akademickim udział w posiedzeniach bierze studentka kierunku Stosunki Międzynarodowe – Pani Oliwia Stępień.

Stałym gościem Rady Konsultacyjnej jest przedstawiciel Europe Direct Lublin Wyspa - punktu informacyjnego Komisji Europejskiej, który mieści się w siedzibie Uczelni.

Członkowie Rady Konsultacyjnej wyrażają opinie m. in. na temat dotychczasowego programu studiów oraz procesu jego realizacji, a następnie opiniują projekt zmian dokonanych na podstawie wspomnianych wyżej opinii. Koncepcja kształcenia konsultowana jest także z interesariuszami wewnętrznymi - wykładowcami, z których większość posiada praktyczne doświadczenie w pracy zawodowej w obszarze dyscyplin naukowych wpisanych do programu studiów – nauk o polityce i administracji, nauk prawnych oraz ekonomii i finansów (np. dr inż. Tomasz Białowąs, dr Artur Kokozkiewicz, dr inż. Adam Włodarczyk, prof. WSPA, dr Bartosz Sobotka, mgr Andrzej Jaroszyński, dr Maria Mazur, prof. WSPA, mgr Piotr Skrzypczak, mgr Anna Bielak, mgr Paweł Prokop) oraz przedstawicielami studentów, biorącymi udział w pracach kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Ponadto, Studenci mają możliwość wypowiedzenia się w procesie ankietyzacji, prowadzonej przez Pełnomocnika Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, jak również poprzez kontakt z Pełnomocnikiem Rektora ds. Studentów, Dziekanem Kierunku, Rzecznikiem Akademickim, Pełnomocnikiem Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami, czy pracownikami Dziekanatu. W wyniku takich konsultacji zmianie uległ program studiów m. in. w zakresie wprowadzenia do programu studiów specjalności Zarządzanie procesami migracyjnymi czy przedmiotów takich jak Religie we współczesnym świecie, Pomoc humanitarna i rozwojowa, Wprowadzenie do postępowania administracyjnego czy Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych. Jak wspomniano wcześniej, w opracowaniu koncepcji kształcenia wzięto pod uwagę także doświadczenia z wzorców, dobrych praktyk i inspiracji zarówno polskich, jak i międzynarodowych. Dzięki tym działaniom program studiów kierunku odpowiada współczesnym wymaganiom stawianym zarówno kadrze urzędniczej, jak i pracownikom zatrudnianym w organizacjach pozarządowych realizujących zadania z zakresu współpracy międzynarodowej czy stosunków międzykulturowych oraz w podmiotach sektora prywatnego. Warto w tym miejscu nadmienić, iż nad stałym doskonaleniu programu studiów na opisywanym kierunku pracuje Zespół ds. jakości kształcenia, w skład którego

wchodzą osoby z doświadczeniem zawodowym zgodnym z dyscyplinami naukowymi objętymi programem studiów:

- 1) dr Maria Mazur, prof. WSPA – Dziekan kierunku, Przewodnicząca;
- 2) dr Marta Komorska, prof. WSPA;
- 3) dr Norbert Obara;
- 4) mgr Anna Bielak;
- 5) mgr Piotr Skrzypczak;
- 6) Przedstawiciel Studentów.

Koncepcja kształcenia na kierunku Stosunki międzynarodowe oparta jest na podejściu systemowym i interdyscyplinarnym, w związku z czym kierunek łączy w sobie nauczanie o stosunkach międzynarodowych, komunikacji międzykulturowej, elementy prawa, przedsiębiorczości, czy ekonomii. W procesie kształcenia nacisk został położony z jednej strony na wyposażenie studentów w wiedzę ogólną z jednoczesną umiejętnością jej stosowania w zakresie sektora publicznego, organizacji pozarządowych, placówek dyplomatycznych, ale w równie dużym stopniu na wykształcenie praktycznych kompetencji społecznych i osobowościowych, takich jak kreatywność i przedsiębiorczość czy umiejętność pracy w środowisku wielokulturowym, zachowując poprawną komunikację z przedstawicielami różnych kultur. Świadczą o tym obecne w programie kształcenia moduły (grupy przedmiotów) kształcące kompetencje osobowościowe i społeczne. Zgodnie z misją WSPA Uczelnia tworzy warunki do odkrywania i rozwoju kreatywności, a także wspiera i stymuluje rozwój studentów. Rozwój kreatywności ukierunkowany jest w szczególności na pobudzenie niestandardowego myślenia, przeformułowywanie przyjętych schematów, tworzenia nowych idei i rozwiązań. W tym celu zajęcia na kierunku Stosunki międzynarodowe nakierowane są na pogłębianie umiejętności i wiedzy, w oparciu o którą studenci, rozwiązując problemy rozwijają własną osobowość i uzyskują nowe kompetencje. Dzięki różnorodnym formom zajęć studenci zyskują świadomość, że rzeczywistość można kreować oraz opisywać z różnych punktów widzenia, a także że można ją zmieniać. Nabywają również umiejętność wyboru różnych opisów rzeczywistości i posługiwania się tymi opisami w rozwiązywaniu konkretnych problemów. Oferowane specjalności i moduły przygotowują absolwenta do budowania własnej kariery zawodowej, a tym samym wpisują się w misję Uczelni.

Celem kształcenia na kierunku Stosunki międzynarodowe jest przekazanie wiedzy oraz umiejętności jej praktycznego wykorzystania w dziedzinie nauk społecznych, zwłaszcza podstaw współpracy międzynarodowej, w tym biznesu międzynarodowego i współpracy transgranicznej oraz zarządzania procesami migracyjnymi. Studia na kierunku obejmują wszechstronne przygotowanie do udziału w procesie administrowania w sektorze publicznym, pozarządowym oraz prywatnym. Stanowią także połączenie tradycyjnej, teoretycznej administracji z innowacyjnym podejściem uwzględniającym aktualne potrzeby i oczekiwania jednostek samorządu terytorialnego (JST) oraz rynku pracy. Absolwent kierunku Stosunki międzynarodowe jest przygotowany do podjęcia pracy urzędniczej w różnych organach administracji publicznej, administracji rządowej i samorządowej, podmiotach prywatnych, organizacjach pozarządowych, realizujących zadania z zakresu współpracy międzynarodowej, obsługi i wsparcia różnych grup migrantów, współpracy transgranicznej.

Program studiów na kierunku Stosunki międzynarodowe pozwala w szczególności opanować kompetencje związane z kluczowymi obszarami oddziaływania administracyjnego oraz poznać

strukturę i funkcjonowanie konstytucyjnych organów państwa. Studenci poznają strukturę i funkcjonowanie organów samorządu terytorialnego w systemie ustrojowym RP, jak również zapoznają się z rozwojem i zasadami funkcjonowania instytucji i organów Unii Europejskiej. Kształcenie na kierunku pozwala poznać i zrozumieć podstawy prawa międzynarodowego, współczesnym systemów politycznych i ustrojów politycznych państw współczesnych oraz wybrane zagadnienia z zakresu praw człowieka, współpracy transgranicznej, czy współczesnych procesów migracyjnych, a także nabyć umiejętność wykorzystywania tej wiedzy do rozstrzygnięcia konkretnych problemów współpracy międzynarodowej. Studenci rozwijają świadomość zmian zachodzących na arenie międzynarodowej, ze szczególnym uwzględnieniem procesów migracyjnych i współpracy transgranicznej mających bezpośredni wpływ na rozwój Lublina i Województwa Lubelskiego. Program studiów zapewnia nabycie wiedzy i umiejętności praktycznych w zakresie współczesnych stosunków gospodarczych, procesów migracyjnych, praw człowieka.

Absolwent kierunku Stosunki międzynarodowe jest przygotowany do samodzielnego doskonalenia i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności w warunkach postępu procesów integracyjnych w Europie. Posiada wiedzę o obowiązującym na terytorium RP systemie prawa, zna źródła prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisy prawa międzynarodowego, w tym strukturę organów Unii Europejskiej. Absolwent potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do rozwiązywania problemów pojawiających się w pracy zawodowej, np. urzędnika administracji publicznej odpowiedzialnego za współpracę międzynarodową, menadżera organizującego konferencje międzynarodowe, pracownika sektora pozarządowego pracującego w projektach międzynarodowych czy przedsiębiorcy zajmującego się transgraniczną lub międzynarodową działalnością gospodarczą. Jest przygotowany do pracy w otoczeniu wielokulturowym. Posiada takie cechy jak uczciwość i odpowiedzialność oraz lojalność wobec pracodawców, a także opanowanie i systematyczność. Charakteryzuje się kreatywnością, przedsiębiorczością i zdolnością do pracy zespołowej. Wykazuje zaangażowanie w życie społeczne na różnych jego płaszczyznach oraz ma świadomość potrzeby dalszego kształcenia się. Absolwent kierunku Stosunki międzynarodowe znajdzie zatrudnienie w następujących sferach szeroko pojętej administracji: administracja samorządowa, administracja rządowa, placówki dyplomatyczne, instytucje komercyjne krajowe i zagraniczne, organizacje pozarządowe.

Program studiów umożliwia wybór jednej z dwóch specjalności: Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna lub Zarządzanie procesami migracyjnymi. Treści programowe specjalności Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna skoncentrowane są wokół zasad funkcjonowania rynku globalnego i rynku Unii Europejskiej, w tym: zasad konkurencji, procedur związanych z przepływem towarów przez granice, umiejętności przeprowadzenia analizy i oceny sytuacji na rynkach międzynarodowych. Absolwent specjalności nabywa umiejętności przygotowania do przeprowadzenia profesjonalnej analizy i oceny sytuacji w gospodarce światowej, w tym w UE oraz uzyskał wiedzę dotyczącą pozyskiwania środków z UE. Z kolei treści programowe specjalności Zarządzanie procesami migracyjnymi skoncentrowane są wokół procesów migracyjnych RP i UE oraz struktury narodo-etnicznej wybranych państw. Absolwent tej specjalności zna zasady funkcjonowania instytucji i organów RP i UE odpowiedzialnych za politykę migracyjną i azylową. Dysponuje praktycznymi umiejętnościami i kompetencjami związanymi z obsługą i wsparciem różnych grup migrantów w Polsce i UE. Jest przygotowany do realizacji projektów współpracy

transgranicznej, międzynarodowych programów edukacyjnych oraz projektów pomocy, wsparcia i integracji cudzoziemców w Polsce.

Biorąc pod uwagę powyższe, warto nadmienić, że stale udoskonalana i modyfikowana koncepcja kształcenia daje możliwość przyszłym absolwentom kierunku podjęcia pracy w organach zarówno administracji państwowej, jak i samorządowej, które kształtują politykę zagraniczną i gospodarczą oraz w organizacjach i instytucjach międzynarodowych. Kształcąc się w ramach specjalności objętych programem studiów absolwenci mogą także znaleźć zatrudnienie w przedsiębiorstwach rozwijających współpracę międzynarodową, a także w sektorze pozarządowym realizującym zadania z zakresu wsparcia i pomocy różnym grupom migrantów oraz integracji przedstawicieli różnych kultur.

Warto również nadmienić, iż Uczelnia zakończyła realizację projektu dofinansowanego ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju pod tytułem „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni”, którego głównym celem był wzrost jakości kształcenia Uczelni i dopasowanie go do potrzeb społecznych i gospodarczych, prowadzących do zwiększenia interdyscyplinarności i elastyczności konstruowania ścieżek kształcenia, przełamywania wzajemnej izolacji wydziałów oraz optymalnego wykorzystania zasobów Uczelni, poprzez realizację zintegrowanego programu rozwoju WSPA, obejmującego realizację programów kształcenia, dostosowanych do potrzeb gospodarki i realizacji szkolnictwa, ukierunkowanych na wyposażenie studentów w praktyczne umiejętności, kształcenie w języku obcym, podniesienie kompetencji językowych, zawodowych, komunikacyjnych, informatycznych i analitycznych. W ramach wspomnianego wyżej projektu kształcenia Uczelnia rozszerzyła ofertę od roku akademickiego 2019/2020 o kształcenie w językach: angielskim i rosyjskim oraz zatrudniła na kierunku dwóch wykładowców – cudzoziemców. Tym sposobem program kształcenia został dostosowany do rozwoju potrzeb, umiejętności i kompetencji studentów zagranicznych.

Definiując zakładane kierunkowe efekty uczenia się kierowano się zasadą zachowania spójności z efektami uczenia się opisanymi w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 roku o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 roku w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się dla cyklu kształcenia, który rozpoczął studia w roku akademickim 2024/2025 ujęte zostały w programie studiów kierunku Stosunki międzynarodowe, stanowiącym załącznik nr 17 do uchwały nr 574/2024 Senatu WSPA w Lublinie z dnia 26 czerwca 2024 roku. Zgodnie z zapisami wspomnianego programu studiów kierunkowe efekty uczenia się przypisano do dyscypliny naukowej nauki o polityce i administracji – jako wiodącej, oraz do dyscyplin naukowych ekonomia i finanse oraz nauki prawne. Załącznik nr 1 do programu studiów zawiera kompletną tabelę efektów uczenia się dla kierunku Stosunki międzynarodowe, w której ujęte zostały: opis poszczególnych kierunkowych efektów uczenia się (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) oraz odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przegląd poszczególnych efektów uczenia się pozwala na poznanie koncepcji kształcenia oraz umożliwia weryfikację założeń dotyczących sylwetki absolwenta. Efekty uczenia się obejmują najważniejsze, kluczowe dla badań nad stosunkami międzynarodowymi zagadnienia, problemy, kategorie pojęciowe oraz kategorie poznawcze. Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych oraz wiedzy niezbędnej do formułowania i rozwiązywania zadań z zakresu studiowanego kierunku. Kluczowe efekty uczenia się dla kierunku Stosunki międzynarodowe wyposażają absolwenta w:

- 1) wiedzę o umiejscowieniu stosunków międzynarodowych i dyscyplin pokrewnych w systemie nauk społecznych oraz o relacjach z innymi gałęziami nauki, w tym prawa i ekonomii (STM_W01) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Podstawy stosunków międzynarodowych, w trakcie którego student nabywa wiedzę o podstawowych wymiarach funkcjonowania stosunków międzynarodowych: politycznym, gospodarczym, kulturalnym i związanym z bezpieczeństwem;
- 2) wiedzę o pojęciach występujących w naukach społecznych, zwłaszcza w zakresie definiowania pojęcia stosunków międzynarodowych, polityki handlowej, biznesu, ekonomii i prawa (STM_W02) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Doktryna państwa i prawa, w trakcie którego student nabywa wiedzę dotyczącą pojęć odnoszących się do państwa i prawa charakterystycznych dla przedstawicieli myśli politycznej i prawnej;
- 3) wiedzę o szczegółowych zasadach współpracy między instytucjami a organami krajowymi na poziomie rządowym i samorządowym, a także podmiotami gospodarczymi (STM_W06) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Ustroje państw współczesnych, w trakcie którego student poznaje szczegółowe zasady współpracy i funkcjonowania oraz współzależności między najważniejszymi instytucjami ustrojowymi wybranych państw współczesnych;
- 4) wiedzę z zakresu mechanizmów i prawidłowości rządzących funkcjonowaniem człowieka w kontekście społecznym (STM_W07) - efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Procesy migracyjne we współczesnym świecie, w trakcie którego student poznaje fakty, procesy i zjawiska zachodzące współcześnie w migracjach, zarówno w perspektywie mikro (sprawczość jednostki), mezo (problematyka swój – obcy na poziomie integracji grup społecznych), jak i makro (zarządzanie tymi procesami);
- 5) umiejętność prawidłowego definiowania pojęć z zakresu stosunków międzynarodowych, funkcjonowania UE, jej polityki i instytucji oraz stosunków gospodarczo-handlowych oraz umiejętność prawidłowego komunikowania się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii używanej w ramach wykładanych przedmiotów (STM_U01) - efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Polityka zagraniczna RP, w trakcie którego student nabywa umiejętność prawidłowego definiowania pojęć z zakresu polityki zagranicznej, zarówno na poziomie kształtowania jej koncepcji, jak i na poziomie operacyjnym (dyplomacja);
- 6) umiejętność pozyskiwania i poddawania analizie danych niezbędnych do rozwiązywania konkretnych przypadków w zakresie stosunków międzynarodowych (STM_U02) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych, w trakcie którego student nabywa umiejętność przeprowadzania analizy strategicznej organizacji w oparciu o metodę analizy SWOT, PEST, macierz BCG, uwzględniając zarówno czynniki zewnętrzne, jak i wewnętrzne;
- 7) umiejętność właściwego analizowania przyczyn historycznych, ekonomicznych i społecznych oraz przebieg konkretnych zjawisk społecznych w zakresie stosunków międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem państw członkowskich UE, ich relacji zewnętrznych i wewnętrznych (STM_U03) - efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Demografia, w trakcie którego student nabywa umiejętność dokonywania obserwacji i analizy wybranych zjawisk oraz procesów społeczno-demograficznych, ze szczególnym uwzględnieniem prognozowania sytuacji demograficznej państw UE;
- 8) umiejętność stosowania wykładni najważniejszych zagadnień i regulacji z zakresu prawa międzynarodowego, w tym UE, i wybranych zagadnień regulacji krajowych (STM_U06) – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Współczesne systemy polityczne, podczas którego

student nabywa umiejętność prawidłowego interpretowania zasad konstytucyjno-prawnych państw demokratycznych;

- 9) umiejętność planowania i organizowania pracy indywidualnej i zespołowej oraz aktywnego i twórczego współdziałania w grupie, przyjmowania w niej określonej roli i wykorzystywania umiejętności kreatywnego myślenia i działania, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów oraz posługiwania się metodami skutecznej komunikacji (STM_U21) - efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Komunikacja międzykulturowa, podczas którego student nabywa umiejętność wcielenia się w rolę na potrzebę wspólnego działania zespołowego dotyczącego procesów stereotypizacji oraz uchodźstwa;
- 10) gotowość do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, rozumienia i przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, dbania o dorobek i tradycje zawodu (STM_K01) - efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Religie we współczesnym świecie, dzięki któremu student jest gotów do postępowania z zachowaniem zasad etyki, uznaje i szanuje różnice wynikające z wyznawanej wiary.

Podsumowując, kluczową ideą przyświecającą procesowi tworzenia koncepcji studiów na kierunku Stosunki międzynarodowe, prowadzonym w WSPA w Lublinie, jest silne zorientowanie na kształcenie umiejętności praktycznych przy stałej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zarówno kierunku, jak i całej Uczelni, o czym świadczy m. in. przeważająca część kadry dydaktycznej, posiadającej praktyczny background, wynikający z pracy zawodowej w placówkach dyplomatycznych, administracji publicznej realizującej zadania z zakresu współpracy międzynarodowej, w sektorze pozarządowym zajmującym się pomocą i wsparciem dla różnych grup migrantów oraz realizującym projekty z zakresu współpracy transgranicznej (kadra kierownicza różnych szczebli i pracownicy administracji samorządowej, rządowej i pozarządowej, dyplomaci, radni). Konstrukcja programu na kierunku Stosunki międzynarodowe ma również charakter antycypowania nowych paradygmatów rozwojowych, uwzględniających globalne zjawiska, takie jak: zrównoważony i zintegrowany rozwój czy wielokulturowość. Źródłem sukcesu w procesie nauczania jest osiągnięcie efektu synergii na linii dydaktycy – członkowie Rady Konsultacyjnej – szefowie instytucji przyjmujących studentów na praktyki oraz dostosowanie treści kształcenia do bieżących problemów i wyzwań stojących przed współczesną administracją publiczną (takich jak m.in. umowa partnerska rządu RP z Unią Europejską, nowe cele rozwojowe UE, strategiczne dokumenty przyjmowane przez samorząd: strategie rozwojowe, w tym ponadlokalne, plany rewitalizacji, programy gospodarki niskoemisyjnej, projekty adaptacji do zmian klimatu, kryzysy gospodarcze i polityczne, pandemie, kryzysy migracyjne).

W związku z wojną w Ukrainie doszło do zmian w treściach kształcenia poszczególnych przedmiotów na kierunku. Ponadto wprowadzenie w 2020 roku specjalności Zarządzanie procesami migracyjnymi okazało się zabiegiem trafnym biorąc pod uwagę napływ uchodźczyń i uchodźców uciekających przed wojną w Ukrainie. Treści specjalności zawierają elementy związane z miastem Lublin, wyróżniającym się jako miejsce, w którym władze miejskie z zaangażowaniem podjęły spójną, skoordynowaną reakcję dotyczącą pomocy dla uchodźców wojennych z Ukrainy. Ta pomoc oraz wsparcie dla uchodźców czy różnych grup migrantów będzie potrzebna w kolejnych latach, a Miasto będzie potrzebowało specjalistów z zakresu komunikacji międzykulturowej (tzw. asysty międzykulturowej), obsługi różnych grup migrantów, integracji kulturowej czy pomocy rozwojowej. W tym zakresie w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Homo Faber Uczelnia wspiera prowadzoną przez Stowarzyszenie przestrzeń integracyjną starych i nowych mieszkańców „Baobab”,

przy ul. Krakowskie Przedmieście 39 B., kierując studentów na praktykę zawodową bądź wydarzenia z obszaru praw człowieka, komunikacji międzykulturowej, procesów migracyjnych we współczesnym świecie. W roku 2024 Uczelnia nawiązała również współpracę z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim, w tym z wydziałami zajmującymi się bezpośrednio realizacją zadań związanych z pomocą, wsparciem i legalizacją pobytu migrantów i uchodźców – Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, Wydział Polityki Społecznej, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

- 1) Uczelnia utrzymuje stałą, choć niesformalizowaną z uwagi na politykę organizacji, współpracę z United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR). Studenci I roku kierunku Stosunki międzynarodowe cyklicznie odwiedzają lubelską siedzibę UNHCR. Wizyta jest wpisana do karty przedmiotu Organizacje międzynarodowe i odbywa się w ramach zajęć. Ponadto Uczelnia uczestniczy w obchodach Dnia Uchodźcy – w ramach ostatnich obchodów, które odbyły się w dniu 20 czerwca 2024 roku, w Lublinie miało miejsce wiele merytorycznych wydarzeń zorganizowanych przez UNHCR. W siedzibie WSPA zorganizowano panel dyskusyjny moderowany przez Panią mgr Annę Bielak, wykładowczynię na kierunku Stosunki międzynarodowe i dyrektor biura Fundacja Inicjatyw Menedżerskich. Dyskusję poprzedziło wystąpienie wprowadzające pt. "Zmiany w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym", które wygłosiła dr Maria Mazur, prof. WSPA. Ponadto studenci wzięli udział w dwóch grupach fokusowych UNHCR pt. Potrzeby studentów ze statusem UKR w Polsce. Młodzi na rynku pracy.
- 2) Od 2020 roku w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie mieści się Punkt Europe Direct Lublin WySPA, będący członkiem sieci Europe Direct w Polsce, która z kolei jest częścią ogólnoeuropejskiej grupy ośrodków. Ośrodki przybliżają europejskie zagadnienia mieszkańcom danego regionu i zachęcają ich do udziału w debatach na temat przyszłości UE. Siecią punktów Europe Direct zarządza Komisja Europejska. W związku z powyższym studenci mogą poszerzać swoją wiedzę o UE poprzez działalność w punkcie informacyjnym. Za każdą działalność dla Europe Direct studenci kierunku Stosunki międzynarodowe otrzymują certyfikaty. W ramach współpracy z punktem informacyjnym Komisji Europejskiej Europe Direct Lublin Wyspa w dniu 4 marca 2024 roku odbyła się debata „Głosuję – decyduję”, organizowana przez sieć Europe Direct w Polsce w związku ze zbliżającymi się wyborami do Parlamentu Europejskiego. W dniu 31 sierpnia 2024 roku odbył się Europejski Piknik Rodzinny "Razem na WySPIE", w ramach którego studenci wzięli udział w zorganizowaniu stoiska informacyjnego. Z kolei w dniu 8 listopada 2024 roku zrealizowana została międzyuczelniana debata studencka, podczas której dwie drużyny: studenci Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz studenci Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie zmierzili się z tezą: „W obliczu bieżących wyzwań warto być częścią Unii Europejskiej.”
- 3) Lubelski Urząd Wojewódzki. W dniu 8 lutego 2024 roku dr Maria Mazur, prof. WSPA - Rektor WSPA wraz z dr Małgorzatą Michalską-Nakonieczną, prof. WSPA - Prorektor ds. ogólnych złożyły wizytę Wojewodzie Lubelskiemu. Wizyta miała na celu nawiązanie współpracy

w zakresie wsparcia merytorycznego dla kierunków studiów prowadzonych w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Przed studentami kierunków Administracja oraz Stosunki międzynarodowe otworzyła się możliwość odbywania praktyk i staży w Urzędzie. Program studiów kierunku Stosunki międzynarodowe wraz ze specjalnością Zarządzanie procesami migracyjnymi został skierowany do konsultacji w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców LUW. Strony wyraziły otwartość na współpracę i gotowość do podejmowania wszelkich działań sprzyjających rozwojowi Województwa Lubelskiego. Z kolei w dniu 26 lutego 2024 roku Rektor dr Maria Mazur, prof. WSPA została ustanowiona Pełnomocnikiem Wojewody Lubelskiego do Spraw Procesów Migracyjnych i Integracji. Do podstawowych zadań Pełnomocnika należy:

- a) współpraca ze środowiskami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego w celu identyfikacji problemów związanych z migracją;
 - b) monitorowanie działań w Unii Europejskiej i gromadzenie istotnych informacji dotyczących migracji w regionie;
 - c) podejmowanie działań mających na celu maksymalizację korzyści płynących z migracji oraz minimalizację niekorzystnych społecznie skutków ruchów migracyjnych na terenie województwa lubelskiego;
 - d) współpraca z instytucjami wspierającymi integrację migrantów;
 - e) udział w spotkaniach dotyczących polityki migracyjnej w Polsce.
- 4) W dniu 6 marca 2024 roku Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie podpisała deklarację o współpracy z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim, Stowarzyszeniem Homo Faber oraz Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w zakresie powołania Platformy Danych Migracyjnych. Platforma ta, będąca inicjatywą środowiska naukowego oraz praktyków działających na rzecz migrantów w Lublinie i województwie lubelskim, odpowiada na rosnące zapotrzebowanie na rzetelne, pełne i aktualne dane, które są niezbędne do podejmowania działań w tym obszarze oraz do kształtowania lokalnej i regionalnej polityki migracyjnej. Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie reprezentowała Pani Rektor dr Maria Mazur, prof. WSPA. Podpisanie deklaracji było częścią seminarium "Dwa lata pomagania i co dalej? Architektura i potencjał działań pomocowych wobec osób uciekających z Ukrainy w obliczu wojny rosyjsko-ukraińskiej. Perspektywa Lublina i województwa lubelskiego", w którym uczestniczyli również studenci kierunku Stosunki międzynarodowe w WSPA w Lublinie.
- 5) Sejm RP. W dniu 18 czerwca 2024 roku studenci kierunków Administracja oraz Stosunki międzynarodowe odwiedzili Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas wizyty studyjnej studenci zostali oprowadzeni po siedzibie Sejmu, poznając kulisy funkcjonowania tego ważnego organu państwowego. Spotkali się również z posłanką Elżbietą Burkiewicz, która odpowiedziała na ich pytania i podzieliła się swoim doświadczeniem z pracy w Parlamencie. Opiekunami wycieczki byli: Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA - Rektor WSPA i Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe, Pan mgr Marcin Pastuszak - Dziekan kierunku Administracja oraz Pan dr Krzysztof Pyter - wykładowca.
- 6) W murach WSPA w Lublinie odbyła się debata przedwyborcza kandydatów do Senatu RP z okręgu nr 16. Debata poprowadziła dr Maria Mazur, prof. WSPA. W debacie udział wzięli studenci kierunku Stosunki międzynarodowe.
- 7) W ramach współpracy z Urzędem Miasta Lublin:

- a) Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe wzięli udział w Kongresie Współpracy Transgranicznej 2023 „Miasto Młodych”, który odbył się w dniach 9-11 października 2023 roku (relacja fotograficzna mieści się na stronie kierunku Stosunki międzynarodowe na portalu Facebook). Kongres jest miejscem spotkań praktyków współpracy transgranicznej z krajów Unii Europejskiej i Partnerstwa Wschodniego, i stanowi platformę dialogu dla samorządów, organizacji pozarządowych, środowiska nauki, kultury i biznesu. W dotychczasowych 11 edycjach Kongresu uczestniczyły tysiące osób z kilkudziesięciu krajów, w tym studenci kierunku Stosunki międzynarodowe w WSPA w Lublinie.
 - b) W dniu 8 grudnia 2023 roku studenci kierunku Stosunki międzynarodowe wzięli aktywny udział w YOUTH SUMMIT - Pierwszym Europejskim Szczycie Młodzieży Przeciwko Plotkom. Podczas wydarzenia młodzi ludzie z 16 europejskich miast i 7 krajów dyskutowali o strategii przeciwdziałania plotkom i budowaniu nowych narracji, opartych na wzmocnieniu pewności siebie poprzez autorefleksję i rozwój osobisty. Jednym z efektów europejskiego Szczytu w Lublinie był pierwszy Manifest młodych przeciw plotkom, promujący miasta międzykulturowe, więc także tolerancyjne dla różnorodnych ludzi i społeczności. Gospodarzem szczytu było Miasto Lublin jako oficjalny partner projektu NET-IDEA, a także członek sieci Miast Międzykulturowych Rady Europy i Europejska Stolica Młodzieży w 2023 roku.
 - c) Ponadto, co roku studenci kierunku Stosunki międzynarodowe WSPA, pod opieką Pani Rektor dr Marii Mazur, prof. WSPA, odwiedzają Ratusz Miasta Lublin. W ramach wizyty studyjnej studenci mają możliwość poszerzyć swoją wiedzę na temat ustroju samorządu terytorialnego w Polsce. Podczas ostatniej wizyty studyjnej, która miała miejsce w dniu 9 maja 2024 roku studenci spotkali się z wiceprzewodniczącą Rady Miasta Lublin, Panią Moniką Kwiatkowską. Dodatkowo, mieli wyjątkową okazję porozmawiania z Prezydentem Miasta Lublin, dr. Krzysztofem Żukiem oraz Zastępcą Prezydenta, dr. Mariuszem Banachem.
 - d) W ramach współpracy z Urzędem Miasta Lublin w dniu 14 maja 2024 roku studenci I roku kierunku Stosunki międzynarodowe WSPA mieli okazję spotkać się z Panem Michałem Furmankiem - ekspertem Wydziału Strategii i Obsługi Inwestora w Urzędzie Miasta Lublin. Spotkanie dotyczyło marki naszego miasta i promocji Lublina na płaszczyźnie międzynarodowej. Spotkanie było nie tylko inspirujące, ale także stanowiło doskonałą okazję do zdobycia praktycznej wiedzy na temat strategii promocyjnych oraz rozwoju miasta.
- 8) Lubelski Społeczny Komitet Pomocy Ukrainie. Od pierwszego dnia wojny w Ukrainie Uczelnia aktywnie zaangażowała się w pomoc i wsparcie dla uchodźców z Ukrainy, uciekających przed wojną. Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe uczestniczą w działaniach pomocowych, a także integracyjnych, realizowanych w Baobab (Krakowskie przedmieście 39B) – nowej przestrzeni w centrum Lublina służącej integracji, wymianie doświadczeń, realizacji projektów, rozmów, a przede wszystkim spotkań migrantów i migrantek, uchodźców i uchodźczyń, mieszkańców i mieszkanki Lublina. Ze względu na ową sytuację specjalności objęte programem studiów, a w szczególności specjalność Zarządzanie procesami migracyjnymi są niezmiernie ważne i aktualne. Przedstawiciele Rady Konsultacyjnej podkreślają spójność składowych programu studiów, nacisk na znajomość języków obcych oraz przedmioty związane z komunikacją międzykulturową. W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także w wyniku sytuacji na Ukrainie Członkowie Rady, a także Prezydent

Miasta Lublin (do Uczelni zostało skierowane pismo w tej sprawie) kilkakrotnie bardzo dziękowali studentom kierunku za włączenie się w działania wolontariackie w ramach Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie, który łączy przedstawiciele Stowarzyszenia Homo Faber, Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, Urzędu Miasta, wolontariuszy oraz organizacje międzynarodowe (UNHCR, DRC). Studenci WSPA włączyli się w działalność organizacyjną Komitetu, a także wolontariacką, pomagają uchodźcom na Hali Mosir (al. Zygmuntowskie 4), dworcu PKS, dworcu PKP, Hali Start (ul. Piłsudskiego 22), w akademikach Helios (akademik UMCS przy ulicy Czwartaków) i Akademik nr 4 Uniwersytetu Medycznego (przy ulicy Chodźki). Wszyscy studenci realizowali działania związane z asystą międzykulturową (wsparcie i pomoc w urzędach i placówkach medycznych), tłumaczeniami oraz przekazywaniem najważniejszych informacji o Lublinie. Studenci WSPA kierunku Stosunki międzynarodowe biorą czynny udział w warsztatach w ramach projektu Wolontariat Lubelski, którego celem jest stworzenie i wdrożenie spójnego systemu / struktury wolontariatu w Lublinie, ze szczególnym uwzględnieniem działań związanych z Europejską Stolicą Młodzieży 2023. Dziekan Kierunku Stosunki międzynarodowe jest ekspertem programu „Wolontariat Lubelski”. Ponadto, w dniu 12 stycznia 2023 roku wolontariusze - studenci kierunku Stosunki międzynarodowe wzięli udział w spotkaniu z Wicepremierem Ukrainy – Panią Iryną Wereszczuk. W spotkaniu tym wziął udział także Ambasador Ukrainy w Polsce, Konsul Ukrainy Artem Walakh. Spotkanie odbyło się w SPILNO (hala Globus w Lublinie). Przedstawiciele strony ukraińskiej bardzo dziękowali wolontariuszom za pomoc i wsparcie. W kontekście wojny w Ukrainie kolejnym bardzo ważnym wydarzeniem stało się zorganizowanie wspólnie z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim im. Jana Pawła II debaty studenckiej „Wpływ wojny w Ukrainie na Unię Europejską oczami studentów”. Debata akademicka – Konferencja studencka zorganizowana została przez Koło Naukowe Studentów Stosunków Międzynarodowych WSPA i Koło Naukowe Studentów Stosunków Międzynarodowych KUL, pod patronatem Europe Direct Lublin Wyspa. Warto nadmienić, iż w kontekście m. in. wojny w Ukrainie Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe WSPA - dr Maria Mazur otrzymała w dniu 14 listopada 2022 roku Medal Zasłużony dla Miasta Lublin. Odznaczenie wręczył Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. Medal jest wyrazem uznania za bogaty dorobek naukowy oraz cenny wkład w rozwój polityki migracyjnej i azylowej, z podziękowaniem za szczególne zasługi w niesieniu pomocy Narodowi Ukraińskiemu, a także promocję Lublina jako ośrodka akademickiego. W dniu 28 lutego 2023 roku podczas otwarcia przestrzeni „Baobab” studenci kierunku Stosunki międzynarodowe - Stanislav Kapitonov i Viktoriia Martynenko oraz dr Maria Mazur, prof. WSPA zostali odznaczeni przez Prezydenta Miasta Lublin medalem Lublin Bohaterom.

- 9) W ramach współpracy z Polsko-Ukraińską Izbą Gospodarczą i Fundacją Inicjatyw Menadżerskich, w celu poszerzenia wiedzy z zakresu współpracy transgranicznej oraz procesów migracyjnych, w dniach 12-13 grudnia 2022 roku w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie odbyło się jedno z najważniejszych wydarzeń dyplomatycznych w Lublinie - VI Międzynarodowa Konferencja "Granica polsko-ukraińska. Szansa czy bariera rozwoju?". Powyższy event łączy wiele środowisk, a jego uczestnicy przez dwa dni obradowali w celu wypracowania rozwiązań w zakresie zwiększenia przepustowości granicy oraz poprawy efektywności transportu kolejowego i drogowego. W wydarzeniu udział wzięli m. in.: Iryna Wereszczuk- Wicepremier Ukrainy, Waldemar Buda - Minister Rozwoju i Technologii, Paweł Szefernaker - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

i Administracji, Pełnomocnik rządu ds. uchodźców wojennych z Ukrainy, Lech Antoni Kołakowski - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Bartosz Zbaraszczyk - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, Jacek Piechota - Prezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej. Czynny udział w wydarzeniu wzięli studenci wszystkich lat na kierunku Stosunki międzynarodowe.

- 10) W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Homo Faber oraz miejscem integracji Baobab:
 - a) Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe czynnie uczestniczą w Objazdowym Festiwalu Filmowym WATCH DOCS Prawa Człowieka w Filmie. Jest to wydarzenie cykliczne, organizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem Homo Faber. W Lublinie pokaz filmów odbywa się w Baobabie – przestrzeni w centrum Lublina służącej integracji, wymiany doświadczeń, realizacji projektów, rozmów, a przede wszystkim spotkań migrantów i migrantek, uchodźców i uchodźczyń, mieszkańców i mieszkanki Lublina. Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe uczestniczyli w organizacji Festiwalu m. in. w dniu 16 grudnia 2023 roku oraz w dniu 5 kwietnia 2024 roku.
 - b) Studenci I roku kierunku Stosunki międzynarodowe w ramach zajęć z przedmiotu Pomoc humanitarna i rozwojowa biorą udział w wizytach studyjnych, odwiedzają przestrzeń Baobab prowadzoną przez Stowarzyszenie Homo Faber - zespół profesjonalistów, którzy, specjalizując się w różnych dziedzinach, wspólnie starają się wykorzystać swój potencjał w pracy na rzecz praw człowieka. Jak już wspomniano, Baobab to przestrzeń w centrum Lublina stanowiąca otwarte, przyjazne miejsce integracji, wymiany dobrych doświadczeń, czasem trudnych rozmów i pracy nad projektowaniem przyszłości, miejsce spotkania migrantów i migrantek, studentów i osób pracujących, rodzin i najmłodszych z ludnością miejscową. W ramach zajęć studenci zapoznają się z podstawowymi standardami pomocy humanitarnej oraz mogą obserwować pracę osób działających na co dzień na rzecz migrantów i migrantek. Warto nadmienić, że studenci również odbywają tu praktykę zawodową.
 - c) W dniu 5 listopada 2023 roku na planie filmowym w Centrum Kultury w Lublinie studenci kierunków Zarządzanie, Informatyka i Stosunki międzynarodowe, wraz z wykładowcami – Panem mgr Piotrem Skrzypczakiem i Panią dr Marią Mazur, prof. WSPA, wzięli udział w nagraniu filmu, którego premiera odbyła się 11 Listopada 2023 roku, w trakcie obchodów Narodowego Święta Niepodległości. Grupa kilkudziesięciu osób widocznych w filmie to osoby z różnorodnych społeczności reprezentujących Lublin: urzędniczki i urzędnicy, nauczycielki, wykładowcy, migrantki i migranci, uchodźcy i uchodźczynie, młodzież i dzieci, pracownice i pracownicy NGO, osoby ze społeczności LGBTQIA. Celem filmu było spotkanie osób, które na co dzień nie mają ze sobą kontaktu, zaproszenie do rozmowy, zburzenie stereotypów, poznanie się i uświadomienie sobie i innym jak wiele nas łączy mimo różnic, które są oczywistym elementem wspólnego życia i tak dużej społeczności, jaką są mieszkanki i mieszkańcy Lublina.
- 11) W dniu 5 lipca 2024 roku Uczelnia nawiązała współpracę z firmą inPL Group Accounting and Outsourcing, będącą przedstawicielem Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej. Współpraca obejmie działania takie jak:
 - a) praktyki i staże: studenci kierunków Administracja, Stosunki międzynarodowe i Zarządzanie będą mieli możliwość zdobywania cennego doświadczenia zawodowego poprzez praktyki i staże;

- b) wspólne wydarzenia: udział w wydarzeniach, które połączą teorię z praktyką, umożliwiając studentom rozwój w różnych dziedzinach;
- c) kształtowanie programów nauczania: współpraca przy tworzeniu nowoczesnych i praktycznych programów nauczania, które lepiej przygotowują studentów do wymagań rynku pracy.

Biorąc pod uwagę powyższe działania, w tym współpracę i konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także wnioski z ostatnich posiedzeń Rady Konsultacyjnej oraz opinii wykładowców i studentów kierunku, Uczelnia wprowadziła w ostatnich dwóch latach szereg zmian w programie studiów, takich jak m. in.:

- 1) wprowadzenie w I semestrze studiów przedmiotu Wprowadzenie do postępowania administracyjnego;
- 2) wprowadzenie w II semestrze studiów przedmiotu Pomoc humanitarna i rozwojowa;
- 3) wprowadzenie w II semestrze studiów przedmiotu Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych;
- 4) wprowadzenie w V semestrze studiów przedmiotu Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne;
- 5) wprowadzenie zmian w programie specjalności Zarządzanie procesami migracyjnymi oraz w programie specjalności Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna.

Warto również nadmienić, iż WSPA w Lublinie, w ścisłej współpracy z Fundacją Wspierania Edukacji i Przedsiębiorczości INNOVATIV przygotowuje wniosek na prowadzenie Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Celem Ośrodka będzie informowanie społeczeństwa (woj. lubelskie) o priorytetach i kierunkach polskiej polityki zagranicznej w latach 2025-2026, organizowanie debat, konferencji, seminariów, lekcji o tematyce związanej z polską polityką zagraniczną. Ośrodek będzie inicjował dyskusje eksperckie związane z bieżącymi wydarzeniami międzynarodowymi, rolą Polski w UE i na świecie, informował o zasadach funkcjonowania polskiej polityki zagranicznej, projektach i programach realizowanych przez MSZ czy inicjował kontakty oraz współpracę z polskimi i zagranicznymi ośrodkami opiniotwórczymi. Konsultantami Ośrodka będą specjaliści z Team Europe Direct – m.in. dr hab. Tomasz Stępniewski, prof. KUL, Andrzej Skórski – wieloletni koordynator punktu Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Lublinie/ Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Lublinie czy Monika Drąg – wieloletnia Koordynatorka Punktu EUROPE DIRECT Lublin WySPA. Wniosek zostanie złożony do Ministerstwa Spraw Zagranicznych do końca lutego 2025 a jego rozstrzygnięcie nastąpi w połowie kwietnia 2025. W przypadku uzyskania dofinansowanie na prowadzenie Ośrodka, rozpocznie on działalność w maju 2025.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia

Program studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym na kierunku Stosunki międzynarodowe zatwierdzony został Uchwałą nr 574/2024 Senatu Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 26 czerwca 2024 roku i nakierowany jest na

umożliwienie studentom osiągnięcia efektów uczenia się i kwalifikacji odpowiadającym poziomowi kształcenia ocenianego kierunku. Treści kształcenia, przekazywane studentom, powiązane są ściśle z dyscyplinami naukowymi, do których przyporządkowany został kierunek, a ponadto odnoszą się również do umiejętności i kompetencji społecznych oraz znajomości języków obcych. Treści kształcenia powiązane z wiodącą dyscypliną nauk o polityce i administracji realizowane są w ramach przedmiotów takich jak m.in.: Organizacje międzynarodowe, Wstęp do nauki o państwie i polityce, Systemy polityczne, Podstawy wiedzy o stosunkach międzynarodowych, Geografia polityczna świata, Międzynarodowe stosunki polityczne, Międzynarodowe stosunki kulturalne, Komunikacja międzykulturowe, Procesy migracyjne we współczesnym świecie, Międzynarodowa ochrona praw człowieka, Integracja europejska i prawo UE, Instytucje UE, Polityka zagraniczna RP, Dyplomacja i protokół dyplomatyczny, Procesy globalizacyjne we współczesnym świecie, Wizerunek instytucji (precedencja, wizyty).

Na program studiów kierunku Stosunki międzynarodowe składa się 20 modułów zajęć utworzonych na podstawie związków treściowych zawartych w nich przedmiotów. Kluczowe treści kształcenia, w tym powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, realizowane są w ramach 9 modułów, stanowiących pogrupowane przedmioty kierunkowe: Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych, Państwo, prawo, polityka, Podstawy stosunków międzynarodowych, Migracje, mobilność, kultura, Prawne i ekonomiczne aspekty stosunków międzynarodowych, Integracja europejska, Polityka zagraniczna i dyplomacja, Globalizacja i regionalizacja, Dyplomacja. 5 modułów (Wprowadzenie do studiowania, Kompetencje osobowościowe i społeczne cz. 1-5) zawiera przedmioty ogólnouczelniane, odnoszące się do kompetencji społecznych i wiedzy ogólnej m.in. z zakresu ochrony danych osobowych i własności intelektualnej, psychologii, filozofii, BHP czy technologii informacyjnych. Na 2 rozbudowane moduły składają się przedmioty specjalnościowe, w ramach których student nabywa szczegółową wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu wybranej przez siebie specjalności (specjalność Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna oraz specjalność Zarządzanie procesami migracyjnymi). 2 moduły przygotowują studentów do prowadzenia badań społecznych (Wprowadzenie do badań społecznych cz. 1-2). Kolejne 2 moduły przygotowują studentów do napisania pracy dyplomowej oraz prowadzenia działalności zawodowej dzięki obowiązkowym praktykom zawodowym (Przygotowanie pracy dyplomowej i praktyka zawodowa). Poniżej szczegółowo przedstawione zostały moduły zaplanowane do realizacji w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku Stosunki międzynarodowe od roku akademickiego 2024/2025:

Tabela 1. Wykaz modułów w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku Stosunki międzynarodowe:

Nr	Nazwa modułu	Przedmioty
1.	Wprowadzenie do studiowania	Komunikacja interpersonalna Ochrona danych osobowych BHP
2.	Kompetencje osobowościowe i społeczne cz. 1	Język obcy pierwszy cz. 1 Ekonomia WF Technologie informacyjne
3.	Wprowadzenie do stosunków	Podstawy wiedzy o stosunkach międzynarodowych

	międzynarodowych	Organizacje międzynarodowe Geografia polityczna świata Demografia
4.	Państwo, prawo, polityka	Wstęp do nauki o państwie i polityce Ustroje państw współczesnych Współczesne systemy polityczne Rola konstytucji w systemie prawnym Doktryna państwa i prawa Wprowadzenie do postępowania administracyjnego
5.	Kompetencje osobowościowe i społeczne cz. 2	Język obcy pierwszy cz. 2 Podstawy psychologii Higiena psychiczna i techniki autoterapii Filozofia z etyką Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji WF
6.	Podstawy stosunków międzynarodowych	Makroekonomia Międzynarodowe stosunki polityczne Międzynarodowe stosunki gospodarcze Koncepcja praw i wolności człowieka Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych
7.	Migracje, mobilność, kultura	Międzynarodowe stosunki kulturalne Komunikacja międzykulturowa Procesy migracyjne we współczesnym świecie Pomoc humanitarna i rozwojowa Międzynarodowy marketing terytorialny Religia we współczesnym świecie
8.	Kompetencje osobowościowe i społeczne cz. 3	Język obcy pierwszy cz. 3 Język obcy drugi cz. 1 Techniki rozwoju kreatywności
9.	Prawne i ekonomiczne aspekty stosunków międzynarodowych	Prawo międzynarodowe publiczne Międzynarodowa ochrona praw człowieka
10.	Wprowadzenie do badań społecznych cz. 1	Wprowadzenie do badań społecznych cz. 1
11.	Specjalność do wyboru (Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna, Zarządzanie procesami migracyjnymi) cz. 1	Specjalność Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna: Współpraca transgraniczna i handel zagraniczny Zarządzanie projektami współpracy transgranicznej Zarządzanie granicą państwa Specjalność Zarządzanie procesami migracyjnymi: Polityka migracyjna i azylowa RP Zarządzanie granicą państwa Instytucje i organy odpowiedzialne za politykę

		<p>migracyjną i azylową w Polsce</p> <p>Repatriacja, uchodźstwo, mniejszości narodowe i etniczne – teoria i stan obecny</p> <p>Status cudzoziemca w RP</p> <p>Migracja zarobkowa w Polsce</p> <p>Mobilność, migracje – zmiana społeczna</p> <p>Proces tworzenia programów integracyjnych cz. 1</p>
12.	Kompetencje osobowościowe i społeczne cz. 4	<p>Język obcy pierwszy cz. 4</p> <p>Język obcy drugi cz. 2</p> <p>Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów</p> <p>Ochrona własności intelektualnej</p>
13.	Integracja europejska	<p>Integracja europejska i prawo UE</p> <p>Instytucje Unii Europejskiej</p>
14.	Wprowadzenie do badań społecznych cz. 2	Wprowadzenie do badań społecznych cz. 2
15.	Specjalność do wyboru (Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna, Zarządzanie procesami migracyjnymi) cz. 1	<p>Specjalność Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna:</p> <p>System gospodarczy UE</p> <p>Internacjonalizacja przedsiębiorstw</p> <p>Logistyka w biznesie międzynarodowym</p> <p>Rynki i finanse międzynarodowe</p> <p>Negocjacje międzynarodowe</p> <p>Specjalność Zarządzanie procesami migracyjnymi:</p> <p>Polityka migracyjna i azylowa UE</p> <p>Instytucje i organy ochrony zewnętrznej granicy UE</p> <p>Sposoby nabycia obywatelstwa RP</p> <p>Integracja cudzoziemców w UE</p> <p>Fundusze pomocowe</p> <p>Proces tworzenia programów integracyjnych cz. 2</p> <p>Zadania polityki społecznej w obszarze migracji i uchodźstwa</p>
16.	Polityka zagraniczna i dyplomacja	<p>Polityka zagraniczna RP</p> <p>Dyplomacja i protokół dyplomatyczny</p> <p>Wypowiedzi publiczne</p>
17.	Globalizacja i regionalizacja	<p>Procesy globalizacyjne we współczesnym świecie</p> <p>Regiony i samorządy w stosunkach międzynarodowych</p> <p>Fundusze strukturalne UE</p> <p>Analiza sytuacji w gospodarce światowej</p>
18.	Przygotowanie pracy dyplomowej i praktyka zawodowa cz. 1	<p>Język obcy pierwszy cz. 5</p> <p>Język obcy drugi cz. 3</p> <p>Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne</p> <p>Seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej cz. 1</p> <p>Praktyka zawodowa cz. 1</p>

19.	Przygotowanie pracy dyplomowej i praktyka zawodowa cz. 2	Seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej cz. 2 Język obcy drugi cz. 4 Praktyka zawodowa cz. 2 Projekt własnego przedsięwzięcia
20.	Dyplomacja	Protokół dyplomatyczny w praktyce Wizerunek instytucji (precedencja, wizyty)

W ramach kluczowych treści kształcenia studenci nabywają wiedzę z zakresu nauk o polityce i administracji (m. in. w ramach przedmiotów takich jak Organizacje międzynarodowe, Geografia polityczna świata, Współczesne systemy polityczne, Międzynarodowe stosunki polityczne, Procesy migracyjne we współczesnym świecie, Instytucje Unii Europejskiej, Polityka zagraniczna RP, Procesy globalizacyjne we współczesnym świecie, Regiony i samorządy w stosunkach międzynarodowych), ekonomii i finansów (m. in. w ramach przedmiotów takich jak Ekonomia, Makroekonomia, Międzynarodowe stosunki gospodarcze, Międzynarodowy marketing terytorialny, Analiza sytuacji w gospodarce światowej) oraz nauk prawnych (m. in. w ramach przedmiotów takich jak Ustroje państw współczesnych, Rola konstytucji w systemie prawnym, Doktryna państwa i prawa, Koncepcja praw i wolności człowieka, Prawo międzynarodowe publiczne). Studenci zyskują także kluczowe umiejętności praktyczne z zakresu dwóch wybranych języków obcych, komunikacji międzykulturowej, postępowania administracyjnego, protokołu dyplomatycznego czy wizerunku instytucji. Do działalności zawodowej studenci przygotowują się również na praktykach zawodowych, w ramach których zapoznają się m.in. z obowiązkami przestrzegania tajemnicy państwowej i służbowej, przepisami BHP obowiązującymi na danym stanowisku pracy, strukturą organizacyjną, poszczególnymi działami i ich funkcjonowaniem oraz szczegółowymi zadaniami z zakresu którego odbywają praktykę. Absolwent kierunku Stosunki międzynarodowe w szczególności powinien charakteryzować się praktyczną znajomością co najmniej jednego języka obcego, dlatego też na kierunku tym wyjątkowo realizowane są obowiązkowe zajęcia z dwóch wybranych języków obcych – pierwszy język obcy realizowany jest na semestrach od 1 do 5 (do wyboru: angielski lub rosyjski), a drugi język na semestrach od 3 do 6 (do wyboru: niemiecki lub hiszpański). W ramach zajęć z języków obcych studenci uczą się elementów słownictwa specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów, treści gramatycznych, płynnego porozumiewania się w języku obcym, brania czynnego udziału w dyskusjach i debatach, wyrażania opinii i przedstawiania swoich poglądów, argumentowania i formułowania swojego punktu widzenia, polemizowania i wypracowywania rozwiązań kompromisowych, a także wyrażania emocji i rozmawiania o przeżyciach w różnych sytuacjach życiowych. Dodatkowo program studiów zawiera także przedmioty realizowane w językach obcych, a mianowicie:

- 1) przedmioty realizowane częściowo w języku rosyjskim: Wstęp do nauki o państwie i polityce oraz Komunikacja międzykulturowa. Realizacja wskazanych wyżej przedmiotów odbywa się na samym początku studiów, tj. w I i II semestrze studiów. Biorąc pod uwagę fakt, iż większość studentów na kierunku pochodzi zza wschodniej granicy (Ukraina, Białoruś, Kazachstan), prowadzenie przedmiotów w języku rosyjskim pomaga w lepszym przyswojeniu podstawowej terminologii w języku polskim, co bez wątpienia ma pozytywny wpływ na osiągnięcie efektów uczenia się oraz wyrównanie poziomu językowego studentów;
- 2) przedmioty realizowane w języku angielskim / z elementami języka angielskiego: Ekonomia (wykład), Filozofia z etyką (wykład), Podstawy psychologii (wykład), Międzynarodowe stosunki gospodarcze (wykład), System gospodarczy UE (wykład).

Dla zachowania zgodności z aktualnym stanem wiedzy treści kształcenia podlegają bieżącym zmianom i uaktualnieniom. Program studiów oraz sylabusy aktualizowane są co roku, dzięki czemu Dziekan kierunku i nauczyciele akademicy mają możliwość zmiany koncepcji przedmiotu, uwzględnienia nowych publikacji oraz zmian zachodzących w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Wprowadzane zmiany Dziekan konsultuje z Zespołem ds. Jakości Kształcenia, nauczycielami akademickimi, studentami oraz Radą Konsultacyjną kierunku, w skład której wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Należy zwrócić uwagę, że treści programu studiów stanowią odzwierciedlenie szeroko rozbudowanych gałęzi profesjonalizacji i specjalizacji w ramach poszczególnych kompetencji, jakich wymaga się współcześnie od specjalistów z zakresu stosunków międzynarodowych. Wobec powyższego, większość kierunkowych treści programowych zostało zaplanowanych do realizacji z użyciem metod angażujących i projektowych. W ten sposób studenci zyskują kluczowe umiejętności praktyczne oraz twarde i miękkie kompetencje związane ze specyfiką studiowanego kierunku. Uzupełniane są one przedmiotami ogólnouczelnianymi, odnoszącymi się zakresem treści do perspektyw ogólnorozwojowych studenta, a także kształtowania zdolności psychospołecznych, postaw i nabywania wiedzy, niezbędnych dla potrzeb samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz perspektyw zatrudnienia, wliczając w to takie przedmioty jak:

- 1) Komunikacja interpersonalna – warsztat;
- 2) Ochrona danych osobowych – wykład;
- 3) BHP – wykład;
- 4) Język obcy – laboratorium, do wyboru;
- 5) WF – ćwiczenia, realizowane w profesjonalnych klubach i siłowniach;
- 6) Technologie informacyjne – laboratorium;
- 7) Podstawy psychologii – wykład;
- 8) Higiena psychiczna i techniki autoterapii – warsztat;
- 9) Filozofia z etyką – wykład;
- 10) Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji – laboratorium;
- 11) Komunikacja międzykulturowa – warsztat;
- 12) Techniki rozwoju kreatywności – warsztat;
- 13) Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów – warsztat;
- 14) Podstawy prawa – wykład;
- 15) Ochrona własności intelektualnej – wykład;
- 16) Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne – warsztat;
- 17) Projekt własnego przedsięwzięcia – projekt;
- 18) Praktyki zawodowe w wymiarze 720 godzin.

Treści programowe realizowane na kierunku w ramach poszczególnych przedmiotów są ściśle powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się i zostały dobrane w taki sposób, aby zrealizować wszystkie zakładane efekty uczenia się. Poniżej przedstawiono przykładowe powiązania między treściami kształcenia a kierunkowymi efektami uczenia się:

Tabela 2. Przykładowe powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się

Przedmiot	Przykładowe kluczowe treści kształcenia	Kierunkowe efekt uczenia się
Współczesne systemy polityczne	Wykład: System polityczny - definicja, elementy składowe, podstawy	STM_W01 STM_W02

	<p>normatywne.</p> <p>Systemy demokratyczne i niedemokratyczne. Autorytaryzm i totalitaryzm. Krytyczne interpretacje totalitaryzmu.</p> <p>Wybory, referenda oraz inne instytucje demokracji bezpośredniej. Konsekwencje systemów wyborczych.</p> <p>Partie i systemy partyjne, ze szczególnym uwzględnieniem podziałów społecznych i konfliktów politycznych (lewica-prawica)</p> <p>Parlamente: Struktura, organizacja wewnętrzna i tryb pracy. Funkcje.</p> <p>Rządy i głowy państw, ze szczególnym uwzględnieniem roli egzekutywy we współczesnych systemach politycznych.</p> <p>Podział władz (ustawodawcza, wykonawcza i sędziowska)</p> <p>Polityczność władzy sędziowskiej.</p> <p>Ustrój terytorialny. Pojęcie i klasyfikacje. Relacje państwo-samorząd</p> <p>Prezydencki system polityczny Stanów Zjednoczonych Ameryki. Zarys historii państwa. Charakterystyka konstytucji.</p> <p>Partie i system partyjny. System rządów. Kongres.</p> <p>Sędziownictwo. Ustrój terytorialny.</p> <p>Półprezydencki system polityczny V Republiki Francuskiej.</p> <p>W zacięciu gabinetów – Ustawa zasadnicza. System rządów.</p> <p>Głowa państwa, parlament, rząd. Ustrój terytorialny państwa.</p> <p>System polityczny Federacji Rosyjskiej. Zarys transformacji.</p> <p>Zasady ustrojowe. Partie polityczne. Reżim polityczny i system rządów. Sąd Konstytucyjny i Sąd Najwyższy.</p> <p>Parlament – Zgromadzenie Federalne. Rząd.</p> <p>Konstytucja z dnia 23 maja 1949 roku. Podstawowe zasady ustrojowe. System rządów i organów państwowych.</p> <p>Bundestag. Bundesrat. Władza sędziowska. Ustrój terytorialny.</p> <p>Historia ustroju Chin w zarysie. Ustawa zasadnicza z 1982 r.</p> <p>Partie polityczne i system partyjny. Ogólnochińskie Zgromadzenie Przedstawicieli Ludowych. Przewodniczący Chińskiej Republiki Ludowej. Rada Państwowa. Centralna Rada Wojskowa. Ustrój terytorialny</p> <p>System polityczny Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Zarys historyczny. Konstytucje i zasady ustroju. System partyjny. Monarchia. Rząd. Sąd najwyższy.</p> <p>Ustrój terytorialny.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Omówienie organizacji zajęć oraz warunków zaliczenia przedmiotu.</p> <p>Zapoznanie studentów w wytycznymi dotyczącymi konferencji końcowej oraz pracy zaliczeniowej na temat systemu politycznego państwa pochodzenia studenta/studentki.</p> <p>System źródeł prawa w świetle Konstytucji RP z 2 kwietnia</p>	<p>STM_W03</p> <p>STM_W14</p> <p>STM_U01</p> <p>STM_U02</p> <p>STM_U07</p> <p>STM_U13</p> <p>STM_U19</p> <p>STM_K04</p> <p>STM_K02</p>
--	--	--

	<p>1997 r.</p> <p>Właściwości głowy państwa w układzie podmiotowym i przedmiotowym (na przykładzie Prezydenta RP).</p> <p>Zasady prawa wyborczego. Tryb wyboru Sejmu i Senatu RP.</p> <p>Rada Ministrów RP – pozycja ustrojowa, skład, właściwości i tryb funkcjonowania kolegialnej egzekutywy.</p> <p>Pozycja ustrojowa i funkcje parlamentu na przykładzie Sejmu i Senatu RP. Organizacja i funkcjonowanie izb parlamentu.</p> <p>Proces ustawodawczy w RP</p> <p>Odpowiedzialność polityczna i konstytucyjna władzy wykonawczej (na przykładzie RP)</p> <p>Pozycja ustrojowa głowy państwa w systemie parlamentarnym na przykładzie Prezydenta RP</p> <p>Przygotowania do konferencji/debaty Ujęcie porównawcze.</p> <p>Podział ról i obowiązków. Kwestie techniczne.</p> <p>Prace nad przygotowaniem konferencji.</p> <p>Przygotowania do konferencji/debaty.</p> <p>Konferencja.</p>	
Protokół dyplomatyczny – w praktyce	<p>Ćwiczenia:</p> <p>Podstawowe terminy i zarys historii dyplomacji.</p> <p>Personel i siedziby; przywileje i immunitety.</p> <p>Protokół dyplomatyczny: etykieta i ceremoniał, spotkania i przyjęcia.</p> <p>Organizacja i przebieg wizyt zagranicznych .</p> <p>Przywileje i immunitety.</p> <p>Funkcje dyplomaty: informowanie, reprezentowanie, analizy, wizerunek.</p> <p>Rodzaje dyplomacji: formalna nieformalna, wg zadań i wg instrumentów.</p> <p>Nowa dyplomacja publiczna.</p> <p>Dyplomacja polska we współczesnym świecie.</p> <p>Weryfikacja osiągnięć studentów. Zaliczenie ustne.</p> <p>Informacja zwrotna.</p>	<p>STM_W02</p> <p>STM_W06</p> <p>STM_W16</p> <p>STM_W06</p> <p>STM_U01</p> <p>STM_U18</p> <p>STM_U18</p> <p>STM_U18</p> <p>STM_U13</p> <p>STM_K01</p>
Ustroje państw współczesnych	<p>Wykład:</p> <p>Podstawy konstytucyjne i główne zasady ustroju Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (dyskusja ze studentami na temat: czy federalizm służy rozwojowi całego państwa?).</p> <p>Pozycja ustrojowa oraz wzajemne relacje między organami władzy wykonawczej i ustawodawczej w ustroju Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (Dyskusja na temat skuteczności dwupartyjnego systemu politycznego w USA oraz wpływ silnych lobby na procesy decyzyjne w państwie).</p> <p>Rola i działanie władzy sądowniczej w ustroju Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (dyskusja dotycząca nominacji sędziowskich oraz wpływu wyroków Sądu Najwyższego na politykę kraju).</p> <p>Podstawy konstytucyjne i ogólna charakterystyka ustroju Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej</p> <p>Rola króla, premiera, gabinetu oraz parlamentu w ustroju</p>	<p>STM_W01</p> <p>STM_W06</p> <p>STM_W13</p> <p>STM_W14</p> <p>STM_U01</p> <p>STM_U06</p> <p>STM_U07</p> <p>STM_K01</p>

	<p>Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (czy warto utrzymywać monarchię?).</p> <p>System sądownictwa Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej wraz z charakterystyką systemu common law. (czy system common law jest skuteczniejszy od systemu kontynentalnego?).</p> <p>Zasady konstytucyjne oraz aspekt historyczny powstawania współczesnego ustroju Republiki Federalnej Niemiec (dyskusja dotycząca aktualnej sytuacji w Niemczech).</p> <p>Rola prezydenta i kanclerza w ustroju konstytucyjnym Republiki Federalnej Niemiec (Jakie kompetencje posiadają omawiane organy i jak ze sobą współpracują na arenie międzynarodowej?).</p> <p>Federalne organy władzy ustawodawczej i sądowniczej Republiki Federalnej Niemiec, rodzaje oraz zasady funkcjonowania.</p> <p>Kształtowanie się i zasady współczesnego ustroju konstytucyjnego Republiki Francuskiej (dyskusja dotycząca liberalnej polityki Francji).</p> <p>Pozycja ustrojowa instytucji prezydenta Republiki Francuskiej – aspekt prawny i polityczny. Rola parlamentu i partii politycznych w ustroju Republiki Francuskiej (wpływ współczesnych niepokojów społecznych we Francji na kształtowanie polityki).</p> <p>Charakterystyka i odmienności ustroju Konfederacji Szwajcarskiej wraz z procesem jego historycznego kształtowania się (jak neutralność kraju wpływa na jego pozycję międzynarodową, w kontekście wojny na Ukrainie).</p> <p>Rola i funkcjonowanie demokracji bezpośredniej w ustroju Konfederacji Szwajcarskiej (dyskusja na temat przełożenia rozwiązań szwajcarskich na polski grunt. Czy można zastosować te rozwiązania w skali większego kraju? Co zrobić, żeby w większym stopniu angażować obywateli w procesy decyzyjne?).</p> <p>Rosyjski system prezydenckiej republiki federacyjnej (dyskusja na temat aktualnej sytuacji w Rosji, a także roli prezydenta na politykę wewnętrzną i zewnętrzną).</p>	
<p>Komunikacja międzykulturowa</p>	<p>Ćwiczenia:</p> <p>Zróznicowanie kulturowe – sposoby opisu i analizy.</p> <p>Konsekwencje różnic kulturowych.</p> <p>Psychospołeczne konsekwencje migracji i uchodźstwa.</p> <p>Projekt „Ucieczka z Syrii”.</p> <p>Uprzedzenia i stereotypy.</p> <p>Prezentacja i ocena projektów. Informacja zwrotna.</p> <p>Praca środowisku wielokulturowym.</p> <p>Pomoc migrantom.</p> <p>Kulturowe uwarunkowania komunikacji z przedstawicielami wybranych narodowości.</p> <p>Wspieranie integracji migrantów.</p>	<p>STM_W02</p> <p>STM_W06</p> <p>STM_W11</p> <p>STM_W12</p> <p>STM_W13</p> <p>STM_U02</p> <p>STM_U13</p> <p>STM_U14</p> <p>STM_U21</p> <p>STM_K01</p>

	Prezentacje studentów na temat wybranych kultur. Ocena osiągnięć. Podsumowanie zajęć.	
Koncepcja praw i wolności człowieka	Wykład: Historyczne koncepcje wolności i praw jednostki. Poszukiwanie refleksji nt podmiotowości, równości i wolności człowieka w teoriach wielkich, starożytnych filozofów. Relacja jednostka – władza – definicje pojęć i relacji. Prawa człowieka – filozofia, doktryna prawna, praktyka – umiejętność przedstawienia ewaluacji myśli filozoficznej, społecznej i politycznej. Prawa i wolności w systemach religijnych. Wolność celem czy środkiem – dyskusja. Wielka debata – wolność a równość. Rola państwa – Debata Oksfordzka. Ograniczenia praw i wolności – analiza różnych koncepcji filozoficznych – praca w grupach. Wpływ oświeceniowej koncepcji praw i wolności człowieka na powstawanie wielkich organizacji międzynarodowych. Praktyczna analiza zapisów prawa międzynarodowego pod względem ograniczeń praw i wolności. Współczesne kontrowersje nt. rozszerzania praw i wolności człowieka – dyskusja. Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.	STM_W04 STM_W07 STM_W13 STM_W14 STM_U03 STM_U06 STM_U07 STM_K01
Międzynarodowy marketing terytorialny	Projekt: Definicja i istota marketingu międzynarodowego - rozpoznawanie sfer marketingu: wewnętrznego i zewnętrznego, - identyfikacja czynników rozwoju marketingu terytorialnego, - określanie celów marketingu wewnętrznego i zewnętrznego, - analiza poziomów marketingu terytorialnego. Produkty marketingu terytorialnego – omówienie poszczególnych produktów : turystycznego, inwestycyjnego, mieszkaniowego, socjalnego, handlowo-usługowego, kulturalno-oświatowego, targowo-wystawienniczego, rekreacyjno-sportowego i publicznego. Narzędzia marketingu terytorialnego – analiza przydatności poszczególnych narzędzi. Planowanie marketingowe a zarządzanie gminą - analiza potencjału i deficytów - określenie grup docelowych (odbiorców działań marketingowych) - określenie celów operacyjnych działań - dobór produktów marketingowych - określenie strategii komunikacji marketingowej. Znaczenie marketingu w kreowaniu rozwoju regionalnego, analiza obszaru ekonomicznego i społecznego. Zmieniające się potrzeby odbiorców działań marketingowych w związku z wojną w Ukrainie i rzeczywistością postpandemiczną.	STM_W02 STM_W08 STM_U03 STM_U04 STM_U17 STM_U21 STM_U22 STM_K02 STM_K03

	<p>Zarządzanie promocją regionalną – praktyczne aspekty zarządzania promocją regionalną.</p> <p>Strategia pozycjonowania miast i regionów – analiza skuteczności ekonomicznej i wizerunkowej.</p> <p>Dobre praktyki w zakresie skuteczności zarządzania promocją regionalną – analiza przykładów samorządów na szczeblu krajowym i międzynarodowym, które opracowały i skutecznie wdrożyły strategie marketingu.</p> <p>Podsumowanie zajęć - omówienie wyników zaliczenia.</p>	
Integracja europejska i prawo UE	<p>Wykład:</p> <p>Aspekt historyczny i kulturowy oraz istota Integracji Europejskiej.</p> <p>Ewolucja procesów integracji europejskiej. Droga do UE.</p> <p>Integracja Europejska a państwo narodowe.</p> <p>Instytucjonalny wymiar integracji w ramach UE. Analiza systemu instytucjonalnego UE.</p> <p>Prawny wymiar integracji europejskiej – Prawo UE, jego źródła, rodzaje oraz stosowanie.</p> <p>Integracja ekonomiczna. System gospodarczy UE.</p> <p>Funkcjonowanie UE w systemie międzynarodowym ze szczególnym uwzględnieniem Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa.</p> <p>Integracja i współpraca europejska w zakresie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.</p> <p>Polityki oraz współpraca europejska w zakresie badań naukowych oraz rozwoju.</p> <p>Konstytucyjny aspekt członkostwa Polski w UE.</p> <p>Ocena osiągnięć. Podsumowanie zajęć.</p> <p>Egzamin.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Przepisy integracyjne w konstytucjach wybranych państw członkowskich jako podstawa rekonstrukcji norm integracyjnych (samodzielna praca studentów).</p> <p>Normy prawa UE jako element krajowego porządku prawnego. Doskonalenie umiejętności stosowania prawa UE w polskim porządku prawnym.</p> <p>Koordinacja polityki europejskiej w Polsce: struktura, instytucje</p> <p>Skutki „Brexitu” dla Polski, UE oraz Wspólnoty Transatlantyckiej – debata „za i przeciw”.</p> <p>Dyskusja na temat członkostwa Polski w UE. Dotychczasowy bilans członkostwa oraz próba zdefiniowania przyszłych celów.</p> <p>Podsumowanie zajęć i omówienie ocen.</p>	<p>STM_W05</p> <p>STM_W11</p> <p>STM_W12</p> <p>STM_U03</p> <p>STM_U05</p> <p>STM_U06</p> <p>STM_U08</p> <p>STM_U09</p> <p>STM_U15</p> <p>STM_K03</p>
Geografia polityczna świata	<p>Wprowadzenie – swobodna dyskusja, na temat: Jak geografia wpływa na politykę i polityka na geografie?</p> <p>Jak wygląda współczesna mapa polityczna świata? Czym jest</p>	<p>STM_W01</p> <p>STM_W03</p> <p>STM_W14</p>

	<p>i jakie są główne jednostki geopolityczne.</p> <p>Współczesna mapa społeczno-gospodarcza świata. Dyskusja połączona z analizą przypadków.</p> <p>Granice, rodzaje, geneza typologie stolic świata. Mapa polityczna świata.</p> <p>Zadanie praktyczne.</p> <p>Zróżnicowanie kulturowe świata i jego wpływ na sytuację w regionie. Dyskusja połączona z analizą przypadków</p> <p>Geoekonomia surowców. Dyskusja połączona z analizą przypadków.</p> <p>Wpływ podziałów religijnych i narodowościowych na kondycję państw współczesnych. Geografia przemocy, konfliktów, wojen i terroryzmu na świecie. Dyskusja połączona z analizą przypadków.</p> <p>Zadanie praktyczne.</p>	<p>STM_U01</p> <p>STM_U03</p> <p>STM_U15</p> <p>STM_U17</p> <p>STM_K01</p>
--	--	--

Dobór metod kształcenia

Metody kształcenia na kierunku Stosunki międzynarodowe zostały powiązane z efektami uczenia się i umożliwiają ich pełne osiągnięcie przez studentów. W realizacji programu studiów wykorzystywane są w szczególności następujące metody kształcenia:

- 1) metody podające (przyswajanie przekazywanej wiedzy);
- 2) metody problemowe (nabywanie umiejętności przez odkrywanie na podstawie wiedzy nabytej w drodze przekazu i wiedzy przyswajanej w ramach samodzielnej pracy własnej);
- 3) metody praktyczne i aktywizujące (nabywanie umiejętności poprzez aktywne działanie).

Wymienione metody kształcenia realizowane są przy wykorzystaniu takich form jak wykład, ćwiczenia, laboratorium, projekt, warsztat, seminarium, z wykorzystaniem takich elementów jak m. in. dyskusja, prezentacje multimedialne, analiza przypadków, przygotowywanie i prezentacja referatów. Samokształcenie umożliwia studentom m. in. samodzielne przygotowywanie prezentacji, referatów i prac pisemnych. Informacje na temat metod kształcenia znajdują się w kartach poszczególnych przedmiotów. Przykładowe powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Przykładowe powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się

Przedmiot	Kierunkowe efekty uczenia się	Przedmiotowe efekty uczenia się	Metody kształcenia
Komunikacja międzykulturowa	<p>STM_W02</p> <p>STM_W06</p> <p>STM_W11</p> <p>STM_W12</p> <p>STM_W13</p> <p>STM_U02</p> <p>STM_U13</p> <p>STM_U14</p> <p>STM_U21</p> <p>STM_K01</p>	<p>Student:</p> <p>- zna w rozszerzonym stopniu następującą terminologię związaną z komunikacją międzykulturową: stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacja;</p> <p>- zna szczegółowe zasady postępowania organów państwowych odpowiedzialnych za politykę migracyjną państwa, w szczególności zasady postępowania organów i organizacji pozarządowych UE</p>	<p>Dyskusja</p> <p>Debata</p> <p>Praca w grupach</p> <p>Analiza doświadczenia</p> <p>Wykonywanie zadań warsztatowych</p> <p>Praca w grupie</p> <p>Prezentacja prac</p>

		<p>odpowiedzialnych za monitorowanie ludności napływowej, ze szczególnym uwzględnieniem uchodźców;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe bariery w tworzeniu społeczeństw wielokulturowych; - zna zasady przygotowania prezentacji multimedialnej oraz zasady przeprowadzenia debaty na temat konsekwencji różnic kulturowych w komunikacji werbalnej i niewerbalnej; - potrafi pozyskać dane i poddać analizie niezbędne do analizy przyczyn i przebiegu konkretnych procesów i zjawisk dotyczących zakłóceń w komunikacji między przedstawicielami różnych kultur; - potrafi przygotować prezentację oraz wystąpienie analityczne na temat różnic międzykulturowych, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji werbalnej i niewerbalnej przy użyciu specjalistycznej terminologii z zakresu komunikacji międzykulturowej; - potrafi wcielić się w rolę na potrzebę wspólnego działania zespołowego dotyczącego procesów stereotypizacji oraz uchodźstwa; - podczas wykonywania zadań zachowuje się w sposób etyczny. 	
<p>Procesy migracyjne we współczesnym świecie</p>	<p>STM_W02 STM_W04 STM_W07 STM_W11 STM_W14 STM_U01 STM_U02 STM_U03 STM_U04 STM_U06 STM_U11 STM_K04</p>	<p>Student:</p> <p>zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanizmy i prawidłowości związane z funkcjonowaniem człowieka w procesach migracyjnych w ich interdyscyplinarnym kontekście, główne zasady działalności wolontariackiej, w związku z interwencją kryzysową Lubelskiego Komitetu Społecznego Pomocy Ukrainie; - fakty, procesy i zjawiska zachodzące współcześnie w migracjach zarówno w perspektywie mikro (sprawczość jednostki), mezo (problematyka swój-obcy na poziomie integracji grup społecznych) jak i makro (zarządzanie tymi procesami); - najważniejsze terminy: emigracja, imigracja, uchodźca, repatriacja, naród tytularny itd.; - podłoże prawne: Ustawa 	<p>Analiza aktów prawnych Rozwiązywanie zadań problemowych Praca nad projektem Wizyta studyjna</p>

		<p>o cudzoziemcach, Spec Ustawa, Ustawa o repatriacji itd..</p> <p>potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikować i interpretować zgodnie z wiedzą politologiczną i pochodzącą z dyscyplin pokrewnych typowe zjawiska, fakty i procesy zachodzące we współczesnych migracjach międzynarodowych oraz wewnętrznych; - diagnozować, wnioskować i proponować rozwiązania problemów społecznych pojawiających się z w związku z obecnością migrantów w (różnorodnych) społeczeństwach, ze szczególnym uwzględnieniem wojny na Ukrainie i jej wpływem na obecność migrantów z Ukrainy w Lublinie; - stosować procedury z zakresu polityki migracyjnej i azylowej Polski i UE, ze szczególnym uwzględnieniem następujących grup migrantów: uchodźcy, osoby uciekające z Ukrainy, repatrianci, migranci zarobkowi (rozwiązywanie przypadków). <p>Jest gotów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzegania znaczenia wiedzy politologicznej i interdyscyplinarnej w rozwiązywaniu teoretycznych i praktycznych problemów w pracy w obszarze badań nad mobilnością, organizacji usług dla migrantów czy zarządzania procesami migracyjnymi. 	
Międzynarodowe stosunki gospodarcze	STM_W01 STM_W08 STM_W09 STM_U01 STM_U02 STM_U06 STM_U16 STM_K01	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiada wiedzę o umiejscowieniu MSG w ramach nauki o stosunkach gospodarczych i o ich relacji z innymi dziedzinami tej nauki: polityką i geografiją; - zna terminologię przydatną do charakteryzowania stosunków gospodarczych na świecie, podstawowe koncepcje i kluczową problematykę; - ma podstawową wiedzę o strukturach i funkcjonowaniu relacji międzynarodowych w obszarze gospodarczym na szczeblu regionalnym oraz globalnym oraz dostrzega zależności między tymi dwoma poziomami; - zna i rozumie funkcjonowanie międzynarodowych stosunków 	<p>Złożona prezentacja multimedialna</p> <p>Wykład problemowy</p> <p>Wykład informacyjny</p> <p>Egzamin pisemny</p> <p>Dyskusje,</p> <p>Dokonywanie analiz sytuacji gospodarczych</p> <p>Rozwiązywanie zadań problemowych</p> <p>Przygotowanie i zaprezentowanie referatu</p>

		<p>gospodarczych oraz relacji zachodzących pomiędzy podmiotami działającymi w strukturach wspólnotowego biznesu i wymiany handlowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi pozyskiwać i poddawać analizie dane niezbędne do zrozumienia bieżącej sytuacji gospodarczej na świecie, interesów aktorów gospodarczych stosunków międzynarodowych i ich wzajemnych relacji, jak również potrafi dokonać analizy historycznej, uwzględniając uwarunkowania charakterystyczne dla analizowanego okresu; - prawidłowo stosuje wykładnię najważniejszych zagadnień i pojęć z zakresu międzynarodowych stosunków gospodarczych; - potrafi dokonać analizy wybranych zjawisk i procesów mających miejsce współcześnie w międzynarodowych stosunkach gospodarczych, interpretować niezbędne dane; - ma świadomość odpowiedzialności za podejmowane decyzje ekonomiczne, wykazuje się samodzielnością w realizacji celów edukacyjnych. 	
<p>Międzynarodowy marketing terytorialny</p>	<p>STM_W02 STM_W08 STM_U03 STM_U04 STM_U17 STM_U21 STM_U22 STM_K02 STM_K03</p>	<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiada znajomość pojęć występujących w obszarze międzynarodowego marketingu terytorialnego; - zna produkty marketingu terytorialnego oraz zna i rozumie zasady dotyczące zarządzania promocją lokalną; - potrafi wykorzystywać standardowe metody i narzędzia z zakresu międzynarodowego marketingu terytorialnego w strategii promocji, potrafi wyznaczać kierunki rozwoju i zaplanować pracę; - potrafi dokonać analizy potencjału obszaru (m.in. potencjału gospodarczego, turystycznego, ekonomicznego i społecznego) oraz wskazać deficyty i problemu danego obszaru w kontekście działań marketingowych; - potrafi zweryfikować narzędzia promocji pod kątem ich przydatności dla konkretnego obszaru terytorialnego; 	<p>Zajęcia z wykorzystaniem multimediów w zakresie identyfikacji celów, poziomów i sfer marketingu terytorialnego. Zadania w zakresie kreowania produktów międzynarodowego marketingu terytorialnego. Projekt strategii promocji wybranego miejsca.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - jest gotów do aktywnego włączania się w działania społeczne przyjmując określone role; - jest gotów do krytycznej oceny wyników własnej pracy w zakresie międzynarodowego marketingu terytorialnego, w szczególności w kontekście analizy wyników zaliczenia oraz podsumowania zdobytej wiedzy i umiejętności. 	
Międzynarodowa ochrona praw człowieka	STM_W04 STM_W05 STM_W13 STM_W14 STM_W17 STM_U01 STM_U02 STM_U05 STM_U11 STM_U12 STM_U15 STM_K02	Student: <ul style="list-style-type: none"> - ma wiedzę na temat praw człowieka w relacjach międzynarodowych. Posiada wiedzę z zakresu reguł prawno-organizacyjnych organizacji międzyrządowych i pozarządowych zajmujących się problematyką ochrony praw człowieka; - ma wiedzę dot. koncepcji praw człowieka i ich relacji z władzami w stosunków międzynarodowych oraz relacji zachodzących pomiędzy podmiotami działającymi w strukturach międzynarodowych; - rozpoznaje najważniejsze międzyrządowe organizacje, w ramach których istnieją systemy ochrony praw człowieka (ONZ, RE, OBWE, UE, LPA, UA, OPA) i zna dokumenty i organy, które związane są z ochroną praw człowieka; - potrafi prawidłowo definiować pojęcia z zakresu praw człowieka (m.in. godność osobowa, prawa pozytywne, prawa negatywne, równość, demokracja, państwo prawa); - potrafi pozyskiwać i poddawać analizie dane niezbędne do rozwiązywania konkretnych przypadków łamania praw człowieka. Potrafi wskazać konkretne naruszone prawo, odnaleźć w przepisach prawa krajowego i międzynarodowego odpowiednie zapisy ochronne oraz wskazać instytucję, która może pomóc poszkodowanej jednostce; - potrafi analizować oraz interpretować wybrane decyzje oraz działania władzy państwowej w stosunkach międzynarodowych dotyczące interwencji międzynarodowych związanych z 	<ul style="list-style-type: none"> - regularna dyskusja dotycząca aktualnych wyzwań z zakresu praw człowieka, - przygotowywanie dyskusji dotyczących silnych i słabych stron konkretnych rozwiązań międzynarodowych, - analiza konkretnych przypadków naruszeń praw człowieka (zadania ćwiczeniowe), - praktyczna umiejętność wypełniania dokumentów dotyczących skargi indywidualnej do określonego organu międzynarodowego, - realizacja grupowego projektu dotyczącego aktualnego wyzwania z zakresu praw człowieka oraz publiczna prezentacja jego efektów.

		<p>przypadkami masowych naruszeń praw człowieka. Potrafi poddać krytycznej analizie działanie bądź zaniechanie państw lub organizacji międzynarodowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wskazać ich słabe i silne strony w działaniach na rzecz ochrony praw jednostki. Potrafi wskazać, która organizacja specjalizuje się w danym obszarze praw człowieka. Umie znaleźć kontakt i sprawdzić warunki pomocy. Potrafi napisać skargę; - potrafi monitorować aktualną sytuację przestrzegania / łamania praw człowieka na arenie międzynarodowej oraz dokonać diagnozy jej krajowych uwarunkowań i kontekstów; - włącza się aktywnie w działania społeczne w tym na rzecz ochrony praw człowieka (np. udział w kampaniach Amnesty International, spotkaniach, konferencjach). 	
Projekt własnego przedsięwzięcia	STM_W16 STM_U03 STM_U11 STM_U16 STM_U22 STM_K02	<p>Student:</p> <p>zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - relacje pomiędzy postawą przedsiębiorczą a planowaniem własnej przyszłości, rozumie znaczenie i zastosowanie wiedzy w planowaniu przyszłości zawodowej; - zasady planowania przedsięwzięcia, normy i uwarunkowania organizacyjne; - rolę koordynacji i kontroli działań umożliwiających zaplanowanie działalności gospodarczej, uwarunkowania i zasady prowadzenia działalności; - rolę i zasady planowania celów, aktywności pozwalających na ich osiągnięcie, zasobów oraz kreowania odpowiedzi na wyzwania konkurencji i własnych błędnych decyzji; - podstawowe zasady rachunku efektywności procesów i działań związanych z prowadzeniem działalności; <p>potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonać analizy otoczenia, konkurencji, określić potencjał rynku; - zaprojektować konkurencyjne własne przedsięwzięcie, model biznesu oraz 	<p>Zajęcia projektowe prowadzone z zastosowaniem symulacji biznesowej Revas, przygotowującej do samodzielnego kreatywnego przygotowania koncepcji własnego przedsięwzięcia biznesowego. Zajęcia prowadzone w formule teoria – praktyka z zastosowaniem symulacji biznesowej. Studenci w konkurujących na rynku zespołach prowadzą własną firmę planując strategię, ofertę, pozyskują zasoby rzeczowe, finansowe i usługi do jej wytworzenia, zatrudniają pracowników organizując im stanowiska pracy, podejmują aktywności</p>

		<p>określić misję i wizję i cele przedsięwzięcia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzegać związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy efektami działalności a zasobami i kompetencjami oraz otoczeniem; - podejmować decyzje w odniesieniu do realizacji zadań strategicznych i operacyjnych uwzględniając obszary funkcjonalne przedsięwzięcia; - monitorować efektywność działań i wprowadzać odpowiednie korekty do potrzeb; - zastosować w projekcie podstawowe zasady rachunku efektywności przedsięwzięcia; <p>jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - myślenia w sposób przedsiębiorczy, bycia otwartym na zmiany; - ma świadomość konsekwencji finansowych podejmowanych przedsięwzięć, jest gotów do ponoszenia za nie odpowiedzialności. 	<p>marketingowe, oceniają wyniki działalności w kolejnych rundach oraz weryfikując efektywność podejmowanych decyzji korygują działania operacyjne na kolejnych etapach symulacji.</p>
--	--	--	--

Metody i techniki kształcenia na odległość

W ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia udostępnia studentom i kadrze dydaktycznej Platformę Moodle – Polski Uniwersytet Wirtualny WSPA (www.puw.wspa.pl), a ponadto każdy wykładowca i student WSPA posiada bezpłatny dostęp do pakietu Office 365, w skład którego wchodzi: poczta, OneDrive, Word, Excel, PowerPoint, OneNote, SharePoint, Teams, Sway, Forms, Stream, Power BI. Warty podkreślenia jest fakt, iż już w Strategii WSPA na lata 2015-2020 wśród celów strategicznych wskazano rozszerzenie oferty Uczelni w zakresie e-learning oraz blended learning. Wieloletnie doświadczenie Uczelni w prowadzeniu zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stanowiło klucz do płynnego przejścia na kształcenie zdalne w związku z sytuacją epidemiczną wywołaną rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2. Mając na uwadze zachowanie bezpieczeństwa w czasie pandemii, zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Uczelnia dokonała zmiany w formie i metodach prowadzenia zajęć dydaktycznych na studiach wyższych i studiach podyplomowych, wprowadzonej Zarządzeniem nr 19/R/WSPA/2019-2020 Rektora WSPA z dnia 11 marca 2020 roku. Przejście na kształcenie przy pomocy metod i technik kształcenia na odległość dotyczyło wszystkich przedmiotów na wszystkich kierunkach prowadzonych w Uczelni. Proces ten w znacznej mierze ułatwił fakt, iż zarówno kadra akademicka, jak i studenci, posiadali już doświadczenie w pracy na platformie e-learningowej WSPA oraz mieli do niej stały dostęp. Obecnie na Platformie Moodle realizowane są głównie wykłady oraz seminaria, a zajęcia dydaktyczne prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość regulowane są m. in. takimi aktami wewnętrznymi jak:

- 1) Uchwała nr 305/2018 Senatu WSPA z dnia 14 maja 2018 roku w sprawie zaopiniowania Regulaminu użytkowania platformy e-learningowej WSPA w Lublinie oraz uchwała nr 426/2020 z dnia 30 czerwca 2020 roku w sprawie zaopiniowania zmian w Regulaminie użytkowania Platformy e-learningowej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 2) Uchwała nr 306/2018 Senatu WSPA z dnia 14 maja 2018 roku w sprawie zaopiniowania organizacji zajęć dydaktycznych na platformie e-learningowej WSPA w Lublinie oraz uchwała nr 436/2020 z dnia 25 września 2020 roku w sprawie zaopiniowania zmian w Organizacji zajęć dydaktycznych na platformie e-learningowej w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 3) Zarządzenie nr 86/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku w sprawie zasad hospitacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych;
- 4) Zarządzenie nr 50/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 19 maja 2023 roku w sprawie zasad monitoringu zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 5) Zarządzenie nr 101/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2023 roku w sprawie zasad weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

Uczelniana platforma PUW.WSPA umożliwia stosowanie takich narzędzi aktywności jak: ankieta, bigbluebutton, baza danych, czat klasowy, forum, głosowanie, kwestionariusz, lekcja, pakiet SCROM, rich media, słownik pojęć, test (quiz), warsztat, zadanie. Zasoby można z kolei udostępniać w postaci adresu url, etykiety, folderu, książki, pakietu treści IMS, pliku oraz strony. Dla wszystkich wykładowców i studentów udostępnione zostały szkolenia z zakresu obsługi platformy PUW.WSPA, zarówno w formie tekstowej, jak i w postaci filmów instruktażowych, które są dostępne całodobowo na platformie w zakładkach szkoleń dla studentów oraz wykładowców. Nad przebiegiem procesu kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia czuwają pracownicy Działu obsługi kształcenia on-line, którzy wspierają wykładowców i studentów w bieżącej realizacji zajęć. Terminowość realizacji zajęć dydaktycznych monitorowana jest z kolei przez pracowników Centrum Studiów Wyższych. Dodatkowo zajęcia dydaktyczne poddawane są hospitacjom przez Dziekanów poszczególnych kierunków. Działania te podejmowane są zgodnie z zarządzeniem nr 86/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku w sprawie zasad hospitacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych. Dzięki hospitacjom Dziekani mają możliwość bezzwłocznie zareagować w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu zajęć. Przeprowadzone w danym roku akademickim hospitacje podsumowywane są w sprawozdaniu przyjmowanym w drodze uchwały przez Senat WSPA.

Dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów

Na Uczelni uwzględniono proces samodzielnego uczenia się studentów oraz aktywizujące formy pracy umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych ułatwiających start na rynku pracy. Wyjściem naprzeciw zróżnicowanym potrzebom grup studenckich jest oferta dwóch różnych specjalności: Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna oraz Zarządzanie procesami migracyjnymi. Specjalności do wyboru pozwalają studentowi na wybór indywidualnej ścieżki kształcenia, wspierając poczucie sprawczości i możliwość rozwoju osobistego. Treści specjalności Biznes międzynarodowy

i współpraca transgraniczna skoncentrowane są wokół zasad funkcjonowania rynku globalnego i rynku Unii Europejskiej, w tym: zasad konkurencji, procedur związanych z przepływem towarów przez granice, umiejętności przeprowadzenia analizy i oceny sytuacji na rynkach międzynarodowych. Absolwent specjalności zna zasady funkcjonowania rynków międzynarodowych oraz pozyskiwania środków z UE, a także posiada umiejętności z zakresu analizy i oceny sytuacji w gospodarce światowej, w tym umiejętności rozwiązywania problemów w obszarze finansów międzynarodowych. Z kolei treści specjalności Zarządzanie procesami migracyjnymi skupione są wokół zjawisk i procesów zachodzących w obszarze polityki migracyjnej i azylowej Unii Europejskiej. Absolwent specjalności zna zasady funkcjonowania instytucji i organów RP i UE odpowiedzialnych za politykę migracyjną i azylową, a także posiada wiedzę z zakresu zadań polityki społecznej w obszarze migracji i uchodźstwa. Dysponuje praktycznymi umiejętnościami i kompetencjami związanymi z obsługą i wsparciem różnych grup migrantów w Polsce i UE. Jest przygotowany do tworzenia i realizacji programów integracyjnych, międzynarodowych projektów z zakresu pomocy, wsparcia i integracji cudzoziemców w Polsce i Unii Europejskiej. Wybrana przez studenta specjalność realizowana jest w semestrach 3 i 4, i umożliwia osiągnięcie łącznie 36 punktów ECTS. Student wybiera także pierwszy język obcy realizowany w semestrach od 1 do 5 (do wyboru: angielski lub rosyjski), oraz drugi język obcy realizowany w semestrach od 3 do 6 (do wyboru: niemiecki lub hiszpański), za które otrzyma łącznie 18 punktów ECTS. Ponadto, student wybiera promotora i tematykę seminarium, które będzie realizował w semestrach 5 i 6, i za które uzyska razem 12 punktów ECTS, dzięki czemu program studiów zapewnia wybór modułów kształcenia w wymiarze przekraczającym 30% ogólnej liczby punktów ECTS.

Zastosowane na ocenianym kierunku metody kształcenia umożliwiają identyfikację i zaspokojenie spersonalizowanych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami, poprzez działania organizacyjne, np. indywidualną organizację studiów, w tym sesję egzaminacyjną, dodatkowe konsultacje oraz zapewnienie odpowiednich rozwiązań technicznych umożliwiających studentom z niepełnosprawnościami korzystanie z infrastruktury jednostki. Na Uczelni działa Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami oraz Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, które udziela wsparcia studentom z niepełnosprawnościami i przewlekle chorym w sytuacji, kiedy stan ich zdrowia utrudnia realizację studiów w trybie standardowym. Proponowane przez Biuro rozwiązania mają na celu wyrównanie szans studentów w dostępie do oferty akademickiej. Uczelnia oferuje studentom z niepełnosprawnościami możliwość skorzystania z:

- 1) usług asystenta;
- 2) usług tłumacza języka migowego;
- 3) transportu na zajęcia dydaktyczne;
- 4) dodatkowych zajęć z języka angielskiego – grupowych;
- 5) udziału w szkoleniach, warsztatach, konferencjach;
- 6) usług doradczych;
- 7) konsultacji (psychologicznych, logopedycznych, prawnych, zawodowych – prowadzonych w formie stacjonarnej i online);
- 8) wyjazdów edukacyjnych;
- 9) konsultacji związanych z poszukiwaniem pracy, rynkiem pracy itp.;
- 10) dostosowania formy egzaminu lub rozmowy kwalifikacyjnej indywidualnie do osoby;
- 11) zdawania egzaminu z wykorzystaniem dostosowanego komputera;
- 12) adaptacji materiałów egzaminacyjnych (druk powiększony);

- 13) wydłużenia czasu trwania egzaminu maksymalnie o 50%;
- 14) indywidualnej organizacji toku studiów;
- 15) całościowego lub częściowego zwolnienia z obowiązku uczestnictwa w zajęciach – w takim przypadku właściwy Dziekan ustali i określi warunki zaliczenia zajęć dydaktycznych;
- 16) korzystanie ze specjalistycznego sprzętu dla osób z niepełnosprawnością (wypożyczalnia);
- 17) korzystania z innowacyjnej platformy e-learning.

Studenci mają także do dyspozycji tzw. pokój wyciszeń, który przeznaczony jest głównie dla osób z obniżoną sprawnością funkcjonowania społecznego, wynikającą ze spektrum autyzmu. Mogą z niego korzystać również osoby z różnymi dysfunkcjami oraz studenci doświadczający kryzysu psychicznego.

Studenci i pracownicy z niesprawnością wzroku, słuchu oraz osoby z niesprawnością rąk mogą wypożyczyć elektroniczne urządzenia przenośne, takie jak: komputery przenośne (notebooki), systemy FM dla osób słabosłyszących, lupy elektroniczne, klawiatury dla osób z niepełnosprawnością ruchową dłoni, dla osób jednoręcznych, tablety, w tym m.in.: iPady, Samsungi, programy udźwiękawiające Window-Eyes i Jaws, notesy / notatniki brajlowskie (Braille Sense, Kajetek), odtwarzacze dźwięku np. BookSense, iPod, VoiceDream Reader, linijki brajlowskie, dyktafony, programy powiększające Zoom Text i SuperNovaMagnifier, powiększalniki przenośne, alternatywne klawiatury, przenośne skanery A4, systemy Roger wspomagające słyszenie, wózki inwalidzkie. WSPA dysponuje także stroną internetową dedykowaną studentom z niepełnosprawnościami. Pracownicy Uczelni mają możliwość wzięcia udziału w następujących bezpłatnych szkoleniach:

- 1) Edukacja włączająca;
- 2) Uczelnia wobec studentów z zaburzeniami psychicznymi – formy wsparcia edukacyjnego;
- 3) Etykieta wobec osób z niepełnosprawnościami;
- 4) Technologie wspierające edukację osób z niepełnosprawnościami;
- 5) Wrażliwość na niepełnosprawność;
- 6) Kurs lipsspeakingu;
- 7) Kurs fonogestów – I, II stopień;
- 8) Kurs języka migowego – I, II stopień, B1;
- 9) Jak uczyć osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności;
- 10) Kształcenie osób głuchych i słabosłyszących;
- 11) Projektowanie uniwersalne;
- 12) Funkcjonowanie osób z całościowym zaburzeniem rozwoju.

W latach 2020-2023 WSPA realizowała projekt „WySPA Dostępności”, którego celem głównym było podniesienie poziomu dostępności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w zakresie realizacji potrzeb osób z niepełnosprawnościami w wielu wymiarach, zarówno w obszarze edukacyjnym, świadomościowym, kompetencyjnym, jak i architektonicznym czy technicznym. Projekt obejmował szereg działań, począwszy od niwelowania barier architektonicznych i technologicznych, dostosowania procesu kształcenia i materiałów dydaktycznych, assistive technologies, po podniesienie kompetencji kadr uczelni, zatrudnienie specjalistów – doradców edukacyjnych, asystentów dydaktycznych i psychologów oraz tłumaczy języka migowego, czy też wprowadzenie usprawnień technicznych ułatwiających uczestnictwo studentów i załatwianie bieżących spraw. Opracowane zakresy działań łącznie przyczyniły się do wsparcia zmian organizacyjnych i podniesienia kompetencji kadry oraz poprawy dostępności kształcenia w ramach studiów wyższych. Główne

działania w projekcie obejmowały modernizację i rozszerzenie działalności Biura ds. osób z niepełnosprawnościami, opracowanie poradników i folderów traktujących o potrzebach i formach pomocy dla studentów z niepełnosprawnościami, dostosowanie i likwidację barier architektonicznych, modernizację stron www, audyt procedur i dokumentów, szereg szkoleń dla pracowników kadry dydaktycznej i administracyjnej związanych z podnoszeniem wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób z niepełnosprawnościami, czy też wprowadzenie rozwiązań wspomagających proces kształcenia. Utworzono wypożyczalnię sprzętu wspomagającego kształcenie, opracowano aplikację mobilną dla OzN. Wszystkie powyższe działania mają na celu wykreowanie w Uczelni środowiska niezwykle przyjaznego i dostępnego dla osób z niepełnosprawnościami i zwiększenie dostępności uczelni wyższych dla osób z niepełnosprawnościami, a w konsekwencji ich udział w kształceniu na poziomie studiów wyższych. W ramach realizacji działań projektowych WSPA zniwelowała bariery architektoniczne - zmodernizowano budynek, zbudowano od podstaw nowy szereg windy wraz z nową windą przystosowaną do korzystania przez osoby z niepełnosprawnością, zapewniono miejsca parkingowe, ciągi komunikacyjno- ewakuacyjne dla os. z niepełnosprawnością. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji złożyła także projekt „WySPA praktycznego kształcenia” w ramach działania 7.4 Infrastruktura szkół wyższych FELU.07.04 Regionalny Program Operacyjny dla województwa lubelskiego, polegający na komplementarnym dostosowaniu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami budynku Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie poprzez dostosowanie budynku do aktualnych przepisów pożarowych w kontekście pełnej dostępności budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W latach 2020-2023 Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji realizowała również projekt „WySPA uniwersalnego projektowania”, który miał na celu podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i umiejętności studentów i pracowników dydaktycznych w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez praktyczne wykorzystanie zasad projektowania uniwersalnego. Wśród podejmowanych aktywności zaplanowano i zrealizowano szkolenia dla kadry dydaktycznej, pozwalające na podniesienie wiedzy na temat projektowania uniwersalnego oraz na prowadzenie zajęć ze studentami w ramach opracowanych modułów - zarówno w projekcie, ale również po jego zakończeniu i na innych kierunkach. Pozwoliło to na przełamanie barier mentalnych w kontekście OzN oraz zwiększenie dostępności szkolnictwa wyższego. W rezultacie realizacji zadań projektowych studenci nabyli wiedzę i umiejętności praktyczne, które pozwolą im kreować przestrzeń w sposób uniwersalny i odpowiedni dla każdego użytkownika - członka społeczeństwa.

Harmonogram realizacji studiów

Studia na kierunku Stosunki międzynarodowe trwają 6 semestrów niezależnie od formy (stacjonarne i niestacjonarne). Wymiar godzinowy zajęć wynosi 2548 godzin w przypadku studiów stacjonarnych i 1835 godzin w przypadku studiów niestacjonarnych. Nakład pracy studenta potrzebny do zaliczenia studiów to 182 punkty ETCS, które zostały ujęte w układzie 60 punktów ECTS na każdym roku studiów. Z bezpośrednim udziałem nauczyciela odbywają się zajęcia odpowiadające 102 punktom ECTS (56%) na studiach stacjonarnych i 73 punktom ECTS (40%) na studiach niestacjonarnych. W przypadku studiów niestacjonarnych liczby godzin dla poszczególnych przedmiotów są odpowiednio pomniejszone, przy założeniu zwiększenia pracy własnej studenta. Stosunek liczby godzin zajęć realizowanych na studiach niestacjonarnych w odniesieniu do ogólnej liczby godzin zajęć na studiach stacjonarnych wynosi 72%. W ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym student uzyskuje 111 lub 112 punktów ECTS (w zależności od wybranej

specjalności), co stanowi 61% wszystkich punktów ECTS i przekracza 50% wszystkich punktów ECTS, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów. Analogiczne proporcje występują w programie studiów niestacjonarnych. Zajęcia rozwijające kompetencje językowe (lektoraty) realizowane są w semestrach 1-5 oraz 2-6 i obejmują łącznie 18 ECTS, co stanowi 10% wszystkich punktów ECTS. Grupa zajęć do wyboru obejmuje 66 punktów ECTS, co stanowi 36% wszystkich punktów ECTS. Składają się na nią dwie specjalności: Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna oraz Zarządzanie procesami migracyjnymi, obejmujące po 36 punktów ECTS przyporządkowanych do przedmiotów specjalnościowych, seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej, któremu przypisano 12 punktów ECTS, oraz lektoraty z języka obcego, którym, jak wspomniano wyżej, przypisano łącznie 18 punktów ECTS. Program studiów zapewnia więc elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej dla osiągnięcia kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia.

Sekwencja przedmiotów w programie studiów została dobrana w sposób pozwalający studentom na stopniowe pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na pierwszym roku studiów studenci realizują więc przedmioty kluczowe dla wprowadzenia w tematykę stosunków międzynarodowych, takie jak m. in. Wstęp do nauki o państwie i polityce, Podstawy wiedzy o stosunkach międzynarodowych, Doktryna państwa i prawa, Organizacje międzynarodowe, Współczesne systemy polityczne, Ustroje państw współczesnych. W ramach wprowadzenia do studiowania prowadzone są zajęcia z zakresu BHP, ochrony danych osobowych, technologii informacyjnych, ekonomii, filozofii oraz podstaw psychologii. Drugi rok studiów przewiduje pogłębienie wiedzy politologicznej, administracyjnej, prawnej i ekonomicznej, w szczególności w ramach takich przedmiotów jak Prawo międzynarodowe publiczne, Międzynarodowa ochrona praw człowieka, Instytucje Unii Europejskiej, Integracja europejska i prawo UE. Studenci nabywają wtedy też specjalistyczną wiedzę i umiejętności w ramach wybranej przez siebie specjalności. Trzeci (ostatni) rok studiów poświęcony jest w szczególności na przygotowanie pracy dyplomowej oraz odbycie praktyk zawodowych, ponadto prowadzone są wtedy przedmioty m. in. z zakresu polityki zagranicznej RP, dyplomacji i protokołu dyplomatycznego, procesów globalizacyjnych we współczesnym świecie czy rozwoju międzynarodowego i pomocy rozwojowej. Studenci realizują także zajęcia z wypowiedzi publicznych i projektu własnego przedsięwzięcia, które przede wszystkim mają na celu ułatwienie rozpoczęcia kariery zawodowej. Szczegółowo ujęty program studiów i harmonogram zajęć zostały przedstawione w załącznikach nr 1 i 4 do niniejszego raportu.

Dobór form zajęć i organizacja procesu kształcenia

Program studiów kierunku Stosunki międzynarodowe przewiduje następujące formy zajęć dydaktycznych:

- 1) wykład, uwzględniający tradycyjne metody podające i problemowe, który przyjmuje formę wykładu podającego, problemowego lub konwersatoryjnego;
- 2) ćwiczenia, uwzględniające metody praktyczne i aktywizujące uczestników, w szczególności związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu. Ćwiczenia przyjmują formę case study, symulacji, gier decyzyjnych, burzy mózgów, paneli dyskusyjnych, itp.;
- 3) laboratorium, uwzględniające metody praktyczne i aktywizujące z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu lub specjalistów-lektorów języków obcych;

- 4) projekt, uwzględniający metody praktyczne i problemowe, opierający się przede wszystkim na indywidualnej pracy studenta związanej z rozwiązaniem konkretnego zadania/problemu o charakterze praktycznym;
- 5) warsztat, uwzględniający przede wszystkim metody aktywizujące i problemowe, których istotą jest aktywne uczestnictwo w zajęciach wszystkich studentów, a wykładowca jest mentorem i moderatorem działań. Wszyscy członkowie zajęć działają, uczą się wzajemnie, rozwiązują problemy, wyciągają wnioski. Dzięki tej metodzie każde zajęcia są inne, kształtują inne postawy, uczą rozwiązywania nowych sytuacji problemowych;
- 6) seminarium, uwzględniające przede wszystkim metodę problemową i praktyczną, polegającą na identyfikowaniu (diagnozowaniu) praktycznych problemów typowych dla stosunków międzynarodowych.

Poniżej przedstawiono dobór form zajęć do poszczególnych przedmiotów:

Tabela 4. Dobór form zajęć do poszczególnych przedmiotów

Nr	Forma zajęć	Opis	Przedmioty
1.	wykład	uwzględnia tradycyjne metody podające i problemowe, który przyjmuje formę wykładu podającego, problemowego lub konwersatoryjnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona danych osobowych 2. BHP 3. Ekonomia 4. Podstawy wiedzy o stosunkach międzynarodowych 5. Organizacje międzynarodowe 6. Demografia 7. Ustroje państw współczesnych 8. Współczesne systemy polityczne 9. Doktryna państwa i prawa 10. Podstawy psychologii 11. Filozofia z etyką 12. Makroekonomia 13. Międzynarodowe stosunki polityczne 14. Międzynarodowe stosunki gospodarcze 15. Koncepcja praw i wolności człowieka 16. Międzynarodowe stosunki kulturalne 17. Prawo międzynarodowe publiczne 18. Międzynarodowa ochrona praw człowieka 19. Współpraca transgraniczna i handel zagraniczny 20. Zarządzanie projektami współpracy transgranicznej 21. Zarządzanie granicą państwa

			<ul style="list-style-type: none"> 22. Polityka migracyjna i azylowa RP 23. Repatriacja, uchodźstwo, mniejszości narodowe i etniczne – teoria i stan obecny 24. Mobilność, migracje – zmiana społeczna 25. Ochrona własności intelektualnej 26. Integracja europejska i prawo UE 27. Instytucje Unii Europejskiej 28. System gospodarczy UE 29. Logistyka w biznesie międzynarodowym 30. Polityka migracyjna i azylowa UE 31. Instytucje i organy ochrony zewnętrznej granicy UE 32. Zadania polityki społecznej w obszarze migracji i uchodźstwa 33. Polityka zagraniczna RP 34. Dyplomacja i protokół dyplomatyczny 35. Procesy globalizacyjne we współczesnym świecie
2.	ćwiczenia	uwzględniają metody praktyczne i aktywizujące uczestników, w szczególności związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu. Ćwiczenia przyjmują formę case study, symulacji, gier decyzyjnych, burzy mózgów, paneli dyskusyjnych, itp.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Ekonomia 2. WF 3. Podstawy wiedzy o stosunkach międzynarodowych 4. Organizacje międzynarodowe 5. Geografia polityczna świata 6. Wstęp do nauki o państwie i polityce 7. Współczesne systemy polityczne 8. Rola konstytucji w systemie prawnym 9. Wprowadzenie do postępowania administracyjnego 10. Makroekonomia 11. Międzynarodowe stosunki polityczne 12. Międzynarodowe stosunki gospodarcze 13. Planowanie scenariuszowe w stosunkach

			<p>międzynarodowych</p> <ol style="list-style-type: none"> 14. Komunikacja międzykulturowa 15. Pomoc humanitarna i rozwojowa 16. Religie we współczesnym świecie 17. Prawo międzynarodowe publiczne 18. Współpraca transgraniczna i handel zagraniczny 19. Zarządzanie granicą państwa 20. Instytucje i organy odpowiedzialne za politykę migracyjną i azyłową w Polsce 21. Status cudzoziemca w RP 22. Integracja europejska i prawo UE 23. Instytucje Unii Europejskiej 24. System gospodarczy UE 25. Logistyka w biznesie międzynarodowym 26. Rynki i finanse międzynarodowe 27. Instytucje i organy ochrony zewnętrznej granicy UE 28. Integracja cudzoziemców w UE 29. Polityka zagraniczna RP 30. Procesy globalizacyjne we współczesnym świecie 31. Regiony i samorzady w stosunkach międzynarodowych 32. Protokół dyplomatyczny w praktyce 33. Wizerunek instytucji (precedencja, wizyty)
3.	projekt	uwzględnia metody praktyczne, aktywizujące i problemowe, opierający się przede wszystkim na indywidualnej oraz zespołowej pracy studentów związanej z rozwiązaniem konkretnego zadania lub problemu o charakterze praktycznym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Międzynarodowe stosunki kulturalne 2. Procesy migracyjne we współczesnym świecie 3. Międzynarodowy marketing terytorialny 4. Międzynarodowa ochrona praw człowieka 5. Zarządzanie projektami współpracy transgranicznej 6. Migracja zarobkowa w Polsce 7. Proces tworzenia

			<p>programów integracyjnych cz. 1</p> <p>8. Internacjonalizacja przedsiębiorstw</p> <p>9. Sposoby nabycia obywatelstwa RP</p> <p>10. Fundusze pomocowe</p> <p>11. Proces tworzenia programów integracyjnych cz. 2</p> <p>12. Dyplomacja i protokół dyplomatyczny</p> <p>13. Fundusze strukturalne UE</p> <p>14. Analiza sytuacji w gospodarce światowej</p> <p>15. Projekt własnego przedsięwzięcia</p>
4.	laboratorium	uwzględnia metody praktyczne i aktywizujące z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu lub specjalistów-lektorów języków obcych	<p>1. Język obcy pierwszy cz. 1-5</p> <p>2. Język obcy drugi cz. 1-4</p> <p>3. Technologie informacyjne</p> <p>4. Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji</p>
5.	warsztat	uwzględnia przede wszystkim metody aktywizujące i problemowe, których istotą jest aktywne uczestnictwo w zajęciach wszystkich studentów, a wykładowca jest mentorem i moderatorem działań. Wszyscy członkowie zajęć działają, uczą się wzajemnie, rozwiązują problemy, wyciągają wnioski. Dzięki tej metodzie każde zajęcia są inne, kształtują inne postawy, uczą rozwiązywania nowych sytuacji problemowych	<p>1. Komunikacja interpersonalna</p> <p>2. Higiena psychiczna i techniki autoterapii</p> <p>3. Komunikacja międzykulturowa</p> <p>4. Techniki rozwoju kreatywności</p> <p>5. Wprowadzenie do badań społecznych</p> <p>6. Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów</p> <p>7. Negocjacje międzynarodowe</p> <p>8. Wypowiedzi publiczne</p> <p>9. Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne</p>
6.	seminarium	uwzględnia przede wszystkim metodę problemową i praktyczną, polegającą na identyfikowaniu (diagnozowaniu) praktycznych problemów typowych dla stosunków międzynarodowych	<p>1. Seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej</p>

Kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy teoretycznej realizowane są głównie w ramach wykładów, dzięki którym absolwent posiada m. in. wiedzę o umiejscowieniu stosunków międzynarodowych i dyscyplin pokrewnych w systemie nauk społecznych oraz o relacjach z innymi gałęziami nauki, w tym prawa i ekonomii; znajomość pojęć występujących w naukach społecznych,

zwłaszcza w zakresie definiowania pojęcia stosunków międzynarodowych, polityki handlowej, biznesu, ekonomii i prawa; wiedzę o uczestnikach stosunków międzynarodowych, a w szczególności państwach, organizacjach międzynarodowych, korporacjach transnarodowych i organizacjach pozarządowych; wiedzę na temat wybranych europejskich i światowych struktur i instytucji; znajomość mechanizmów i prawidłowości rządzących funkcjonowaniem człowieka w kontekście społecznym; wiedzę dotyczącą funkcjonowania podmiotów gospodarczych w otoczeniu krajowym i międzynarodowym, ze szczególnym uwzględnieniem Unii Europejskiej.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności, w tym praktycznych umiejętności zawodowych, realizowane są głównie poprzez aktywne formy nauczania jak ćwiczenia, warsztaty i projekty, czego przykładem jest nabywanie umiejętności stosowania wykładni najważniejszych zagadnień i regulacji z zakresu prawa międzynarodowego, w tym UE, i wybranych zagadnień regulacji krajowych w ramach zajęć ćwiczeniowych z przedmiotu Prawo międzynarodowe publiczne; nabywanie umiejętności wyboru i oceny adekwatności metod i technik do przeprowadzenia analizy uwarunkowań i czynników rozwoju gospodarki światowej i jej kryzysów w ramach zajęć projektowych z przedmiotu Analiza sytuacji w gospodarce światowej; czy też nabywanie umiejętności stosowania metod i narzędzi skutecznej komunikacji oraz doboru stylu komunikacji w zależności od sytuacji w ramach zajęć warsztatowych z przedmiotu Komunikacja interpersonalna.

Nacisk na aktualność przekazywanej wiedzy i umiejętności jest bardzo ważny z uwagi na szybkie zmiany zachodzące w polskim i europejskim prawodawstwie w wielu dziedzinach. Gwarantami stałej aktualizacji wiedzy są dydaktycy – praktycy, przenoszący swoje doświadczenia zawodowe na kontakt ze studentami, oraz praktyki zawodowe w selekcionowanych firmach i instytucjach. Student zostaje również wdrożony do posługiwania się zbiorem pojęć i definicji przypisanych dyscyplinom w jakich się porusza.

Efekty uczenia się z zakresu języków obcych realizowane są w ramach laboratoriów, uwzględniających metody praktyczne i aktywizujące. Laboratoria - lektoraty angażują uczestników do podnoszenia kompetencji językowych pod nadzorem specjalisty - lektora języków obcych. Z kolei podczas zajęć laboratoryjnych z przedmiotu Technologie informacyjne studenci rozwijają m. in. umiejętność przygotowania prezentacji multimedialnej z zastosowaniem różnego typu elementów multimedialnych oraz najlepszych technik autoprezentacji, umiejętność edycji i formatowania dokumentów tekstowych oraz umiejętność pracy w arkuszu kalkulacyjnym w tym wykorzystywania danych statystycznych w arkuszach kalkulacyjnych do przygotowania projektów oraz wykresów ilustrujących wyniki analizy danych.

Efekty uczenia się z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych realizowane są m. in. na warsztatach w ramach przedmiotów takich jak Komunikacja interpersonalna, Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów czy Techniki rozwoju kreatywności, dzięki którym studenci potrafią w sposób aktywny organizować pracę własną i zespołową, podejmować decyzje w środowisku biznesowym, włączać się aktywnie w działania społeczne przyjmując określone role, rozumieją zasady etyki wykonywania zawodu oraz potrafią posługiwać się metodami skutecznej komunikacji. Formy aktywne, w jakich w większości prowadzone są zajęcia na kierunku, sprzyjają rozwojowi kompetencji miękkich. Dzięki pracy w grupach studenci uczą się współpracy w zespole, którą to umiejętność następnie rozwijają podczas praktyk zawodowych. Metody ćwiczeniowe oraz warsztatowe

w szczególności sprzyjają przyjmowaniu odpowiedzialności za własną pracę i decyzyjności oraz pozwalają pokonać ograniczenia w kompetencjach do wystąpień publicznych.

Przybliżone proporcje godzinowe przypisane poszczególnym formom prowadzenia zajęć w stosunku do ogółu zajęć dydaktycznych wynoszą: wykłady – 20%, ćwiczenia – 26%, laboratoria – 12%, projekty – 7%, warsztaty – 6%, seminarium – 1%, praktyki zawodowe – 28%; na studiach niestacjonarnych: wykłady – 16%, ćwiczenia – 17%; laboratoria – 16%, projekty – 5%, warsztaty – 5%, seminarium – 2%, praktyki zawodowe – 39%.

Organizacja procesu kształcenia obejmuje rok akademicki, który trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego. Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry – zimowy i letni. Każdy semestr kończy się sesją egzaminacyjną. Szczegółową organizację każdego roku akademickiego określa Rektor w drodze zarządzenia ogłaszanego przed rozpoczęciem danego roku akademickiego – w roku akademickim 2024/2025 jest to Zarządzenie nr 51/R/WSPA/2023-2024 z dnia 3 czerwca 2024 roku w sprawie organizacji roku akademickiego 2024/2025 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. W Uczelni obowiązuje również Regulamin planowania i monitorowania realizacji zajęć dydaktycznych, zgodnie z którym planowanie zajęć odbywa się tak, aby wykorzystać w jak najlepszym stopniu czas studentów, a także umożliwić im odpowiednie przyswajanie wiedzy, nabycie umiejętności i kompetencji społecznych. Zajęcia rozmieszczane są w planie zajęć w sposób równomierny w miarę możliwości godzinowych i lokalowych. Realizacja zajęć powinna w pierwszej kolejności odbywać się w godzinach porannych i wczesnopopołudniowych. Plany zajęć tworzone są w oparciu o zgłoszone przez nauczycieli akademickich do Działu Obsługi Wykładowcy preferencje co do terminów i godzin realizacji zajęć, z zastrzeżeniem następujących zasad: wykłady planowane są przed innymi formami realizacji zajęć (np. warsztatami, ćwiczeniami bądź projektami) z tego samego przedmiotu; wykłady mogą być prowadzone w blokach nie większych niż 4 godziny lekcyjne dla jednego przedmiotu.

Program i organizacja praktyk

Praktyki zawodowe realizowane są w trakcie V i VI semestru studiów, w wymiarze 720 godzin i 30 punktów ECTS (I część praktyki w V semestrze, w wymiarze 250 godzin i 10 punktów ECTS, oraz II część praktyk w trakcie VI semestru, w wymiarze 470 i 20 punktów ECTS). W uzasadnionych przypadkach student może ubiegać się o zgodę Rektora na zmianę terminu realizowania praktyki. Przy wyborze miejsca praktyk studenci mogą skorzystać z propozycji przedstawionych przez Doradcę Edukacyjno-Zawodowego, mogą również sami zaproponować interesujące ich miejsce. W drugim przypadku zgodę na odbycie praktyk w danej firmie/instytucji wyraża Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych, po przeprowadzeniu weryfikacji, czy praktyki te pozwolą na odpowiednie osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia przewidzianych dla praktyk. W ramach procesu weryfikacji pod uwagę brane są przede wszystkim: zakres czynności, jaki dany podmiot przewiduje do wykonywania dla praktykanta, forma, profil i cele działalności tego podmiotu oraz możliwość zapewnienia właściwej opieki merytorycznej. W roku akademickim 2024/2025 wprowadzono formularz zgłoszenia miejsca praktyk, który pozwala na sprawną i przejrzystą ocenę miejsca praktyk, ogłęd zakresu zadań przewidzianych na praktykach oraz efektów uczenia się, które może uzyskać student. Formularz student otrzymuje od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego, wypełnia go w porozumieniu z pracodawcą, a następnie dostarcza do Centrum Planowania Kariery, gdzie Doradca zapoznaje się z dokumentem i przedstawia go Pełnomocnikowi ds. Praktyk na kierunku Stosunki

międzynarodowe. Po otrzymaniu zgody Pełnomocnika, student otrzymuje dokumenty niezbędne do odbycia praktyk. Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe mogą odbywać praktyki przede wszystkim w:

- 1) w organach zarówno administracji państwowej, jak i samorządowej, które kształtują politykę zagraniczną i gospodarczą;
- 2) w organizacjach i instytucjach międzynarodowych;
- 3) w przedsiębiorstwach rozwijających współpracę międzynarodową;
- 4) w sektorze pozarządowym realizującym zadania z zakresu wsparcia i pomocy różnym grupom migrantów, a także integracji przedstawicieli różnych kultur.

Praktyki zawodowe odbywają się na podstawie zawartych wcześniej porozumień o współpracy lub umowy, która dotyczy konkretnego studenta na dany okres. Należy podkreślić, że przeważająca większość studentów ocenianego kierunku preferuje samodzielne wyszukiwanie i organizowanie sobie miejsca praktyk, w czym Uczelnia ich wspiera. Wybrane samodzielnie miejsca praktyk, jak wspomniano wyżej, podlegają ocenie i zatwierdzeniu przez Kierunkowego Pełnomocnika ds. Praktyk Zawodowych. Pełnomocnik weryfikuje przede wszystkim zakres czynności przewidzianych dla studenta na praktyce (czyli jego zgodność z efektami uczenia się przewidzianym w programie praktyk) oraz to, czy miejsce praktyk gwarantuje zdobycie praktycznych umiejętności i doświadczenia w środowisku pracy (analiza profilu działalności podmiotu na podstawie dostępnych danych – KRS, CEiDG, strony internetowej, w przypadku wątpliwości kontakt z przedstawicielem podmiotu). Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych weryfikuje zgodności miejsca praktyki wskazanego przez studenta pod kątem osiągnięcia zakładanych celów i efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych. Obecnie studenci kierunku Stosunki międzynarodowe w ramach porozumień mają zagwarantowane około 16 firm i instytucji, w których mogą odbywać praktyki zawodowe. Są to m.in.:

- 1) Lubelski Urząd Wojewódzki;
- 2) Europe Direct Lublin Wyspa;
- 3) Konsulat Generalny Ukrainy w Lublinie;
- 4) Konsulat Republiki Austrii w Lublinie;
- 5) Urząd Miasta Lublin;
- 6) Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie;
- 7) Stowarzyszenie Homo Faber;
- 8) Fundacja Inicjatyw Menedżerskich;
- 9) Instytut Doradztwa Innowacyjnego;
- 10) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie;
- 11) Centrum Spotkania Kultur w Lublinie;
- 12) INPL GROUP;
- 13) LEROY MERLIN;
- 14) Bury Sp. z o. o.;
- 15) Lubelskie Centrum Consultingu;
- 16) Fundacja Działań Edukacyjnych Kreadukacja.

Uczelnia podejmuje również aktualnie działania w celu podpisania umowy z Biurem Wysokiego Komisarza ds. Uchodźców (Office of the United Nations High Commissioner for Refugees, UNHCR).

Dodatkowym wsparciem, jakie mogą otrzymać studenci w ramach wizyty w Centrum Planowania Kariery podczas poszukiwania miejsc praktyk, jest rozmowa doradcza, wraz z użyciem narzędzi diagnostycznych. Zdarzają się sytuacje, w których student nie jest pewny, w jakim miejscu mógłby odbyć praktyki, jaki konkretnie obszar w zakresie stosunków międzynarodowych go interesuje oraz jakie są jego predyspozycje i możliwości. Doradca Edukacyjno-Zawodowy proponuje wówczas narzędzia takie jak: ankieta głównego celu zawodowego, stworzenie indywidualnego planu działania, a także testy predyspozycji i zainteresowań zawodowych. Podczas spotkania z doradcą omawiane są możliwości odbywania praktyk zawodowych. Przedstawiana jest oferta pracodawców, u których odbywać się mogą praktyki w ramach zawartych przez Uczelnię porozumień. Omawiane są także zasady odbywania praktyk, kwestie formalne oraz dokumenty niezbędne do odbycia praktyk. Doradca przekazuje informacje dotyczące korzyści z odbywania praktyk (nowe umiejętności, wiedza, poznanie danej branży, możliwość zdobycia doświadczenia). Po pozytywnej weryfikacji miejsca praktyk przez Kierunkowego Pełnomocnika ds. Praktyk Zawodowych student otrzymuje od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego potwierdzenie udzielenia porady. W kolejnym kroku student kontaktuje się z Asystentem ds. Praktyk Zawodowych, przedstawiając uzyskany dokument od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego. Na tej podstawie Asystent ds. Praktyk Zawodowych przygotowuje: skierowanie na praktykę oraz umowę o organizację praktyk. Po zrealizowaniu praktyk student jest zobowiązany do przedstawienia dziennika praktyk zawodowych (wcześniej sprawozdania) oraz zaświadczenia o odbyciu praktyk. Na podstawie złożonych dokumentów Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych dokonuje oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się i podejmuje decyzję o zaliczeniu lub niezaliczeniu praktyk zawodowych.

Warto podkreślić, iż dla studentów dostępne są także praktyki zagraniczne z Programu Erasmus. Praktyki realizowane w innych krajach mogą być częścią praktyk obowiązkowych lub stanowić praktykę dodatkową - odnotowaną w suplemencie do dyplomu i liczoną do osiągnięć studenta np. przy ubieganiu się o stypendia. Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe mają możliwość udziału w praktykach zagranicznych oraz możliwość zrealizowania części okresu studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z wieloma uczelniami zagranicznymi, oferującymi możliwość wymiany dla kierunku Stosunki międzynarodowe w takich krajach jak Niemcy, Włochy, Łotwa, Litwa, Macedonia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania.

Kształcenie na kierunku Stosunki międzynarodowe ma wyraźnie praktyczny charakter, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w organizowanych praktykach zawodowych, jak i w dostosowywaniu programu studiów do aktualnych potrzeb rynku i wyzwań globalnych. Kierunek Stosunki międzynarodowe prowadzony na lubelskiej uczelni o profilu praktycznym przeszedł w ostatnim czasie istotne zmiany programowe, wynikające m. in. z rekomendacji Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego (LUW), Konsulatu Honorowego Czech, Urzędu Miasta Lublin, Stowarzyszenia Homo Faber czy Fundacji Inicjatyw Menadżerskich. Modyfikacje te dotyczą dwóch specjalności: Zarządzanie procesami migracyjnymi oraz Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna, których programy zostały dostosowane do aktualnych wyzwań regionalnych i globalnych. W zakresie specjalności Zarządzanie procesami migracyjnymi szczególną uwagę poświęcono problematyce pomocy humanitarnej, co wynika z doświadczeń związanych z kryzysem migracyjnym wywołanym wojną w Ukrainie oraz sytuacją na polsko-białoruskiej granicy. Warto nadmienić, że studenci kierunku Stosunki międzynarodowe odegrali kluczową rolę w działaniach pomocowych dla uchodźców wojennych z Ukrainy. Część absolwentów kierunku realizuje zadania z zakresu pomocy humanitarnej

czy integracji cudzoziemców w organizacjach pozarządowych. Właśnie dlatego położono większy nacisk na kwestie związane z polityką społeczną w obszarze wsparcia i pomocy dla migrantów i uchodźców. Zwiększono liczbę zajęć praktycznych oraz wzmocniono współpracę z organizacjami pozarządowymi i administracją publiczną w zakresie realizacji programu opisywanej specjalności. Z kolei program specjalności Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna został rozszerzony o zagadnienia związane z gospodarką opartą na współpracy międzynarodowej, a także funkcjonowaniem firm w warunkach zmieniającego się otoczenia geopolitycznego. Uwzględniono również aspekty zarządzania kryzysowego w kontekście współpracy gospodarczej na obszarach przygranicznych. Opiekę merytoryczną nad specjalnością sprawuje Fundacja Inicjatyw Menedżerskich.

Istotną innowacją wprowadzoną do programu jest możliwość realizacji pracy dyplomowej nie tylko o charakterze badawczym, lecz także o charakterze projektowym. Koncepcja pracy projektowej, zaproponowana przez Stowarzyszenie Homo Faber oraz Fundację Inicjatyw Menedżerskich, pozwala studentom na tworzenie praktycznych rozwiązań odpowiadających na realne wyzwania w zakresie migracji, pomocy humanitarnej i biznesu międzynarodowego czy współpracy transgranicznej. Takie podejście wzmacnia kompetencje zawodowe absolwentów i przygotowuje ich do pracy w dynamicznym środowisku międzynarodowym. Co więcej, taki charakter pracy dyplomowej powoduje, że absolwenci kierunku opuszczają mury Uczelni z gotowym projektem. Celem projektu dyplomowego jest nabycie umiejętności związanych z przygotowaniem do inicjowania, planowania i realizowania partnerskich projektów międzynarodowych. Praca stanowi kompleksową symulację przygotowania projektu międzynarodowego o określonej strukturze. Symulacja przygotowania pracy o charakterze projektowym polega na przygotowaniu kompleksowego projektu do ew. złożenia w konkretnej instytucji.

Dodatkowo, studenci aktywnie uczestniczą w wydarzeniach, wizytach studyjnych oraz konferencjach, wywiadach, spotkaniach autorskich z ekspertami z zakresu współpracy międzynarodowej. Ponadprogramowa oferta Uczelni poszerza i wyrównuje poziom wiedzy studentów pochodzących z różnych państw świata, sprzyja integracji studentów zagranicznych z ludnością miejscową oraz nawiązywaniu kontaktów zawodowych. Wśród kluczowych inicjatyw, w których studenci biorą udział co roku znajdują się m.in. WATCH DOCS Prawa Człowieka w Filmie, Kongres Młodych Liderów, Kongres Współpracy Transgranicznej, czy wizyta studyjna w Urzędzie Miasta Lublin. Ważnym elementem zaangażowania studentów jest także ich udział w działalności społecznej – współtworzą miejsce Baobab, gdzie działają jako wolontariusze, wspierając inicjatywy integracyjne i pomocowe. Praktyki zawodowe, które są integralną częścią programu, odbywają się w instytucjach dostosowanych do specyfiki rynku pracy, a ich realizacja jest ściśle osadzona w regionalnym kontekście. Dzięki temu studenci zdobywają cenne doświadczenie i kompetencje, które zwiększają ich konkurencyjność na rynku pracy. Warto podkreślić, że zajęcia na kierunku prowadzą praktycy związani z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim (LUW), Fundacją Inicjatyw Menedżerskich (FIM), Stowarzyszeniem Homo Faber (HF) oraz Urzędem Miasta Lublin (UM Lublin). Dzięki temu studenci mają możliwość zdobywania wiedzy z pierwszej ręki i nawiązywania kontaktów zawodowych już w trakcie studiów. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, licznymi instytucjami, organizacjami i firmami podnosi jakość kształcenia na kierunku i pozwala na lepsze dostosowanie programu do aktualnych potrzeb rynku pracy oraz wyzwań społeczno-politycznych regionu i świata.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<p>Zaleca się zaktualizowanie wszystkich sylabusów, aby ujęte w nich treści programowe były kompleksowe i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w naukach o polityce i administracji, ekonomii i finansach oraz naukach prawnych.</p>	<p>W odpowiedzi na zalecenie Zespołu Oceniającego PKA dotyczące zaktualizowania wszystkich sylabusów, aby ujęte w nich treści programowe były kompleksowe i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w naukach o polityce i administracji, ekonomii i finansach oraz naukach prawnych, Zespół ds. Jakości Kształcenia kierunku Stosunki międzynarodowe, wraz z Wykładowcami prowadzącymi poszczególne zajęcia, dokonał modyfikacji i aktualizacji sylabusów wszystkich przedmiotów przewidzianych programem studiów. Zaktualizowano przede wszystkim treści programowe, uwzględniając najnowszą wiedzę, zgodną z aktualnym stanem rozwoju dyscyplin. Aktualizacji wymagały w szczególności sylabusy do przedmiotów dotyczących współczesnych systemów politycznych, wstępu do nauk o państwie i polityce, demografii, organizacji międzynarodowych, podstaw wiedzy o stosunkach międzynarodowych czy seminarium dyplomowego. Zaktualizowano także literaturę zalecaną do realizacji poszczególnych przedmiotów, korzystając ze zbiorów Biblioteki WSPA, jak i uzupełniając księgozbiór o nowo zakupione pozycje. Celem ilustracji wprowadzonych modyfikacji wskazać można zmiany w sylabusach następujących przedmiotów:</p> <p>1) Systemy polityczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmieniono nazwę przedmiotu na Współczesne systemy polityczne. • Dokonano aktualizacji treści programowych. Treści programowe zajęć wykładowych zostały podzielone na dwie części – część teoretyczną oraz część dotyczącą analizy wybranych systemów politycznych. • Wprowadzono tematykę związaną z systemami demokratycznymi i niedemokratycznymi, w związku z czym szczegółowej analizie zostaną poddane: System polityczny Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej; System polityczny Stanów Zjednoczonych Ameryki; System polityczny Republiki Francuskiej; System polityczny Republiki Federalnej Niemiec; System polityczny Federacji

		<p>Rosyjskiej; System polityczny Chińskiej Republiki Ludowej. Ponadto w ramach ćwiczeń studenci organizują konferencję „Wybrane systemy polityczne” połączoną z debatą „Które rozwiązania z poszczególnych systemów politycznych warto przenieść do Polski?”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Treści przedmiotowe zostały zmodyfikowane w oparciu o literaturę podstawową. • Uwzględniono również fakt, iż na kierunku Stosunki międzynarodowe przeważają studenci zagraniczni, którzy mogą posiadać mniejszą wiedzę o systemie politycznym RP. W związku z czym do treści programowych z ćwiczeń wprowadzono tematykę związaną z analizą systemu politycznego RP. Zmieniono również literaturę podstawową dotyczącą RP. Ponadto wzięto również pod uwagę, fakt, iż studenci zagraniczni mogą posiadać szerszą wiedzę o systemach politycznych państw pochodzenia. W związku z czym wprowadzono element związany z przygotowaniem złożonej prezentacji multimedialnej na temat państwa pochodzenia. <p>Z praktyki wykładowcy prowadzącego wynika, iż studenci w tej części zazwyczaj prezentują systemy polityczne następujących państw – Białoruś, Kazachstan, Ukraina.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poddano analizie oraz zmieniono metody weryfikacji efektów uczenia się oraz składowe oceny końcowej. • Zmieniono literaturę podstawową oraz uzupełniającą. Wprowadzono jeden z najnowszych podręczników akademickich wydawnictwa Uniwersytetu Jagiellońskiego - Podręcznik akademicki jest już dostępny w Bibliotece WSPA: Bankowicz M., Kosowska-Gąstoł B., Systemy polityczne. Zagadnienie teoretyczne. Podręcznik akademicki Tom 1, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2021 oraz Bankowicz M., Kosowska-Gąstoł B., Systemy polityczne. Ustroje państw współczesnych. Podręcznik akademicki Tom 2, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2021. <p>2) Wstęp do nauki o państwie i polityce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmodyfikowano cele kształcenia w oparciu o nową literaturę podstawową do przedmiotu. • W związku ze zmianą celów zmodyfikowano przedmiotowe efekty uczenia się. • Treści zajęć są złożone z trzech części: 1. Państwo jako
--	--	---

		<p>instytucja polityczna 2. Polityka, istota, sposoby przewijania się oraz relacji z innymi zjawiskami. 3. Prawo – jego istota, struktura i funkcjonowanie. Do treści programowych wprowadzono tematy związane z pojęciem państwa w stosunkach międzynarodowych, a także wpływem globalizacji na funkcje państwa oraz możliwości działania państwa. Zaktualizowano tematykę dotyczącą realizacji celów państwa. Poddano analizie, a następnie aktualizacji treści programowe związane z tematyką poświęconą suwerenności państwa w ramach integracji w ramach Unii Europejskiej, co pozwoliło na stworzenie w ramach przedmiotu wprowadzenia do treści przedmiotów Integracja Europejska i prawo UE oraz Procesy globalizacyjne we współczesnym świecie. Treści powiązano z wyżej wymienionymi przedmiotami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Treści programowe oparto na podręczniku akademickim - Pogódek A., Szmulik B., Zenderowski R., Wprowadzenie do nauki o państwie, polityce i prawie, Wolters Kluwer, Warszawa 2022. – podręcznik podstawowy. • Przedmiot nadal będzie prowadzony z elementami języka rosyjskiego (większość studentów pochodzi z Białorusi, Ukrainy, Kazachstanu, ułatwia to naukę specjalistycznej terminologii pojęć w języku polskim). <p>3) Organizacje międzynarodowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmodyfikowano w oparciu o nową literaturę podstawową do przedmiotu cele kształcenia. • W związku ze zmianą celów zmodyfikowano przedmiotowe efekty uczenia się. • Treści programowe oparto na podręczniku akademickim – J. Menkes, A. Wasilkowski, Organizacje międzynarodowe. Prawo instytucjonalne, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017 – podręcznik podstawowy. • Zmieniono metody weryfikacji wiedzy - Wykład: zaliczenie ustne. Ćwiczenia: zadanie nr 1: student przedstawia opis wskazanej przez nauczyciela akademickiego organizacji międzynarodowej (OM) w oparciu o kryteria klasyfikacji OM; zadanie nr 2: symulacja konferencji w oparciu o wizję utworzenia nowej organizacji międzynarodowej (które zostaną wymyślone i opisane przez studentów). <p>4) Ekonomia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokonano aktualizacji treści programowych, zgodnie
--	--	--

		<p>z najnowszą literaturą przedmiotu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzono tematykę związaną z wahaniami aktywności gospodarczej, w tym tematykę dotyczącą kryzysów ekonomicznych współczesnego świata (kryzys finansowy 2008-2009; kryzys zadłużenia europejskiego 2010-2015; kryzys surowcowy 2014-2016; kryzys wywołany pandemią COVID-19 - od 2020 (załamanie gospodarki globalnej), wojna w Ukrainie a światowy kryzys żywnościowy). • W związku z modyfikacją treści kształcenia przeredagowano oraz uzupełniono opis przedmiotowych efektów uczenia się, w szczególności dodano następujące efekty: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Student posiada wiedzę na temat czynników wpływających na kształtowanie się elementów rynku oraz określone zachowania uczestników rynku, zna i rozumie czynniki wpływające na równowagę w ujęciu mikro i makroekonomicznym. ✓ Student posiada wiedzę na temat podstawowych problemów mikro- i makroekonomicznych, roli państwa w gospodarce oraz podstawowych narzędzi polityki gospodarczej. ✓ Student posiada wiedzę z zakresu globalizacji procesów gospodarczych, ekonomii strefy euro oraz kryzysów ekonomicznych współczesnego świata. ✓ Student potrafi wskazać rozwiązania problemów występujących w procesie gospodarowania. ✓ Student potrafi opisać procesy gospodarcze za pomocą pojęć i praw ekonomicznych oraz podstawowych wskaźników statystycznych i socjoekonomicznych. ✓ Student potrafi analizować i interpretować dane ekonomiczne (na poziomie podstawowym). ✓ Student potrafi zająć podparte argumentacją stanowisko na temat zasadniczych zjawisk gospodarczych zachodzących w skali mikro- i makroekonomicznej. ✓ Student potrafi dobrać kryteria efektywności ekonomicznej służące rozwiązywaniu podstawowych problemów ekonomicznych. • Poddano analizie oraz zmieniono metody weryfikacji efektów uczenia się oraz składowe oceny końcowej. • Uzupełniono zalecaną literaturę przedmiotu o jeden z najnowszych podręczników akademickich: Mankiw, N.
--	--	---

		<p>Gregory. Makroekonomia / N. Gregory Mankiw, Mark P. Taylor; tł. Jarosław Sawicki. Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2022.</p> <p>5) Wystąpienia publiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonano weryfikacji metod dydaktycznych. • wprowadzono jako metodę weryfikacji osiągnięć studenta przygotowanie wystąpienia publicznego na dowolny temat oraz nagranie go telefonem komórkowym w dowolnej scenerii (temat dowolny ale związany z kierunkiem studiów, w szczególności dotyczący aktualnych wydarzeń na świecie). • zaktualizowano literaturę do przedmiotu. <p>6) Podstawy wiedzy o stosunkach międzynarodowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonano weryfikacji metod dydaktycznych oraz metod weryfikacji osiągnięć studentów. Metody dydaktyczne: wykład: wykład problemowy; ćwiczenia: praca indywidualna i grupowa, klasyczne zadania ćwiczeniowe. Metody weryfikacji osiągnięć studenta: wykład: egzamin pisemny (test końcowy), ćwiczenia: praca indywidualna i grupowa, aktywny udział w dyskusjach, przygotowanie złożonej prezentacji multimedialnej w kilkuosobowej grupie (prezentacje dotyczyć będą stosunków międzynarodowych na różnych płaszczyznach w poszczególnych rejonach świata: w Ameryce Łacińskiej, Afryce, Azji i Pacyfiku oraz w Europie). • zaktualizowano literaturę do przedmiotu.
2.	<p>Zaleca się uwzględnienie czasu na weryfikację efektów uczenia się podczas wszystkich zajęć i zapewnienie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach podczas zajęć dla studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.</p>	<p>Odnosząc się do zalecenia dotyczącego uwzględnienia czasu na weryfikację efektów uczenia się podczas wszystkich zajęć i zapewnienia studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach, do którego odnosił się następujący zapis w raporcie Zespołu Oceniającego PKA z wizytacji na ocenianym kierunku: „analiza sylabusów wskazuje, że w większości zajęć nie został przewidziany czas na weryfikację uczenia się oraz zapewnienie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach”, w treściach kształcenia w sylabusie każdego przedmiotu dodano zapis o podsumowaniu zajęć, weryfikacji efektów uczenia się oraz udzielaniu studentom informacji zwrotnej. Powyższa zmiana obliguje wykładowców do przeznaczenia czasu na ocenę stopnia osiągnięcia założonych efektów oraz na omówienie wyników ze studentami.</p> <p>Ponadto, wydane zostało zarządzenie Rektora WSPA w sprawie systemu weryfikacji efektów uczenia się, w</p>

		<p>którym zawarto m. in. następujące zapisy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) program studiów każdego kierunku powinien określać celowo i w sposób uzasadniony zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny efektów uczenia się nabytych przez studentów; 2) weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych przez studentów obejmuje zarówno wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem; 3) nauczyciel akademicki uwzględnia osiągnięcia studenta w trzech wyżej wymienionych zakresach w przypadku każdej określonej przez niego oceny studenta, zarówno formującej, jak i końcowej (podsumowującej). Tym samym nauczyciel akademicki kontroluje przy dokonywaniu każdej oceny studenta – a przede wszystkim końcowej – w sposób oddzielny stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych; 4) w przypadku każdej pracy etapowej prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (sylabus); 5) obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się. <p>Co istotne, do systemu weryfikacji efektów uczenia się dodano zapis, zgodnie z którym po zrealizowaniu zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki jest zobowiązany do wypełnienia sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia się założonych w karcie przedmiotu (według wzoru określonego zarządzeniem). Sprawozdanie zawiera takie elementy jak: zastosowane prace etapowe (częstkowe, końcowe); zgromadzona dokumentacja; udział procentowy poszczególnych prac etapowych w ostatecznej ocenie; oceny częściowe i ocena końcowa; uzasadnienie oceny; propozycje zmian w zakresie prowadzenia przedmiotu w kolejnym cyklu.</p> <p>Jednocześnie należy podkreślić, iż zgodnie z § 19. Regulaminu studiów WSPA w Lublinie:</p>
--	--	--

		<p>3. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia podaje na pierwszych zajęciach szczegółowy opis przedmiotu zawierający: informacje dotyczące zakładanych efektów uczenia się przedmiotu, program zajęć, wykaz literatury, warunki usprawiedliwiania krótkotrwałej nieobecności na zajęciach, warunki uzyskiwania zaliczenia i składania egzaminu, sposób informowania studentów o uzyskanych wynikach zaliczenia i egzaminu oraz tryb wglądu do ocenionych prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych z zastrzeżeniem, iż studentowi przysługuje prawo wglądu do pracy będącej podstawą zaliczenia lub egzaminu w terminie 7 dni od daty podania do wiadomości studentów informacji o wynikach zaliczenia lub egzaminu.</p> <p>4. Oceny ze wszystkich egzaminów i zaliczeń wpisywane są do indeksu elektronicznego, kart okresowych osiągnięć studenta i protokołów wyłącznie przez prowadzącego zajęcia, w uzasadnionych przypadkach przez inną upoważnioną przez Rektora osobę.</p> <p>5. Student ma dostęp do dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez informatyczny system uczelni. Na wniosek studenta Uczelnia wydaje wydruk z dokumentacji przebiegu studiów.</p> <p>6. Wykładowca ma obowiązek poinformować każdego studenta indywidualnie o uzyskanych wynikach zaliczeń i egzaminów oraz przekazać protokoły zaliczeniowe i egzaminacyjne oraz karty okresowych osiągnięć studenta do dziekanatu w terminach wyznaczonych harmonogramem studiów.</p> <p>Oceny studentów ze wszystkich egzaminów i zaliczeń wpisywane są do protokołu w wersji elektronicznej, udostępnionego poprzez informatyczny system uczelni (ESS) wyłącznie przez prowadzącego zajęcia. Wpisane i zatwierdzone oceny importowane są poprzez system do elektronicznej karty okresowych osiągnięć studenta. Zatwierdzona karta okresowych osiągnięć jest drukowana i zatwierdzona przez Dziekana kierunku i umieszczona w teczce osobowej studenta. Studenci mają dostęp do dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez informatyczny system uczelni (Wirtualny Pokój Studenta wps.wspa.pl). Każdy student ma indywidualne konto, w którym udostępniane są informacje dotyczące zajęć i osiągnięć studenta. Oceny z zaliczeń i egzaminów, po wpisaniu ich do protokołu, są udostępniane studentom automatycznie. Na prośbę studenta Uczelnia wydaje</p>
--	--	---

		<p>wydruk z dokumentacji przebiegu studiów. W przypadku prac zaliczeniowych realizowanych / przekazywanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, Uczelnia korzysta z platformy e-learningowej Moodle, która posiada wbudowany system oceniania, umożliwiającą nauczycielom akademickim wystawianie ocen i komentarzy do prac studentów. Nauczyciele mogą również korzystać z różnych metod oceniania, takich jak oceny punktowe lub oceny opisowe, a także mogą dodawać komentarze bezpośrednio do tekstu pracy studenta. Zgodnie z Regulaminem studiów student, który zgłasza zastrzeżenia co do formy zaliczenia lub bezstronności przy wystawianiu oceny, ma prawo złożyć do Rektora lub upoważnionej przez niego osoby wniosek o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. Rektor lub upoważniona przez niego osoba może podjąć decyzję o przeprowadzeniu egzaminu komisyjnego, jeśli uzna zasadność wniosku.</p> <p>Niezależnie od wspomnianych wyżej aktów prawnych oraz dostępu studentów do Wirtualnego Pokoju Studenta czy platformy e-learningowej Moodle, wyznaczony został dodatkowy termin konsultacji wykładowców w okresie sesji egzaminacyjnej dla studentów, którzy chcieliby omówić swoje oceny i uzyskać dodatkowe wyjaśnienia. Działanie to ma charakter systemowy i dotyczy wszystkich przedmiotów objętym programem studiów.</p>
--	--	---

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Dodatkową wartością programu studiów są wprowadzone od roku akademickiego 2024/2025 nowe przedmioty ogólnouczelniane takie jak:

- 1) Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne - przedmiot ten wzmacnia świadomość obywatelską studentów i przygotowuje ich do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na zasadach prawa i odpowiedzialności społecznej. Wiedza o mechanizmach bezpieczeństwa publicznego, zarówno w kontekście fizycznym, jak i cyfrowym (np. ochrona przed cyberzagrożeniami), jest kluczowa w pracy zawodowej, gdzie etyczne podejście i zdolność reagowania na ryzyko mają bezpośrednie przełożenie na efektywność i reputację. Ponadto w świetle sytuacji geopolitycznej regionu Europy Środkowo-Wschodniej, w tym trwającej od prawie 3 lat wojny w Ukrainie, wprowadzenie przedmiotu jest kluczowe;
- 2) Higiena psychiczna i techniki autoterapii – zajęcia te pozwalają studentom radzić sobie z presją i stresem, które są konsekwencją pandemii, trwającej wojny w Ukrainie oraz są nieodłącznymi elementami pracy zawodowej. Praktyczne techniki autoterapii pomagają zapobiegać wypaleniu zawodowemu i wspierają rozwój umiejętności radzenia sobie

z trudnościami zawodowymi i osobistymi. Dzięki temu przyszli absolwenci będą bardziej odporni psychicznie i lepiej przystosowani do pracy w wymagającym środowisku;

- 3) Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji - włączenie tego przedmiotu do programu kształcenia jest odpowiedzią na rosnącą rolę nowych technologii, które przekształcają zarówno gospodarkę, jak i codzienną praktykę zawodową. Znajomość podstaw działania sztucznej inteligencji (AI) oraz jej zastosowań pozwala studentom lepiej rozumieć i wykorzystywać narzędzia automatyzacji, analityki predykcyjnej czy systemów wspomaganie decyzji. Wiedza z zakresu AI przygotowuje przyszłych specjalistów do pracy w dynamicznie zmieniającym się środowisku, gdzie technologia jest kluczowym elementem przewagi konkurencyjnej.

Wprowadzenie powyższych przedmiotów wzbogaca proces kształcenia o elementy interdyscyplinarne, które rozwijają zarówno kompetencje społeczne, jak i technologiczne oraz osobiste. Dzięki temu absolwenci będą nie tylko lepiej przygotowani do wymagań rynku pracy, ale również zdolni do efektywnego działania w złożonym środowisku społecznym i zawodowym.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów

Rekrutacja na kierunek Stosunki międzynarodowe odbywa się bezpośrednio w siedzibie Uczelni oraz za pomocą internetowej rekrutacji WSPA. W Uczelni istnieje możliwość rozmowy z Doradcą Edukacyjno-Zawodowym, który może rozwiązać wątpliwości dotyczące wyboru kierunku studiów. Szczegółowe zasady rekrutacji określają następujące dokumenty: Uchwała nr 548/2023 Senatu WSPA Lublinie z dnia 29 maja 2023 roku w sprawie zasad rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2024/2025 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz Uchwała nr 571/2024 Senatu WSPA w Lublinie z dnia 26 czerwca 2024 roku w sprawie zasad rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2025/2026 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Zgodnie z powyższymi dokumentami kandydaci na studia na kierunku Stosunki międzynarodowe w WSPA zobowiązani są do złożenia kompletu dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji tj.:

- 1) kwestionariusza wraz z podaniem o przyjęcie na studia oraz ankiety osobowej zawierającej zdjęcie kandydata, imiona i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, numer PESEL, a w przypadku jego braku - nazwę i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które go wydało, płeć, miejsce zamieszkania przed rozpoczęciem studiów: wieś albo miasto, adres zamieszkania oraz adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej, numer telefonu, obywatelstwo, a w przypadku cudzoziemców - również nazwę państwa urodzenia i informacje o posiadaniu Karty Polaka;
- 2) świadectwa dojrzałości lub poświadczonej przez Uczelnię kopii świadectwa dojrzałości (oryginał do wglądu) - w przypadku kandydata na studia pierwszego stopnia lub studia jednolite magisterskie;
- 3) oryginału dowodu osobistego do wglądu, a w przypadku cudzoziemców dokumentu potwierdzającego tożsamość kandydata, w celu weryfikacji tożsamości i zgodności danych;
- 4) dwóch aktualnych fotografii kandydata, zgodnych z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych;

- 5) dowodu opłaty wpisowej zgodnie z Zarządzeniem Kanclerza WSPA,
- 6) oświadczenia o posiadanych kompetencjach cyfrowych.

Co istotne, komplet dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji musi zawierać oświadczenie o posiadanych kompetencjach cyfrowych. Treść oświadczenia, stanowiącego załącznik do uchwały rekrutacyjnej, brzmi następująco: „W związku z realizacją części zajęć dydaktycznych w sposób zdalny wyrażam zgodę na kształcenie z użyciem sprzętu niezbędnego do aktywnego uczestnictwa w zajęciach (włączona kamera, sprawny mikrofon, zainstalowana aplikacja MSTeams). Ponadto potwierdzam, iż dysponuję właściwym sprzętem informatycznym oraz posiadam odpowiednie kompetencje cyfrowe. Jednocześnie oświadczam, że zapoznałem/łam się ze stroną internetową Uczelni – www.wspa.pl i umieszczonymi w zakładce BIP aktami prawnymi, w szczególności z treścią Regulaminu Studiów Wyższych Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.”.

Na studia pierwszego stopnia na kierunku Stosunki międzynarodowe może być przyjęta osoba, która posiada:

- 1) świadectwo dojrzałości albo świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o których mowa w przepisach o systemie oświaty;
- 2) świadectwo lub inny dokument uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z art. 93 dokumenty potwierdzające wykształcenie średnie i uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915);
- 3) świadectwo i inny dokument lub dyplom, o których mowa w art.93 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.);
- 4) świadectwo lub dyplom uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia zgodnie z umową bilateralną o wzajemnym uznawaniu wykształcenia;
- 5) świadectwo lub inny dokument uznany za równorzędny polskiemu świadectwu dojrzałości na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 31 marca 2015 r..

Podstawą przyjęcia na studia na kierunku Stosunki międzynarodowe są punkty rekrutacyjne przyznawane kandydatowi zgodnie z wynikami egzaminów maturalnych z języka obcego nowożytnego (część pisemna) oraz jednego z następujących przedmiotów: język polski, geografia, wiedza o społeczeństwie, matematyka lub historia (część pisemna). Jeżeli egzamin z danego przedmiotu zdawany był na dwóch poziomach, pod uwagę brany jest wynik korzystniejszy dla kandydata. Minimalna liczba uzyskanych punktów, na podstawie której student może zostać zakwalifikowany na studia, wynosi 50. Maksymalna liczba punktów, którą może uzyskać kandydat, wynosi 200.

Cudzoziemcy mogą rozpocząć naukę w WSPA na studiach polskojęzycznych, jeżeli legitymują się dokumentem potwierdzającym znajomość języka polskiego przynajmniej na poziomie B2, a w szczególności:

- 1) ukończą roczny kurs przygotowawczy do podjęcia nauki w języku polskim w jednostkach wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, lub
- 2) posiadają certyfikat znajomości języka polskiego wydany przez Państwową Komisję Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego, lub

- 3) uzyskają potwierdzenie WSPA w Lublinie, że ich znajomość języka polskiego jest przynajmniej na poziomie B2, lub
- 4) ukończyli szkołę ponadpodstawową za granicą, w której zajęcia były prowadzone w języku polskim, lub
- 5) ukończyli szkołę ponadpodstawową w Polsce, lub
- 6) ukończyli studia wyższe w Polsce na kierunku prowadzonym w języku polskim.

Warto podkreślić, iż decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 sierpnia 2024 roku Uczelnia już po raz kolejny została zatwierdzona na potrzeby przyjmowania cudzoziemców w celu podjęcia lub kontynuacji studiów. Cudzoziemcy mogą podejmować i odbywać studia na zasadach obowiązujących obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, za wyjątkiem indywidualnych sytuacji, w których Uczelnia poweźmie wątpliwości, co do okoliczności faktycznych wynikających z dokumentów lub oświadczeń kandydata. W przypadku wątpliwości Uczelnia może zażądać przedstawienia dodatkowych dokumentów lub oświadczeń. Cudzoziemcy mogą rozpocząć naukę w WSPA na studiach polskojęzycznych, jeżeli legitymują się dokumentem potwierdzającym znajomość języka polskiego. Kandydaci przyjmowani na studia prowadzone w języku obcym mogą rozpocząć naukę w WSPA, jeżeli legitymują się dokumentem potwierdzającym znajomość języka obcego. Od cudzoziemców oprócz wymaganych dokumentów uczelnia może żądać kserokopii Paszportu, Wizy, Karty Pobytu albo innego dokumentu uprawniającego do legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wymagają tego okoliczności w szczególności weryfikacja autentyczności danych.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Procedura uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym uregulowana została w Regulaminie studiów wyższych, stanowiącym uchwałę nr 540/2023 Senatu WSPA w Lublinie z dnia 26 kwietnia 2023 roku. Zgodnie ze wspomnianym wyżej Regulaminem Student może przenieść się z innej Uczelni krajowej lub zagranicznej, z jednego kierunku na drugi lub z jednej specjalności na drugą w ramach tego samego kierunku, za zgodą Rektora lub osoby działającej z jego upoważnienia wyrażoną w formie decyzji, o ile wypełnił wszystkie warunki wynikające z przepisów Uczelni. Po przeniesieniu Student zobowiązany jest do uzupełnienia różnic programowych wynikających z programu studiów. Zgodnie z Regulaminem wyrównywania różnic programowych w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, przyjętym zarządzeniem nr 49/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 19 maja 2023 roku, dokumentem, w oparciu o który student dokonuje wyrównania różnic programowych jest karta różnic programowych, zawierająca takie elementy jak: dane studenta, wykaz przedmiotów do zaliczenia, efekty uczenia się, formę zaliczenia przedmiotu, punkty ECTS, należne opłaty. Określenie różnic programowych na podstawie identyfikacji i porównania efektów uczenia się należy do kompetencji Dziekana ds. właściwego kierunku lub upoważnionej przez niego osoby (Koordynatora ds. różnic programowych). Wniosek o umożliwienie zaliczenia różnic programowych, wraz z niezbędną dokumentacją, Student składa w Centrum Studiów Wyższych. Na podstawie analizy dokumentacji otrzymanej z Centrum Studiów Wyższych, potwierdzającej dotychczasowy przebieg studiów, Koordynator ds. różnic programowych dokonuje identyfikacji i porównania efektów uczenia się i podejmuje decyzję o uznaniu lub nieuznaniu efektów uczenia się. Uznanie efektów uczenia się jest równoznaczne

z zaliczeniem przedmiotu i uznaniem uzyskanej oceny. Nieuznanie efektów uczenia się jest równoznaczne z niezaliczeniem przedmiotu i koniecznością wyrównania różnic programowych. Wymiana studentów pomiędzy WSPA a innymi uczelniami, w tym zagranicznymi, realizowana jest w Uczelni z zachowaniem systemu transferu i akumulacji punktów ECTS. Student po przeniesieniu uzyskuje taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana zajęciom realizowanym na kierunku studiów, na który student jest przyjmowany.

WSPA w Lublinie zapewnia studentom możliwość uczestniczenia w trakcie procesu kształcenia w wymianie międzynarodowej - Uczelnia od 2006 roku czynnie uczestniczy w Programie wymiany międzynarodowej Erasmus, od 2014 roku w Programie Erasmus +, od 2021 roku w nowej edycji Programu Erasmus +, ma za sobą dwie edycje programów mobilnościowych finansowanych ze środków norweskich Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy, później Edukacja i Program PO WER. Obecnie Uczelnia realizuje programy z Programu Erasmus+. Zasady wymian studenckich obejmują proces uznawalności dokonań studenta zagranicą, uznanie okresu wymiany i zdobytych wyników w nauce, w tym punktów ECTS. Dla studentów dostępne są także praktyki zagraniczne z Programu Erasmus +, praktyki realizowane w innych krajach mogą być częścią praktyk obowiązkowych lub stanowić praktykę dodatkową - odnotowaną w suplemencie do dyplomu i liczoną do osiągnięć studenta np. przy ubieganiu się o stypendia. Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe mają możliwość udziału w praktykach zagranicznych oraz możliwość zrealizowania części okresu studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z wieloma uczelniami zagranicznymi oferującymi możliwość wymiany dla kierunku Stosunki międzynarodowe, takimi jak: Włochy: University of Molise, Jaen University Hiszpania, Frederick University Cypr, DHBW Karlsruhe - Niemcy, Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia - Włochy, Università degli Studi di Milano - Włochy, Università degli Studi di Trento - Włochy, Università della Calabria - Włochy, ISMA University - Łotwa, Šiauliai State College - Litwa, International Balkan University - Macedonia, University of Security Management in Kosice - Słowacja, University of Primorska - Słowenia, Universidad de Jaèn – Hiszpania.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

System potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie został uregulowany Uchwałą Senatu WSPA w Lublinie nr 544/2023 z dnia 29 maja 2023 roku. W ramach procedury istnieje możliwość potwierdzenia efektów uczenia się w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów danego kierunku. W celu przystąpienia do procedury kandydat na studia składa wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się, do którego dołącza dokumenty pozwalające ocenić wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w systemach uczenia się zorganizowanego lub niezorganizowanego instytucjonalnie, takie jak: świadectwo dojrzałości dla kandydatów na studia I stopnia, dokument lub dokumenty potwierdzające wymagany staż pracy, dokumenty potwierdzające uzyskanie efektów uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz dowód wniesienia opłaty pokrywającej koszty procesu potwierdzania efektów uczenia się w wysokości ustalonej przez Władze Uczelni. Na dokumentację dotyczącą potwierdzenia stażu pracy i uzyskania efektów uczenia się poza systemem studiów składają się w szczególności:

- 1) zaświadczenie z zakładu pracy wraz z zakresem obowiązków, potwierdzające wymagany staż pracy zawodowej;

- 2) opinie pracodawcy(ów), rekomendacje;
- 3) opis stanowiska pracy;
- 4) certyfikaty, świadectwa i zaświadczenia ukończonych kursów/szkoleń;
- 5) zaświadczenie o udziale w wolontariacie bądź innych akcjach społecznych;
- 6) opis doświadczenia zawodowego;
- 7) inne.

Wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się, wraz z wymaganymi załącznikami, składany jest przez wnioskodawcę w Centrum Studiów Wyższych. Kierunkowa Komisja ds. potwierdzania uczenia się identyfikuje i porównuje efekty uczenia się osiągnięte przez kandydata z efektami uczenia się przewidzianymi dla wnioskowanych przedmiotów. W przypadku pozytywnej opinii Komisji dotyczącej identyfikacji i porównania efektów uczenia się osiągniętych przez kandydata Dziekan właściwy ds. kierunku wyznacza termin egzaminu ustnego, weryfikującego doświadczenie zawodowe. Egzamin odbywa się przed kierunkową Komisją ds. potwierdzania efektów uczenia się. Po przeprowadzeniu egzaminu Komisja podejmuje decyzję w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się i wystawia oceny w protokole z przedmiotów, dla których zostały potwierdzone efekty uczenia się, oraz określa semestr, na który wnioskodawca zostaje przyjęty. O kolejności przyjęcia na studia decyduje wynik potwierdzenia efektów uczenia się. Osoby przyjęte na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się będą włączone do regularnego trybu studiów, na określony rok studiów, i zwolnione z realizacji przedmiotów/modułów zajęć, dla których efekty zostały uznane w procesie potwierdzania efektów uczenia się.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Zasady przeprowadzania procesu dyplomowania określa Regulamin studiów wyższych Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe. Zgodnie z ich zapisami na ostatnim roku studiów student zobowiązany jest złożyć egzamin dyplomowy oraz przygotować i obronić pracę dyplomową. Student przygotowuje pracę dyplomową pod kierunkiem promotora, wybranego spośród nauczycieli akademickich wskazanych przez Rektora lub upoważnioną przez niego osobę. Temat pracy dyplomowej ustalany jest najpóźniej do końca pierwszego semestru, w którym rozpoczyna się seminarium dyplomowe. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej powinny być brane pod uwagę zainteresowania studenta, praktyczny charakter pracy oraz realne możliwości wykonania danej pracy.

Końcowego zaliczenia seminarium dyplomowego dokonuje promotor na ostatnim semestrze studiów, po przedstawieniu przez studenta ostatecznej wersji pracy dyplomowej. Pracę dyplomową promotor sprawdza przed egzaminem dyplomowym w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Każda praca dyplomowa podlega ocenie recenzenta. Ocena pracy dokonywana przez recenzenta powinna obejmować: w przypadku prac o charakterze badawczym – ocenę właściwości sformułowania tematu i zgodności treści z tematem; ocenę układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez itp.; ocenę merytoryczną, ocenę wykorzystanych źródeł, ocenę formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisania pracy, spis rzeczy, odsyłacze), a w przypadku prac o charakterze projektowym - ocenę właściwości sformułowania tematu i zgodności treści z tematem, ocenę układu pracy i jej struktury (czy projekt zawiera wszystkie niezbędne elementy, takie jak: diagnoza problemowa, cele operacyjny i strategiczny, opis grupy operacyjnej, opis grupy docelowej, narzędzia interwencji, analiza ryzyka wraz z reakcją na ryzyko, sposób zarządzania

projektem, budżet i potencjalne źródła finansowania); ocenę merytoryczną (właściwe uzasadnienie potrzeby realizacji projektu, adekwatność doboru grupy docelowej, i przedstawionym potrzeb oraz problemów, zgodność celów ze SMART racjonalność i adekwatność planowanych wydatków, sposób zarządzania projektem); ocenę wykorzystanych źródeł; ocenę formalnej strony pracy. Ostateczna ocena pracy dyplomowej, uwzględniana przy obliczaniu ostatecznego wyniku studiów, jest średnią arytmetyczną oceny promotora i recenzenta pracy lub oceny promotora i recenzentów, jeśli powołano więcej niż jednego. Student składa pracę dyplomową najpóźniej do 31 stycznia na studiach kończących się semestrem zimowym lub do 31 lipca na studiach kończących się semestrem letnim. W uzasadnionych przypadkach Rektor lub upoważniona przez niego osoba może przedłużyć termin oddania pracy dyplomowej o 5 miesięcy. Student zobowiązany jest wówczas złożyć stosowne podanie wraz z uzasadnieniem, odpowiednio do dnia 31 stycznia albo do dnia 31 lipca oraz uzyskać zgodę promotora. Student, który nie złożył pracy dyplomowej w obowiązującym terminie zostaje skreślony z listy studentów odpowiednio z dniem 1 sierpnia - na studiach kończących się semestrem letnim, z dniem 1 lutego – na studiach kończących się semestrem zimowym. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:

- 1) osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów;
- 2) uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS;
- 3) uzyskanie ocen co najmniej dostatecznych z pracy dyplomowej;
- 4) złożenie w Dziekanacie najpóźniej 14 dni roboczych przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego wymaganych dokumentów;
- 5) uregulowanie wszystkich zobowiązań finansowych wobec Uczelni.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed co najmniej trzyosobową komisją, w skład której wchodzi: Rektor lub wskazana przez niego osoba jako przewodniczący komisji, promotor oraz recenzent. Termin egzaminu wyznacza przewodniczący komisji, przy czym egzamin powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym dwóch miesięcy od daty złożenia pracy. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieprzystąpienia bez usprawiedliwienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie przewodniczący komisji wyznacza drugi termin egzaminu, jako ostateczny. Powtórny egzamin może się odbyć nie później niż po upływie jednego miesiąca od daty pierwszego egzaminu. Przy ustalaniu terminów egzaminów dyplomowych należy pominąć okresy wolne od zajęć dydaktycznych wynikających ze szczegółowej organizacji roku akademickiego. W przypadku niezłożenia egzaminu dyplomowego w drugim terminie Rektor lub upoważniona przez niego osoba wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów.

Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Data złożenia egzaminu dyplomowego jest datą ukończenia studiów. Na ostateczny wynik ze studiów składają się:

- 1) 50% z średniej arytmetycznej z ostatecznych (końcowych) ocen ze wszystkich zaliczeń i egzaminów ze wszystkich przedmiotów kończących się oceną, składających się na program studiów, z zaokrągleniem do części setnych;
- 2) 25% ocena pracy dyplomowej (średnia arytmetyczna ocen promotora i recenzenta);
- 3) 25% ocena z egzaminu końcowego (średnia arytmetyczna ocen z pytań zadanych przed komisją).

W dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik ze studiów, zgodnie z zasadą:

- 1) do 3,25 – dostateczny (3,0);
- 2) od 3,26 do 3,75 – dostateczny plus (3,5);
- 3) od 3,76 do 4,25 – dobry (4,0);
- 4) od 4,26 do 4,60 – dobry plus (4,5);
- 5) od 4,61 do 5,00 – bardzo dobry (5).

Informacje dotyczące przygotowania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego dostępne są dla studentów na stronie internetowej Uczelni w zakładce Dziekanat – Praca dyplomowa i obrona.

Sposoby i narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów

Analiza wyników nauczania odbywa się na podstawie opinii nauczycieli akademickich oraz w ramach monitoringu struktury ocen studentów, dokonywanej przez Pełnomocnika Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. W toku analizy wystawianych ocen końcowych z poszczególnych zajęć zwraca się szczególną uwagę na najwyższe i najniższe średnie arytmetyczne tych ocen, co może wskazywać na zbyt wysokie lub zbyt niskie wymagania stawiane studentom przez wykładowców w zakresie weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Wyniki nauczania podlegają także analizie w ramach sprawozdania Dziekana z osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie procesu dyplomowania. W przypadku praktyk zawodowych osiągnięcia efektów uczenia się określa się na podstawie analizy dzienników z przebiegu praktyk z minionego roku akademickiego, ocen uzyskanych przez studentów z praktyk, uwag i informacji pozyskanych w trakcie rozmów ze studentami ubiegającymi się o zaliczenie praktyk zawodowych oraz opinii pracodawców, u których studenci odbywali praktyki zawodowe. Do monitorowania zawodowych losów absolwentów WSPA wykorzystywane są z kolei raporty opracowywane przez Akademickie Biuro Karier. Interpretacja wyników kształcenia i innych danych ilościowych oraz przedstawianych opinii jest wykorzystywana przez Dziekana i kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia na potrzeby doskonalenia procesu nauczania i programu studiów, a w szczególności w zakresie: treści programowych, stosowanych metod dydaktycznych, rozkładu godzin zajęć pomiędzy poszczególne przedmioty, systemu punktowego ECTS, jak również doboru metod sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Wszelkich modyfikacji w zakresie programu studiów i efektów uczenia się dokonuje się po zasięgnięciu opinii Rady Konsultacyjnej, która ocenia przydatność założonych efektów uczenia się na rynku pracy, a także po przeanalizowaniu przez Zespół ds. Jakości Kształcenia danych dotyczących stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku, losów zawodowych absolwentów, wyników ankiet przeprowadzanych wśród studentów oraz zaleceń sformułowanych przez podmioty zewnętrzne.

Monitoringowi podlega także proces rekrutacji na studia - podczas przeprowadzania naboru studentów Centrum Rekrutacji na bieżąco przekazuje Władzom Uczelni informację o liczbie kandydatów. Władze Uczelni po analizie powyższych informacji podejmują decyzje o podjęciu dodatkowych działań promocyjnych. Warunkiem przyjęcia kandydatów na studia jest złożenie kompletu dokumentów do Centrum Rekrutacji oraz uzyskanie decyzji o przyjęciu na studia. Centrum Studiów Wyższych monitorując odsiew studentów jako najczęstsze przyczyny skreśleń z listy studentów wskazuje problemy finansowe studentów lub powody osobiste, natomiast ewentualne powody nieukończenia studiów w terminie to niez uzyskanie zaliczeń we właściwym terminie lub przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej. Uczelnia podejmuje działania mające na celu

wspieranie studentów poprzez udzielanie zniżek na czesne, zwolnień z opłaty rekrutacyjnej, motywowanie ze strony nauczycieli akademickich do terminowego zaliczania prac etapowych i dyplomowych, oraz dbałość o wysoką jakość kształcenia.

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Ogólne zasady zaliczania etapów studiów zawiera Regulamin studiów Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. W rozliczeniu etapu studiów uwzględnia się wszystkie przedmioty, które składają się na program studiów danego etapu. Oceny studentów ze wszystkich egzaminów i zaliczeń wpisywane są do protokołu w wersji elektronicznej, udostępnionego poprzez informatyczny system uczelni (ESS) wyłącznie przez prowadzącego zajęcia. Wpisane i zatwierdzone oceny importowane są poprzez system do elektronicznej karty okresowych osiągnięć studenta. Zatwierdzona karta okresowych osiągnięć jest drukowana i zatwierdzona przez Dziekana kierunku i umieszczona w teczce osobowej studenta. Studenci mają dostęp do dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez informatyczny system uczelni (Wirtualny Pokój Studenta wps.wspa.pl). Na prośbę studenta Uczelnia wydaje wydruk z dokumentacji przebiegu studiów. Wykładowca ma obowiązek poinformować każdego studenta o uzyskanych wynikach zaliczeń i egzaminów.

Student ma dostęp do dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez informatyczny system uczelni (office.com). Na prośbę studenta Uczelnia wydaje wydruk z dokumentacji przebiegu studiów. Wykładowca ma obowiązek poinformować każdego studenta o uzyskanych wynikach zaliczeń i egzaminów oraz przekazać protokoły zaliczeniowe i egzaminacyjne oraz karty okresowych osiągnięć studenta do Centrum Studiów Wyższych w terminach wyznaczonych harmonogramem studiów.

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określa Zarządzenie nr 77/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 21 czerwca 2023 roku w sprawie systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Zgodnie z powyższym zarządzeniem kierunkowe efekty uczenia się są przyjmowane w ustalony sposób odpowiednimi przepisami WSPA w Lublinie oraz wprowadzane do odpowiednich sylabusów z założeniem, że powinny zostać dokładnie i szczegółowo opisane w postaci przedmiotowych efektów uczenia się, w taki sposób, aby jednoznacznie możliwe było określenie, czy zostały one osiągnięte przez studenta. Efekty uczenia się stanowią podstawę wyznaczania zakresu treści kształcenia, ich usytuowania w modułach kształcenia, sekwencyjność przedmiotów. Efekty powinny być szczegółowe, konkretne, mierzalne i wyczerpujące zakładane cele kształcenia. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia:

- 1) weryfikacja efektów uczenia się w toku zajęć dydaktycznych;
- 2) weryfikacja efektów uczenia się w toku praktyk zawodowych;
- 3) weryfikacja efektów uczenia się w toku przygotowania pracy dyplomowej oraz złożonego egzaminu dyplomowego.

Program studiów każdego kierunku określa celowo i w sposób uzasadniony zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny efektów uczenia się nabytych przez studentów. Dobór

sposobów weryfikowania efektów uczenia się powinien uwzględniać formę prowadzenia zajęć i wynikać z celów edukacyjnych. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się założonych w poszczególnych przedmiotach są określone w sylabusie zatwierdzonym wraz z programami studiów przez Senat Uczelni. Sylabus precyzuje metody weryfikacji efektów uwzględniając zgodność metody weryfikacji do określonych treści. Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych przez studentów obejmuje wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem. Nauczyciel akademicki każdorazowo uwzględnia osiągnięcia studenta w trzech wyżej wymienionych zakresach w przypadku każdej określonej przez niego oceny studenta, zarówno formującej, jak i końcowej (podsumowującej). Tym samym nauczyciel akademicki kontroluje przy dokonywaniu każdej oceny studenta – a przede wszystkim końcowej – w sposób oddzielny stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Nauczyciel akademicki zobowiązany jest do każdorazowego informowania studenta o jego osiągnięciach lub brakach (i ich ocenie). Prace etapowe (egzaminacyjne, zaliczeniowe) mogą być realizowane m. in. w formach takich jak: egzamin ustny, egzamin pisemny, kolokwium, test zaliczeniowy, odpowiedź ustna, praca pisemna, projekt indywidualny, projekt grupowy, realizacja zadań/ćwiczeń, dyskusja, debata, prezentacja multimedialna, prezentacja ustna, obserwacja, symulacje sytuacji. Egzaminy i zaliczenia w formie ustnej powinny odbywać się w obecności co najmniej dwóch studentów. Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (sylabus). Obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się. Ostateczna ocena studenta jest wprowadzana do protokołu i stanowi podsumowanie ocen z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Po zrealizowaniu zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki jest zobowiązany do wypełnienia sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia się założonych w karcie przedmiotu. Sposób weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyki jest określony przez odpowiedni Regulamin studenckich praktyk zawodowych. Z kolei przebieg i realizację procesu dyplomowania określa Regulamin studiów oraz Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe w WSPA w Lublinie.

Zgodnie ze wspomnianym wyżej zarządzeniem w sprawie systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami dostosowanie sposobu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się do ich indywidualnych potrzeb poprzez zapewnienie możliwości:

- 1) dostosowania formy egzaminów i zaliczeń do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności studenta, w tym zmiany formy egzaminu / zaliczenia z pisemnej na ustną i odwrotnie;
- 2) wydłużenia czasu zdawanych egzaminów i zaliczeń;
- 3) pomocy asystenta przy czytaniu pytań i zaznaczaniu odpowiedzi;
- 4) dostosowania materiałów egzaminacyjnych i zaliczeniowych (większa czcionka, forma elektroniczna, dokumenty w brajlu);
- 5) zdawania egzaminu w osobnym pomieszczeniu;
- 6) indywidualnej organizacji sesji egzaminacyjnej.

Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia ma obowiązek udokumentować prowadzenie bieżącej i końcowej weryfikacji efektów uczenia się poprzez przechowywanie prac pisemnych opracowanych przez studentów oraz przechowywanie dokumentu wskazującego na przeprowadzenie ustnej

weryfikacji efektów (np. lista studentów wraz z wykazem zadanych pytań lub zadań). Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się na zakończenie danego przedmiotu powinno nastąpić nie później niż na ostatnich zajęciach dydaktycznych w ramach danego cyklu zajęć. Po zakończeniu semestru nauczyciel akademicki ma obowiązek przekazać wszystkie prace egzaminacyjne i zaliczeniowe studentów do Biblioteki WSPA lub zamieścić je w zakładkach odpowiednich przedmiotów na platformie zdalnego nauczania.

Warunkiem zaliczenia etapu studiów jest pozytywne złożenie egzaminów i zaliczeń przewidzianych w programie studiów oraz uzyskanie przez studenta wymaganej liczby punktów ECTS. Zaliczanie etapu studiów (tj. sesja egzaminacyjna i poprawkowa) odbywa się w terminach przewidzianych w organizacji danego roku akademickiego. W przypadku niezaliczenia zajęć z przedmiotu w pierwszym terminie lub uzyskania oceny niedostatecznej student ma prawo przystąpić do dwóch terminów poprawkowych (zaliczeń i egzaminów). Nieusprawiedliwione nieprzystąpienie do egzaminu lub zaliczenia jest równoznaczne z uzyskaniem z egzaminu lub zaliczenia oceny niedostatecznej. W przypadku usprawiedliwienia nieobecności studentowi przysługuje utracony termin egzaminu lub zaliczenia. Uzyskanie oceny niedostatecznej skutkuje niezaliczeniem przedmiotu. W uzasadnionych przypadkach Rektor lub upoważniona przez niego osoba, może wyznaczyć dodatkowy termin poprawkowy zaliczenia lub egzaminu. Na umotywowany wniosek studenta Rektor lub upoważniona przez niego osoba może przedłużyć sesję w celu uzyskania brakujących zaliczeń lub egzaminów maksymalnie o 30 dni od zakończenia sesji egzaminacyjnej poprawkowej. Student ma prawo wglądu do ocenianej pracy egzaminacyjnej lub zaliczeniowej i do otrzymania uzasadnienia oceny. Brakującą ocenę z egzaminu lub zaliczenia z przedmiotu, po wyczerpaniu limitu możliwości zaliczeń i/lub egzaminów poprawkowych, student może uzyskać poprzez ponowne przystąpienie do zaliczeń lub egzaminów, po powtórnym odbyciu zajęć z danego przedmiotu.

W stosunku do studenta, który nie spełnił wszystkich wymagań przewidzianych w programie studiów danego etapu, Rektor lub upoważniona przez niego osoba może wydać decyzję: 1) o warunkowym wpisie na kolejny etap studiów, 2) zezwalającą na powtórzenie roku lub semestru, 3) o skreśleniu z listy studentów. Student, który zgłasza zastrzeżenia co do formy zaliczenia lub bezstronności przy wystawianiu oceny, ma prawo złożyć do Rektora lub upoważnionej przez niego osoby wniosek o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. Rektor lub upoważniona przez niego osoba może podjąć decyzję o przeprowadzeniu egzaminu komisyjnego, jeśli uzna zasadność wniosku. W uzasadnionych przypadkach Rektor lub upoważniona przez niego osoba może zarządzić egzamin komisyjny z własnej inicjatywy, na wniosek egzaminatora lub organu Samorządu Studenckiego. Formę egzaminu komisyjnego ustala przewodniczący komisji. W skład komisji egzaminacyjnej, wyznaczonej przez Rektora lub upoważnioną przez niego osobę, wchodzi: 1) kierownik danej jednostki organizacyjnej uczelni, do której przyporządkowany jest kierunek studiów lub wyznaczona przez niego osoba jako przewodniczący, 2) nauczyciel akademicki reprezentujący ten sam lub pokrewny przedmiot jako egzaminator, 3) przedstawiciel organu Samorządu Studenckiego. Ocena uzyskana w wyniku egzaminu komisyjnego jest ostateczna i zastępuje ocenę kwestionowaną. Negatywny wynik egzaminu jest równoznaczny z obowiązkiem powtarzania przedmiotu.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz uczenia się

Metody oceniania i sprawdzania osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się obejmują wszystkie formy studiów oraz wszystkie kategorie efektów, tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Wśród metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dopuszcza się w szczególności wykorzystywanie: testów pisemnych jednokrotnego i wielokrotnego wyboru, prac pisemnych opisowych, odpowiedzi ustnych, prezentacji, projektów indywidualnych i zespołowych, referatów, kazusów, analiz przypadków. Tematyka, rodzaje i metodyka powyższych prac jest dostosowana do różnych form zajęć. Informacje na temat stosowanych zasad i metody weryfikacji efektów uczenia się oraz kryteria uzyskania oceny zamieszczone są w sylabusie. Co istotne, w odpowiedzi na zalecenia Zespołu Oceniający PKA dotyczące metod ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się, Zespół ds. Jakości Kształcenia kierunku Stosunki międzynarodowe, w porozumieniu z pozostałymi przedstawicielami kadry dydaktycznej kierunku, przeanalizował szczegółowo sylabusy poszczególnych przedmiotów, a następnie dokonał ich korekty w zakresie metod weryfikacji efektów uczenia się, które zostały uszczegółowione, skonkretyzowane oraz powiązane z przedmiotowymi efektami uczenia się i treściami kształcenia. Ponadto, nawiązując do uwagi dotyczącej dostarczania studentom informacji zwrotnej na temat stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się, w sylabusie każdego przedmiotu w treściach kształcenia przewidziano zajęcia poświęcone na podsumowanie i omówienie ocen uzyskanych przez studentów. Dodatkowo, jak już wskazano wcześniej Władze Uczelni przyjęły zarządzenie w sprawie systemu weryfikacji efektów uczenia się, w którym zawarto m. in. następujące zapisy:

- 1) program studiów każdego kierunku powinien określać celowo i w sposób uzasadniony zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny efektów uczenia się nabytych przez studentów;
- 2) weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych przez studentów obejmuje zarówno wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem;
- 3) nauczyciel akademicki każdorazowo uwzględni osiągnięcia studenta w trzech wyżej wymienionych zakresach w przypadku każdej określonej przez niego oceny studenta, zarówno formującej, jak i końcowej (podsumowującej). Tym samym nauczyciel akademicki kontroluje przy dokonywaniu każdej oceny studenta – a przede wszystkim końcowej – w sposób oddzielny stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- 4) w przypadku każdej pracy etapowej prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (sylabus);
- 5) obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się.

Efekty uczenia się z zakresu wiedzy najczęściej sprawdzane są w formie egzaminu pisemnego lub ustnego bądź kolokwium lub innej pracy pisemnej. Jako przykład formy sprawdzającej wiedzę wskazać można egzamin ustny podsumowujący wykład do przedmiotu Współczesne systemy polityczne, w trakcie którego osiągnięte są następujące efekty uczenia się z zakresu wiedzy: STM_W01 (posiada wiedzę ogólną o umiejscowieniu stosunków międzynarodowych i dyscyplin pokrewnych

w systemie nauk społecznych oraz o relacjach z innymi gałęziami nauki, w tym prawa i ekonomii), STM_W02 (zna pojęcia występujące w naukach społecznych, zwłaszcza w zakresie definiowania pojęcia stosunków międzynarodowych, polityki handlowej, biznesu, ekonomii i prawa), STM_W03 (ma zaawansowaną wiedzę o uczestnikach stosunków międzynarodowych, a w szczególności państwach, organizacjach międzynarodowych, korporacjach transnarodowych i organizacjach pozarządowych), STM_W14 (posiada wiedzę o historycznej ewolucji państwa i prawa oraz o współczesnych ustrojach politycznych, zna i rozumie pojęcia, treści i normy prawa konstytucyjnego oraz międzynarodowego prawa publicznego). W przypadku efektów uczenia się w kategorii umiejętności weryfikacja ma na ogół charakter praktyczny – student jest zobowiązany do wykonania zadania, np. przygotowania prezentacji multimedialnej, projektu, referatu. Tytułem ilustracji wskazać można poniższe przykładowe metody sprawdzania efektów uczenia się odnoszących się do umiejętności praktycznych:

- 1) efekt STM_U04: potrafi zastosować właściwe metody i narzędzia z zakresu nauki stosunków międzynarodowych i stosunków gospodarczych w celu prognozowania procesów i zjawisk, w szczególności w sferze publicznej, gospodarczej i społecznej efekt ten jest realizowany m. in. w ramach przedmiotu Międzynarodowy marketing terytorialny, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez przygotowanie prezentacji na temat promocji wybranego miasta/regionu. Prezentacja powinna zawierać następujące elementy: potencjał danego miejsca oraz opis narzędzi, za pomocą których wybrane miejsce będzie promowane. W ramach oceny pracy weryfikowana jest szczegółowość i poprawność opracowanej analizy potencjału i skuteczność oraz adekwatność doboru narzędzi promocji;
- 2) STM_U05: potrafi analizować oraz interpretować wybrane decyzje oraz działania organów państwowych – efekt realizowany jest m. in. w ramach przedmiotu Pomoc humanitarna i rozwojowa, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest prezentacje multimedialne, przygotowane w wyniku realizacji projektu grupowego na temat logistyki humanitarnej oraz jej etapów na przykładzie konkretnego konfliktu zbrojnego, katastrofy naturalnej / kryzysu humanitarnego;
- 3) efekt STM_U08: potrafi rozwiązywać kazusy z obszaru prawa międzynarodowego i krajowego – efekt jest realizowany m. in. w ramach przedmiotu Wprowadzenie do postępowania administracyjnego, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest w formie testu obejmującego pytania zamknięte oraz zadania problemowe (kazusy), polegające na analizie konkretnych sytuacji prawnych i zastosowaniu odpowiednich przepisów prawa administracyjnego w celu znalezienia rozwiązania problemu prawnego;
- 4) efekt STM_U13: potrafi przygotować wystąpienia posługując się specjalistyczną terminologią z zakresu polityki zewnętrznej państwa, sporządzać pisma urzędowe oraz brać udział w debacie, potrafi publicznie zaprezentować wyniki swojej pracy – efekt ten jest realizowany m. in. w ramach przedmiotu Regiony i samorządy w stosunkach międzynarodowych, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez przygotowanie debaty oraz prezentacji dotyczącej sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej poszczególnych regionów;
- 5) efekt STM_U15: potrafi monitorować aktualną sytuację na arenie międzynarodowej oraz dokonać diagnozy jej krajowych uwarunkowań i kontekstów - efekt ten realizowany jest m. in. w ramach przedmiotu Polityka zagraniczna RP w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest m. in. poprzez przygotowywanie złożonych prezentacji multimedialnych o bilateralnych stosunkach Polski z innymi państwami;

- 6) efekt STM_U16: potrafi dokonywać obserwacji i analiz wybranych procesów gospodarczych, potrafi interpretować niezbędne w tym zakresie dane statystyczne oraz wskaźniki ekonomiczne – efekt ten jest realizowany m. in. w ramach przedmiotu Analiza sytuacji w gospodarce światowej, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez przygotowanie projektu analizy gospodarki wybranego kraju;
- 7) efekt STM_U17: interpretuje mapę polityczną, wojskową (bezpieczeństwa), gospodarczą i kulturową świata – efekt ten jest realizowany m. in. w ramach przedmiotu Geografia polityczna świata, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest na podstawie wykonania zadań praktycznych z geografii politycznej oraz praca/esej na temat geopolityki wybrany z zaprezentowanych tematów;
- 8) efekt STM_U19: potrafi zorganizować uroczystość publiczną, wizytę zagraniczną, konferencję, debatę, a także przyjęcie delegacji zagranicznej – efekty realizowane m. in. w ramach przedmiotu Współczesne systemy polityczne, w ramach którego osiągnięcie efektów uczenia się weryfikowane jest m. in. poprzez udział i zorganizowanie konferencji „Wybrane systemy polityczne” połączonej z debatą „Które rozwiązania z poszczególnych systemów politycznych warto przenieść do Polski?”;
- 9) STM_U21: potrafi planować i organizować pracę indywidualną i zespołową oraz aktywnie i twórczo współdziałać w grupie, przyjmując w niej określone role i wykorzystując umiejętności kreatywnego myślenia i działania, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów oraz posługiwania się metodami skutecznej komunikacji - efekt ten jest realizowany m. in. w ramach przedmiotu Komunikacja międzykulturowa, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się sprawdzane jest poprzez przygotowanie prezentacji na temat wybranego kraju (studenci analizują i opisują jego kulturę w oparciu uniwersalne pytania/kryteria opisu kultur) oraz poprzez przeprowadzenie symulacji „Ucieczka z Syrii” (w ramach której studenci również przygotowują prezentację multimedialną w grupach). Cele to: 1. Uwrażliwienie uczestników na problemy i trudności, z którymi borykają się uchodźcy po opuszczeniu kraju. 2. Praktyczne zapoznanie się z tematyką uchodźstwa. 3. Poznanie drogi, którą przechodzi osoba, zanim staje się uchodźcą. 4. Doświadczenie problemów, jakie napotykają uchodźcy. Studenci są podzieleni na grupy, otrzymują karty rodzin. Następnie planują ucieczkę. Symulacja przewiduje samodzielne zaplanowanie drogi ucieczki, złożenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na granicy, przejście i przeanalizowanie procedur na granicy, a następnie symulację okresu adaptacyjnego w Polsce;
- 10) efekt STM_U24: potrafi wykorzystać standardowe metody i narzędzia z zakresu logistyki międzynarodowej oraz internacjonalizacji przedsiębiorstw, a także polityki logistycznej w wymiarze korporacyjnym i instytucjonalnym – efekt realizowany m. in. w ramach przedmiotu Logistyka w biznesie międzynarodowym, w przypadku którego osiągnięcie efektów uczenia się weryfikowane jest na podstawie wykonania następujących projektów: projekt międzynarodowej strategii dystrybucji produktu, projekt lokalizacji trzech centrów logistycznych w Polsce, projekt wyboru optymalnej reguły INCOTERMS, projekt wyboru optymalnej trasy i środka transportu w kontekście kosztów.

W zakresie kompetencji społecznych osiągnięcie efektów uczenia się w tym obszarze sprawdza się zazwyczaj pośrednio. Sprawdzenie następuje w wyniku oceny zachowania i prezentowanych postaw studenta podczas zajęć, egzaminów, dyskusji oraz przede wszystkim wartości i przesłanek, którymi kieruje się student podczas realizacji konkretnych zadań praktycznych. Przeprowadzana jest również

analiza tekstu pracy dyplomowej pod względem jej samodzielnego opracowania (Jednolity System Antyplagiatowy). W WSPA kompetencje społeczne studentów rozwijane są także w ramach bloku zajęć o nazwie Technologia kreatywności, w skład którego wchodzi przedmioty takie jak Komunikacja interpersonalna, Techniki rozwoju kreatywności, Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów czy Projekt własnego przedsięwzięcia. Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych w ramach powyższych zajęć dokonywana jest w szczególności na podstawie oceny udziału w dyskusjach i zaangażowania w dzielenie się doświadczeniami z dylematów związanych z wartościami, w tym prób ich rozwiązania. Ocenie w tym zakresie podlegają m. in.: odpowiedzialne i etyczne pełnienie ról zawodowych, kreatywność i przedsiębiorczość w myśleniu i działaniu, gotowość do krytycznej samooceny oraz rozumienie znaczenia wiedzy i gotowość do korzystania z doświadczenia ekspertów.

Efekty uczenia się z zakresu znajomości języka obcego osiągane są w ramach lektoratów z języków obcych. W trakcie lektoratów studenci korzystają z tekstów obcojęzycznych, komunikują się na zajęciach w języku obcym, przygotowują wypowiedzi i prezentacje oraz posługują się językiem specjalistycznym. Weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się służą takie metody jak ocena aktywnego udziału w zajęciach, wypowiedź ustna, rozwiązywanie zadań problemowych, przygotowanie projektów i prezentacji.

Jak już zostało wspomniane, nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia ma obowiązek udokumentować prowadzenie bieżącej i końcowej weryfikacji efektów uczenia się poprzez przechowywanie prac pisemnych opracowanych przez studentów oraz przechowywanie dokumentu wskazującego na przeprowadzenie ustnej weryfikacji efektów (np. lista studentów wraz z wykazem zadanych pytań lub zadań). Po zakończeniu semestru nauczyciel akademicki ma obowiązek przekazać wszystkie prace egzaminacyjne i zaliczeniowe studentów do Biblioteki WSPA lub zamieścić je na platformie e-learningowej WSPA.

Sposób weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych został określony w Regulaminie praktyk zawodowych. Zgodnie z jego brzmieniem obowiązującym od 1 października 2024 roku weryfikacja efektów uczenia się założonych dla praktyk zawodowych następuje na podstawie odpowiedniej dokumentacji złożonej przez studenta, wśród której należy wyróżnić: dziennik praktyk oraz pisemne zaświadczenie o odbyciu praktyk wraz z pisemną opinią opiekuna praktyk z ramienia zakładu pracy. Dokumenty związane z odbywaniem przez studenta praktyk zawodowych są przechowywane przez Asystenta ds. Praktyk do końca okresu studiów, a następnie przez Archiwum WSPA. Podstawowej weryfikacji efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych dokonuje Kierunkowy Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych. W jej ramach stosowana jest analiza i ocena dziennika praktyk, analiza opinii opiekuna praktyk powołanego w miejscu odbywania praktyk oraz rozmowa z praktykantem na temat przebiegu praktyk. Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych polega na weryfikacji zgodności przebiegu praktyki zawodowej z celami i ramowymi treściami praktyk zawodowych opracowanych dla kierunku Stosunki międzynarodowe, a w szczególności: charakteru zadań, prawidłowości wymiaru czasowego i terminu odbywania praktyki zawodowej oraz przestrzegania przez studenta dyscypliny i porządku pracy przyjętych w miejscu odbywania praktyki. Dziennik praktyk stanowi autoanalizę studenta z realizacji praktyk, w którym student szczegółowo opisuje jej przebieg (wykonywane zadania i czynności). Biorąc pod uwagę specyfikę praktyki zawodowej wśród efektów uczenia się dominują umiejętności i kompetencje społeczne, które są weryfikowane na

zasadach opisanych powyżej. Dodatkowo, dla zapewnienia jak najlepszej jakości praktyki zawodowej Doradca Edukacyjno-Zawodowy może przeprowadzić czynności kontrolne w zakresie prawidłowości realizacji praktyk zawodowych przez studentów. Bieżąca kontrola realizacji praktyk pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji, gdy jej przebieg odbiega od zakładanego zakresu. Efektem może być nawet przerwanie realizacji praktyki, na co pozwala Regulamin praktyk zawodowych, wprowadzony uchwałą Senatu nr 576/2024 z dnia 26 czerwca 2024 roku, zgodnie z którym istnieje możliwość odwołania studenta z aktualnie odbywanej praktyki (co jest równoznaczne z uznaniem, że student praktyki nie odbył), w sytuacjach gdy: „jednostka przyjmująca na praktyki nie dopełni któregoś z obowiązków ciążących na niej na mocy zawartej umowy w sprawie organizacji praktyk.”; „Student naruszy dyscyplinę lub porządek przyjęte w instytucji; zachowanie studenta nie jest stosowne do charakteru instytucji”; „na wniosek studenta, gdy w związku z odbywaną praktyką zostaną naruszone prawa lub zaistnieją obiektywne okoliczności uniemożliwiające studentowi odbycie praktyki”.

W ramach procesu dyplomowania dokonuje się ostatecznej weryfikacji kierunkowych efektów uczenia się uzyskanych w całym toku studiów. Szczegółowe zasady dyplomowania określa Regulamin studiów oraz Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe. Kontrola poziomu merytorycznego i poprawności przygotowania prac dyplomowych przeprowadzana jest na podstawie analizy prac dyplomowych złożonych do obrony w danym roku akademickim. W toku weryfikacji poprawności przygotowania prac dyplomowych dokonywanej przez promotora i recenzenta określa się, czy poziom merytoryczny prac odpowiada wymogom stawianym pracom dyplomowym, sprawdza się poprawność formalnej strony pracy, określa się charakterystykę doboru i wykorzystania źródeł ocenia, a także dokonuje się obowiązkowej weryfikacji pracy pod kątem wystąpienia plagiatu z wykorzystaniem odpowiedniego oprogramowania. Praca dyplomowa powinna zawierać dokładne omówienie kontekstu pracy, problemu, którym praca się zajmuje, stanu zagadnienia z odwołaniem do literatury, wad i niedoskonałości obecnych rozwiązań oraz nowej jakości, którą należałoby stworzyć. W ramach seminarium dyplomowego dokonywana jest systematyczna weryfikacja poszczególnych etapów w przygotowaniu pracy dyplomowej. Na każdym seminarium student referuje swoje postępy w pisaniu poszczególnych rozdziałów pracy oraz przebiegu badań empirycznych. Przekłada prowadzącemu do sprawdzenia poszczególne części swojej pracy. Warunkiem zaliczenia pierwszego semestru jest wykonanie zadań oraz przedłożenie promotorowi tematu pracy dyplomowej. Zaliczenie drugiego semestru odbywa się na podstawie przedstawienia całości pracy. Prace dyplomowe przechowywane są w archiwum Uczelni przez 50 lat, w teczce specjalnie przygotowanej dla każdego absolwenta, opisanej jego nazwiskiem. Egzamin dyplomowy odbywa się przed co najmniej trzyosobową komisją, w skład której wchodzi: Rektor lub wskazana przez niego osoba jako przewodniczący komisji, promotor oraz recenzent. W przypadku wykonywania pracy dyplomowej dla potrzeb konkretnego podmiotu gospodarczego przewodniczący komisji może powołać dodatkowo w skład komisji, z głosem doradczym, przedstawiciela zainteresowanego podmiotu. Termin egzaminu wyznacza przewodniczący komisji, przy czym egzamin powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym dwóch miesięcy od daty złożenia pracy. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i składa się z dwóch części: w części pierwszej student dokonuje prezentacji pracy, jej założeń celów, wniosków oraz konkluzji; w części drugiej student odpowiada na trzy pytania dotyczące wylosowanych zagadnień - jedno pytanie z zakresu ogólnego dotyczącego przedmiotów kierunkowych oraz dwa pytania z zakresu dotyczącego wybranej specjalności studiów. Katalogi zagadnień znajdują się na stronie internetowej Uczelni.

Co istotne, w zakresie weryfikacji efektów uczenia się w procesie dyplomowania Uczelnia wprowadziła dodatkowe regulacje, mające na celu zapewnienie rzetelnego oceniania prac dyplomowych. W związku z uwagami Zespołu Oceniającego PKA, przekazanymi podczas wizytacji, Zespół ds. jakości kształcenia kierunku Stosunki międzynarodowe w rozszerzonym składzie (m. in. pracownicy administracyjni Centrum Jakości Kształcenia, Centrum Studiów Wyższych oraz Działu Obsługi Pracownika) podjął prace nad wprowadzeniem Regulaminu procesu dyplomowania na ocenianym kierunku studiów. W toku prac ustalono, iż dodatkowe procedury związane z weryfikacją jakości prac dyplomowych powinny być realizowane przed obronami, a nie po zakończeniu procesu dyplomowania. Zaproponowano, by powołana w tym celu Komisja ds. procesu dyplomowania zatwierdzała prace w sposób dwuetapowy: do końca piątego semestru studiów zatwierdzeniu będą podlegały tematy prac dyplomowych wraz z ich strukturą. W przypadku wystąpienia uwag członkowie Komisji będą sporządzali rekomendacje zmian i przekazywali je promotorom prac dyplomowych. Niezatwierdzone przez Komisję tematy prac wraz z koncepcją powinny być poprawione, a następnie ponownie rozpatrzone przez Komisję w terminie nie później niż 45 dni od daty pierwszego posiedzenia Komisji. Następnie, nie później niż na 7 dni przed terminem obrony, Komisja dokona oceny pracy dyplomowej każdego studenta pod kątem jakości, w tym zgodności z profilem praktycznym studiów, a następnie podejmie decyzję o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu pracy do obrony. W przypadku niedopuszczenia pracy do obrony Komisja sporządzi sprawozdanie zawierające uwagi Komisji. Podczas posiedzenia Zespołu ds. Jakości Kształcenia opracowano wzór sprawozdania, który stanowi obecnie załącznik do Regulaminu procesu dyplomowania. Podczas kolejnego posiedzenia Zespołu ds. Jakości Kształcenia, które odbyło się w dniu 4 maja 2023 roku w składzie: Pani dr Maria Mazur – Rektor WSPA w Lublinie, Pan dr Paweł Rogalski, Pani mgr Anna Bielak – Przedstawicielka Fundacji Inicjatyw Menadżerskich, Pan mgr Piotr Skrzypczak – Przedstawiciel Homo Faber, Pani mgr Apolonia Walczyna – Dyrektor Centrum Jakości Kształcenia, rozpatrzona została możliwość pisania prac dyplomowych w formie projektowej na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego kierunku. Pan mgr Piotr Skrzypczak zaznaczył, że studenci WSPA w dużej części odbywają praktyki zawodowe w miejscu integracji migrantów i migrantek w Lublinie – Baobab, Krakowskie Przedmieście 39B, wykonując zadania wynikające z realizacji projektów międzynarodowych. Biorąc pod uwagę powyższe, pisanie projektów własnych przez studentów jest możliwe. Pani mgr Anna Bielak, w kontekście możliwości pisania prac dyplomowych metodą projektową, zaznaczyła, że program studiów zawiera symulację pisania projektów z zakresu współpracy transgranicznej. Ze względu na prowadzenie powyższych zajęć oraz doświadczenie zawodowe w tym obszarze Pani Anna Bielak wskazała, iż mogłaby pełnić funkcję promotora prac projektowych obejmujących tematykę współpracy transgranicznej. W trakcie posiedzenia podkreślono, iż wszystkie podmioty wchodzące w skład otoczenia społeczno-gospodarczego ocenianego kierunku realizują projekty z zakresu współpracy międzynarodowej, w związku z czym warto zwrócić się do nich z informacją o możliwości realizacji przez studentów projektów. W kolejnej części spotkania opracowano strukturę pracy dyplomowej, której następujące elementy będą stanowiły przedmiot zmian w treściach sylabusu do przedmiotu seminarium dyplomowe: „Celem pracy dyplomowej jest nabycie umiejętności związanych z przygotowaniem do inicjowania, planowania i realizowania partnerskich projektów międzynarodowych. Praca stanowi kompleksową symulację przygotowania projektu międzynarodowego o następującej strukturze: I rozdział - diagnoza problemowa – uzasadnienie potrzeby realizacji projektu, w tym problem społeczny. Stan wiedzy, podmioty zajmujące się tą problematyką, statystyki. II rozdział: cele strategiczne (długofalowe) i operacyjne (Smart). Grupa docelowa: cechy charakterystyczne, cel wsparcie i sposób

dotarcia do tej grupy. Narzędzia interwencji: planowanie działań, dobór metod. Analiza ryzyka. Identyfikacja zagrożeń i reakcja na ryzyko. III rozdział: Sposób zarządzania projektem (partnerzy, podział ról, elastyczność). Budżet (kategorie budżetowe). Potencjalne źródła finansowania. Symulacja przygotowania pracy o charakterze projektowym polega na przygotowaniu kompleksowego projektu do ewentualnego złożenia w konkretnej instytucji”. W dalszej części poruszono tematykę prac dyplomowych. Pan Piotr Skrzypczak zaznaczył, iż praca o charakterze projektowym powinna stanowić pomysł autorski studenta. Ustalono, że projekty w zakresie pomocy rozwojowej i współpracy transgranicznej poprowadzi Pani mgr Anna Bielak (Fundacja Inicjatyw Menadżerskich), a w zakresie praw człowieka i integracji migrantów i migrantek – Pan mgr Piotr Skrzypczak (Stowarzyszenie Homo Faber). Najlepsze projekty mogą być złożone przez partnerów WSPA w instytucjach posiadających fundusze na realizację projektów w powyższych obszarach (Np. MSZ, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, NAWA, UNHCR, DRC i Fundacja im. Stefana Batorego itd.).

Efektom opisanych wyżej prac Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz wykładowców i pracowników administracyjnych było wprowadzenie Regulaminu ds. procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe, zawierającego powyższe ustalenia, oraz powołanie Komisji ds. procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe. W skład Komisji wszedł Pan dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA – Przewodniczący (powołany także do pełnienia funkcji Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia), Pani dr Maria Mazur – Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe, Pan dr Paweł Rogalski, Pan dr Norbert Obara, Pracownik Centrum Jakości Kształcenia, Przedstawiciel Studentów, oraz – zgodnie z sugestiami Zespołu Oceniającego PKA dotyczącymi możliwości korzystania ze wsparcia socjologów przy przygotowaniu i ocenie metodologii prac dyplomowych – Pani dr Marta Komorska, prof. WSPA i Pani dr Ewa Mischczak, prof. WSPA. Zgodnie z zapisami Regulaminu wdrożono także procedurę polegającą na zatwierdzaniu tematów prac dyplomowych wraz z strukturą ich koncepcji oraz weryfikowaniu prac i podejmowaniu decyzji o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu ich do obrony przez kierunkową Komisję ds. procesu dyplomowania. Procedura ta umożliwiła wczesną identyfikację potencjalnych problemów w pracy dyplomowej. Komisja, analizując treść pracy, jej strukturę, metodologię, a także zgodność z efektami uczenia się i profilem studiów, może wskazać studentowi obszary, które wymagają dopracowania. Dzięki temu student ma możliwość wprowadzenia niezbędnych poprawek, co pozwala na obronę pracy wysokiej jakości. Ponadto, sprawozdanie Komisji, zawierając szczegółową ocenę pracy, stanowi cenne źródło informacji zwrotnej dla studenta. Wskazane w nim uwagi i rekomendacje mogą być pomocne w dalszym rozwoju naukowym i zawodowym absolwenta. Dodatkowo, sprawozdanie to służy jako narzędzie monitorowania i doskonalenia procesu dyplomowania przez Uczelnię. Analiza zgromadzonych danych pozwala na identyfikację ewentualnych problemów w kształceniu, a także na wprowadzanie zmian w programie studiów.

Istotną zmianą w programie studiów mającą bezpośredni związek z jakością prac dyplomowych było dodanie przedmiotu Wprowadzenie do badań społecznych, realizowanego w formie warsztatowej w semestrze trzecim i czwartym, a więc przed rozpoczęciem Seminarium dyplomowego. Przedmiot umożliwił studentom zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do przeprowadzenia solidnych i rzetelnych badań naukowych. Pierwsza część przedmiotu, realizowana w semestrze 3, koncentruje się na podstawach metodologii badań społecznych. Studenci uczą się m. in.: jak zidentyfikować i precyzyjnie sformułować interesujący ich temat badawczy; poznają teorię badań oraz podstawowe elementy procesu badawczego; uczą się, jak prowadzić badania w sposób

etyczny i odpowiedzialny, z poszanowaniem praw uczestników; dowiadują się jak opracować plan badawczy i poznają różne metody zbierania danych, takie jak obserwacje, sondaże, wywiady, badania jakościowe i wtórna analiza danych. Druga część przedmiotu skupia się na specyfice badań w stosunkach międzynarodowych. Studenci m. in. poznają różne źródła danych (takie jak dokumenty rządowe i organizacji międzynarodowych, literatura, wywiady, strony www, nagrania TV, archiwa i fotografie); nabywają wiedzę o różnych metodach badawczych stosowanych w politologii i stosunkach międzynarodowych (takich jak analiza systemowa, porównawcza, decyzyjna, behawioralna, ilościowa i empiryczna); uczą się, jak stosować różne techniki badawcze oraz poznają teorię gier i jej zastosowanie w stosunkach międzynarodowych. Dzięki opisanym zajęciom studenci są w stanie samodzielnie zaprojektować i przeprowadzić badania, a także krytycznie ocenić wyniki własnej pracy. To z kolei przekłada się na wysoką jakość prac dyplomowych, które są oparte na solidnych podstawach metodologicznych i empirycznych.

Kolejnym efektem prac Zespołu ds. jakości kształcenia na kierunku Stosunki międzynarodowe było opracowanie nowego sylabusu do przedmiotu Seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej. W sylabusie ustalono odrębne, specyficzne zasady dyplomowania, z uwzględnieniem profilu kształcenia i praktycznego charakteru kierunku Stosunki międzynarodowe. Ustalono, iż w ramach procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe mogą być przygotowane następujące rodzaje prac dyplomowych:

- 1) Praca dyplomowa o charakterze badawczym: praca dyplomowa o charakterze badawczym powinna potwierdzać umiejętności studentów w zakresie identyfikowania (diagnozowania) praktycznych problemów typowych dla określonego kierunku. Praca o charakterze badawczym zawiera rozwiązanie określonej hipotezy badawczej. Obejmuje koncepcję i odpowiedni dobór metod badawczych, planowanie i organizację, przedstawienie uzyskanych wyników, ich dyskusję oraz sformułowanie wniosków. Część pisemna - wykonana w technice trwałej, wydrukowana i oprawiona w formacie A4 zawierająca następujące elementy merytoryczne:
 - a) spis treści;
 - b) wstęp uzasadniający podjęty temat pracy, w którym określony jest przedmiot, cele i zakres opracowania, hipotezy, pytania badawcze, charakterystykę rozdziałów, w tym głównych założeń, określenie metod badawczych. Zgodnie z metodologią badań przyjętą w dyscyplinie;
 - c) opracowanie naukowe (badawcze) 50 - 70 stron wraz z reprezentatywnymi ilustracjami, schematami, tabelami, wykresami itp.;
 - d) min. jeden rozdział o charakterze praktycznym, zawierający analizę badań własnych.;
 - e) zakończenie – odpowiedź na główne pytania badawcze, podsumowania badań własnych, odniesienie się do celów, hipotez itd.

Prace dyplomowe o charakterze badawczym będą realizowane pod kierunkiem następujących promotorów:

- a) dr Maria Mazur, prof. WSPA - zakres tematyczny wynikający z doświadczenia zawodowego oraz zainteresowań naukowych obejmujących następujące obszary: procesy migracyjne we współczesnym świecie; polityka migracyjna i azylowa; tożsamość społeczna państw postradzieckich, w szczególności Azji Centralnej; mniejszości narodowe i etniczne; systemy polityczne państw WNP; panturkizm; trybalizm; etnokracja; środowiska wielokulturowe; struktura organizacyjna środowisk wielokulturowych; komunikacja

międzykulturowa; polityka zagraniczna; pomoc humanitarna; wojna w Ukrainie; kryzysy migracyjne.

- b) dr Norbert Obara – zainteresowania naukowe i badawcze obejmujące następującą tematykę: tożsamość (polityka, kultura) społeczna państw postradzieckich, w szczególności Azji Centralnej; systemy polityczne państw WNP i Bliskiego Wschodu; panturkizm; trybalizm; etnokracja; polityka zagraniczna państw Bliskiego Wschodu; system polityczny Federacji Rosyjskiej; polityka zagraniczna RF.
- c) dr hab. Antoni Olak - zainteresowania naukowe i badawcze obejmujące następujący zakres: rekonfiguracja wartości postmaterialnych w kontekście czasów pandemicznych i post pandemicznych (wartości w świetle zmian współczesnego świata); bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne (narodowe i międzynarodowe), na przykładzie wybranych państw; zarządzanie bezpieczeństwem i kierowanie wielokulturowymi zespołami ludzkimi; bezpieczeństwo międzynarodowe w sytuacjach kryzysowych.

2) Praca dyplomowa o charakterze projektowym: celem pracy dyplomowej o charakterze projektowym jest nabycie umiejętności związanych z przygotowaniem do inicjowania, planowania i realizowania partnerskich projektów międzynarodowych. Praca stanowi kompleksową symulację przygotowania projektu międzynarodowego o następującej strukturze:

- a) I rozdział: diagnoza problemowa – uzasadnienie potrzeby realizacji projektu, w tym problem społeczny. Stan wiedzy, podmioty zajmujące się tą problematyką, statystyki.
- b) II rozdział: cele strategiczne (długofalowe) i operacyjne (Smart). Grupa docelowa: cechy charakterystyczne, cel wsparcie i sposób dotarcia do tej grupy. Narzędzia interwencji: planowanie działań, dobór metod. Analiza ryzyka. Identyfikacja zagrożeń i reakcja na ryzyko.
- c) III rozdział: sposób zarządzania projektem (partnerzy, podział ról, elastyczność). Budżet (kategorie budżetowe). Potencjalne źródła finansowania.

Prace dyplomowe o charakterze projektowym dotyczące pomocy rozwojowej i współpracy transgranicznej będą realizowane pod kierunkiem Pani mgr Anna Bielak – Dyrektor Biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich, a projekty z zakresu praw człowieka i integracji migrantów i migrantek po kierunkiem Pana mgra Piotra Skrzypczaka – Współzałożyciela Stowarzyszenia Homo Faber.

Jak już wspomniano, tematyka prac dyplomowych na kierunku Stosunki międzynarodowe pozostaje pod stałą kontrolą Zespołu ds. jakości kształcenia pod przewodnictwem Dziekana kierunku, oraz jest każdorazowo sprawdzana pod kątem adekwatności z dyscyplinami naukowymi przypisanymi do kierunku. Główną determinantą w szczegółowym doborze zakresu tematycznego pracy dyplomowej określonego w jej tytule są zainteresowania przedmiotowe i naukowe poszczególnych studentów oraz ich promotorów. W Uczelni obowiązuje zasada zapisywania się studentów na seminaRIA u przyszłych promotorów. Studenci przed dokonaniem wyboru mają możliwość zapoznania się z sylwetkami naukowymi i/lub zawodowymi nauczycieli akademickich, pełniących funkcję promotorów. Studenci zapoznając się z wykazem zagadnień, leżących w obszarze zainteresowań naukowych i/lub zawodowych danego nauczyciela akademickiego mogą je skonfrontować z własnymi aspiracjami, dotyczącymi realizacji pracy dyplomowej i dzięki temu w najbardziej zadowalający

sposób wybrać opiekuna swojej pracy dyplomowej. W ostatnich latach absolwenci kierunku Stosunki międzynarodowe opracowali i obronili prace dyplomowe podejmujące m. in. następującą tematykę (szczegółowy wykaz stanowi załącznik nr 7 do niniejszego raportu):

I. Prace dyplomowe o charakterze badawczym:

- 1) „Mocarstwowe cele Rosji w XXI wieku ze szczególnym uwzględnieniem wojny rosyjsko-ukraińskiej” (promotor: dr Maria Mazur, prof. WSPA);
- 2) „Rola ruchu społecznego Black Lives Matter w społeczeństwie wielokulturowym Stanów Zjednoczonych Ameryki” (promotor: dr Maria Mazur, prof. WSPA);
- 3) „Obdżektor, analiza pod względem praw człowieka w wybranych krajach” (promotor: mgr Piotr Skrzypczak);
- 4) „Agresja Rosji na Ukrainę a bezpieczeństwo regionu Europy Środkowo-Wschodniej” (promotor: dr Maria Mazur, prof. WSPA);
- 5) „Pomoc humanitarna w okresie Pandemii Covid-19 (SARS-CoV-2), na przykładzie działalności organizacji Polski Czerwony Krzyż” (promotor: dr Maria Mazur, prof. WSPA);
- 6) „Realizm w stosunkach międzynarodowych na przykładzie polityki zagranicznej USA po II wojnie światowej” (promotor: dr Norbert Obara);
- 7) „Rozwój gospodarczy Korei Południowej i Tajwanu w aspekcie współczesnych wyzwań geopolitycznych w regionie Azji Wschodniej” (promotor dr Norbert Obara).

II. Prace o charakterze projektowym:

- 1) „Polsko-Ukraińskie Młodzieżowe Forum Kultury – wspólne przedsięwzięcia” (promotor: mgr Anna Bielak);
- 2) „Wspólne inicjatywy młodzieży i nauczycieli z Polski, Ukrainy i Finlandii w obszarze przeciwdziałania dyskryminacji” (promotor: mgr Anna Bielak).

Tematyka prac dyplomowych jest spójna z programem studiów, większość treści prac dyplomowych jest poszerzeniem wiedzy i umiejętności w ramach takich przedmiotów jak: Międzynarodowa ochrona praw człowieka, Międzynarodowe stosunki polityczne, Międzynarodowe stosunki gospodarcze, Demografia, Procesy migracyjne we współczesnym świecie, Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów, Koncepcja praw i wolności człowieka, Międzynarodowa ochrona praw człowieka, Organizacje międzynarodowe, Analiza gospodarki światowej, Zarządzanie projektami współpracy transgranicznej, Projekt własnego przedsięwzięcia. Ponadto należy stwierdzić, iż wszystkie prace dyplomowe mieszczą się w dyscyplinach naukowych objętych programem studiów – nauki o polityce i administracji (dyscyplina wiodąca), nauki prawne, ekonomia i finanse. Ponadto, tematy prac dyplomowych są spójne z obszarem pól badawczych, leżących w kręgu zainteresowań poszczególnych promotorów i/lub z ich doświadczeniem zawodowym. W związku z profilem praktycznym ocenianego kierunku studiów prace dyplomowe mają charakter praktyczny, a podejmowana przez studentów tematyka prac stanowi podjęcie / rozwiązanie problemu związanego z potencjalnymi zadaniami zawodowymi absolwenta.

Warto podkreślić, iż tematy prac dyplomowych konstruowane są na podstawie konsultacji z otoczeniem społeczno - gospodarczym i odpowiadają na jego potrzeby. Jako przykład można wskazać prace dyplomowe o charakterze projektowym. Propozycją Fundacji Inicjatyw Menadżerskich oraz Stowarzyszenia Homo Faber było opracowanie części Regulaminu procesu dyplomowania w zakresie struktury prac, koncepcji, a także kształtu recenzji promotora. Prace o opisywanym charakterze prowadzą przedstawiciele wyżej wspomnianych organizacji pozarządowych, dzięki

którym studenci dokonują symulacji opracowania projektu. Tytułem ilustracji wskazać można następujące tematy prac dyplomowych: „Polsko-Ukraińskie Młodzieżowe Forum Kultury – wspólne przedsięwzięcia” (promotor: mgr Anna Bielak) oraz „Wspólne inicjatywy młodzieży i nauczycieli z Polski, Ukrainy i Finlandii w obszarze przeciwdziałania dyskryminacji” (promotor: mgr Anna Bielak). Na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego (Stowarzyszenia Homo Faber) powstała także praca dyplomowa o następującym temacie: „Obdzektor, analiza pod względem praw człowieka w wybranych krajach” (promotor: mgr Piotr Skrzypczak).

Warto w tym miejscu nadmienić, iż w bieżącym roku akademickim zmodyfikowano treść ankiety dla przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego dodając podpunkt dotyczący wskazania tematów / obszarów prac dyplomowych („10. Proszę o wskazanie tematów prac dyplomowych lub obszarów tematycznych, które mieszczą się w obszarze zainteresowań podmiotu (instytucja, firma, organizacja), który Państwo reprezentujecie.). Jako przykład wskazać tu można poniższe tematy wymienione w tegorocznej ankiecie przez Panią Wiktorię Herun – Zastępcę Dyrektora ds. akademickości i promocji gospodarczej w Wydziale Strategii i Obsługi Inwestorów, Urząd Miasta Lublin:

- 1) Lubelski Społeczny Komitet Pomocy Ukrainie;
- 2) Pomoc Lublina i jego mieszkańców dla Ukrainy w czasie pełnoskalowej inwazji na Ukrainę w 2022 roku;
- 3) Partnerstwo miast w czasie pełnoskalowej inwazji na Ukrainę w 2022 roku;
- 4) Transformacje społeczne i kulturalne regionów przygranicznych wywołane agresją Rosji na Ukrainę;
- 5) Lublin miastem przyjaznym inwestorom. Analiza atrakcyjności inwestycyjnej Lublina w kontekście infrastrukturalnym, przestrzennym, gospodarczym i społecznym;
- 6) Zainwestowali w Lublinie. Analiza inwestycji z kapitałem zagranicznym w Lublinie. Studium przypadku. Wywiady;
- 7) Działania Miasta Lublin wspierające rozwój potencjału akademickiego na przykładzie programów Lublin Akademicki i Visiting Professors In Lublin;
- 8) A narrative analysis of international students in Lublin. Case studies. Interviews. (wywiady ze studentami o ich doświadczeniach dot. rekrutacji na studia, życia i studiowania w Lublinie itd.);
- 9) Integracja zagranicznych studentów na lubelskich uczelniach;
- 10) Portale społecznościowe i grupy na portalach społecznościowych jako element/forma integracji studentów zagranicznych w Lublinie;
- 11) Program Study in Lublin – analiza programu zachęcającego zagranicznych kandydatów do studiowania w Lublinie;
- 12) Wpływ programu Study in Lublin w latach 2011-2023 na zwiększenie umiędzynarodowienia uczelni w Lublinie;
- 13) Wpływ wojny w Ukrainie na społeczność akademicką w Lublinie;
- 14) Analiza współpracy na linii miasto-uczelnie-studenci, w tym zrealizowanych wspólnie projektów w okresie 2011-2023, na przykładzie Miasta Lublin i lubelskich uczelni;
- 15) Społeczno-ekonomiczne skutki wojny w Ukrainie na przykładzie miasta Lublin.

Propozycje tematów / obszarów prac dyplomowych zostały wskazane również przez Panią Grażynę Gwiazdę - Dyrektorkę Powiatowego Urzędu Pracy. Wśród propozycji znalazły się tematy takie jak:

- 1) Dotacje szansą na działalność gospodarczą - analiza z ostatnich 5 lat;
- 2) Rola instytucji publicznych w wspieraniu mobilności zawodowej i migracji zarobkowej.

Ponadto, warto zaznaczyć, iż w bieżącym roku akademickim na potrzeby Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego powstaje praca dyplomowa o charakterze projektowym na temat zwiększenia bezpieczeństwa i poprawy infrastruktury na polsko – ukraińskim przejściu granicznym Zosin i Ustifug.

Zgodnie z procedurami przyjętymi w WSPA, prace dyplomowe przechowywane są w archiwum Uczelni przez 50 lat, w teczce specjalnie przygotowanej dla każdego absolwenta, opisanej jego nazwiskiem.

Wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów

Informacje o losach zawodowych absolwentów gromadzone są przy użyciu ankiety, powstałej w ramach projektu „WySPA kwalifikacji i umiejętności- zintegrowany program rozwoju uczelni”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Narzędzie skupia się na metodach ilościowych oraz pozwala na zastosowanie techniki CAWI, czyli Computer Assisted WebInterview. Respondenci otrzymują link do ankiety on-line, wypełniają ją a następnie udzielone przez nich odpowiedzi automatycznie zapisują się w bazie danych i Systemie Ankiety WSPA. Stosowana forma badania pozwala na łatwe i szybkie dotarcie do dużej liczby respondentów, umożliwia podgląd do prowadzonych badań a także pozwala na uzyskanie w prosty sposób ich wyników. W badaniu dobór próby ma charakter celowy, ankiety rozsyłane są absolwentów, którzy ukończyli WSPA w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Celem badania jest uzyskanie wiedzy dotyczącej opinii studentów/absolwentów na temat przygotowania ich przez uczelnię do wejścia na rynek pracy. Badanie ma również na celu monitorowanie przygotowania absolwentów do wykonywania wybranego przez nich zawodu, wyposażenia w niezbędne umiejętności i kompetencje.

Badania przeprowadzone wśród absolwentów przez Akademickie Biuro Karier w 2023 roku wskazują, iż studenci WSPA, w tym studenci kierunku Stosunki międzynarodowe (stanowiący blisko 4% ankietowanych) w większości kończą z dobrym wynikiem podjęte studia, wykazują chęć dalszego kształcenia bądź podnoszenia/uzupełniania kwalifikacji, kształcą się również poza uczelnią. Blisko 75% badanych jest aktywna zawodowo, 33% deklaruje wykonywanie zawodu zgodnego z kierunkiem studiów, a 28% wykonuje pracę „częściowo” związaną z kierunkiem. Ponad połowa absolwentów rozpoczęła aktywność zawodową już w trakcie studiów, pojawiały się również odpowiedzi, że badani byli zatrudnieni już przed rozpoczęciem studiów. W większości badani wyrażają zadowolenie z aktualnej sytuacji zawodowej. Ocena przydatności nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji prezentuje się również dobrze, natomiast Uczelnia powinna stale pracować nad działaniami w kierunku jak najlepszego dopasowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz pracodawców. Uczelnia powinna również stale podnosić jakość kształcenia oraz dbać o zapewnienie studentom kadry praktyków, którzy mogą przekazać wiedzę opartą na bazie ich doświadczeń. Ważnym elementem jest również stały kontakt Uczelni ze środowiskiem pracodawców oraz ścisła współpraca Uczelni z partnerami reprezentującymi biznes. Istotne jest także monitorowanie „popytu” na specjalistów na rynku pracy oraz ocena zasadności i przydatności prowadzonych kierunków. Niezwykle ważna jest także stała aktywność Biura Karier w tym: pomoc w doskonaleniu konkretnych umiejętności wymaganych na stanowiskach pracy, organizacja targów pracy, szkoleń, warsztatów np. przygotowujących do pisania dokumentów aplikacyjnych (CV, listów motywacyjnych),

organizowanie spotkań z pracodawcami, szerzenie wiedzy dotyczącej praktyk i staży oraz ich znaczenia dla studenta.

Warto podkreślić, iż część studentów pracuje w organizacjach pozarządowych z obszaru pomocy humanitarnej i obsługi migrantów – jako przykład wskazać tu można zatrudnienie przez Stowarzyszenie Homo Faber czterech absolwentów kierunku Stosunki międzynarodowe. Większość absolwentów kierunku kontynuuje też naukę na studiach magisterskich, m. in. w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim im. Jana Pawła II na kierunku Stosunki międzynarodowe, w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na kierunku Politologia, a także w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie na kierunku Administracja. Kilku studentów rozpoczęło studia magisterskie za granicą, m. in. w Niemczech (Study Scholarships - Master Studies for All Academic Disciplines) oraz w Kanadzie (University of Regina). Absolwenci, którzy kontynuują studia za granicą, zwracają się do Władz WSPA o rekomendację.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się stosowanie dla zajęć określonych w programie studiów kierunku stosunki międzynarodowe celowo i w sposób uzasadniony zaplanowanych, skonkretyzowanych, specyficznych metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, stosowanych systematycznie przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia, z uwzględnieniem przyjętego dla tego kierunku praktycznego profilu studiów.	<p>W odpowiedzi na zalecenie wymienione w uchwale Prezydium PKA Zespół ds. Jakości Kształcenia kierunku Stosunki międzynarodowe w porozumieniu z pozostałymi przedstawicielami kadry dydaktycznej kierunku przeanalizował szczegółowo sylabusy poszczególnych przedmiotów, a następnie dokonał ich korekty w zakresie metod weryfikacji efektów uczenia się, które zostały uszczegółowione, skonkretyzowane oraz powiązane z przedmiotowymi efektami uczenia się i treściami kształcenia. Sylabusy dołączono do niniejszego raportu samooceny. Ponadto, w związku z uwagą o braku dostarczania studentom informacji zwrotnej na temat stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się, w sylabusie każdego przedmiotu w treści kształcenia przewidziano zajęcia poświęcone na podsumowanie i omówienie ocen uzyskanych przez studentów. Ponadto, zarządzeniem Rektora WSPA przyjęto system weryfikacji efektów uczenia się w którym zawarto m. in. następujące zapisy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) program studiów każdego kierunku powinien określać celowo i w sposób uzasadniony zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny efektów

		<p>uczenia się nabytych przez studentów;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych przez studentów obejmuje zarówno wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem; 3) nauczyciel akademicki każdorazowo uwzględnienia osiągnięcia studenta w trzech wyżej wymienionych zakresach w przypadku każdej określonej przez niego oceny studenta, zarówno formującej, jak i końcowej (podsumowującej). Tym samym nauczyciel akademicki kontroluje przy dokonywaniu każdej oceny studenta – a przede wszystkim końcowej – w sposób oddzielny stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych; 4) w przypadku każdej pracy etapowej prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (sylabus); 5) obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się; 6) Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami dostosowanie sposobu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się do ich indywidualnych potrzeb poprzez zapewnienie możliwości: <ul style="list-style-type: none"> • dostosowania formy egzaminów i zaliczeń do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności studenta, w tym zmiany formy egzaminu / zaliczenia z pisemnej na ustną i odwrotnie; • wydłużenia czasu zdawanych egzaminów i zaliczeń; • pomocy asystenta przy czytaniu pytań i zaznaczaniu odpowiedzi; • dostosowania materiałów egzaminacyjnych i zaliczeniowych (większa czcionka, forma elektroniczna, dokumenty w brajlu); • zdawania egzaminu w osobnym pomieszczeniu; • indywidualnej organizacji sesji egzaminacyjnej. 7) za ocenę stopnia realizacji efektów uczenia się odpowiadają kierunkowe Zespoły ds. jakości kształcenia pod przewodnictwem Dziekana. <p>Do systemu weryfikacji efektów uczenia się dodano zapis,</p>
--	--	---

		<p>zgodnie z którym po zrealizowaniu zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki jest zobowiązany do wypełnienia sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia się założonych w karcie przedmiotu (według wzoru określonego zarządzeniem). Sprawozdanie zawiera takie elementy jak: zastosowane prace etapowe (częstkowe, końcowe); zgromadzona dokumentacja; udział procentowy poszczególnych prac etapowych w ostatecznej ocenie; oceny częściowe i ocena końcowa; uzasadnienie oceny; propozycje zmian w zakresie prowadzenia przedmiotu w kolejnym cyklu. Sprawozdanie służy kierunkowemu Zespołowi ds. jakości kształcenia do analizy i doskonalenia procesu i metod weryfikacji efektów uczenia się.</p>
2.	<p>Zaleca się wdrożenie skutecznych sposobów i narzędzi służących dostarczaniu studentom informacji zwrotnej na temat stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się.</p>	<p>Odnosząc się do zalecenia dotyczącego wdrożenia skutecznych sposobów i narzędzi służących dostarczaniu studentom informacji zwrotnej na temat stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, w treściach kształcenia w sylabusie każdego przedmiotu dodano zapis o podsumowaniu zajęć, weryfikacji efektów uczenia się oraz udzielaniu studentom informacji zwrotnej. Powyższa zmiana obowiązuje wykładowców do przeznaczenia czasu na ocenę stopnia osiągnięcia założonych efektów oraz na omówienie wyników ze studentami. Ponadto, wydane zostało zarządzenie Rektora WSPA w sprawie systemu weryfikacji efektów uczenia się, w którym zawarto m. in. następujące zapisy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) program studiów każdego kierunku powinien określać celowo i w sposób uzasadniony zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny efektów uczenia się nabytych przez studentów; 2) weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych przez studentów obejmuje zarówno wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem; 3) nauczyciel akademicki uwzględnia osiągnięcia studenta w trzech wyżej wymienionych zakresach w przypadku każdej określonej przez niego oceny studenta, zarówno formującej, jak i końcowej (podsumowującej). Tym samym nauczyciel akademicki kontroluje przy dokonywaniu każdej oceny studenta – a przede wszystkim końcowej –

		<p>w sposób oddzielny stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;</p> <p>4) w przypadku każdej pracy etapowej prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (sylabus);</p> <p>5) obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się.</p> <p>Co istotne, do systemu weryfikacji efektów uczenia się dodano zapis, zgodnie z którym po zrealizowaniu zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki jest zobowiązany do wypełnienia sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia się założonych w karcie przedmiotu (według wzoru określonego zarządzeniem). Sprawozdanie zawiera takie elementy jak: zastosowane prace etapowe (częstkowe, końcowe); zgromadzona dokumentacja; udział procentowy poszczególnych prac etapowych w ostatecznej ocenie; oceny częściowe i ocena końcowa; uzasadnienie oceny; propozycje zmian w zakresie prowadzenia przedmiotu w kolejnym cyklu.</p> <p>Jednocześnie należy podkreślić, iż zgodnie z § 19. Regulaminu studiów WSPA w Lublinie:</p> <p>3. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia podaje na pierwszych zajęciach szczegółowy opis przedmiotu zawierający: informacje dotyczące zakładanych efektów uczenia się przedmiotu, program zajęć, wykaz literatury, warunki usprawiedliwiania krótkotrwałej nieobecności na zajęciach, warunki uzyskiwania zaliczenia i składania egzaminu, sposób informowania studentów o uzyskanych wynikach zaliczenia i egzaminu oraz tryb wglądu do ocenionych prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych z zastrzeżeniem, iż studentowi przysługuje prawo wglądu do pracy będącej podstawą zaliczenia lub egzaminu w terminie 7 dni od daty podania do wiadomości studentów informacji o wynikach zaliczenia lub egzaminu.</p> <p>4. Oceny ze wszystkich egzaminów i zaliczeń wpisywane są do indeksu elektronicznego, kart okresowych osiągnięć studenta i protokołów wyłącznie przez prowadzącego zajęcia, w uzasadnionych przypadkach przez inną upoważnioną przez Rektora osobę.</p> <p>5. Student ma dostęp do dokumentacji przebiegu</p>
--	--	---

		<p>studiów w formie elektronicznej poprzez informatyczny system uczelni. Na wniosek studenta Uczelnia wydaje wydruk z dokumentacji przebiegu studiów.</p> <p>6. Wykładowca ma obowiązek poinformować każdego studenta indywidualnie o uzyskanych wynikach zaliczeń i egzaminów oraz przekazać protokoły zaliczeniowe i egzaminacyjne oraz karty okresowych osiągnięć studenta do dziekanatu w terminach wyznaczonych harmonogramem studiów.</p> <p>Oceny studentów ze wszystkich egzaminów i zaliczeń wpisywane są do protokołu w wersji elektronicznej, udostępnionego poprzez informatyczny system uczelni (ESS) wyłącznie przez prowadzącego zajęcia. Wpisane i zatwierdzone oceny importowane są poprzez system do elektronicznej karty okresowych osiągnięć studenta. Zatwierdzona karta okresowych osiągnięć jest drukowana i zatwierdzona przez Dziekana kierunku i umieszczona w teczce osobowej studenta. Studenci mają dostęp do dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez informatyczny system uczelni (Wirtualny Pokój Studenta wps.wspa.pl). Każdy student ma indywidualne konto, w którym udostępniane są informacje dotyczące zajęć i osiągnięć studenta. Oceny z zaliczeń i egzaminów, po wpisaniu ich do protokołu, są udostępniane studentom automatycznie. Na prośbę studenta Uczelnia wydaje wydruk z dokumentacji przebiegu studiów. W przypadku prac zaliczeniowych realizowanych / przekazywanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, Uczelnia korzysta z platformy e-learningowej Moodle, która posiada wbudowany system oceniania, umożliwiający nauczycielom akademickim wystawianie ocen i komentarzy do prac studentów. Nauczyciele mogą również korzystać z różnych metod oceniania, takich jak oceny punktowe lub oceny opisowe, a także mogą dodawać komentarze bezpośrednio do tekstu pracy studenta. Zgodnie z Regulaminem studiów student, który zgłasza zastrzeżenia co do formy zaliczenia lub bezstronności przy wystawianiu oceny, ma prawo złożyć do Rektora lub upoważnionej przez niego osoby wniosek o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. Rektor lub upoważniona przez niego osoba może podjąć decyzję o przeprowadzeniu egzaminu komisyjnego, jeśli uzna zasadność wniosku.</p> <p>Niezależnie od wspomnianych wyżej aktów prawnych oraz</p>
--	--	---

		<p>dostępu studentów do Wirtualnego Pokoju Studenta i platformy e-learningowej Moodle, wyznaczono dodatkowy termin konsultacji z wykładowcami w okresie sesji egzaminacyjnej dla studentów, którzy chcieliby omówić swoje oceny i uzyskać dodatkowe wyjaśnienia. Działanie to ma charakter systemowy i dotyczy wszystkich przedmiotów objętym programem studiów.</p>
3.	<p>Zaleca się stosowanie klarownych i stosowanych w sposób jednakowy w odniesieniu do wszystkich studentów zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w celu zapewnienia kompleksowości tego egzaminu oraz porównywalności jego wyników.</p>	<p>W odpowiedzi na zalecenie zawarte w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, na podstawie zarządzenia nr 44/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 8 maja 2023 roku (z późn. zm.) wprowadzony został Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe, określający zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego, zapewniające jego kompleksowy charakter oraz porównywalność wyników egzaminu. Zmodyfikowane zostały także procedury Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dotyczące monitorowania jakości prac dyplomowych. W Uczelni powołany został Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, którego zadaniem jest nadzorowanie prac Dziekana oraz kierunkowego Zespołu ds. jakości kształcenia w zakresie monitoringu prac etapowych i prac dyplomowych studentów. W nowo przyjętych regulacjach zawarto m. in. następujące zapisy i zasady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części: <ul style="list-style-type: none"> • w części pierwszej student dokonuje prezentacji pracy, • w części drugiej student losuje trzy zagadnienia pochodzące z katalogu zagadnień określonych dla kierunku i udziela odpowiedzi na trzy pytania sformułowane przez Członków Komisji na podstawie wylosowanych zagadnień, przy czym jedno z zagadnień pochodzi z katalogu dla wybranej przez studenta specjalności, natomiast dwa pochodzą z katalogu zagadnień ogólnych dotyczących kierunku. 2) Tematy prac dyplomowych wraz z ich koncepcją podlegają zatwierdzeniu do końca piątego semestru studiów. Komisja ds. procesu dyplomowania dokonuje ich oceny, a w przypadku uwag przekazuje rekomendacje zmian promotorom. W razie konieczności poprawy, temat i koncepcja pracy podlegają ponownej ocenie w terminie nie później niż 45 dni od pierwszego posiedzenia Komisji.

		<p>3) Na 7 dni przed egzaminem dyplomowym Komisja dokonuje oceny pracy dyplomowej pod kątem jej jakości, zgodności z profilem praktycznym studiów oraz spełnienia wymagań formalnych.</p> <p>4) Prace dyplomowe mogą być realizowane w formie badawczej lub projektowej, zgodnie z kierunkiem studiów i oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego.</p> <p>Dodatkowo, w celu podniesienia jakości prac dyplomowych, do programu studiów wprowadzono przedmiot "Wprowadzenie do badań społecznych", realizowany w semestrach trzecim i czwartym. Przedmiot ten przygotowuje studentów do samodzielnego prowadzenia badań oraz poprawnego konstruowania prac dyplomowych.</p> <p>Przyjęte regulacje oraz wprowadzone procedury pozwalają na zapewnienie rzetelnej i spójnej oceny prac dyplomowych, a tym samym gwarantują jednolitość i porównywalność wyników egzaminów dyplomowych. Poniżej opisano przebieg prac, który szerzej wyjaśnia i uzasadnia zastosowane rozwiązania:</p> <p>W dniu 27 kwietnia 2023 roku odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Jakości Kształcenia w rozszerzonym składzie (udział wzięli także pracownicy administracyjni Centrum Jakości Kształcenia, Centrum Studiów Wyższych oraz Działu Obsługi Wykładowcy), podczas którego Pani Rektor poinformowała, że należy niezwłocznie rozpocząć prace nad modyfikacją procedury związanej z dyplomowaniem. Jako podstawę wzięto pod uwagę regulamin ogólnouczelniany. W wyniku prac podjęto ustalenia dotyczące wprowadzenia następujących rozwiązań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wdrożenie dodatkowych metod weryfikacji jakości prac dyplomowych przed terminem obrony i powołanie w tym celu Komisja ds. procesu dyplomowania; 2) zatwierdzanie prac przez Komisję w sposób dwuetapowy: do końca piątego semestru studiów zatwierdzeniu podlegają tematy prac dyplomowych wraz z ich strukturą. W przypadku wystąpienia uwag członkowie Komisji sporządzają rekomendacje zmian, przekazywane promotorom prac dyplomowych; 3) niezatwierdzone przez Komisję tematy prac wraz z koncepcją powinny być poprawione, a następnie
--	--	--

		<p>ponownie rozpatrzone przez Komisję w terminie nie później niż 45 dni od daty pierwszego posiedzenia Komisji. Następnie, nie później niż na 7 dni przed terminem obrony, Komisja dokonuje oceny pracy dyplomowej każdego studenta pod kątem jakości, w tym zgodności z profilem praktycznym studiów, a następnie podejmuje decyzję o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu pracy do obrony;</p> <p>4) w przypadku niedopuszczenia pracy do obrony Komisja sporządza sprawozdanie zawierające uwagi Komisji.</p> <p>Podczas kolejnego posiedzenia Zespołu ds. Jakości Kształcenia, które odbyło się w dniu 4 maja 2023 roku rozpatrzona została możliwość pisania prac dyplomowych w formie projektowej na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego kierunku. Pan Piotr Skrzypczak – współzałożyciel Stowarzyszenia Homo Faber i wykładowca kierunku podkreślił, iż studenci WSPA w dużej części odbywają praktyki zawodowe w miejscu integracji migrantów i migrantek w Lublinie – Baobab, Krakowskie Przedmieście 39B, wykonując zadania wynikające z realizacji projektów międzynarodowych. Biorąc pod uwagę powyższe, pisanie projektów własnych przez studentów jest możliwe. Zaznaczono także, że program studiów zawiera symulację pisania projektów z zakresu współpracy transgranicznej. Ze względu na prowadzenie powyższych zajęć oraz doświadczenie zawodowe w tym obszarze Pani Anna Bielak – Dyrektor Biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich wskazała, iż mogłaby pełnić funkcję promotora prac projektowych obejmujących tematykę współpracy transgranicznej. W kolejnej części spotkania opracowano strukturę pracy dyplomowej o charakterze projektowym, której następujące elementy zostaną wprowadzone do sylabusu przedmiotu Seminarium dyplomowe: „Celem pracy dyplomowej jest nabycie umiejętności związanych z przygotowaniem do inicjowania, planowania i realizowania partnerskich projektów międzynarodowych. Praca stanowi kompleksową symulację przygotowania projektu międzynarodowego o następującej strukturze: I rozdział - diagnoza problemowa – uzasadnienie potrzeby realizacji projektu, w tym problem społeczny. Stan wiedzy, podmioty zajmujące się tą problematyką, statystyki. II rozdział: cele strategiczne (długofalowe) i operacyjne (Smart). Grupa docelowa: cechy</p>
--	--	---

		<p>charakterystyczne, cel wsparcie i sposób dotarcia do tej grupy. Narzędzia interwencji: planowanie działań, dobór metod. Analiza ryzyka. Identyfikacja zagrożeń i reakcja na ryzyko. III rozdział: Sposób zarządzania projektem (partnerzy, podział ról, elastyczność). Budżet (kategorie budżetowe). Potencjalne źródła finansowania. Symulacja przygotowania pracy o charakterze projektowym polega na przygotowaniu kompleksowego projektu do ewentualnego złożenia w konkretnej instytucji”. Ustalono, że projekty w zakresie pomocy rozwojowej i współpracy transgranicznej poprowadzi Pani mgr Anna Bielak (Fundacja Inicjatyw Menadżerskich), a w zakresie praw człowieka i integracji migrantów i migrantek – Pan mgr Piotr Skrzypczak (Stowarzyszenie Homo Faber). Najlepsze projekty mogą być złożone przez partnerów WSPA w instytucjach posiadających fundusze na realizację projektów w powyższych obszarach (Np. MSZ, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, NAWA, UNHCR, DRC i Fundacja im. Stefana Batorego itd.).</p> <p>Efektem prac Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz wykładowców i pracowników administracyjnych było wprowadzenie Regulaminu ds. procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe, zawierającego powyższe ustalenia, oraz powołanie Komisji ds. procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe. W skład Komisji wszedł Pan dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA – Przewodniczący (powołany także do pełnienia funkcji Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia), Pani dr Maria Mazur – Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe, Pan dr Paweł Rogalski, Pan dr Norbert Obara, Pracownik Centrum Jakości Kształcenia, Przedstawiciel Studentów, oraz – zgodnie z sugestiami Zespołu Oceniającego PKA dotyczącymi możliwości korzystania ze wsparcia socjologów przy przygotowaniu i ocenie metodologii prac dyplomowych – Pani dr Marta Komorska i Pani dr Ewa Mischczak.</p> <p>Dodatkowo, efektem prac Zespołu ds. Jakości Kształcenia było opracowanie nowego sylabusu do przedmiotu Seminarium dyplomowe. W sylabusie ustalono odrębne, specyficzne zasady dyplomowania, z uwzględnieniem profilu kształcenia i praktycznego charakteru kierunku Stosunki międzynarodowe. Ustalono, iż w ramach procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe</p>
--	--	--

		<p>mogą być przygotowane następujące rodzaje prac dyplomowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Praca dyplomowa o charakterze badawczym: praca dyplomowa powinna potwierdzać umiejętności studentów w zakresie identyfikowania (diagnozowania) praktycznych problemów typowych dla określonego kierunku. Praca o charakterze badawczym zawiera rozwiązanie określonej hipotezy badawczej. Obejmuje koncepcję i odpowiedni dobór metod badawczych, planowanie i organizację, przedstawienie uzyskanych wyników, ich dyskusję oraz sformułowanie wniosków. 2) Praca dyplomowa o charakterze projektowym: celem pracy dyplomowej o charakterze projektowym jest nabycie umiejętności związanych z przygotowaniem do inicjowania, planowania i realizowania partnerskich projektów międzynarodowych. Praca stanowi kompleksową symulację przygotowania projektu międzynarodowego. Projekty dyplomowe dotyczące pomocy rozwojowej i współpracy transgranicznej będą realizowane pod kierunkiem Pani mgr Anna Bielak – Dyrektor Biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich, a projekty z zakresu praw człowieka i integracji migrantów i migrantek po kierunkiem Pana mgra Piotra Skrzypczaka – Współzałożyciela Stowarzyszenia Homo Faber. <p>W sylabusie do Seminarium dyplomowego wskazano również m. in. następujący opis zajęć: Studenci we współpracy z promotorem określają metodykę prac dyplomowych, opracowują zadane zagadnienie badawcze, w tym prowadzą kwerendę naukową. Na zaliczenie piątego semestru studenci prezentują przed Komisją ds. prac dyplomowych koncepcję pracy dyplomowej, która powinna zawierać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w przypadku prac o charakterze badawczym: ostateczne brzmienie tematu, uzasadnienie wyboru tematu pracy oraz koncepcję pracy zawierającą metody badawcze, hipotezę główną i szczegółową, pytania badawcze, strukturę pracy, opis głównych założeń badawczych i najważniejszej literatury. 2) w przypadku prac o charakterze projektowym: ostateczne brzmienie tematu, uzasadnienie wyboru obszaru projektowego, oraz koncepcję pracy zawierającą strukturę pracy, opis celów projektowych, założeń badawczych i najważniejszej literatury.
--	--	--

		<p>Ponadto, w sylabusie zawarto także następujące wytyczne dotyczące tematyki prac dyplomowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) praca o charakterze badawczym: temat nie może być zbyt szeroki, powinien być zawężony cezurami (okres) bądź konkretnym obszarem terytorialnym lub grupą społeczną. Studenci, które nie mają pomysłu na temat lub badania własne mogą posłużyć się tematami pomocniczymi którymi dysponują promotorzy; 2) praca o charakterze projektowym: pomysł autorski studenta. Projekty w zakresie pomocy rozwojowej i współpracy transgranicznej poprowadzi Pani mgr Anna Bielak (Fundacja Inicjatyw Menadżerskich), a w zakresie praw człowieka i integracji migrantów i migrantek – Pan mgr Piotr Skrzypczak (Stowarzyszenie Homo Faber). Najlepsze projekty mogą być złożone przez partnerów WSPA w instytucjach posiadających fundusze na realizację projektów w powyższych obszarach (Np. MSZ, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, NAWA, UNHCR, DRC i Fundacja im. Stefana Batorego itd.). <p>Ponadto, jak już wcześniej wspomniano, do programu studiów ocenianego kierunku dodano nowy przedmiot o nazwie Wprowadzenie do badań społecznych, który realizowany będzie w formie warsztatowej w semestrze trzecim i czwartym, a więc przed rozpoczęciem realizacji seminarium dyplomowego. W semestrze trzecim celem będzie zapoznanie studentów z elementami procesu badawczego (problemy badawcze, zmienne, hipotezy, źródła informacji o badaniach), nabycie przez studentów wiedzy z zakresu struktury procesu badawczego oraz problemów etycznych w obszarze nauk społecznych, rozwijanie umiejętności tworzenia planów badawczych, w tym umiejętności zbierania danych, oraz opanowanie przez studentów umiejętności z zakresu metod i technik badawczych w obszarze stosunków międzynarodowych (metody obserwacyjne, badania sondażowe, konstruowanie kwestionariusza, badania jakościowe, w tym terenowe, metody porównawcze, wtórna analiza danych). W semestrze czwartym celem przedmiotu będzie doskonalenie warsztatu: definiowania pola badawczego, formułowania problemów badawczych, doboru źródeł, dopasowania metod i technik badawczych do obranego obszaru badań, doboru narzędzi badawczych. Na zakończenie przedmiotu studenci podejmą pierwszą próbę</p>
--	--	---

		<p>napisania tekstu naukowego.</p> <p>Warto również podkreślić, iż Uczelnia rozpoczęła realizację projektu „WySPA dydaktyków”, którego celem jest kompleksowe poniesienie kompetencji kadry dydaktycznej w WSPA w Lublinie, zgodnie z analizą potrzeb przeprowadzoną wśród kadry przed realizacją projektu. Projekt skupia się na podnoszeniu kompetencji kadry prowadzącej dydaktykę w WSPA. W ramach projektu, 80 uczestników zostanie objętych szkoleniami z zakresu trzech wymaganych obszarów: a) dydaktyki (nowoczesne metody dydaktyczne i metodyki kształcenia), b) kompetencji cyfrowych oraz c) zielonej transformacji. Szkolenia obejmą następującą tematykę: Metodyka opracowania pracy dyplomowej, Action learning, Service design, Praca ze studentem w sytuacji kryzysu adaptacyjnego, Storytelling w procesie dydaktycznym, Techniki perswazji i ochrony przed manipulacją w procesie dydaktycznym, Rozpoznawanie prac dyplomowych opartych na sztucznej inteligencji: Narzędzia, techniki i ocena autentyczności, Doskonalenie umiejętności komunikacji online oraz interaktywne narzędzia edukacyjne 36h, Wirtualna rzeczywistość (VR) i rozszerzona rzeczywistość (AR), Analiza danych i personalizacja nauki, Kreatywność i kolaboracja online, Ochrona prywatności i bezpieczeństwo online.</p>
--	--	--

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Charakterystyka kadry prowadzącej zajęcia

Kadrę dydaktyczną kierunku Stosunki międzynarodowe stanowi 36 osób, w tym: 3 osoby posiadające stopień naukowy doktora habilitowanego (w tym 1 zatrudniona w WSPA na podstawie umowy o pracę, dla której WSPA stanowi podstawowe miejsce pracy), 14 osób posiadających stopień naukowy doktora (w tym 9 osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, dla których WSPA stanowi podstawowe miejsce pracy) oraz 19 osób posiadających tytuł zawodowy magistra (w tym 5 osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, dla których WSPA stanowi podstawowe miejsce pracy). Na ocenianym kierunku zostały spełnione aktualnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce dotyczące nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia - ponad 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w WSPA jako podstawowym miejscu pracy (profil praktyczny studiów), a wszystkie zajęcia są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację zajęć oraz przez inne osoby, które posiadają takie kompetencje i doświadczenie. Kierunek Stosunki międzynarodowe przypisany jest do dziedziny nauk społecznych, dyscypliny naukowej nauki o polityce i administracji, ekonomia i finanse oraz nauki

prawne. Wśród kadry dydaktycznej posiadającej dorobek naukowy i / lub doświadczenie zawodowe w powyższych dyscyplinach wskazać można następujących wykładowców: dr hab. Mariya Fleychuk, dr hab. Tomasz Białowąg, dr hab. Piotr Witkowski, dr Maria Mazur, prof. WSPA, dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA, dr Jakub Gołoś, dr Jarosław Kit, dr Artur Kokoszkiwicz, dr Sergiusz Kuczyński, dr Paweł Lesiński, dr Norbert Obara, dr Marcin Nowak, dr Paweł Rogalski, mgr Anna Bielak, mgr Dorota Grabowska, mgr Andrzej Jaroszyński, mgr Magdalena Nurzyńska-Sawicka, mgr Paweł Prokop, mgr Piotr Skrzypczak, mgr Aneta Tkaczyk, mgr Natalia Walczak, mgr Piotr Zawrotniak.

Kadrę dydaktyczną kierunku uzupełniają wykładowcy przedmiotów, w ramach których studenci osiągają efekty uczenia się odnoszące się do społecznych i etycznych uwarunkowań działalności zawodowej związanej ze studiowanym kierunkiem, a także nabywają umiejętności posługiwania się językiem obcym oraz stosowania technik informacyjno-komunikacyjnych. W skład dydaktyków prowadzących zajęcia w powyższym zakresie wchodzi:

- 1) wykładowcy prowadzący zajęcia dotyczące uwarunkowań etycznych i społecznych: dr Marta Komorska, prof. WSPA, dr Ewa Miszczak, prof. WSPA, dr Małgorzata Jedynak, dr Marcin Garbowski, mgr Katarzyna Belniak, mgr Dorota Czapnik-Berej, mgr Ewa Raczkowska, mgr Anna Rozwadowska-Miziuła;
- 2) wykładowcy prowadzący zajęcia z zakresu technik informacyjno-komunikacyjnych: mgr Arkadiusz Gwarda, mgr Wioletta Montusiewicz,
- 3) wykładowcy - lektorzy języków obcych: mgr Eliza Siatecka, mgr Asef Salloom, mgr Tomasz Trautman, mgr Eliza Urban.

Dobór kadry dydaktycznej został oparty na doświadczeniu w procesie kształcenia oraz dorobku naukowym lub zawodowym. Większość nauczycieli akademickich, wchodzących w skład kadry dydaktycznej kierunku Stosunki międzynarodowe, posiada doświadczenie zawodowe, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie kierunkowych efektów uczenia się, zdobyte poza uczelnią i wynikające z prowadzonych działalności gospodarczych, pracy zawodowej, przeprowadzanych szkoleń czy warsztatów dla instytucji i przedsiębiorstw. Prowadzenie zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz wykładowców będących praktykami w obszarze związanym ze stosunkami międzynarodowymi, jest szczególnie istotne z punktu widzenia studentów, którzy dzięki temu mają możliwość nabycia wiedzy i umiejętności praktycznych. Na kierunku Stosunki międzynarodowe są to m.in.:

- 1) dr Maria Mazur, prof. WSPA – Pełnomocniczka Wojewody Lubelskiego ds. procesów migracyjnych i integracji, Protection Officer UNHCR (HF);
- 2) dr inż. Adam Włodarczyk, prof. WSPA - Członek Miejskiej Rady Rynku Pracy w Lublinie na kadencję 2025-2028, Ekspert zewnętrzny do spraw oceny projektów POIG i POIR w zakresie analizy ekonomicznej i innowacyjności, Ekspert w działaniu STEP, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ekspert zewnętrzny do spraw oceny projektów POIR - w zakresie internacjonalizacji, innowacyjności i analizy ekonomiczno-finansowej, Bank Gospodarstwa Krajowego;
- 3) dr Paweł Rogalski - Podporucznik - Doradca prawny w 22. Bazie Lotnictwa Taktycznego w Malborku;
- 4) dr Sergiusz Kuczyński - Menedżer ds. rozwoju rynków międzynarodowych w Biocent S. A.;
- 5) dr Artur Kokoszkiwicz - Radca prawny i Kierownik Działu Business Compliance; Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S. A.;

- 6) dr Marcin Garbowski - Inspektor w referacie ekosystemów gospodarczych, Urząd Miasta Lublin, Prezes Stowarzyszenia Wolna Lubelszczyzna;
- 7) mgr Paweł Prokop – Prezes Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 8) mgr Anna Bielak - Dyrektor Biura w Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 9) mgr Andrzej Jaroszyński - były konsul w Konsulacie Generalnym RP w Chicago; ambasadorowi RP w Królestwie Norwegii i Republice Islandii; dyrektor Departamentu Ameryk MSZ, ambasador RP w Australii i Papui Nowej Gwinei.
- 10) mgr Piotr Skrzypczak - Założyciel Stowarzyszenia Homo Faber - organizacji pozarządowej działającej w obszarze praw człowieka, Koordynator działań Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie;
- 11) mgr Dorota Grabowska - Rzecznik prasowy Wojewody Lubelskiego, Kierownik biura ds. mediów i komunikacji społecznej;
- 12) mgr Aneta Tkaczyk - Starszy Inspektor Wojewódzki ds. pozyskiwania Funduszy Europejskich w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim;
- 13) mgr Magdalena Nurzyńska-Sawicka – Właściciel Kancelarii Radcy Prawnego Magdalena Nurzyńska-Sawicka;
- 14) mgr Piotr Zawrotniak – Zastępca Dyrektora Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku Stosunki międzynarodowe mają także bogaty dorobek naukowy, w ramach którego wymienić można autorstwo następujących monografii, artykułów itp.:

- 1) Tomasz Białowąs, Czynniki rozwoju globalnych łańcuchów wartości (współautor: Monika Wojtas) - rozdział w monografii pt. Globalne łańcuchy wartości. Funkcjonowanie, dylematy wyzwania, pod red. B. Drelich-Skulskiej, S. Bobowskiego i P. Pasierbiaka, Wydawnictwo UE we Wrocławiu, Wrocław 2024, s. 47-65;
- 2) Tomasz Białowąs, Rozwój globalnych łańcuchów wartości w ujęciu empirycznym (współautor: Katarzyna Twarowska-Mól) - rozdział w monografii pt. Globalne łańcuchy wartości. Funkcjonowanie, dylematy wyzwania, pod red. B. Drelich-Skulskiej, S. Bobowskiego i P. Pasierbiaka, Wydawnictwo UE we Wrocławiu, Wrocław 2024, s. 101-116;
- 3) Tomasz Białowąs, Imbalance in EU's Trade with Selected Asian Economies - Comparative Analysis Based on Gross Export and Domestic Value-Added, Humanities and Social Sciences, Vol. 31, No. 1, 2024, s. 133-148. (współautor: Paweł Pasierbiak);
- 4) Tomasz Białowąs, Sztuczna inteligencja siłą napędową rozwoju gospodarek Europy Środkowej? (współautorzy: Dorota Czyżewicz-Misztal, UE Poznań; Paweł Pasierbiak) - rozdział w monografii pt. Polska gospodarka wobec nowych wyzwań w trzeciej dekadzie XXI wieku, pod red. E. Przeździeckiej, A. A. Ambroziaka, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2024, s. 95-108;
- 5) Tomasz Białowąs, EU-Russia Trade Relations: Interdependence and Geopolitics[in:] A. Santagostino, B.M. Vural (eds.), The Growth-oriented Economic Policy of the EU, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle 2020, s. 264-291 (współautor. B. Mucha-Leszko);
- 6) Artur Kokoszkiwicz, Wybrane problemy finansowania zadań publicznych w zakresie oświaty”, współautorstwo z M. Korbus, Prawo i Polityka, nr 11/2023, Fundacja Niepodległości, Lublin 2023, s. 63-74;
- 7) Artur Kokoszkiwicz, Dilemmas of Justice in Law – the Historical-Legal and Semantic Aspects of Justice”, współautorstwo z T. Tokarskim, Teka Komisji Prawniczej PAN Oddział W Lublinie, Tom

- 17, nr 1 (2024), Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL, Lublin 2024, s. 123–135;
- 8) Marta Komorska, Współpraca podmiotów zatrudnienia socjalnego z jednostkami samorządu terytorialnego. Między teorią a praktyką. W: *Zatrudnienie socjalne a rozwój usług społecznych w Polsce*. IPIŚ, Warszawa 2022;
 - 9) Maria Mazur, Daria Kovalchuk, Studenci pochodzenia ukraińskiego w Polsce na przykładzie miasta Lublin [w:] *Samorzady wobec wyzwań współczesności*, red. nauk. Paweł Rogalski, Wydawnictwo Norbertinum, Lublin 2022;
 - 10) Maria Mazur, Wpływ umiędzynarodowienia na strukturę organizacyjną uczelni niepublicznych w Polsce (na przykładzie Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie), [w:] M. Smolira (red.) *Współczesne trendy w zarządzaniu*, Edycja 1, Wydawnictwo AEH Warszawa 2021;
 - 11) Maria Mazur, Wielokulturowość jako czynnik kultury organizacyjnej Uczelni w warunkach rozpowszechniania się Covid-19, [w:] I. Krawczyk-Sokołowska (red.) *Zrównoważony rozwój w zarządzaniu i finansach*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2021;
 - 12) Ewa Miszczak, Strategie wsparcia i pomocy udzielanej seniorom w dobie pandemii koronawirusa w Polsce, (w:) M. Mazur (red.), *Współczesne trendy w zarządzaniu – edycja 3*, Wydawnictwo AEH Warszawa 2022, ss. 483-492;
 - 13) Paweł Rogalski, *Samorzady wobec wyzwań współczesności*, red. nauk., Wydawnictwo Norbertinum, Lublin 2022;
 - 14) Paweł Rogalski, *Wojska Obrony Terytorialnej w systemie wsparcia lokalnych społeczności na przykładzie Lubelszczyzny*, w: *Samorzady wobec wyzwań współczesności*, Wydawnictwo Norbertinum, 2022, s. 101-111;
 - 15) Paweł Lesiński, Małgorzata Łuszczyńska, Konstytucyjne podstawy państwa dobrobytu. Wpływ przedstawicieli grupy Professorini na efekty prac włoskiego Zgromadzenia Konstytucyjnego, "Przegląd Sejmowy" nr 1–2(180–181)/2024, s. 105–127;
 - 16) Paweł Lesiński, *At the Origins of German Liberalism: The State in the Thought of Robert von Mohl*, Berlin 2020, ss. 357. (100 pkt.);
 - 17) Paweł Lesiński, *Pozycja obywatela na gruncie tła ideologicznego oraz regulacji katalogu praw podstawowych Konstytucji Rzeszy Niemieckiej z dnia 28 marca 1849 r.*, „*Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio G (Ius)*”, vol. LXVIII, 2, 2021, s. 91-109.;
 - 18) Norbert Obara, *Konflikt Iranu (IRI – Islamskiej Republiki Iranu) z Izraelem 2020*. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2021, rozdział w monografii;
 - 19) Norbert Obara, *Rozważania nad chińsko-irańską umową z 2021 roku*. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2021, rozdział w monografii;
 - 20) Michał Gołoś, *Wolność zrzeszania się w partie polityczne w państwach Azji centralnej w wymiarze praktycznym*, w: *Państwo i prawo wobec wyzwań u progu trzeciej dekady XXI wieku*, red. R. Czarny, Ł. Baratyński, P. Ramiączek, K. Spryszak, Toruń 2020, s. 363;
 - 21) Michał Gołoś, *Procesy migracyjne w Europie – wybrane zagadnienia*, w: *Oswitno – Naukowe Zabezpieczenia Działalności Składowich Sektoru Bezpieki i Obrony Ukrainy*. Narodowa Akademia Służby Granicznej Ukrainy im. B. Chmielnickiego, 2019, s. 44;
 - 22) Andrzej Jaroszyński, *The Asia-Pacific Community: An Australian Integration Project*, ASEAN in a Changing World, Petr Lang, 2021 245-262;
 - 23) Andrzej Jaroszyński, *From "Reset" to "Frozen Online". The United States, Europe and Russia*. w: *A Transatlantic or European Perspective of World Affairs: NATO and the EU towards*

Obsada zajęć dydaktycznych

Powierzenie zajęć dydaktycznych w WSPA odbywa się na podstawie analizy dorobku naukowego, zawodowego i dydaktycznego. Za obsadę zajęć dydaktycznych i organizację procesu dydaktycznego na kierunku Stosunki międzynarodowe odpowiedzialny jest Dziekan kierunku. Dokonując obsady, Dziekan kieruje się takimi kryteriami jak: wykształcenie kierunkowe/obszarowe, dorobek naukowy, osiągnięcia praktyczne i dydaktyczne. Dodatkowo, wpływ na obsadę zajęć mają przeprowadzane systematycznie hospitacje oraz opinie studentów dotyczące pracy nauczycieli akademickich wyrażone w ankietach ewaluacyjnych studentów oraz zajęć.

Kadra dydaktyczna kierunku Stosunki międzynarodowe legitymuje się dorobkiem publikacyjnym z zakresu nauk o polityce i administracji, nauk prawnych oraz ekonomii i finansów, do których przypisane zostały kierunkowe efekty uczenia się. W przypadku dydaktyków – praktyków decydującą kwestią jest doświadczenie zawodowe z zakresu prowadzonych zajęć, z uwzględnieniem aktualności, jakości i komunikatywności przekazywanych treści oraz adekwatności do zakładanych efektów uczenia się. Jako przykład powierzenia zajęć dydaktycznych, które prowadzą do osiągania przez studentów umiejętności praktycznych wskazać można:

- 1) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Projekt własnego przedsięwzięcia Panu dr Adamowi Włodarczykowi, prof. WSPA - Ekspertowi zewnętrznemu do spraw oceny projektów POIG i POIR w zakresie analizy ekonomicznej i innowacyjności, Ekspertowi w działaniu STEP w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, Ekspertowi zewnętrznemu do spraw oceny projektów POIR - w zakresie internacjonalizacji, innowacyjności i analizy ekonomiczno-finansowej w Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 2) powierzenie zajęć z przedmiotu Wprowadzenie do postępowania administracyjnego Panu dr Arturowi Kokozkiewiczowi - Radcy prawnemu i Kierownikowi Działu Business Compliance; Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S. A.;
- 3) powierzenie zajęć z przedmiotu Internacjonalizacja przedsiębiorstw Panu dr Sergiuszowi Kuczyńskiemu - Menedżerowi ds. rozwoju rynków międzynarodowych w Biocent S. A.;
- 4) powierzenie zajęć z przedmiotów Międzynarodowa ochrona praw człowieka oraz Koncepcja praw i wolności człowieka Panu mgr Piotrowi Skrzypczakowi – Założycielowi Stowarzyszenia Homo Faber - organizacji pozarządowej działającej w obszarze praw człowieka;
- 5) powierzenie zajęć z przedmiotów Protokół dyplomatyczny w praktyce oraz Wizerunek instytucji (precedencja, wizyty) Panu mgr Andrzejowi Jaroszyńskiemu – byłemu konsulowi w Konsulacie Generalnym RP w Chicago; ambasadorowi RP w Królestwie Norwegii i Republice Islandii; dyrektorowi Departamentu Ameryk MSZ, ambasadorowi RP w Australii i Papui Nowej Gwinei;
- 6) powierzenie zajęć z przedmiotu Wypowiedzi publiczne Pani mgr Dorocie Grabowskiej - Rzeczniczce prasowej Wojewody Lubelskiego, Kierownicze biura ds. mediów i komunikacji społecznej;
- 7) powierzenie zajęć z przedmiotu Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych Panu mgr Pawłowi Prokopowi – Prezesowi Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 8) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Zarządzanie projektami współpracy transgranicznej Pani mgr Annie Bielak - Dyrektorowi Biura w Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;

- 9) powierzenie zajęć z przedmiotu Instytucje Unii Europejskiej Pani mgr Anecie Tkaczyk – Starszemu Inspektorowi Wojewódzkiemu ds. pozyskiwania Funduszy Europejskich w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim;
- 10) powierzenie zajęć z przedmiotu Ochrona danych osobowych Pani mgr Magdalenie Nurzyńskiej-Sawickiej – Właścicielce Kancelarii Radcy Prawnego Magdalena Nurzyńska-Sawicka.

Zespół tworzący obsadę kadrową na kierunku Stosunki międzynarodowe ma także bogate doświadczenie dydaktyczne, zdobyte m. in. w ramach prowadzenia zajęć dydaktycznych w takich uczelniach jak: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Uniwersytet Warszawski - Ośrodek Badań nad Migracjami, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych w Chełmie, Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych w Warszawie, Akademia Nauk Społecznych i Medycznych w Lublinie, czy Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie. Wykładowcy kierunku posiadają również doświadczenie pedagogiczne zdobyte w szkolnictwie zawodowym czy ponadgimnazjalnym. W trakcie realizacji zajęć dydaktycznych nauczyciele akademicy stosują metody dydaktyczne, zwiększające zaangażowanie studentów w proces uczenia się, np.: analiza przypadku, praca zespołowa, dyskusja problemowa. Wypracowany program praktyk zawodowych, polegający na obustronnej konsultacji, a następnie współpracy, ma na celu realizację zakładanych efektów uczenia się uzgodnionych wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi, a w efekcie wypracowanie praktycznych prac projektowych przez studentów.

Polityka kadrowa i wspieranie kadry

Zgodnie ze Strategią WSPA na lata 2021-2026 jednym z celów strategicznych stojących przed Uczelnią w nadchodzących latach jest podnoszenie poziomu kształcenia poprzez rozwój naukowy i profesjonalny kadry dydaktycznej i badawczo-dydaktycznej oraz rozszerzenie i zacieśnienie współpracy WSPA z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego, m. in. poprzez udział w prowadzeniu zajęć, adekwatnie do celów kształcenia wynikających z programu studiów. Dobór dydaktyków jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć i uwzględnia ich dorobek praktyczny, doświadczenie zawodowe oraz osiągnięcia dydaktyczne. Wśród technik selekcyjnych wykorzystuje się analizę dokumentów biograficznych kandydatów (CV, list motywacyjny, dokumenty potwierdzające nabyte kompetencje) oraz rozmowy kwalifikacyjne.

Kadra dydaktyczna jest systematycznie oceniana poprzez przeprowadzane corocznie ankiety studenckie, rozmowy ze studentami, hospitacje oraz w ramach oceny okresowej nauczycieli akademickich. Zasady hospitacji zajęć dydaktycznych od roku akademickiego 2024/2025 regulowane są zarządzeniem nr 86/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku. Wśród kryteriów podlegających ocenie znajdują się m. in. zgodność tematyki prowadzonych zajęć z programem przedmiotu; merytoryczny poziom wiedzy przekazywanej studentom; umiejętność przekazywania wiedzy studentom czy stosowanie metod aktywizacji studentów. Z kolei ocena okresowa nauczycieli akademickich przeprowadzana jest zgodnie z § 32 Statutu WSPA w Lublinie oraz Regulaminem oceny okresowej nauczycieli akademickich, który w obecnym brzmieniu został zarządzeniem nr 85/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA z dnia 30 września 2024 roku. Wyniki tych ocen są analizowane przez Władze Uczelni i kierunku, a w sytuacjach problemowych podejmowane są odpowiednie działania, mające na celu poprawę jakości kształcenia. Efektem analizy oceny

nauczycieli akademickich są decyzje związane z powierzaniem zajęć. Przeprowadzone w danym roku akademickim badania opinii studentów oraz hospitacje podsumowywane są w sprawozdaniu przyjmowanym corocznie w drodze uchwały przez Senat WSPA. Sprawozdanie to wpływa na obsadę zajęć dydaktycznych oraz plan hospitacji zajęć w kolejnym roku akademickim. Warto dodać, iż dla docenienia zaangażowania w pracę dydaktyczną wykładowcy zostają oficjalnie wyróżnieni i nagrodzeni podczas uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego – wśród wyróżnionych wykładowców kierunku Stosunki międzynarodowe znaleźli się: Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA, Pan dr inż. Adam Włodarczyk, prof. WSPA, Pani dr Marta Komorska, prof. WSPA, Pani dr Ewa Mischczak, prof. WSPA, Pan dr Artur Kokoszkiewicz, Pan dr Marcin Nowak, Pan dr Norbert Obara, Pani mgr Anna Bielak, Pan mgr Paweł Prokop, Pani mgr Ewa Raczkowska, Pan mgr Piotr Skrzypczak. Co istotne, w stosunku do nauczycieli akademickich, którzy posiadają stopień naukowy doktora oraz znaczne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, dydaktycznej, zawodowej lub artystycznej, Władze oraz Senat Uczelni mają możliwość podjęcia decyzji o zatrudnieniu na stanowisku profesora nadzwyczajnego Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Do tej pory na stanowisku takim zostali zatrudnieni następujący wykładowcy kierunku Stosunki międzynarodowe: dr Maria Mazur, prof. WSPA, dr Ewa Mischczak, prof. WSPA, dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA.

Uczelnia umożliwia rozwój kadry akademickiej poprzez uczestnictwo w konferencjach i seminariach (jako przykład wskazać tu można członkostwo Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA w Komitecie Naukowym i Organizacyjnym Międzynarodowej Konferencji pt.: „Granica polsko-ukraińska-szansa czy bariera rozwoju?”, członkostwo Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA, Pani mgr Anny Bielak i Pana mgr Pawła Prokopa w Komitecie Naukowym i Organizacyjnym Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Samorządu wobec wyzwań współczesności). Pracownicy wyrażający chęć publikowania mogą otrzymać wsparcie finansowe ze strony Uczelni w postaci dofinansowania do publikacji pełnej lub częściowej. Decyzja o przyznaniu dofinansowania należy do Rektora WSPA i w porozumieniu z Kanclerzem jest przekazywana pracownikowi dydaktycznemu starającemu się o wsparcie finansowe. Jako przykład wskazać tu można sfinansowanie przez Władze Uczelni pokonferencyjnej publikacji naukowej o tytule „Samorządy wobec wyzwań współczesności” pod redakcją naukową Pana dra Pawła Rogalskiego, w której znalazły się artykuły następujących wykładowców kierunku Stosunki międzynarodowe: Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA, Pani dr Ewy Mischczak, prof. WSPA, Pana dra Artura Kokoszkiewicza, a także publikacji naukowej o tytule „Wpływ kryzysu na zarządzanie uczelniami” pod redakcją naukową Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA. Tytułem ilustracji wskazać można także pokrycie przez Uczelnię części kosztów przeprowadzenia przewodu doktorskiego wykładowcy WSPA Pana dra Andrzeja Borowskiego oraz dofinansowanie przez Władze Uczelni wydania książki Pana dra Artura Kokoszkiewicza pt.: „Sprawiedliwy proces administracyjny jako zadanie państwa. Studium teoretycznoprawne.”. Ponadto, WSPA wspiera rozwijanie kompetencji kadry, w tym dydaktycznych, m.in. poprzez dofinansowanie do studiów podyplomowych (zgodnie z zarządzeniem nr 77/K/WSPA/2016-2017 z dnia 13 września 2017 roku w sprawie zmiany Zarządzenia nr 113/K/2012-2013 z dnia 30 września 2012 roku w sprawie ustalenia zasad i trybu udzielania zniżek dla studentów oraz pracowników administracyjnych i ich rodzin w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie). Wykładowcy WSPA mają możliwość uczestniczenia w wymianie międzynarodowej w ramach projektu ERASMUS, który został szerzej opisany w punkcie 7., dotyczącym umiędzynarodowienia. Wśród nauczycieli akademickich kierunku Stosunki międzynarodowe, którzy uczestniczyli w wymianie międzynarodowej, znaleźli się: dr Maria Mazur, prof. WSPA, dr Marta Komorska, prof. WSPA, dr Marcin Nowak, dr Norbert Obara, dr Paweł Rogalski,

dr Artur Kokoszkiewicz, mgr Piotr Skrzypczak, mgr Tomasz Trautman. Kadra ma możliwość uczestniczenia też w zdalnych wydarzeniach międzynarodowych oferowanych przez wielu partnerów zagranicznych. Nauczyciele akademicy mogą również uczestniczyć w szkoleniach z zakresu umiejętności społecznych, kończących się uzyskaniem certyfikatu trenerskiego. Wśród wykładowców kierunku Stosunki międzynarodowe, którzy skorzystali z powyższej możliwości, wskazać można Panią mgr Ewę Raczkowską.

Nauczyciele akademicy mogą korzystać z pokoju wykładowcy, przygotowanego do pracy indywidualnej oraz rekreacji pomiędzy zajęciami. Pokój wyposażony jest w meble biurowe i rekreacyjne, balkon, stół konferencyjny, tablicę suchościeralną, zaplecze gospodarcze, kserokopiarkę, naczynia stołowe, dystrybutor wrzątku i zimnej wody. Kolejną ważną przestrzenią dla wykładowców i jest Czytelnia, w której przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz 6 stanowisk komputerowych oraz drukarkę i dwa skanery. W Czytelni jest stały dostęp do Internetu (stanowiska komputerowe oraz dostęp do Wi-Fi), który umożliwia czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access (Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Biblioteka Nauki, Agregator Centrum Otwartej Nauki), czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA. W przestrzeni Uczelni zamontowane są także dystrybutory ciepłych i zimnych napojów i przekąsek. Bezpośrednio koło wejścia głównego do Uczelni dostępna jest szatnia. W godzinach otwarcia Uczelni dostępny jest portier, który posiada wszelkie informacje organizacyjne, np. o organizacji i miejscu odbywania się zajęć, dysponuje pomocami dydaktycznymi w postaci m. in. sprzętu audiowizualnego oraz służy doraźnym wsparciem technicznym. W Uczelni działa także bar Wyspa smaków. Uwagi w zakresie zasobów materialnych służących kształceniu wykładowcy mogą zgłaszać bezpośrednio Dziekanom, Dyrektorowi Centrum Administracji, Dyrektorowi Centrum Studiów Wyższych czy też Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia. Wszelkie zgłoszone uwagi przekazuje się niezwłocznie Władzom Uczelni. Szczególną rolę odgrywa znajdująca się na Portierni WSPA „Księga potrzeb wykładowcy”, w której nauczyciele akademicy mogą na bieżąco wpisywać ewentualne niedogodności lub zapotrzebowania związane z infrastrukturą Uczelni. Księga codziennie sprawdzana jest przez Dyrektora Centrum Administracji oraz Pracownika technicznego, który na bieżąco dokonuje napraw, uzupełnień i innych niezbędnych czynności. Jednocześnie, na podstawie rozmów z kadrą akademicką, gromadzone są dodatkowe informacje na temat stanu pomieszczeń i wyposażenia, a także na temat zakresu i adekwatności środków wsparcia dla studentów.

Dla wszystkich wykładowców udostępnione zostały szkolenia z zakresu obsługi platformy PUW.WSPA, zarówno w formie tekstowej, jak i w postaci filmów instruktażowych, które są dostępne całodobowo na platformie w zakładce Obsługa platformy zdalnego nauczania - szkolenie dla wykładowców. Dydaktycy mają stały dostęp do materiałów szkoleniowych, z których mogą korzystać w dowolnym czasie. Nad przebiegiem procesu kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia czuwają pracownicy Działu obsługi kształcenia on-line, którzy wspierają wykładowców w bieżącej realizacji zajęć, a także monitorują aktywność nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia. Ponadto, Uczelnia wydaje podręczniki oraz książki pokonferencyjne, które mogą być wykorzystywane w dydaktyce (zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej).

Dostrzegając potrzebę stałego podnoszenia kompetencji dotyczących sprawnego realizowania procesu kształcenia na kierunku Stosunki międzynarodowe należy także zwrócić uwagę na liczne szkolenia i kursy, w których uczestniczy i uczestniczyła kadra dydaktyczna. Wyróżnić tutaj należy:

1. Projekty międzynarodowe:

- 1) udział w projekcie, dofinansowanym ze środków Unii Europejskiej, o nazwie „Open minded” (realizacja: 05.11-2018 - 31.01.2021). W ramach projektu uczestnicy otrzymali następujące wsparcie:
 - a) szkolenia dla kadry administracyjnej i dydaktycznej - w ramach projektu zorganizowano cykl szkoleń językowych (język angielski, rosyjski, hiszpański, w tym zajęcia z native speakerem); cykl szkoleń z zakresu efektywnej komunikacji i pracy z klientem (rozumianym jako student); cykl szkoleń z zakresu komunikacji w środowisku wielokulturowym; cykl szkoleń z zakresu zarządzania kryzysem - zasady i praktyki dotyczące kryzysów oraz zarządzania kryzysowego;
 - b) wizyty studyjne pracowników WSPA - zaplanowane i zrealizowane w ramach projektu działania przyczyniły się do zwiększenia potencjału WSPA w Lublinie w obszarze związanym z obsługą i współpracą z zagranicznymi studentami oraz kadrą akademicką. W ramach szkoleń osoby, które miały najbliższy kontakt ze studentami i kadrą z zagranicy, uczestniczyły w dwóch wizytach studyjnych w uczelniach partnerskich: Duale Hochschule Baden- Württemberg w Karlsruhe – Niemcy oraz Polytechnic Institute of Setúbal - Portugalia. Celem wizyt była wymiana doświadczeń z pracownikami uczelni partnerskich, które mają bogate doświadczenie w obsłudze zagranicznych studentów.
- 2) udział w projekcie „Wyspa internacjonalizacji” (01.10.2019-30.09.2021). Projekt ten skierowany był do dwóch głównych grup docelowych: pracowników WSPA w Lublinie oraz studentów uczelni. W ramach projektu zrealizowano cykl szkoleń, które pozwoliły kadrze WSPA na pogłębienie swojej wiedzy w obszarze kompetencji kulturowych i lepszej komunikacji z osobami pochodzącymi z obcych państw:
 - a) szkolenie - zarządzanie zespołem wielokulturowym i zróżnicowanym kulturowo, dzięki któremu uczestnicy nabyli niezbędną wiedzę oraz kompetencje z zakresu: różnic międzykulturowych, stereotypów, kultury organizacyjnej, różnorodności kulturowej, etyki pracy i wynikających z niej zachowań, zarządzania czasem, czynników konfliktogennych w zespole międzykulturowym, komunikacji w zespole, roli lidera zespołu międzykulturowego;
 - b) szkolenie dotyczące wybranych kręgów kulturowych: Bliski Wschód, Azja Centralna, Afryka Europa Wschodnia. Z uwagi na pochodzenie dotychczasowych studentów zagranicznych, studiujących w WSPA, zasadne było przybliżenie specyfiki powyższych krajów pracownikom WSPA w celu lepszego zrozumienia sposobu ich funkcjonowania;
 - c) szkolenia dotyczące międzynarodowego PR i obsługi klienta zagranicznego, mające na celu wzmocnienie potencjału WSPA w prowadzeniu skutecznych kampanii informacyjno-promocyjnych, skierowanych do odbiorców wywodzących się z ww. kręgów kulturowych;
 - d) szkolenie - myślenie analityczne, o tematyce oscylującej wokół zagadnień: rozwiązywania sytuacji problemowych, rozwijania umiejętności kreatywnego myślenia, innowacyjności, analitycznego podejścia do problemów, podejmowania decyzji.
- 3) udział w projekcie „Inclusive University”, finansowanym ze środków Programu Erasmus+. Celem projektu było m. in. wyposażenie dydaktyków w wiedzę dotyczącą organizacji i koordynacji procesów edukacyjnych skierowanych do studentów ze specjalnymi potrzebami i niepełnosprawnościami, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii; wsparcie naukowców – jak diagnozować i rozwijać programy edukacyjne odpowiadające potrzebom studentów

niepełnosprawnych, opracowanie strategii i metod edukacyjnych skierowanych do różnych rodzajów niepełnosprawności; zwiększenie świadomości społeczności uniwersyteckiej na temat obecności studentów z niepełnosprawnościami na uniwersytecie. W ramach projektu opracowano publikację skierowaną do dydaktyków na temat nauczania studentów z różnymi niepełnosprawnościami oraz programu szkoleń dotyczących podnoszenia świadomości pracowników uczelni (dydaktycznych i administracyjnych) oraz studentów na temat obecności na uniwersytecie studentów z niepełnosprawnością.

2. Projekty krajowe:

1) udział w projekcie „WySPA dydaktyków”, którego celem jest kompleksowe poniesienie kompetencji kadry prowadzącej dydaktykę (80UP, min. 40K) w WSPA zgodnie z analizą potrzeb ("Rozpoznanie potrzeb szkoleniowych kadr dydaktycznych WSPA w Lublinie 2023", przeprowadzoną wśród kadry przed realizacją projektu). Projekt skupia się na podnoszeniu kompetencji kadry prowadzącej dydaktykę w WSPA. W ramach projektu, 80 uczestników zostanie objętych szkoleniami z zakresu trzech wymaganych obszarów: a) dydaktyki (nowoczesne metody dydaktyczne i metodyki kształcenia), b) kompetencji cyfrowych oraz c) zielonej transformacji oraz objęcia wsparciem w postaci możliwości dofinansowania studiów podyplomowych z obszaru wybranego przez wykładowcę. Wzbogaci to potencjał WSPA i ofertę komplementarnego kształcenia dopasowanego do potrzeb rozwijającej się gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji (zgodnie z Europejską Strategią Cyfrową (2020), podkreślającą kluczowość rozwoju komp. cyfrowych oraz Raportem Światowego Forum Ekonomicznego wskazującego zmiany rynku pracy i potrzebę przygotowania kadr w zakresie automatyzacji i cyfryzacji).

a) Szkolenia dydaktyczne:

1. Metodyka opracowania pracy dyplomowej –24 h
2. Action learning – 24 h
3. Service design –30 h
4. Praca ze studentem w sytuacji kryzysu adaptacyjnego – 16 h
5. Storytelling w procesie dydaktycznym –24 h
6. Techniki perswazji i ochrony przed manipulacją w procesie dydaktycznym –3 0 h.
7. Project Management dla dydaktyków - 50 h

b) Szkolenia cyfrowe:

1. Doskonalenie umiejętności komunikacji online (E-learning i platformy edukacyjne) oraz Interaktywne narzędzia edukacyjne 36h).
2. Wirtualna rzeczywistość (VR) i rozszerzona rzeczywistość (AR) (24h).
3. Analiza danych i personalizacja nauki (24h).
4. Kreatywność i kolaboracja online (24h).
5. Ochrona prywatności i bezpieczeństwo online (12 h).
6. Rozpoznawanie prac dyplomowych opartych na sztucznej inteligencji: Narzędzia, techniki i ocena autentyczności (36h)

c) Szkolenia:

1. Ścieżka - Kompetencje w zakresie zielonej transformacji
 - 1.1 Green skills – zrównoważony rozwój i zielona transformacja w procesach zarządzania
 - 1.2 Świadoma skuteczna edukacja- jak uczyć o zielonej transformacji
2. Ścieżka - Kompetencje w zakresie projektowania uniwersalnego

2.1. Projektowanie uniwersalne w edukacji – metody i narzędzia pracy dydaktyka
Koordynator ds. dostępności

3. Ścieżka - Zespoły projektowe - Multidyscyplinarna wymiana doświadczeń z zakresu zielonej transformacji i zastosowania rozwiązań praktycznych w edukacji.

- 2) udział w projekcie „WySPA Dostępności”, którego celem było podniesienie poziomu dostępności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w zakresie realizacji potrzeb osób niepełnosprawnych w wielu wymiarach, zarówno w obszarze edukacyjnym, świadomościowym, kompetencyjnym jak i architektonicznym czy technicznym. Wśród głównych działań w projekcie wskazać należy szereg szkoleń dla pracowników kadry dydaktycznej, związanych z podnoszeniem wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób niepełnosprawnych, m.in. wrażliwość na niepełnosprawność; tworzenie materiałów dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami; jak uczyć osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności; kształcenie osób głuchych i słabosłyszących – wyzwania dla nauczycieli akademickich; kurs lipsspeakingu; kurs fonogestów; kurs języka migowego; szkolenie z zakresu metod nauczania języków obcych osób z niepełnosprawnością.
- 3) udział w projekcie „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni realizowany”, obejmującym szkolenia i studia podyplomowe, dotyczące kompetencji dydaktycznych pracowników WSPA, takie jak: grafic recording; kreatywność a efektywność innowacyjność w pracy indywidualnej i zespołowej; tworzenie modeli biznesowych metodą Business Model Canvas; warsztaty prawidłowej emisji, estetyki i higieny głosu; cloudera Data Analyst Training: Using Pig, Hive, and Impala with Hadoop; zaawansowane wykorzystanie platformy e-learningowej w procesie kształcenia; kurs języka angielskiego przygotowujący do egzaminu C1; branżowe kursy języka ang. podnoszące kompetencje dydaktyczne, prowadzone przez lektorów i natives spikerów; zajęcia z lektorem -275 h, zajęcia z natives spikerami 150 h; zarządzanie informacją i przepływem informacji.
- 4) udział w projekcie „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni – edycja 2”, obejmującym szkolenia i studia podyplomowe, dotyczące kompetencji dydaktycznych pracowników WSPA, takie jak:
 - a) Design thinking;
 - b) Jak uczyć kreatywnie, jak uczyć kreatywności?;
 - c) Grywalizacja w edukacji: skuteczność gamifikacji w edukacji, elementy mechaniki i dynamiki gier oraz ich zastosowanie w edukacji, prezentacja akademickich kursów zgamifikowanych, projektowanie zgamifikowanego przedmiotu;
 - d) Prezi: tworzenie własnych prezentacji, kompleksowe wprowadzenie do narzędzi tworzenia prezentacji, prace nad własną prezentacją;
 - e) Adobe Captivate w dydaktyce akademickiej – poziom zaawansowany: kompleksowe przedstawienie zasad funkcjonowania i możliwości programu Adobe Captivate pod kątem poprawy jakości dydaktyki (na poziomie zaawan.), w tym tworzenie testów zrozumienia oprogramowania, rozumienie trybu FMR, praca ze Swatch Managerem, testowanie w Captivate i Adobe Edge, integracja Captivate i MS PowerPoint;
 - f) Sztuka skutecznej prezentacji w języku angielskim: przygotowanie i struktura prezentacji, wykorzystanie pomocy audiowizualnych i programów do prezentacji multimedialnych, umiejętność odpowiadania na trudne pytania, techniki radzenia sobie ze stresem, przedstawienie i ocena własnej prezentacji;

- g) Wykorzystanie zasobów typu Open Access i Otwartych Zasobów Internetu (OZE) w praktyce pracownika naukowo-dydaktycznego: podstawy prawa autorskiego w ramach Otwartych Zasobów Edukacyjnych,
 - h) Mapy Myśli, czyli jak tworzyć zasoby osobistej wiedzy (24h): zapoznanie się z techniką nauczania, której jądrem są Mapy Myśli, poznanie wielorakich zastosowań Map Myśli i myślenia wizualnego w procesie nauczania, w tym narzędzi do wdrażania tej metody w ramach prowadzenia zajęć;
 - i) Microsoft Excel Automatyzacja raportowania i analizy danych z użyciem VBA (40h): podstawy Visual Basic for Applications, rozszerzanie możliwości Visual Basic for Applications na użytek procesu dydaktycznego i zarządzania informacją, tworzenie własnych aplikacji oraz manipulowanie obiektami Microsoft Excel z pozycji Visual Basic for Applications;
 - j) "e-LEARNING";
 - k) Webinary;
 - l) Otwarte zasoby edukacyjne;
 - m) Metodyk początkujący;
 - n) Metodyk zaawansowany;
 - o) Prawa autorskie.
- 5) udział w projekcie „WySPA uniwersalnego projektowania”, który miał na celu podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i umiejętności studentów i pracowników dydaktycznych w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez praktyczne wykorzystanie zasad projektowania uniwersalnego. Wśród podejmowanych aktywności zaplanowano również szkolenia dla kadry dydaktycznej, które pozwoliły na podniesienie wiedzy na temat projektowania uniwersalnego oraz na prowadzenie zajęć ze studentami w ramach opracowanych modułów - zarówno w projekcie ale również po jego zakończeniu i na innych kierunkach. Pozwoliło to na przełamanie barier mentalnych w kontekście ON oraz zwiększyło dostępność szkolnictwa wyższego.
- 6) udział w projekcie „The system of support for academic teachers in process of shaping soft skills of their students”, którego celem było m. in. wyposażenie nauczycieli akademickich w umiejętności i wiedzę pozwalającą im kształtować umiejętności miękkie studentów podczas regularnych zajęć, zmiana nastawienia nauczycieli akademickich i zachęcenie ich do wspierania uczniów w kształtowaniu umiejętności miękkich, wspieranie nauczycieli w procesie usprawniania ich pracy i podnoszenia jakości kształcenia, stworzenie środowiska przyjaznego rozwojowi zawodowemu nauczycieli akademickich w celu zwiększenia wydajności pracy z młodymi ludźmi, opracowanie narzędzi, które będą szeroko dostępne dla nauczycieli akademickich, którzy chcą podnosić swoje umiejętności, inicjowanie w środowisku akademickim dyskusji na temat możliwości i zalet kształtowania umiejętności miękkich młodych ludzi podczas regularnych zajęć, przyczynienie się do tworzenia skuteczniejszych metod zdobywania umiejętności miękkich przez studentów.
- 7) działania w ramach projektu – Internationally active – professionally valuable”, finansowanego ze środków programu Erasmus+ (01.12.2020-30.11.2022). Zaplanowane w ramach projektu działania miały na celu wypracowanie skutecznych narzędzi i rozwiązań, które wesprą dydaktyków z uczelni obszarze rozwoju zawodowego na poziomie międzynarodowym. Działania projektowe były skoncentrowane na poszukiwaniu przyczyn niskiego zaangażowania pracowników uczelni w działania międzynarodowe: zajęcia ze studentami, badania naukowe,

publikacje, wyjazdy zagraniczne itp. Odkrycie przyczyn niskiego zaangażowania pozwoliło na opracowanie narzędzi, które skutecznie pomogą wspierać edukatorów w procesie podnoszenia jakości ich pracy i efektywności działań międzynarodowych. Pracownicy WSPA aktywnie uczestniczyli we wszystkich fazach realizacji projektu. Główne wyniki opracowane w ramach projektu to:

- a) raport z badań przeprowadzonych w ramach projektu dotyczący powodów niskiego zainteresowania działaniami międzynarodowymi, przeszkód, jakie dydaktycy napotykają, jeśli chcą zaangażować się w internacjonalizację na swoich macierzystych uczelniach;
 - b) publikacja odnośnie dobrych praktyk w motywowaniu pracowników do udziału w międzynarodowych działaniach uczelni (na podstawie desk research), praktyczne wskazówki i porady, jak motywować pracowników do udziału w działaniach umiędzynarodawiających realizowanych przez uniwersytety i samodzielnie rozwijać się na arenie międzynarodowej;
 - c) zestaw materiałów szkoleniowych dedykowanych pracownikom europejskich uczelni. Materiały zawierają 5 modułów, z których każdy stanowi odpowiedź na problemy zidentyfikowane w trakcie badań w pierwszej fazie projektu;
 - d) jedno 5-dniowe szkolenie dla przedstawicieli władz (lub osób odpowiedzialnych za rekrutację pracowników do działań międzynarodowych realizowanych na uczelni), podczas którego przedstawiciele władz uczelni opracowywali dla swoich jednostek strategie motywowania pracowników do zwiększenia zaangażowania w działania międzynarodowe.
- 8) działania w ramach punktu Europe Direct Lublin WySPA (2021-2025), którego głównym zadaniem jest informowanie o różnych zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem UE w Regionie. Kadra WSPA oraz studenci poszczególnych kierunków, w tym m. in. kierunku Stosunki międzynarodowe aktywnie angażowali się w działania realizowane przez Punkt. Pracownicy WSPA m.in.:
- a) prowadzili zajęcia ze studentami, dotyczące polityki unijnej (poza programem);
 - b) nagrywali webinary, podcasty, wywiady dotyczące zagadnień dotyczących UE i jej obecności w naszym regionie;
 - c) przygotowywali artykuły tematyczne dotyczące różnych sfer działania UE na Lubelszczyźnie;
 - d) przygotowywali studentów do debat międzystudenckich;
 - e) uczestniczyli w konferencjach organizowanych lub współorganizowanych przez punkt;
 - f) prowadzili szkolenia dla nauczycieli, ngo i przedsiębiorców – z zakresu nowej perspektywy finansowej, pracy z młodzieżą itp..

Co istotne, w związku z dostosowaniem do zmieniającego się zapotrzebowania wprowadzono w ramach projektu: WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni realizowany" szkolenia dla wykładowców z zakresu: „Wdrożenie zrównoważonego rozwoju w procesach funkcjonowania organizacji". Szkolenie jest odpowiedzią na bieżące zmiany w zakresie wprowadzania nowych technologii i rozwiązań w zarządzaniu na poszczególnych kierunkach. Powyższe działania przyczyniają się do podnoszenia jakości i efektywności pracy Uczelni. Dzięki udziałowi w szkoleniach kadra WSPA rozwija swoje kompetencje oraz aktualizuje poziom wiedzy, co pozytywnie wpływa na komfort studiowania samych studentów.

W zakresie trybu rozwiązywania ewentualnych konfliktów pomiędzy pracownikami w Uczelni wdrożona została procedura antydyskryminacyjna, w ramach której powołany został Rzecznik Akademicki oraz Komisja ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Powyższą procedurą regulują następujące zarządzenia:

- 1) Zarządzenie nr 78/R/WSPA/2019-2020 Rektora WSPA z dnia 30 września 2020 roku w sprawie powołania Rzecznika Akademickiego WSPA;
- 2) Zarządzenie nr 79/R/WSPA/2019-2020 Rektora WSPA z dnia 30 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia procedury antydyskryminacyjnej w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 3) Zarządzenie nr 83/R/WSPA/2019-2020 Rektora WSPA z dnia 30 września 2020 roku w sprawie powołania Komisji ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji.

Ponadto, w Uczelni funkcjonuje Kodeks Etyki, który został wprowadzony zarządzeniem nr 72/R/WSPA/2016-2017 z dnia 12 września 2017 roku.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Warto podkreślić, iż działalność kadry dydaktycznej kierunku Stosunki międzynarodowe jest wysoko ceniona w środowisku lokalnym. Jako przykład wskazać tu można uhonorowanie Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA Medalem Zasłużony dla Miasta Lublin. Medal został przyznany w listopadzie 2022 roku przez Prezydenta Miasta Lublin za bogaty dorobek naukowy oraz cenny wkład w rozwój polityki migracyjnej i azylowej, z podziękowaniem za szczególne zasługi w niesieniu pomocy Narodowi Ukraińskiemu, a także promocję Lublina jako ośrodka akademickiego. Ponadto, w dniu 28 lutego 2023 roku wykładowcy kierunku - Pan mgr Piotr Skrzypczak i Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA - otrzymali Medal Lublin Bohaterom. Wykładowcy zostali uhonorowani za wielkie czyny oraz zasługi ofiarom kryzysu humanitarnego z wyrazami szczególnego uznania za strategiczne wsparcie Miasta Lublin w niesieniu pomocy Narodowi Ukraińskiemu oraz wkład w propagowanie szlachetnych wartości. Ten sam medal otrzymało dwóch studentów ocenianego kierunku - Victoriia Martynenko i Stanislav Kapitonov. Ponadto, w roku 2023 Pani mgr Ewa Raczkowska otrzymała medal srebrny za długoletnią służbę. Dyplom Uznania Wojewody Lubelskiego w tym samym roku otrzymali następujący wykładowcy: Pan dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA, Pani dr Marta Komorska, prof. WSPA, Pani dr Ewa Miszczak, prof. WSPA, Pani mgr Ewa Raczkowska. Pan dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA, został także powołany na członka Miejskiej Rady Rynku Pracy w Lublinie na kadencję 2025-2028, a Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA oraz Pan dr Marcin Nowak zostali nominowani w plebiscycie Osobowość Roku organizowanym przez Kurier Lubelski.

Wykładowcy ocenianego kierunku inicjują i aktywnie włączają się w działania na rzecz pomocy Ukrainie, m. in. w ramach instytucji, które reprezentują (Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA, Pan mgr Piotr Skrzypczak – Stowarzyszenie Homo Faber, Lubelski Społeczny Komitet Pomocy Ukrainie; Pani mgr Anna Bielak, Pan mgr Paweł Prokop – Fundacja Inicjatyw Menedżerskich). Wysokie zaangażowanie wykładowców w realizację inicjatyw społecznych ma ogromny wpływ na postawy studentów, którzy przyłączają się do wszelkich podejmowanych aktywności takich jak zbiórki darów,

pomoc w zakwaterowaniach, tłumaczeniach, udział w wolontariacie. Kadra dydaktyczna w sposób ponadprogramowy przyczynia się więc do kształtowania u studentów kompetencji społecznych, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 roku w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, tj. wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy (P6S_KO) oraz odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, dbałość o dorobek i tradycje zawodu (P6S_KR).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Siedziba Uczelni znajduje się we własnym budynku przy ul. Bursaki 12 o powierzchni ponad 4.400 m², kubatura – 19.785 m³. Grunty WSPA w Lublinie położone przy ul. Bursaki stanowią wielkość 10.681 m²: działka nr 38 – 3.728 m² – użytkowanie wieczyste, działka nr 37/2 – 2.013 m² – własność, działka nr 43/2 – 840 m² – użytkowanie wieczyste, działka 1/7 – 4.100 m² – użytkowanie wieczyste. Budynek WSPA spełnia normy BHP, bezpieczeństwa przeciwpożarowego (razy w roku odbywa się przegląd sprzętu przeciwpożarowego potwierdzany protokołami przeglądu, przegląd oświetlenia ewakuacyjnego, głównego wyłącznika prądu, przegląd instalacji wentylacyjnej i przewodów kominowych). Corocznie odbywa się obowiązkowy techniczny przegląd budowlany obiektu dopuszczający obiekt do użytkowania. Ponadto prowadzone są bieżące przeglądy i konserwacje zgodnie z zaleceniami prawa budowlanego, takie jak przeglądy Urzędu Dozoru Technicznego windy oraz platform dla osób z niepełnosprawnościami, instalacji grzewczej oraz zbiorników ciśnieniowych.

Gmach Uczelni dostosowany jest do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Na bieżąco realizowane są prace mające na celu ułatwić dostęp do obiektu osobom z niepełnosprawnościami. Do budynku prowadzi łagodny podjazd dla wózków inwalidzkich, a budynek dydaktyczny wyposażony jest w dwie windy i platformy schodowe (pomiędzy półpiętami), które pozwalają na dotarcie do każdego poziomu budynku. W ramach przeprowadzonego w minionym roku akademickim remontu dokonana została budowa windy w pełni dostosowanej do osób niewidomych oraz osób z dysfunkcjami ruchowymi. W celu zwiększenia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, Centrum Rekrutacji oraz Rektorat zostały wyposażone w wideotelefony do komunikacji z osobami głuchoniemymi. Toalety damskie i męskie również dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W Bibliotece zainstalowano zautomatyzowane drzwi wejściowe. Powstało tam także stanowisko pracy – komputer z oprogramowaniem dla osób niewidomych i słabo widzących (np. „Multilektor”, dzięki któremu osoba niewidoma może korzystać z książek czy notatek w czarnodruku), monitor, drukarka brajlowska, powiększona klawiatura oraz odwrócona powiększona myszka komputerowa (trackball), które są polecane dla osób słabowidzących oraz przy niedowładzie kończyn górnych. Studenci mają do dyspozycji darmowy parking zapewniający 250 miejsc wraz z wyznaczonymi i oznakowanymi (zgodnie z najnowszymi regulacjami prawnymi) miejscami dla osób z niepełnosprawnościami. Drzwi wejściowe do poszczególnych biur (np. Dział Rozliczeń finansowych, Dziekanat, Akademickie Biuro Karier) zostały oznakowane napisami w alfabecie Braille, co jest udogodnieniem dla osób niewidomych. Aula 018 została wyposażona w pętlę indukcyjną, ułatwiającą udział w wykładach studentom z dysfunkcjami słuchu. Działaniem mającym na celu monitorowanie potrzeb studentów ze szczególnymi potrzebami było także

przeprowadzenie monitoringu poprzez tzw. matrycę dostępności. Wnioski z monitoringu zostały przekazane Władzom Uczelni i zawierają się w przeprowadzonym remoncie budynku (np. dodatkowa winda). Dodatkowo na bieżąco wykonywana jest rewitalizacja sal poprzez odświeżanie ścian, a także zmianę wykładzin, montaż podłóg drewnianych (sale 223, 224), 85-calowej tablicy multimedialnej (sala 223), 65-calowych telewizorów lub projektorów multimedialnych w salach wykładowych (wszystkie sale wykładowe są wyposażone w ww. sprzęty). Wymieniono także na nowe rolety w większości sal wykładowych. Ponadto, w ostatnim czasie zakończono prace mające na celu powiększenie obszaru parkingu chronionego strefą zamkniętą, odgradzoną szlabanami, do której wjazd regulowany jest rejestratorem umożliwiając jedynie autoryzowany wjazd. Zastosowanie powyższych zabiegów ma na celu zwiększenie dostępności miejsc parkingowych dla studentów oraz poprawę bezpieczeństwa ruchu w obrębie parkingu Uczelni.

Baza dydaktyczna WSPA dostosowana jest do specyfiki prowadzonych w Uczelni kierunków studiów oraz trybu studiowania, zapewnia pełną realizację procesu kształcenia i umożliwia osiąganie efektów uczenia się na odpowiednim poziomie. Liczba i powierzchnia sal wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeniowych, konwersatoryjnych, laboratoriów komputerowych jest dostosowana do liczby studentów, zaś w salach liczba stanowisk jest adekwatna do powierzchni pomieszczenia i liczby studentów. W budynku WSPA mieszczą się: 2 aule, które można połączyć w jedną dla 560 osób, 1 sala wykładowa dla 78 osób, 2 sale wykładowe dla 40-44 osób, 8 sal seminaryjnych, 7 sal do ćwiczeń i konwersatoriów, 1 studio multimedialne, laboratorium transportu, fizyki i elektrotechniki, laboratorium elektrotechniki, pracownia projektowania wnętrz, modelarnia i sala rysunkowa, pracownia pielęgniarstwa (anatomii), 10 nowoczesnych laboratoriów komputerowych, w tym: laboratorium będące jednocześnie salą projektową i laboratorium CISCO oraz mobilną szafę CISCO umożliwiającą przeprowadzenie zajęć dydaktycznych z sieci w dowolnej Sali komputerowej. Zajęcia z wychowania fizycznego, odbywają się w wynajmowanych pomieszczeniach w Klubach Sportowych „7FIT” przy ul. Jana Pawła II w Lublinie oraz „Xtreme Fitness” przy Al. Unii Lubelskiej w Lublinie. W tym samym momencie w budynku należącym do Uczelni z zajęć może uczestniczyć około 1.434 Studentów. Studenci mają także do dyspozycji odpowiednie zaplecze socjalne w postaci baru studenckiego, kąciku „Przerwa”, 7 maszyn vendingowych serwujących ciepłą kawę, herbatę, przekąski, kanapki i drożdżówki, szatni oraz nieodpłatnego parkingu.

Tabela 5. Wykaz sal dydaktycznych w siedzibie WSPA

Lp.	Sala	Powierzchnia [m ²]	Liczba stanowisk/liczba osób	Przeznaczenie
1.	007	31,26	24	sala ćwiczeniowa
2.	018	272,7	280	aula
3.	019	189,07	220	aula
4.	101	26,5	24	sala ćwiczeniowa
5.	102	28,97	18	sala seminaryjna
6.	103	28,99	18	sala seminaryjna
7.	104	29,33	18	sala seminaryjna
8.	106	32,45	16	studio multimedialne
9.	111	66	45	laboratorium transportu / laboratorium fizyki / elektrotechniki

10.	113	33	26	sala ćwiczeniowa
11.	114	31	26	sala ćwiczeniowa
12.	120	28,78	18	sala seminaryjna
13.	121	58,28	42	pracownia projektowania wnętrz
14.	122	59,22	18	modelarnia/sala rysunkowa
15.	201	32	24	sala ćwiczeniowa
16.	202	28,5	18	sala seminaryjna
17.	203	28,52	18	sala seminaryjna
18.	204	28,85	15	laboratorium komputerowe sztucznej inteligencji / laboratorium komputerowe SII
19.	205	28,97	15	laboratorium komputerowe
20.	206	51,15	23	laboratorium komputerowe CISCO / Lingaro
21.	207	30,45	16	laboratorium komputerowe Pyramid Games
22.	208	31,57	16	laboratorium komputerowe
23.	209	31,32	16	laboratorium komputerowe
24.	210	31,36	16	laboratorium komputerowe
25.	211	31,85	16	laboratorium komputerowe/ sala projektowa
26.	213	31,62	18	laboratorium komputerowe Capgemini
27.	214	30,61	18	laboratorium komputerowe
28.	219	56,82	42	sala ćwiczeniowa
29.	220	57,61	42	sala ćwiczeniowa
30.	221	29,25	20	sala seminaryjna
31.	222	28,25	20	sala seminaryjna
32.	223	82,89	78	sala wykładowa
33.	224	50,82	44	sala wykładowa
34.	224a	46,12	40	sala wykładowa
35.	225	77,47	78	pracownia pielęgniarstwa
		1761,55	1386	

Na laboratoria komputerowe oraz inne komputery dydaktyczne składa się 147 jednostek. Uczelnia posiada 10 w pełni klimatyzowanych laboratoriów komputerowych, wyposażonych w wysokiej klasy zestawy komputerowe z procesorami od Intel Core2 Duo, Intel Core i7 do AMD AI O, z pamięcią RAM od 4 GB do 16 GB i monitory LCD od 17" do 27". Do komputerów dydaktycznych zaliczają się również jednostki umiejscowione w aulach wykładowych oraz 13 laptopów wykorzystywanych przez wykładowców. Jedna z sal laboratoryjnych wyposażona jest w 16 komputerów Apple Mac Mini, podłączonych do monitorów 24". Dodatkowo do dyspozycji na zajęcia dydaktyczne są dostępne: tablety Apple iPad (3), smartfony iPhone (3) oraz tablety i smartfony z systemem Google Android (6). W zależności od rodzaju prowadzonych zajęć, komputery te działają pod kontrolą systemów:

Windows 10 Education oraz MAC OS. Uczelnia posiada także tablety graficzne HUION Kamvas Pro 16 (20 sztuk), gogle BOBOVR Z5 przeznaczone do większości smartfonów z systemem Android lub iOS (18 sztuk), aplikację do nauki języka angielskiego za pomocą VR przeznaczoną na urządzenia mobilne, oraz smartfony Samsung M21 (3 sztuki). Jedno z wymienionych wyżej laboratoriów zostało zaprojektowane do przeprowadzania kursów CCNA oraz CCNP w ramach Lokalnej Akademii CISCO.

Pracownia Lokalnej Akademii CISCO w WSPA dysponuje:

- 1) 15 komputerami (AMD Ryzen 8-rdzeni, 32GB pamięci RAM, port RS-232, dodatkowa karta sieciowa, 24" monitory oraz zainstalowany system operacyjny Windows 11 64-bit);
- 2) 5 kompletnymi zestawami do kursów CCNP (w zestawie: 4 routery, 2 przełączniki warstwy drugiej i 2 warstwy trzeciej), czyli 20 szt. routerów 2811, 10 szt. przełączników 2960 i 10 szt. przełączników 35601;
- 3) 2 pełnymi, rekomendowanymi przez Cisco, zestawami do zajęć z zakresu telefonii internetowej VoIP zawierające m.in. procesory DSP, interfejsy EO, FXO i FXSI;
- 4) kontrolerem sieci bezprzewodowych oraz urządzeniami AccessPoint Cisco Aironet 1200;
- 5) 5 sprzętowymi telefonami IP firmy Cisco Fera 7970 i 79651;
- 6) urządzeniem Adtran 550 (rekomendowanym przez Cisco do kursów VoIP i CCNP wykorzystywanym jako przełącznica Frame Relay i centrala telefoniczna (WSPA jest jedną z nielicznych Akademii posiadającą takie urządzenie);
- 7) dodatkowymi routerami Cisco Linksys WRT 160n (wykorzystywanymi do zajęć CCNA);
- 8) serwerem sieciowym do dyspozycji Akademii Cisco, ulokowanym w pracowni;
- 9) projektorem multimedialnym z możliwością uruchomienia prezentacji z dowolnego komputera w sali.

Wszystkie urządzenia umieszczone są w dwóch połączonych, stojących szafach 19" o wysokości 42U. Z pracowni można korzystać w 100% zdalnie, za pośrednictwem sieci Internet. Całe okablowanie wykonane zostało w kategorii 5e, a każde stanowisko wyposażone jest w 4 porty Ethernet, co umożliwia bardzo elastyczne korzystanie z wyposażenia Akademii.

Warto podkreślić, iż w ostatnich latach Uczelnia utworzyła i wyposażyla pracownię - studio multimedialne, mieszczące się na pierwszym piętrze, w sali 106. Studio wyposażone jest m. in. w laptopy, kamery, mikrofony (przewodowe, bezprzewodowe, krawatowe), słuchawki, miksery, lampy studyjne, statywy, telewizory, cyfrowe rejestratory dźwięku. Pracownia została także odpowiednio zaciemniona i wygłuszona. W minionym roku akademickim utworzone zostało także laboratorium komputerowe, mieszczące się w sali 204. Laboratorium to stanowi nową część infrastruktury edukacyjnej WSPA, a jego uroczyste otwarcie odbyło się w dniu 14 lutego 2024 roku. Co istotne, otwarcie laboratorium jest wynikiem współpracy między WSPA a Sii Polska – wiodącą firmą technologiczną specjalizującą się w rozwiązaniach IT i inżynierii. Laboratorium zostało wyposażone w 15 nowoczesnych komputerów stacjonarnych, charakteryzujących się wysokimi parametrami technicznymi. Każda jednostka dysponuje procesorem AMD Ryzen 7 5800X3D z 8 rdzeniami fizycznymi, taktowanym częstotliwością 3400.0 MHz. Procesor jest zainstalowany na płycie głównej Asus TUF Gaming B550-PLUS, na której znajduje się także 16 GB pamięci operacyjnej (z możliwością rozbudowy maksymalnie do 128 GB). Konfigurację komputera uzupełnia dysk NVMe (PCIe 4x 8.0 GT/s) model ADATA SX8200PNP o pojemności 512 GB, wydajna karta graficzna z procesorem NVIDIA AD104 i pamięcią 12282 MB (GDDR6X SDRAM), oraz urządzenia audio obsługujące dźwięk wysokiej rozdzielczości. Zintegrowana z płytą główną karta sieciowa RealTek RTL8125 Gaming 2.5GbE Family może obsługiwać transmisję danych z prędkością do 2,5 Gb/s.

Komputery zainstalowane w sali 204 tworzą sieć lokalną, stanowiącą osobny segment sieci komputerowej WSPA. Komunikują się one z siecią zewnętrzną za pośrednictwem 24-portowego przełącznika TP-Link TL-SG1024D który wspiera mechanizmy służące do zwiększenia wydajności i poprawy bezpieczeństwa sieci. Dzięki wyposażeniu płyt głównych w moduły wi-fi istnieje także możliwość włączenia poszczególnych stanowisk bezpośrednio do ogólnouczelnianej sieci bezprzewodowej. Zainstalowana moc obliczeniowa oraz rozbudowane możliwości przesyłania danych pozwalają traktować opisywane tu komputery jako wydajne stacje graficzne przeznaczone do zastosowań multimedialnych. Uzupełnieniem każdego zestawu jest 27-calowy monitor Philips 272E1GJ o maksymalnej rozdzielczości obrazu 1920 x 1080 pikseli przy częstotliwości wyświetlania 48-144 Hz.

WSPA dysponuje licencjonowanym oprogramowaniem wykorzystywanym na potrzeby zajęć dydaktycznych oraz administracji. Uczelnia uczestniczy w programach edukacyjnych, dzięki którym możliwe jest korzystanie z oprogramowania edukacyjnego, nabywanego bezpłatnie lub po obniżonych cenach.

Tabela 6. Wykaz licencji

Lp.	Nazwa programu	Liczba licencji
1.	JetBrains Product Pack for Students, w którego skład wchodzi między innymi: IntelliJ, CLion, PyCharm, PhpStorm, RubyMine	160
2.	Autodesk AutoCAD 2024	125
3.	Microsoft Office Professional Plus 2016	1750
4.	Microsoft Office 365	1000
5.	Adobe Photoshop	20
6.	Adobe Creative Cloud	10
7.	Matlab 2024a	20
8.	SketchUp 2024	36
9.	Blender	open source
10.	Microsoft Windows 10 Enterprise	500
11.	Microsoft Windows 10 Pro	500
12.	Android Studio	darmowa
13.	Xcode	darmowa
14.	Apache NetBeans IDE 21	darmowa
15.	CodeBlocks	darmowa
16.	Cisco Packet Tracer 8.2.2	darmowa
17.	Oracle VM VirtualBox 7.0.18	darmowa
18.	VisualStudio code	darmowa

Ponadto, Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe w ramach zajęć z przedmiotu Projekt własnego przedsięwzięcia biorą udział w symulacjach branżowych (Revas), umożliwiającymi wirtualne prowadzenie firmy. Udział w grze daje możliwość rozwoju kompetencji i umiejętności przedsiębiorczych: kreatywności, analitycznego myślenia, wnioskowania, rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji. Gry uczą też planowania biznesu, analizowania rynku i budowania modeli biznesowych. W trakcie zajęć studenci mieli za zadanie podjęcie działalności w wybranej branży

i następnie zaplanowanie niezbędnych zasobów firmy, opracowanie strategii funkcjonowania i rozwoju tej firmy oraz zaplanowanie prowadzenia firmy w warunkach rynkowych i konkurencyjnych.

WSPA uczestniczy w takich programach jak G Suite w skład którego wchodzi aplikacje: Gmail, Meet, Classroom, Google Chat, Google Hangouts, Google Drive. Każdy student ma bezpłatny dostęp do pakietu Office 365 w wersji online, który zawiera: Outlook, OneDrive, Word, Excel, PowerPoint, OneNote, SharePoint, Teams, Sway, Forms. Studenci, którzy są w trakcie pisania prac dyplomowych mają zapewniony pakiet Office 365 PRO.

Uczelnia podłączona jest do Internetu za pośrednictwem łącza światłowodowego operatora komercyjnego o łącznej przepustowości symetrycznej 500 Mb/s. Na całym terenie Uczelni wykładowcy i studenci mogą korzystać z sieci bezprzewodowej w technologii Wi-Fi 802.11b/g/n. W ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, Uczelnia udostępnia studentom i kadry dydaktycznej Platformę Zdalnego Nauczania Moodle 3.3.2+ (Build:20171025) system typu open source, oparty na technologii PHP, system operacyjny Linux Debian 8.1 i system bazodanowy MySQL (5.5.59). Platforma funkcjonuje jako serwis internetowy, dostępny w globalnej sieci Internet z każdego miejsca na świecie. Każdy użytkownik posiadający komputer, łącze internetowe i przeglądarkę internetową ma możliwość korzystania z narzędzi platformy. Uczelnia zapewnia odpowiednią infrastrukturę sprzętową (serwerową), pozwalającą na dostęp do systemu przez 24 godziny na dobę. W celu przystosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wzroku platforma została wyposażona we wtyczkę powiększania/przyciemniania obrazu. Studenci mają zapewniony dostęp do komputerów i Internetu także poza zajęciami dydaktycznymi dla realizacji zadań pracy własnej, studentom udostępniono 6 jednostek usytuowanych w bibliotece. W czytelnicy do dyspozycji studentów jest również drukarka i dwa skanery. Czytelnia wyposażona jest w stanowisko komputerowe umożliwiające pracę osobom niedowidzącym tj. komputer z oprogramowaniem dla osób niewidomych i słabo widzących, multilektor (system lektorski SARA – samodzielne urządzenie do czytania drukowanych materiałów), drukarka brajlowska, powiększona klawiatura oraz odwrócona powiększona myszka komputerowa (trackball), polecane dla osób słabowidzących oraz przy niedowładzie kończyn górnych. W WSPA pracują nowoczesne platformy serwerowe, oferowane przez liderów światowego rynku informatycznego, firmy Intel i Dell. Serwery WSPA obsługiwane są przez następujące systemy operacyjne: Linux (Debian, CentOS), Windows Server. Serwery spełniają funkcje dydaktyczne oraz wspomagają zadania wypełniane przez administrację Uczelni.

Uczelnia cały czas unowocześnia i uzupełnia sprzęt wspomagający proces dydaktyczny. Posiada m. in. 32 projektory multimedialne (w tym 15 projektorów stanowiących stałe wyposażenie sal wykładowych), 2 tablice interaktywne, TV LCD, kamery oraz przenośny zestaw nagłośnienia (mikser analogowy Yamaha, 2 zestawy głośnikowe dwudrożne oraz 2 głośniki basowe), a także pełne wyposażenie dwóch auli (w tym: 2 projektory, 2 zintegrowane zestawy nagłośnienia posiadające wzmacniacz, kontroler wejścia audio i mikrofon, 2 układy sterowania oświetleniem/ dźwiękiem/ sygnałem video oraz 4 zestawy mikrofonów bezprzewodowych). Pokój wykładowców wyposażony jest w kserokopiarkę. W Bibliotece dla studentów dostępna jest drukarka laserowa. WSPA wyposażona jest w sprzęt komputerowy i oprogramowanie tworzące nowoczesny system informatyczny dla studentów. W ciągu minionego roku Uczelnia dokonała zakupu i modernizacji nagłośnienia w aulach 018 i 019 (zakup mównicy wraz z zestawem mikrofonów bezprzewodowych), a także dokonano zakupu 85-calowej tablicy interaktywnej do sali 223, projektora krótkoogniskowego

na tablicy multimedialnej do Sali 224, 13 sztuk telewizorów Philips, które zainstalowano w salach dydaktycznych, czy zakupu 5 sztuk laptopów Lenovo. Obecnie wszystkie sale wykładowe zostały wyposażone w telewizory LCD wielkoformatowe lub rzutniki wraz z okablowaniem do podłączenia laptopa.

Uczelnia zapewnia pomieszczenia dla Samorządu Studenckiego i Kół Naukowych, do których mają dostęp wszyscy studenci i opiekunowie tychże organizacji. W pomieszczeniach tych studenci mają do swojej dyspozycji komputery, a także niezbędny sprzęt biurowy. Pomieszczenia te służą wszystkim studentom. Są także miejscem wymiany pomysłów i inicjatyw. W wyniku ankiet studenckich, na prośbę Studentów WSPA, przy pokoju Samorządu Studenckiego utworzono także kącik „PRZERWA” wyposażony w mikrofalówkę oraz dystrybutor wody. Samorząd Studencki we współpracy ze swoim opiekunem przygotował także kącik *Zgrajmy_sie*, (II piętro), który stał się miejscem integracji, rozwoju i odpoczynku studentów w przerwach między zajęciami. Wyposażenie kącika zostało przygotowane na podstawie uwag i próśb Samorządu Studentów. Do dyspozycji studentów pozostają wygodne kanapy, pufy, materiały piśmiennicze, a także gry planszowe. Wzdłuż ścian wszystkich korytarzy zamontowane są krzesła i ustawione są kanapy dla studentów. W miesiącach ciepłych wystawiane są leżaki uczelniane. W otoczeniu Uczelni na stałe rozlokowane są ławki oraz zadaszona strefa dla palących. Studenci mają także do dyspozycji tzw. pokój wyciszeń, który przeznaczony jest głównie dla osób z obniżoną sprawnością funkcjonowania społecznego, wynikającą ze spektrum autyzmu. Mogą z niego korzystać również osoby z różnymi dysfunkcjami oraz studenci doświadczający kryzysu psychicznego. Na wniosek Samorządu utworzono także pokój do pracy własnej studentów, gdzie mogą oni w ciszy i spokoju pracować nad projektami na zajęcia, własnymi pomysłami czy pouczyć się do sesji.

Nauczyciele akademicki mogą z kolei korzystać z pokoju wykładowcy, przygotowanego do pracy indywidualnej oraz rekreacji pomiędzy zajęciami. Pokój wyposażony jest w meble biurowe i rekreacyjne, balkon, stół konferencyjny, tablicę suchościeralną, zaplecze gospodarcze, kserokopiarkę, naczynia stołowe, dystrybutor wrzątku i zimnej wody. Kolejną ważną przestrzenią dla wykładowców i studentów jest Czytelnia, w której przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz 6 stanowisk komputerowych oraz drukarkę i dwa skanery. W Czytelni jest stały dostęp do Internetu (stanowiska komputerowe oraz dostęp do Wi-Fi), który umożliwia czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access (Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Biblioteka Nauki, Agregator Centrum Otwartej Nauki), czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA. W przestrzeni Uczelni zamontowane są także dystrybutory ciepłych i zimnych napojów i przekąsek. Bezpośrednio koło wejścia głównego do Uczelni dostępna jest szatnia. W godzinach otwarcia Uczelni dostępny jest portier, który posiada wszelkie informacje organizacyjne, np. o organizacji i miejscu odbywania się zajęć, dysponuje pomocami dydaktycznymi w postaci m. in. sprzętu audiowizualnego oraz służy doraźnym wsparciem technicznym.

Infrastruktura Uczelni, w tym oprogramowanie specjalistyczne i materiały dydaktyczne, dostępne są dla Studentów WSPA w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej. Zgodnie z zarządzeniem nr 52/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 22 maja 2023 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu korzystania z sal laboratoryjnych i wypożyczania sprzętu, Uczelnia udostępnia do bezpłatnego użytkowania studentom sale laboratoryjne i sprzęt komputerowy. Możliwość

skorzystania z sali laboratoryjnej i wypożyczenia sprzętu posiada każdy student, pracownik, a także wykładowca. Potrzebę skorzystania z sali laboratoryjnej zainteresowany zgłasza do Centrum Studiów Wyższych. Potrzebę wypożyczenia urządzeń będących w posiadaniu uczelni zainteresowany zgłasza do Dyrektora Administracji. Wypożyczenie następuje na wniosek osoby wypożyczającej na czas określony w pokwitowaniu pobrania sprzętu. Po uzyskaniu zgody sprzęt zostaje wydany bezpośrednio osobie zainteresowanej. Sprzęt może być wykorzystywany przez użytkownika wyłącznie do celów edukacyjnych (np. praca na platformie edukacyjnej, wykonanie pracy domowej, projektu, prezentacji itp.).

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

Zbiory biblioteczne to ponad 38 300 woluminów, kilkadziesiąt prenumerowanych czasopism oraz zbiory audiowizualne. Ze zbiorów Biblioteki mogą korzystać studenci i słuchacze studiów podyplomowych oraz kadra dydaktyczna i administracyjna Uczelni. Wszystkim zainteresowanym Biblioteka udostępnia swoje zbiory na miejscu w czytelni. Biblioteka WSPA do obsługi czytelników korzysta z nowoczesnego zintegrowanego systemu Patron 5. O zasobach księgozbioru informują katalogi komputerowe <https://katalog.wspa.pl>. W czytelni przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz 6 stanowisk komputerowych oraz drukarkę i dwa skanery. W Czytelni jest stały dostęp do Internetu (stanowiska komputerowe oraz dostęp do Wi-Fi), który umożliwia czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access (Repozytorium Otwartych Publikacji Naukowych, Biblioteka Nauki, Biblioteka Cyfrowa Polona), czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA. Na bieżąco odbywa się wymiana międzybiblioteczna. Biblioteka kontynuuje uczestnictwo w projekcie dla szkół wyższych „Bankowość * Finanse * Samorząd – Wiedza on-line”.

Księgozbiór podręczny obejmuje encyklopedie, słowniki, roczniki statystyczne, informatory oraz bieżące czasopisma. Biblioteka prenumeruje 36 tytułów czasopism (16 w postaci e-wydań) tematycznie odpowiadających profilowi Uczelni, w tym: „Polski Przegląd Dyplomatyczny”, „Przegląd Europejski”, „Przegląd Polityczny”, „Sprawy Międzynarodowe”, „Studia Polityczne”, „Studia Politologiczne”. Ponadto poprzez Wirtualną Bibliotekę Nauki dostępne są dziedziczne czasopisma naukowe, np. „The Review of International Organizations”, „European Journal for Security Research”, „The Journal of Economic Inequality”. Biblioteka WSPA poleca także studentom czasopisma open access m.in. „INFOS”, „Przegląd Sejmowy”. Poniżej przedstawiono wykaz prenumerowanych czasopism:

- 1) Architektura – Murator (e-wydanie) (ISSN: 1232-6372);
- 2) Controlling-24 : Rachunkowość Zarządcza i Finanse (ISSN: 2956-5669);
- 3) Dziennik Wschodni (e-wydanie) (ISSN: 1425-7068);
- 4) E-Commerce w Praktyce (ISSN: 2544-9184);
- 5) Focus On Business Polska (ISSN: 2720-3557);
- 6) Gazeta Bankowa (e-wydanie) (ISSN: 0860-7613);
- 7) Gazeta Wyborcza (e-wydanie) (ISSN: 0860-908X);
- 8) Kultura i Społeczeństwo (ISSN: 0023-5172);
- 9) ITwiz (e-wydanie) (ISSN: 2353-5628);
- 10) Język Polski (ISSN: 0021-6941);
- 11) Kurier Lubelski (e-wydanie) (ISSN: 1898-3154);
- 12) Kwartalnik Filmowy (ISSN: 0452-9502);

- 13) Logistyka (e-wydanie) (ISSN: 1231-5478);
- 14) Marketer Plus (ISSN: 2083-6368);
- 15) Marketing i Rynek (ISSN: 1231-7853);
- 16) Media & Marketing Polska (ISSN: 1507-174X);
- 17) MIT Sloan Management Review Polska (e-wydanie) (ISSN: 2657-9081);
- 18) Newsweek Polska (e-wydanie) (ISSN: 1642-5685);
- 19) Organizacja i Kierowanie (ISSN: 0137-5466);
- 20) Państwo i Prawo (e-wydanie) (ISSN: 0031-0980);
- 21) Personel i Zarządzanie (e-wydanie) (ISSN: 1641-0793);
- 22) Polityka (e-wydanie) (ISSN: 0032-3500);
- 23) Polski Przegląd Dyplomatyczny (ISSN: 1642-4069);
- 24) Press (e-wydanie) (ISSN: 1425-9818);
- 25) Przegląd Europejski (ISSN: 1641-2478);
- 26) Przegląd Polityczny (ISSN 1232-6488);
- 27) Rachunkowość (e-wydanie) (ISSN: 0481-5475);
- 28) Rzeczpospolita (e-wydanie) (ISSN: 0208-9130);
- 29) Samochody Specjalne (e-wydanie) (ISSN: 1428-5495);
- 30) Samorząd Terytorialny (e-wydanie) (ISSN: 0867-4973);
- 31) Sprawy Międzynarodowe (ISSN: 0038-853X);
- 32) Studia Polityczne (ISSN: 1230-3135);
- 33) Studia Politologiczne (ISSN: 1640-8888);
- 34) TV-SAT Magazyn (ISSN: 0860-9349);
- 35) Wspólnota. Pismo samorządu terytorialnego (e-wydanie) (ISSN: 0867-0935);
- 36) Zawód: Architekt (ISSN: 1898-486X).

E-zasoby Biblioteki WSPA składają się ze zbiorów licencjonowanych dostępnych w ramach projektu MNiSW Wirtualna Biblioteka Nauki oraz dostępu do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica. Księgozbiór Biblioteki WSPA jest systematycznie digitalizowany i umieszczany w Bibliotece Cyfrowej WSPA <https://dlibra.wspa.pl>. Do digitalizacji zbiorów Biblioteka posiada specjalistyczny skaner ATIZ i zestaw oprogramowania BookDrive. Dostęp do e-zasobów możliwy jest ze wszystkich komputerów w czytelni, jak również poprzez dostęp indywidualny.

Biblioteka została dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych (m.in. zautomatyzowane drzwi wejściowe). Czytelnia wyposażona jest w stanowisko komputerowe umożliwiające pracę osobom niedowidzącym, tj. komputer z oprogramowaniem dla osób niewidomych i słabo widzących, multilektor (system lektorski SARA – samodzielne urządzenie do czytania drukowanych materiałów), drukarka brajlowska, powiększona klawiatura oraz odwrócona powiększona myszka komputerowa (trackball), polecane dla osób słabowidzących oraz przy niedowładzie kończyn górnych.

Profil gromadzenia zbiorów dostosowany jest do charakteru uczelni i kierunków kształcenia. Uczelnia dokłada wszelkich starań, by zapewnić studentom dostęp do najnowszych wydawnictw związanych z prowadzonymi kierunkami studiów, stale powiększając posiadane zbiory uwzględniając indywidualne zainteresowania i sugestie studentów przez funkcję „Zaproponuj książkę”.

Godziny otwarcia Biblioteki: Poniedziałek-czwartek 7.30-15.30, piątek: 8.00-17.00, sobota: 8.00-14.00.

Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Przegląd infrastruktury dydaktycznej dokonywany jest na bieżąco przez Dyrektora Centrum Administracji. Z przeprowadzonego przeglądu Dyrektor sporządza sprawozdanie, w którym uwzględnia działania zrealizowane w minionym roku akademickim. Dodatkowo do oceny zasobów materialnych stosuje się procedurę inwentaryzacji mienia, przeprowadzaną na podstawie przepisów o rachunkowości. Spis zasobów materialnych w ramach inwentaryzacji koordynuje Główny Księgowy. Sprawozdanie Dyrektora Centrum Administracji oraz wyniki inwentaryzacji w zakresie infrastruktury i wyposażenia służących kształceniu przedstawia się Władzom Uczelni. Na tej podstawie Rektor, Kanclerz lub upoważniona przez Rektora lub Kanclerza osoba podejmuje decyzje dotyczące zakupów lub modernizacji sprzętu. Oceny zasobów materialnych dokonuje się także podczas corocznego badania opinii studentów wszystkich lat i kierunków studiów w WSPA w Lublinie na temat oceny zajęć dydaktycznych i funkcjonowania uczelni, przeprowadzanego przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. Podczas powyższego badania omawia się w szczególności zagadnienia dotyczące dostępności literatury zalecanej dla poszczególnych przedmiotów, wyposażenia sal dydaktycznych oraz wyposażenia sal w sprzęt multimedialny. Z badania Pełnomocnik ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia sporządza raport, który prezentuje na posiedzeniu Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Na tej podstawie podejmowane są dalsze kroki zmierzające do poprawy sytuacji w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Jako przykład odpowiedzi na zgłoszenia studentów w zakresie infrastruktury wskazać można organizację kąjaka „PRZERWA” przy pokoju Samorządu Studenckiego, który wyposażono w kuchenkę mikrofalową oraz dystrybutor wody. Uwagi w zakresie zasobów materialnych służących kształceniu mogą także niezależnie składać nauczyciele akademicy oraz interesariusze zewnętrzni – bezpośrednio Dziekanom, Dyrektorowi Centrum Administracji, Dyrektorowi Centrum Studiów Wyższych czy też Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia. Wszelkie zgłoszone uwagi przekazuje się niezwłocznie Władzom Uczelni. Szczególną rolę odgrywa znajdująca się na Portierni WSPA „Księga potrzeb wykładowcy”, w której nauczyciele akademicy mogą na bieżąco wpisywać ewentualne niedogodności lub zapotrzebowania związane z infrastrukturą Uczelni. Księga codziennie sprawdzana jest przez Dyrektora Centrum Administracji oraz Pracownika technicznego, który na bieżąco dokonuje napraw, uzupełnień i innych niezbędnych czynności. Jednocześnie, na podstawie rozmów ze studentami oraz rozmów z kadrą akademicką, gromadzone są dodatkowe informacje na temat stanu pomieszczeń i wyposażenia, a także na temat zakresu i adekwatności środków wsparcia dla studentów. Działaniem mającym na celu monitorowanie potrzeb studentów ze szczególnymi potrzebami było także przeprowadzenie monitoringu poprzez tzw. matrycę dostępności. Wnioski z monitoringu zostały przekazane Władzom Uczelni i zawierają się w przeprowadzonym remoncie budynku (np. dodatkowa winda). W zakresie systemu biblioteczno-informacyjnego corocznie dokonywany jest przegląd literatury i uzupełniany o wskazane w kartach przedmiotu pozycje. Zbiory biblioteki stale rosną. Wybór publikacji do zakupu odbywa się na podstawie sugestii wykładowców (literatura obowiązkowa i uzupełniająca do przedmiotu), brane są pod uwagę również zapytania i zainteresowania studentów („Zaproponuj książkę do Biblioteki”) oraz aktualne, ciekawe oferty wydawnicze. W polityce gromadzenia Uczelnia największą wagę przywiązuje do nabywania jak najnowszych pozycji książkowych, materiałów źródłowych, monografii itp. Uwzględniane są także sugestie studentów zawarte w ankietach semestralnych przeprowadzanych przez Uczelnię („Ocena pracy biblioteki i dostępności literatury wskazanej w sylabusach”).

W minionym roku akademickim Uczelnia przeprowadziła jedne z największych od czasów swojego funkcjonowania prace remontowo-budowlane. Do dyspozycji studentów, słuchaczy, wykładowców oraz pracowników oddano:

- 1) nową windę, która została zbudowana od podstaw w „nowym” skrzydle budynku, które uległo przebudowie. Została ona zbudowana z myślą o studentach z niepełnosprawnościami, aby poprawić ich komfort studiowania i aby przestrzeń WSPA była bardziej dostępna;
- 2) zmodernizowane toalety we współpracy z partnerem WSPA - firmą SALONIKA;
- 3) zmodernizowane przestrzenie na parterze, pierwszym i drugim piętrze, które zyskały nowoczesny wygląd.

W okresie od maja do końca września 2024 Uczelnia zrealizowała także szereg prac, które miały na celu podniesienie komfortu pracy wykładowców, a także komfortu studiowania studentów WSPA i podniesienia jakości usług oferowanych przez WSPA w Lublinie. Przeprowadzono następujące prace remontowo-modernizacyjne:

- 1) pomalowano 15 sal wykładowych;
- 2) zmodernizowano meble w dwóch salach komputerowych – 208, 209;
- 3) we wszystkich salach wykładowych zostały zamontowane na stałe nowe 65 calowe telewizory lub rzutniki multimedialne - zakupiono 85 calową tablicę multimedialną (ze środków UE), która jest na stałe do dyspozycji w sali 223;
- 4) położono nową podłogę drewnianą w salach 223 i 224;
- 5) zamontowano klimatyzację w sali 223;
- 6) zmodernizowano monitoring uczelniany;
- 7) w większości sal wykładowych zamontowano nowe rolety;
- 8) z dniem 1 października uruchomiony został nowy barek „Wyspa smaków” (nowy operator z nową ofertą), na terenie uczelni pojawiły się nowe automaty vendingowe, oferujące kawę, herbatę, czekoladę, słodkie i słone przekąski, napoje oraz świeże kanapki;
- 9) dokonano malowania ogrodzenia Uczelni od strony ul. Związkowej i ul. Bursaki;
- 10) przeprowadzono remont elewacji.

Jednocześnie Uczelnia planuje dalszy rozwój - w ramach projektu „WySPA praktycznego kształcenia” planowane jest stworzenie szerokiego zaplecza technologicznego i dydaktycznego, które znacząco podniesie poziom kształcenia na Uczelni: od laboratoriów informatycznych po specjalistyczne pracownie architektury i projektowania wnętrz. Inwestycje w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie dają studentom możliwość zdobywania praktycznych umiejętności na poziomie zbliżonym do rzeczywistych warunków pracy. W ramach powyższego projektu utworzony zostanie Zespół laboratoriów informatycznych (pojemność jednorazowa po 16 osób, łącznie: 80 osób) wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia 5 pracowni/sal: Mikroprocesorowej, Programistycznej, Graficznej, Technologii mobilnych, Technologii Machine Learning, obejmującym w szczególności: zestawy komputerowe komplet baza+monitor, zestawy mikrokontrolerów wraz z akcesoriami, zestawy do budowy i programowania, robotów, projektory, meble ergonomiczne, drukarka do wydruku zdjęć wraz z papierem, ploter do wydruków wielkoformatowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Nie dotyczy

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

W Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie kształcenie na wszystkich kierunkach studiów prowadzone jest według profilu praktycznego, w związku z czym Władze Uczelni podejmują szczególne działania w celu rozszerzenia zarówno obszarów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jak i zwiększenia liczby firm i instytucji, z którymi taką współpracę podejmuje. Obecnie najważniejszymi filarami działań podejmowanych wspólnie ze wspomnianym wyżej otoczeniem na kierunku Stosunki międzynarodowe są: konsultowanie, opiniowanie i projektowanie programu studiów oraz udział w jego realizacji; organizacja praktyk zawodowych; prowadzenie zajęć dydaktycznych przez wykładowców – praktyków.

W zakresie pierwszego z powyższych filarów przyjęto zasadę konsultowania programu studiów i procesu kształcenia z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności w ramach powołanych dla każdego kierunku Rad Konsultacyjnych, w skład których wchodzi przedstawiciele instytucji i przedsiębiorstw, zajmujących się działalnością powiązaną z charakterem kierunku. Na kierunku Stosunki międzynarodowe Rada Konsultacyjna w obecnym składzie została powołana zarządzeniem nr 92/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku, a jej członkami zostali:

- 1) dr Maria Mazur, prof. WSPA – Dziekan kierunku, Przewodnicząca;
- 2) Piotr Majchrzak – Konsul Republiki Austrii w Lublinie;
- 3) Oleh Kuts – Konsul Ukrainy w Lublinie;
- 4) Andrzej Jaroszyński - Konsul generalny RP w Chicago (1991-1992), zastępca ambasadora w Waszyngtonie w stopniu radcy-ministra, ambasador w Norwegii (2001-2005), ambasador w Australii (2008-2013);
- 5) Wiktoria Herun – Zastępca Dyrektora ds. akademickości i promocji gospodarczej, Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów, Urząd Miasta Lublin;
- 6) Anna Dąbrowska – Prezeska Stowarzyszenia Homo Faber;
- 7) Paweł Prokop – Fundator i Prezes Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 8) Yulian Hofman – Instytut Na Rzecz Państwa i Prawa;
- 9) Renata Jońska – Kierownik Oddziału Projektowania oraz Funduszy Europejskich Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie;
- 10) Renata Rojek – Kierownik Oddziału ds. Pomocy Środowiskowej, Lubelski Urząd Wojewódzki;
- 11) Anna Szadkowska – Ciężka – Country Program Manager, AHF Poland;
- 12) Przedstawiciel studentów. W bieżącym roku akademickim udział w posiedzeniach bierze studentka kierunku Stosunki międzynarodowe – Pani Oliwia Stępień.

Stałym gościem Rady Konsultacyjnej jest przedstawiciel Europe Direct Lublin Wyspa - punktu informacyjnego Komisji Europejskiej, który mieści się w siedzibie Uczelni. Na posiedzenia Rady Konsultacyjnej zapraszani są także przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy w Lublinie oraz Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie.

Członkowie Rady Konsultacyjnej wyrażają opinie na temat dotychczasowego programu studiów oraz procesu jego realizacji, a następnie opiniują projekt zmian dokonanych na podstawie wspomnianych wyżej opinii. Ostatnie posiedzenia Rady Konsultacyjnej na kierunku Stosunki międzynarodowe odbyły się w dniu 15 kwietnia 2024 roku oraz w dniu 7 lutego 2025 roku. Tego typu

spotkania służą zacieśnianiu współpracy i konsultacji programu studiów między pracownikami dydaktycznymi kierunku Stosunki międzynarodowe a pracodawcami. Rzeczywiste zaangażowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego pozwala skutecznie reagować na ich oczekiwania w zakresie programu studiów, a także podejmować współpracę w projektach rozwojowych. Na posiedzeniu Rady w dniu 12 kwietnia 2024 roku omówiono propozycje zmian w programie studiów, podkreślając konieczność dostosowania treści programowych do bieżących wyzwań międzynarodowych, w tym wojny w Ukrainie, pomocy humanitarnej i rozwojowej. Zaproponowano wprowadzenie przedmiotu Zarządzanie strategiczne, któremu w toku analiz Zespołu ds. jakości kształcenia nadano nazwę Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych, oraz rozszerzenie programu o zagadnienia dotyczące propagandy i dezinformacji. Podkreślono także znaczenie rozwijania kompetencji międzykulturowych oraz umiejętności strategicznego myślenia i analizowania scenariuszy międzynarodowych. Ważnym punktem spotkania było również omówienie realizacji prac dyplomowych w formie projektów, co pozwala studentom na zdobycie praktycznych kompetencji i zwiększa ich zaangażowanie w działalność NGO. Podkreślono również znaczenie współpracy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami publicznymi oraz konieczność rozwijania kompetencji międzykulturowych i językowych. Z kolei podczas posiedzenia Rady konsultacyjnej w dniu 7 lutego 2025 roku omówiona została możliwość zgłaszania przez Członków Rady Konsultacyjnej propozycji tematów / obszarów tematycznych prac dyplomowych. Tematy takie zostały wskazane m. in. przez Panią Wiktorię Herun – Zastępcę Dyrektora ds. akademickości i promocji gospodarczej w Wydziale Strategii i Obsługi Inwestorów, Urząd Miasta Lublin, a wśród propozycji znalazły się takie jak:

- 1) Lubelski Społeczny Komitet Pomocy Ukrainie;
- 2) Pomoc Lublina i jego mieszkańców dla Ukrainy w czasie pełnoskalowej inwazji na Ukrainę w 2022 roku;
- 3) Partnerstwo miast w czasie w czasie pełnoskalowej inwazji na Ukrainę w 2022 roku;
- 4) Transformacje społeczne i kulturalne regionów przygranicznych wywołane agresją Rosji na Ukrainę;
- 5) Lublin miastem przyjaznym inwestorom. Analiza atrakcyjności inwestycyjnej Lublina w kontekście infrastrukturalnym, przestrzennym, gospodarczym i społecznym;
- 6) Zainwestowali w Lublinie. Analiza inwestycji z kapitałem zagranicznym w Lublinie. Studium przypadku. Wywiady;
- 7) Działania Miasta Lublin wspierające rozwój potencjału akademickiego na przykładzie programów Lublin Akademicki i Visiting Professors In Lublin;
- 8) A narrative analysis of international students in Lublin. Case studies. Interviews. (wywiady ze studentami o ich doświadczeniach dot. rekrutacji na studia, życia i studiowania w Lublinie itd.);
- 9) Integracja zagranicznych studentów na lubelskich uczelniach;
- 10) Portale społecznościowe i grupy na portalach społecznościowych jako element/forma integracji studentów zagranicznych w Lublinie;
- 11) Program Study in Lublin – analiza programu zachęcającego zagranicznych kandydatów do studiowania w Lublinie;
- 12) Wpływ programu Study in Lublin w latach 2011-2023 na zwiększenie umiędzynarodowienia uczelni w Lublinie;
- 13) Wpływ wojny w Ukrainie na społeczność akademicką w Lublinie;
- 14) Analiza współpracy na linii miasto-uczelnia-studenci, w tym zrealizowanych wspólnie projektów w okresie 2011-2023, na przykładzie Miasta Lublin i lubelskich uczelni;

15) Społeczno-ekonomiczne skutki wojny w Ukrainie na przykładzie miasta Lublin.

Podczas spotkania Rady w dniu 7 lutego 2025 roku omówione zostały także kwestie związane z wojną w Ukrainie. Pani Dziekan Maria Mazur poinformowała przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego WSPA, że studenci kierunku Stosunki międzynarodowe od początku wojny byli częścią Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie, a aktualnie dwie studentki odbywają praktykę zawodową w miejscu integracji starych i nowych mieszkańców w Lublinie – Baobab, ul. Krakowskie Przedmieście 39B. Pani Dziekan zaznaczyła, że dzięki wieloletniej współpracy ze Stowarzyszeniem, studenci WSPA uczestniczą w wielu wydarzeniach z obszaru stosunków międzynarodowych (m. in. poświęcony prawom człowieka festiwal filmowy WATCH DOCS; spotkanie z Panem Wojciechem Góreckim, autorem książki *Wieczne państwo. Opowieść o Kazachstanie* (prowadzone przez Panią Dziekan Marię Mazur); spacer "Lublin śladami praw człowieka"; debata „Oto krzyk, że Białoruś żyje». O sytuacji w Białorusi i o tym, jak wspierać osoby z Białorusi w walce o prawa człowieka”; warsztaty „Jak protestować, żeby protestować dobrze”; wspólne pisanie listów w obronie tegorocznych bohaterów i bohaterek – niesłusznie więzionych, skazanych, prześladowanych za odwagę upominania się o wspólne prawa). W dalszej części spotkania omówiono także kwestie takie jak: modyfikacja programu studiów, realizacja praktyk zawodowych, dalsza współpraca z Fundacją Instytut na Rzecz Państwa i Prawa w zakresie konsultacji studenckich dotyczących legalizacji pobytu, program wizyty studyjnej w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim, organizacja konferencji poświęconej procesom migracyjnym w UE przez Punkt informacyjny Komisji Europejskiej Europe Direct Lublin Wyspa (termin: 6 marca 2025 roku), oraz zaplanowana na semestr letni wizyta studentów w Parlamencie Europejskim (na zaproszenie Pana Krzysztofa Hetmana - Posła do Parlamentu Europejskiego).

Należy zauważyć, iż Członkowie Rady Konsultacyjnej na kierunku Stosunki międzynarodowe reprezentują instytucje dyplomatyczne, administrację publiczną, organizacje pozarządowe oraz podmioty zajmujące się współpracą międzynarodową i polityką społeczną. Wśród nich znajdują się m.in. konsulowie, eksperci ds. relacji międzynarodowych oraz przedstawiciele instytucji zajmujących się integracją europejską i polityką migracyjną. Dzięki temu propozycje i sugestie dotyczące programu studiów przekazywane przez Członków Rady Konsultacyjnej stanowią cenny wkład w dostosowanie treści kształcenia do aktualnych wyzwań międzynarodowych, politycznych i społecznych, a także do dynamicznie zmieniających się realiów współczesnej dyplomacji i stosunków międzynarodowych. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż program studiów konsultowany jest także z przedstawicielami studentów oraz nauczycielami akademickimi – praktykami, którzy reprezentują firmy i instytucje działające w sektorze powiązany z kierunkiem Stosunki międzynarodowe. Efektem powyższych konsultacji było m. in.:

- 1) wprowadzenie w I semestrze studiów przedmiotu Wprowadzenie do postępowania administracyjnego;
- 2) wprowadzenie w II semestrze studiów przedmiotu Pomoc humanitarna i rozwojowa;
- 3) wprowadzenie w II semestrze studiów przedmiotu Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych;
- 4) wprowadzenie w V semestrze studiów przedmiotu Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne;
- 5) wprowadzenie zmian w programie specjalności Zarządzanie procesami migracyjnymi oraz w programie specjalności Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna.

W odniesieniu do drugiego filaru, jakim jest organizacja praktyk zawodowych, Centrum Planowania Kariery i Akademickie Biuro Karier WSPA we współpracy z Władzami Uczelni podejmuje szereg działań służących nawiązaniu kontaktów z instytucjami oraz firmami, zajmującymi się działalnością związaną z obszarem kształcenia na kierunku Stosunki międzynarodowe. Doradca edukacyjno-zawodowy we współpracy z Władzami Uczelni podejmuje szereg działań służących nawiązaniu kontaktów w celu zapewnienia jak największej liczby miejsc, w których studenci mieliby możliwość odbywania praktyk. Aktualnie Uczelnia dysponuje listą 16 partnerów, wśród których znajdują się zarówno jednostki pomocnicze Wojewody Lubelskiego i organów rządowej administracji, jak również organizacje działające w tematyce Unii Europejskiej, Konsulaty Ukrainy i Austrii, organizacje skupiające podmioty prowadzące działalność gospodarczą, instytucje publiczne - takie jak Urząd Miasta, Gmina Lublin, a także fundacje, stowarzyszenia, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa, oraz firmy mające swoje działy międzynarodowe (spedycja, logistyka, transport, obsługa klienta, czy sprzedaż).

Realizacja praktyk każdorazowo formalizowana jest za pomocą umowy o realizację praktyk, a także skierowaniem na praktyki zawodowe. Praktyki zawodowe na kierunku Stosunki międzynarodowe realizowane są w trakcie V i VI semestru studiów, w wymiarze 720 godzin i 30 punktów ECTS (I część praktyki w V semestrze, w wymiarze 250 godzin i 10 punktów ECTS, oraz II część praktyk w trakcie VI semestru, w wymiarze 470 godzin i 20 punktów ECTS). Tak rozbudowany system praktyk stwarza szansę na bardzo dobre przygotowanie studentów do pracy, ma też na celu stymulowanie pracodawców do lepszego wykorzystania tego instrumentu jako sposobu pozyskania nowych pracowników. Centrum Planowania Kariery w celu podtrzymania relacji z pracodawcami prowadzi również działania monitorujące realizację praktyk zawodowych, są to m. in. rozmowy telefoniczne z pracodawcami, a także wizyty monitorujące bezpośrednio u pracodawców w trakcie trwania praktyki danego studenta (hospitacje). Dodatkowo w roku akademickim 2023/2024 z inicjatywy Centrum Planowania Kariery pracodawcy podczas spotkania hospitacyjnego praktyk proszeni są o udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie ewaluacyjnej praktyk, dotyczące ogólnej oceny studenta, ale przede wszystkim umiejętności i cech, które powinien posiadać potencjalny kandydat do pracy, pożądanymi przez studentów kompetencjami, zadaniami z jakimi praktykantami mają najwięcej trudności, a także informacje dotyczące aktualnych potrzeb pracodawcy jeśli chodzi o stanowiska pracy, czy kierunki studiów z których najchętniej dany pracodawca przyjmuje studentów. Powyższa ankieta nie jest długa, ale dzięki bezpośredniej rozmowie z pracodawcą, pozwala na uzyskanie istotnych dla Uczelni informacji, na przykład doskonalenia programu studiów, dokonywanie analizy zapotrzebowania na rynku pracy na specjalistów bądź kompetencje/umiejętności, dokonywanie zmian czy ulepszeń w programie studiów, a także rozwój kierunku.

Współpraca Centrum Planowania Kariery z otoczeniem społeczno-gospodarczym polega jednak nie tylko na organizacji praktyk zawodowych, ale również udostępnianiu ofert pracy, staży, warsztatów, szkoleń, wydarzeń skierowanych do studentów i absolwentów na stronie Akademickiego Biura Karier czy też Facebooku Uczelni i Akademickiego Biura Karier. Codziennie aktualizowana jest strona internetowa Centrum Planowania Kariery, dodawane są oferty staży, praktyk, pracy - krajowej i zagranicznej, zamieszczane są artykuły dotyczące rynku pracy, pojawiają się informacje dotyczące inicjatyw skierowanych do studentów (warsztaty, szkolenia, konferencje itp.) . Akademickie Biuro Karier w odpowiedzi na potrzeby studentów i absolwentów, ale również w celu utrzymania ciągłego kontaktu z rynkiem pracy, organizuje także rozmaite inicjatywy, tj. Targi Pracy (Targi Pracy „Rynek

otwarty” – pierwsza edycja 2022), Uczelniane Tygodnie Kariery (4 edycje - 2018, 2019 oraz wersje hybrydowe - 2020 i 2021), bezpośrednie spotkania z pracodawcami na Uczelni, webinary, warsztaty z przedsiębiorczości, inne działania mające na celu aktywizację zawodową studentów i absolwentów - wolontariat, szkolenia, wymiany, praktyki zagraniczne, oferty pracy wakacyjnej.

W roku akademickim 2023/2024, w dniu 11 kwietnia 2024 roku odbył się Dzień Kariery, dedykowany studentom WSPA, ale również osobom z zewnątrz, w którym wzięli udział zarówno partnerzy Uczelni, jak również pracodawcy z regionu Lubelszczyzny oraz studenci i osoby zainteresowane z Lublina i okolic. Uczelnia na bieżąco podąża za potrzebami biznesu, ale również słucha opinii swoich studentów i absolwentów. Wychodząc naprzeciw ich oczekiwaniom, a także w trosce o praktyczne przygotowanie do wejścia na rynek pracy, hasłem przewodnim zorganizowanego wydarzenia było „Krok do kariery, czyli najważniejszy pierwszy krok”. Podczas wydarzenia uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w warsztacie dotyczącym przygotowania do rozmowy rekrutacyjnej, prowadzonym przez doświadczoną osobę, reprezentującą dział HR jednej z większych lubelskich firm. Dodatkowo uczestnicy wzięli udział w warsztacie z profesjonalnego pisania CV, a także warsztacie z rozmowy rekrutacyjnej on-line, czy budowania i kreowania wizerunku, oraz własnej marki. W ramach wydarzenia każdy z uczestników mógł skorzystać z porad doradcy zawodowego w kąci kariery, czy zrobić profesjonalne zdjęcie do CV. Jednocześnie chcąc odejść od tradycyjnej formy stoisk wystawienniczych zastąpiono je spotkaniami stolikowymi pracodawców z zainteresowanymi studentami. Wśród gości pojawiły się firmy i instytucje z obszaru administracji, finansów czy informatyki, takie jak m. in.:

- 1) EOS;
- 2) Stokrotka;
- 3) Izba Administracji Skarbowej;
- 4) Manpower Lublin;
- 5) Sii Lublin;
- 6) Infinite IT Solution;
- 7) Voice Contact Center;
- 8) Concentrix Lublin.

Uczestnicy wydarzenia podczas krótkiego spotkania mogli zaprezentować swoje CV, odbyć symulację rozmowy rekrutacyjnej oraz otrzymać informację o aktualnych miejscach pracy czy też wymaganiach na wybrane stanowiska. W bieżącym roku akademickim również planowane jest wydarzenie związane z rynkiem pracy, dedykowane studentom WSPA.

Trzeci z filarów, czyli prowadzenie zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz wykładowców będących praktykami z zakresu stosunków międzynarodowych, jest szczególnie istotny z punktu widzenia studentów, którzy dzięki temu mają możliwość nabycia wiedzy i umiejętności praktycznych. Na kierunku Stosunki międzynarodowe są to m. in.:

- 1) dr Maria Mazur, prof. WSPA – Pełnomocniczka Wojewody Lubelskiego ds. procesów migracyjnych i integracji, Protection Officer UNHCR (HF);
- 2) dr inż. Adam Włodarczyk, prof. WSPA - Członek Miejskiej Rady Rynku Pracy w Lublinie na kadencję 2025-2028, Ekspert zewnętrzny do spraw oceny projektów POIG i POIR w zakresie analizy ekonomicznej i innowacyjności, Ekspert w działaniu STEP, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ekspert zewnętrzny do spraw oceny projektów POIR - w zakresie

internacjonalizacji, innowacyjności i analizy ekonomiczno-finansowej, Bank Gospodarstwa Krajowego;

- 3) dr Paweł Rogalski - Podporucznik - Doradca prawny w 22. Bazie Lotnictwa Taktycznego w Malborku;
- 4) dr Sergiusz Kuczyński - Menedżer ds. rozwoju rynków międzynarodowych w Biocent S. A.;
- 5) dr Artur Kokoszkiewicz - Radca prawny i Kierownik Działu Business Compliance; Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S. A.;
- 6) dr Marcin Garbowski - Inspektor w referacie ekosystemów gospodarczych, Urząd Miasta Lublin, Prezes Stowarzyszenia Wolna Lubelszczyzna;
- 7) mgr Paweł Prokop – Prezes Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 8) mgr Anna Bielak - Dyrektor Biura w Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 9) mgr Andrzej Jaroszyński - były konsul w Konsulacie Generalnym RP w Chicago; ambasadorowi RP w Królestwie Norwegii i Republice Islandii; dyrektor Departamentu Ameryk MSZ, ambasador RP w Australii i Papui Nowej Gwinei.
- 10) mgr Piotr Skrzypczak - Założyciel Stowarzyszenia Homo Faber - organizacji pozarządowej działającej w obszarze praw człowieka, Koordynator działań Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie;
- 11) mgr Dorota Grabowska - Rzecznik prasowy Wojewody Lubelskiego, Kierownik biura ds. mediów i komunikacji społecznej;
- 12) mgr Aneta Tkaczyk - Starszy Inspektor Wojewódzki ds. pozyskiwania Funduszy Europejskich w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim;
- 13) mgr Magdalena Nurzyńska-Sawicka – Właściciel Kancelarii Radcy Prawnego Magdalena Nurzyńska-Sawicka;
- 14) mgr Piotr Zawrotniak – Zastępca Dyrektora Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

W przypadku dydaktyków – praktyków decydującą kwestią jest doświadczenie zawodowe z zakresu prowadzonych zajęć, z uwzględnieniem aktualności, jakości i komunikatywności przekazywanych treści oraz adekwatności do zakładanych efektów uczenia się. Jako przykład powierzenia zajęć dydaktycznych, które prowadzą do osiągania przez studentów umiejętności praktycznych wskazać można:

- 1) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Projekt własnego przedsięwzięcia Panu dr Adamowi Włodarczykowi, prof. WSPA - Ekspertowi zewnętrznemu do spraw oceny projektów POIG i POIR w zakresie analizy ekonomicznej i innowacyjności, Ekspertowi w działaniu STEP w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, Ekspertowi zewnętrznemu do spraw oceny projektów POIR - w zakresie internacjonalizacji, innowacyjności i analizy ekonomiczno-finansowej w Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 2) powierzenie zajęć z przedmiotu Wprowadzenie do postępowania administracyjnego Panu dr Arturowi Kokoszkiewiczowi - Radcy prawnemu i Kierownikowi Działu Business Compliance; Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „PZL-Świdnik” S. A.;
- 3) powierzenie zajęć z przedmiotu Internacjonalizacja przedsiębiorstw Panu dr Sergiuszowi Kuczyńskiemu - Menedżerowi ds. rozwoju rynków międzynarodowych w Biocent S. A.;
- 4) powierzenie zajęć z przedmiotów Międzynarodowa ochrona praw człowieka oraz Koncepcja praw i wolności człowieka Panu mgr Piotrowi Skrzypczakowi – Założycielowi Stowarzyszenia Homo Faber - organizacji pozarządowej działającej w obszarze praw człowieka;

- 5) powierzenie zajęć z przedmiotów Protokół dyplomatyczny w praktyce oraz Wizerunek instytucji (precedencja, wizyty) Panu mgr Andrzejowi Jaroszyńskiemu – byłemu konsulowi w Konsulacie Generalnym RP w Chicago; ambasadorowi RP w Królestwie Norwegii i Republice Islandii; dyrektorowi Departamentu Ameryk MSZ, ambasadorowi RP w Australii i Papui Nowej Gwinei;
- 6) powierzenie zajęć z przedmiotu Wypowiedzi publiczne Pani mgr Dorocie Grabowskiej - Rzecznicze prasowej Wojewody Lubelskiego, Kierownicze biura ds. mediów i komunikacji społecznej;
- 7) powierzenie zajęć z przedmiotu Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych Panu mgr Pawłowi Prokopowi – Prezesowi Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 8) powierzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Zarządzanie projektami współpracy transgranicznej Pani mgr Annie Bielak - Dyrektorowi Biura w Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 9) powierzenie zajęć z przedmiotu Instytucje Unii Europejskiej Pani mgr Anecie Tkaczyk – Starszemu Inspektorowi Wojewódzkim ds. pozyskiwania Funduszy Europejskich w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim;
- 10) powierzenie zajęć z przedmiotu Ochrona danych osobowych Pani mgr Magdalenie Nurzyńskiej-Sawickiej – Właścicielce Kancelarii Radcy Prawnego Magdalena Nurzyńska-Sawicka.

Na współpracę kierunku Stosunki międzynarodowe z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego składa się w przeważającej mierze kooperacja w zakresie konsultowania programu studiów, prowadzenia przedmiotów praktycznych oraz możliwość odbywania praktyk zawodowych bezpośrednio w instytucjach partnerskich. Z poszczególnymi partnerami prowadzone są przedsięwzięcia, projekty i wydarzenia, mające na celu zwiększenie wymiernych możliwości dydaktycznych kierunku oraz rozwijanie oferty edukacyjnej studiów. Poniżej scharakteryzowano najistotniejsze działania dotyczące ocenianego kierunku studiów:

- 1) Uczelnia utrzymuje stałą, choć niesformalizowaną z uwagi na politykę organizacji, współpracę z United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR). Studenci I roku kierunku Stosunki międzynarodowe cyklicznie odwiedzają lubelską siedzibę UNHCR. Wizyta jest wpisana do karty przedmiotu Organizacje międzynarodowe i odbywa się w ramach zajęć. Ponadto Uczelnia uczestniczy w obchodach Dnia Uchodźcy – w ramach ostatnich obchodów, które odbyły się w dniu 20 czerwca 2024 roku, w Lublinie miało miejsce wiele merytorycznych wydarzeń zorganizowanych przez UNHCR. W siedzibie WSPA zorganizowano panel dyskusyjny moderowany przez Panią mgr Annę Bielak - wykładowczynię na kierunku Stosunki międzynarodowe i dyrektor biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich. Dyskusję poprzedziło wystąpienie wprowadzające pt. "Zmiany w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym", które wygłosiła dr Maria Mazur, prof. WSPA. Ponadto studenci wzięli udział w dwóch grupach fokusowych UNHCR pt. Potrzeby studentów ze statusem UKR w Polsce. Młodzi na rynku pracy.
- 2) Od 2020 roku w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie mieści się Punkt Europe Direct Lublin WySPA, będący członkiem sieci Europe Direct w Polsce, która z kolei jest częścią ogólnoeuropejskiej grupy ośrodków. Ośrodki przybliżają europejskie zagadnienia mieszkańcom danego regionu i zachęcają ich do udziału w debatach na temat przyszłości UE. Siecią punktów Europe Direct zarządza Komisja Europejska. W związku z powyższym studenci mogą poszerzać swoją wiedzę o UE poprzez działalność w punkcie informacyjnym. Za każdą działalność dla Europe Direct studenci kierunku Stosunki międzynarodowe otrzymują

certyfikaty. W ramach współpracy z punktem informacyjnym Komisji Europejskiej Europe Direct Lublin Wyspa w dniu 4 marca 2024 roku odbyła się debata „Głosuję – decyduję”, organizowana przez sieć Europe Direct w Polsce w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego. W dniu 31 sierpnia 2024 roku odbył się Europejski Piknik Rodzinny "Razem na WySPIE", w ramach którego studenci wzięli udział w zorganizowaniu stoiska informacyjnego. Z kolei w dniu 8 listopada 2024 roku zrealizowana została międzyuczelniana debata studencka, podczas której dwie drużyny: studenci Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz studenci Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie zmierzili się z tezą: „W obliczu bieżących wyzwań warto być częścią Unii Europejskiej.” We współpracy z Europe Direct Lublin Wyspa Uczelnia opracowała także szereg materiałów multimedialnych / nagrań, które zostały udostępnione studentom. Poniżej przedstawiono wykaz wybranych materiałów nagranych w latach 2023-2024:

I. Filmy i webinary:

- a) Film - Przedsiębiorczy, Akademicki, Wielokulturowy – Lublin 20 lat po wejściu do UE;
- b) Wywiad przeprowadzony przez Panią Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe - dr Marię Mazur, prof. WSPA z byłym Ambasadorem RP - Andrzejem Jaroszyńskim, na temat wpływu wyborów w USA na sytuację w UE;
- c) Wywiad przeprowadzony przez Panią Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe - dr Marię Mazur, prof. WSPA z Konsulem Honorowym Republiki Czeskiej w Lublinie - Panem Bogdanem Łukasikiem, na temat współpracy polsko-czeskiej. Pytania do wywiadu zostały przygotowane przez studentów kierunku Stosunki międzynarodowe;
- d) "Polityka Stanów Zjednoczonych wobec Ukrainy" – webinar z Ambasadorem RP – Panem Andrzejem Jaroszyńskim;
- e) "Prawa człowieka w Unii Europejskiej" – webinar z Panem mgr. Piotrem Skrzypczakiem - wykładowcą kierunku Stosunki międzynarodowe, prowadzącym szereg przedmiotów z zakresu praw człowieka, Rzecznikiem Akademickim Uczelni, założycielem Stowarzyszenia Homo Faber;
- f) "Unia Europejska: nadzieja w stosunkach międzynarodowych" - webinar z Panem mgr. Piotrem Skrzypczakiem - wykładowcą kierunku, prowadzącym szereg przedmiotów z zakresu praw człowieka, Rzecznikiem Akademickim Uczelni, założycielem Stowarzyszenia Homo Faber;
- g) "Społeczeństwo Unii Europejskiej" – webinar z Panią dr Martą Komorską, prof. WSPA - wykładowczynią kierunku, socjolożką prowadząca przedmiot Demografia;
- h) Rozmowa Pani Rektor dr Marii Mazur, prof. WSPA z Panią Anną Szadkowską-Ciężką - managerką AHF Poland.

II. Podcasty:

- a) Pan dr Marcin Nowak, wykładowca kierunku Stosunki międzynarodowe: „20 lat Polski w UE”;
- b) Pan Michał Krawczyk - Poseł na Sejm RP: „Jak członkostwo w UE zmieniło lubelską kulturę”;
- c) Pani Agnieszka Parol-Górna: „Jak wejście Polski do UE zmieniło sytuację lubelskiej młodzieży”;
- d) Pani Wiktoria Herun: „Umiejdzynarodowienie Lublina w perspektywie ostatnich 20 lat”;
- e) Pan Krzysztof Stanowski - Dyrektor Biura Centrum Współpracy Międzynarodowej UM w Lublinie: „Zmiany w pozycji międzynarodowej Lublina w ostatnich 20 latach”;

- f) Wywiad z Panią Wiktorią Herun na temat studentów zagranicznych w Lublinie;
- g) "Fundusze Europejskie: jak je pozyskiwać?" cz. 1 i 2 – Pani mgr Anna Bielak - wykładowczyni kierunku, która prowadzi szereg przedmiotów z zakresu projektów UE;
- h) Środki unijne: możliwości i szanse dla gmin województwa lubelskiego – Pan dr Marcin Nowak - wykładowca kierunku;

Wszystkie nagrania są dostępne na kanale Youtube: <https://europe-direct-lublin.wspa.pl/youtube/>.

- 3) Współpraca z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim: w dniu 8 lutego 2024 roku dr Maria Mazur, prof. WSPA - Rektor WSPA wraz z dr Małgorzatą Michalska-Nakonieczna, prof. WSPA - Prorektor ds. ogólnych złożyły wizytę Wojewodzie Lubelskiemu. Wizyta miała na celu nawiązanie współpracy w zakresie wsparcia merytorycznego dla kierunków studiów prowadzonych w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Przed studentami kierunków Administracja oraz Stosunki międzynarodowe otworzyła się możliwość odbywania praktyk i staży w Urzędzie. Program studiów kierunku Stosunki międzynarodowe wraz ze specjalnością Zarządzanie procesami migracyjnymi został skierowany do konsultacji w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców LUW. Strony wyraziły otwartość na współpracę i gotowość do podejmowania wszelkich działań sprzyjających rozwojowi Województwa Lubelskiego. Ponadto, w efekcie podjętej współpracy do Rady konsultacyjnej kierunku Stosunki międzynarodowe w 2024 roku dołączyła Pani Renata Rojek – Kierownik Oddziału ds. Pomocy Środowiskowej LUW. Z kolei w dniu 26 lutego 2024 roku Rektor dr Maria Mazur, prof. WSPA została ustanowiona Pełnomocnikiem Wojewody Lubelskiego do Spraw Procesów Migracyjnych i Integracji. Do podstawowych zadań Pełnomocnika należy:
- a) współpraca ze środowiskami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego w celu identyfikacji problemów związanych z migracją;
 - b) monitorowanie działań w Unii Europejskiej i gromadzenie istotnych informacji dotyczących migracji w regionie;
 - c) podejmowanie działań mających na celu maksymalizację korzyści płynących z migracji oraz minimalizację niekorzystnych społecznie skutków ruchów migracyjnych na terenie województwa lubelskiego;
 - d) współpraca z instytucjami wspierającymi integrację migrantów;
 - e) udział w spotkaniach dotyczących polityki migracyjnej w Polsce.
- 4) W dniu 6 marca 2024 roku Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie podpisała deklarację o współpracy z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim, Stowarzyszeniem Homo Faber oraz Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w zakresie powołania Platformy Danych Migracyjnych. Platforma ta, będąca inicjatywą środowiska naukowego oraz praktyków działających na rzecz migrantów w Lublinie i województwie lubelskim, odpowiada na rosnące zapotrzebowanie na rzetelne, pełne i aktualne dane, które są niezbędne do podejmowania działań w tym obszarze oraz do kształtowania lokalnej i regionalnej polityki migracyjnej. Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie reprezentowała Pani Rektor dr Maria Mazur, prof. WSPA. Podpisanie deklaracji było częścią seminarium "Dwa lata pomagania i co dalej? Architektura i potencjał działań pomocowych wobec osób uciekających z Ukrainy w obliczu wojny rosyjsko-ukraińskiej. Perspektywa Lublina i województwa lubelskiego", w którym uczestniczyli również studenci kierunku Stosunki międzynarodowe w WSPA w Lublinie.

- 5) W dniu 18 czerwca 2024 roku studenci kierunków Administracja oraz Stosunki międzynarodowe odwiedzili Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas wizyty studyjnej studenci zostali oprowadzeni po siedzibie Sejmu, poznając kulisy funkcjonowania tego ważnego organu państwowego. Spotkali się również z posłanką Elżbietą Burkiewicz, która odpowiedziała na ich pytania i podzieliła się swoim doświadczeniem z pracy w Parlamencie. Opiekunami wycieczki byli: Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA - Rektor WSPA i Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe, Pan mgr Marcin Pastuszak - Dziekan kierunku Administracja oraz Pan dr Krzysztof Pyter - wykładowca.
- 6) W murach WSPA w Lublinie odbyła się debata przedwyborcza kandydatów do Senatu RP z okręgu nr 16. Debatę poprowadziła dr Maria Mazur, prof. WSPA. W debacie udział wzięli studenci kierunku Stosunki międzynarodowe.
- 7) W ramach współpracy z Urzędem Miasta Lublin:
- a) Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe wzięli udział w Kongresie Współpracy Transgranicznej 2023 „Miasto Młodych”, który odbył się w dniach 9-11 października 2023 roku (relacja fotograficzna mieści się na stronie kierunku Stosunki międzynarodowe na portalu Facebook). Kongres jest miejscem spotkań praktyków współpracy transgranicznej z krajów Unii Europejskiej i Partnerstwa Wschodniego, i stanowi platformę dialogu dla samorządów, organizacji pozarządowych, środowiska nauki, kultury i biznesu. W dotychczasowych 11 edycjach Kongresu uczestniczyły tysiące osób z kilkudziesięciu krajów, w tym studenci kierunku Stosunki międzynarodowe w WSPA w Lublinie.
 - b) W dniu 8 grudnia 2023 roku studenci kierunku Stosunki międzynarodowe wzięli aktywny udział w YOUTH SUMMIT - Pierwszym Europejskim Szczycie Młodzi przeciwko Plotkom. Podczas wydarzenia młodzi ludzie z 16 europejskich miast i 7 krajów dyskutowali o strategii przeciwdziałania plotkom i budowaniu nowych narracji, opartych na wzmocnieniu pewności siebie poprzez autorefleksję i rozwój osobisty. Jednym z efektów europejskiego Szczytu w Lublinie był pierwszy Manifest młodych przeciw plotkom, promujący miasta międzykulturowe, więc także tolerancyjne dla różnorodnych ludzi i społeczności. Gospodarzem szczytu było Miasto Lublin jako oficjalny partner projektu NET-IDEA, a także członek sieci Miast Międzykulturowych Rady Europy i Europejska Stolica Młodzi w 2023 roku.
 - c) Ponadto, co roku studenci kierunku Stosunki międzynarodowe WSPA, pod opieką Pani Rektor dr Marii Mazur, prof. WSPA, odwiedzają Ratusz Miasta Lublin. W ramach wizyty studyjnej studenci mają możliwość poszerzyć swoją wiedzę na temat ustroju samorządu terytorialnego w Polsce. Podczas ostatniej wizyty studyjnej, która miała miejsce w dniu 9 maja 2024 roku studenci spotkali się z wiceprzewodniczącą Rady Miasta Lublin, Panią Moniką Kwiatkowską. Dodatkowo, mieli wyjątkową okazję porozmawiania z Prezydentem Miasta Lublin - Panem dr. Krzysztofem Żukiem oraz Zastępcą Prezydenta - Panem dr. Mariuszem Banachem.
 - d) W ramach współpracy z Urzędem Miasta Lublin w dniu 14 maja 2024 roku studenci I roku kierunku Stosunki międzynarodowe WSPA mieli okazję spotkać się z Panem Michałem Furmankiem - ekspertem Wydziału Strategii i Obsługi Inwestora w Urzędzie Miasta Lublin. Spotkanie dotyczyło marki naszego miasta i promocji Lublina na płaszczyźnie międzynarodowej. Spotkanie było nie tylko inspirujące, ale także stanowiło doskonałą okazję do zdobycia praktycznej wiedzy na temat strategii promocyjnych oraz rozwoju miasta.

- e) Stałym członkiem Rady Konsultacyjnej kierunku Stosunki międzynarodowe jest Pani Wiktoria Herun – Zastępca Dyrektora ds. akademickości i promocji gospodarczej, Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów, Urząd Miasta Lublin, a jeden z przedmiotów na ocenianym kierunku prowadzony jest przez Pana dra Marcina Garbowskiego - Inspektora w referacie ekosystemów gospodarczych w Urzędzie Miasta Lublin.
- 8) Współpraca w ramach Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie: od pierwszego dnia wojny w Ukrainie Uczelnia aktywnie zaangażowała się w pomoc i wsparcie dla uchodźców z Ukrainy, uciekających przed wojną. Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe uczestniczą w działaniach pomocowych, a także integracyjnych, realizowanych w Baobab (Krakowskie przedmieście 39B) – nowej przestrzeni w centrum Lublina służącej integracji, wymianie doświadczeń, realizacji projektów, rozmów, a przede wszystkim spotkań migrantów i migrantek, uchodźców i uchodźczyń, mieszkańców i mieszkanki Lublina. Ze względu na ową sytuację specjalności objęte programem studiów, a w szczególności specjalność Zarządzanie procesami migracyjnymi są niezmiernie ważne i aktualne. Przedstawiciele Rady Konsultacyjnej podkreślają spójność składowych programu studiów, nacisk na znajomość języków obcych oraz przedmioty związane z komunikacją międzykulturową. W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także w wyniku sytuacji na Ukrainie Członkowie Rady, a także Prezydent Miasta Lublin (do Uczelni zostało skierowane pismo w tej sprawie) kilkakrotnie bardzo dziękowali studentom kierunku za włączenie się w działania wolontariackie w ramach Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie, który łączy przedstawicieli Stowarzyszenia Homo Faber, Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, Urzędu Miasta, wolontariuszy oraz organizacje międzynarodowe (UNHCR, DRC). Studenci WSPA włączyli się w działalność organizacyjną Komitetu, a także wolontariacką, pomagają uchodźcom na Hali Mosir (al. Zygmuntowskie 4), dworcu PKS, dworcu PKP, Hali Start (ul. Piłsudskiego 22), w akademikach Helios (akademik UMCS przy ulicy Czwartaków) i Akademik nr 4 Uniwersytetu Medycznego (przy ulicy Chodźki). Wszyscy studenci realizowali działania związane z asystą międzykulturową (wsparcie i pomoc w urzędach i placówkach medycznych), tłumaczeniami oraz przekazywaniem najważniejszych informacji o Lublinie. Studenci WSPA kierunku Stosunki międzynarodowe biorą czynny udział w warsztatach w ramach projektu Wolontariat Lubelski, którego celem jest stworzenie i wdrożenie spójnego systemu / struktury wolontariatu w Lublinie, ze szczególnym uwzględnieniem działań związanych z Europejską Stolicą Młodzieży 2023. Dziekan Kierunku Stosunki międzynarodowe jest ekspertem programu „Wolontariat Lubelski”. Ponadto, W dniu 12 stycznia 2023 roku wolontariusze - studenci kierunku Stosunki międzynarodowe wzięli udział w spotkaniu z Wicepremierem Ukrainy – Panią Iryną Wereszczuk. W spotkaniu tym wziął udział także Ambasador Ukrainy w Polsce, Konsul Ukrainy Artem Walakh. Spotkanie odbyło się w SPILNO (hala Globus w Lublinie). Przedstawiciele strony ukraińskiej bardzo dziękowali wolontariuszom za pomoc i wsparcie. W kontekście wojny w Ukrainie kolejnym bardzo ważnym wydarzeniem stało się zorganizowanie wspólnie z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim im. Jana Pawła II debaty studenckiej „Wpływ wojny w Ukrainie na Unię Europejską oczami studentów”. Debata akademicka – Konferencja studencka zorganizowana została przez Koło Naukowe Studentów Stosunków Międzynarodowych WSPA i Koło Naukowe Studentów Stosunków Międzynarodowych KUL, pod patronatem Europe Direct Lublin Wyspa. Warto nadmienić, iż w kontekście m. in. wojny w Ukrainie Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe WSPA - dr Maria Mazur otrzymała w dniu 14 listopada 2022 roku Medal Zasłużony dla Miasta Lublin. Odznaczenie wręczył

Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. Medal jest wyrazem uznania za bogaty dorobek naukowy oraz cenny wkład w rozwój polityki migracyjnej i azylowej, z podziękowaniem za szczególne zasługi w niesieniu pomocy Narodowi Ukraińskiemu, a także promocję Lublina jako ośrodka akademickiego. W dniu 28 lutego 2023 roku podczas otwarcia przestrzeni „Baobab” studenci kierunku Stosunki międzynarodowe - Stanislav Kapitonov i Viktoriia Martynenko oraz dr Maria Mazur, prof. WSPA zostali odznaczeni przez Prezydenta Miasta Lublin medalem Lublin Bohaterom.

9) Współpraca z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich:

- a) mgr Paweł Prokop – Prezes Fundacji oraz mgr Anna Bielak – Dyrektor Biura Fundacji pełnią merytoryczny nadzór nad specjalnością Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna.
- b) przedmioty Zarządzanie projektami współpracy transgranicznej oraz Międzynarodowy marketing terytorialny prowadzone są przez Panią Annę Bielak – Dyrektora Biura Fundacji. Pani Anna Bielak jest też współautorem nowo wprowadzonych przedmiotów – Fundusze strukturalne UE oraz Fundusze pomocowe. Pani Anna Bielak jest etatowym pracownikiem WSPA.
- c) przedmiot Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych został powierzony do prowadzenia Panu Pawłowi Prokopowi – Prezesowi Fundacji. Pan Paweł Prokop jest także współautorem programu przedmiotu.
- d) Studenci kierunku co roku biorą czynny udział w Kongresie Inicjatyw Europy Środkowo-Wschodniej, którego partnerem i współorganizatorem jest Fundacja Inicjatyw Menedżerskich.
- e) W ramach współpracy z Polsko-Ukraińską Izbą Gospodarczą i Fundacją Inicjatyw Menedżerskich, w celu poszerzenia wiedzy z zakresu współpracy transgranicznej oraz procesów migracyjnych, w dniach 12-13 grudnia 2022 roku w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie odbyło się jedno z najważniejszych wydarzeń dyplomatycznych w Lublinie - VI Międzynarodowa Konferencja "Granica polsko-ukraińska. Szansa czy bariera rozwoju?". Powyższy event łączy wiele środowisk, a jego uczestnicy przez dwa dni obradowali w celu wypracowania rozwiązań w zakresie zwiększenia przepustowości granicy oraz poprawy efektywności transportu kolejowego i drogowego. W wydarzeniu udział wzięli m. in.: Iryna Wereszczuk- Wicepremier Ukrainy, Waldemar Buda - Minister Rozwoju i Technologii, Paweł Szefernaker - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pełnomocnik rządu ds. uchodźców wojennych z Ukrainy, Lech Antoni Kołakowski - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Bartosz Zbaraszcuk - Sekretarz Stanu w Ministerstwo Finansów, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, Jacek Piechota - Prezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej. Czynny udział w wydarzeniu wzięli studenci wszystkich lat na kierunku Stosunki międzynarodowe.

10) W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Homo Faber oraz miejscem integracji Baobab:

- a) Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe czynnie uczestniczą w Objazdowym Festiwalu Filmowym WATCH DOCS Prawa Człowieka w Filmie. Jest to wydarzenie cykliczne, organizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem Homo Faber. W Lublinie pokaz filmów odbywa się w Baobabie – przestrzeni w centrum Lublina służącej integracji, wymiany doświadczeń, realizacji projektów, rozmów, a przede wszystkim spotkań migrantów i migrantek, uchodźców i uchodźczyń, mieszkańców i mieszkanki Lublina.

- Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe uczestniczyli w organizacji Festiwalu m. in. w dniu 16 grudnia 2023 roku oraz w dniu 5 kwietnia 2024 roku.
- b) Studenci I roku kierunku Stosunki międzynarodowe w ramach zajęć z przedmiotu Pomoc humanitarna i rozwojowa biorą udział w wizytach studyjnych, odwiedzają przestrzeń Baobab prowadzoną przez Stowarzyszenie Homo Faber - zespół profesjonalistów, którzy, specjalizując się w różnych dziedzinach, wspólnie starają się wykorzystać swój potencjał w pracy na rzecz praw człowieka. Jak już wspomniano, Baobab to przestrzeń w centrum Lublina stanowiąca otwarte, przyjazne miejsce integracji, wymiany dobrych doświadczeń, czasem trudnych rozmów i pracy nad projektowaniem przyszłości, miejsce spotkania migrantów i migrantek, studentów i osób pracujących, rodzin i najmłodszych z ludnością miejscową. W ramach zajęć studenci zapoznają się z podstawowymi standardami pomocy humanitarnej oraz mogą obserwować pracę osób działających na co dzień na rzecz migrantów i migrantek. Warto nadmienić, że studenci również odbywają tu praktykę zawodową.
 - c) W dniu 5 listopada 2023 roku na planie filmowym w Centrum Kultury w Lublinie studenci kierunków Zarządzanie, Informatyka i Stosunki międzynarodowe, wraz z wykładowcami – Panem mgr Piotrem Skrzypczakiem i Panią dr Marią Mazur, prof. WSPA, wzięli udział w nagraniu filmu, którego premiera odbyła się 11 Listopada 2023 roku, w trakcie obchodów Narodowego Święta Niepodległości. Grupa kilkudziesięciu osób widocznych w filmie to osoby z różnorodnych społeczności reprezentujących Lublin: urzędniczki i urzędnicy, nauczycielki, wykładowcy, migrantki i migranci, uchodźcy i uchodźczynie, młodzież i dzieci, pracownice i pracownicy NGO, osoby ze społeczności LGBTQIA. Celem filmu było spotkanie osób, które na co dzień nie mają ze sobą kontaktu, zaproszenie do rozmowy, zburzenie stereotypów, poznanie się i uświadomienie sobie i innym jak wiele nas łączy mimo różnic, które są oczywistym elementem wspólnego życia i tak dużej społeczności, jaką są mieszkanki i mieszkańcy Lublina.
 - d) Pani Anna Dąbrowska – Prezeska Stowarzyszenia Homo Faber jest stałym członkiem Rady konsultacyjnej kierunku Stosunki międzynarodowe oraz Konwentu Rozwoju WSPA w Lublinie, a Pan Piotr Skrzypczak – Współtwórca Stowarzyszenia Homo Faber jest pełnoetatowym wykładowcą na ocenianym kierunku studiów oraz pełni funkcję Rzecznika Akademickiego WSPA w Lublinie.
 - e) Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA jest zatrudniona w Stowarzyszeniu Homo Faber oraz UNHCR jako Protection Officer.
- 11) We współpracy z Fundacją Instytut na Rzecz Państwa Prawa (FIPP) organizowane są cykliczne spotkania studentów z przedstawicielami Fundacji, mające na celu w szczególności przekazanie informacji dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce (wizy, karty pobytu, karty Polaka, uchodźcy wojenni z Ukrainy a zmiany w specustawie). W 2023 roku spotkania prowadzone były przez Pana Juliana Hofmana - prawnika i przedstawiciela Fundacji Instytut na Rzecz Państwa Prawa, a w roku 2024 przez Panią Patrycję Gustyn - radczynię prawną FIPP oraz Panią Martę Kazymyriw - specjalistkę ds. imigracji FIPP. Pan Julian Hoffman jest ponadto stałym członkiem Rady konsultacyjnej WSPA w Lublinie.
- 12) W dniu 5 lipca 2024 roku Uczelnia nawiązała współpracę z firmą inPL Group Accounting and Outsourcing, będącą przedstawicielem Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej. Współpraca obejmie działania takie jak:

- a) praktyki i staże: studenci kierunków Administracja, Stosunki międzynarodowe i Zarządzanie będą mieli możliwość zdobywania cennego doświadczenia zawodowego poprzez praktyki i staże;
- b) wspólne wydarzenia: udział w wydarzeniach, które połączą teorię z praktyką, umożliwiając studentom rozwój w różnych dziedzinach;
- c) kształtowanie programów nauczania: współpraca przy tworzeniu nowoczesnych i praktycznych programów nauczania, które lepiej przygotowują studentów do wymagań rynku pracy.

Warto również zwrócić uwagę, że część tematów prac etapowych realizowanych podczas zajęć to tematy konsultowane ze środowiskiem i otoczeniem społeczno-gospodarczym. Tytułem ilustracji wskazać tu można:

- 1) przygotowanie przez studentów projektu współpracy transgranicznej w oparciu o dokumenty programowe (np. Program INTERREG POL-SKA – UKRAINA 2021-2027) w ramach przedmiotu Zarządzanie projektami współpracy transgranicznej;
- 2) przygotowanie projektu dotyczącego wybranego problemu z zakresu migracji (w tym diagnoza, podanie źródła, propozycja celu działania, propozycja metod rozwiązania problemu, dołączenie źródła danych) w ramach przedmiotu Procesy migracyjne we współczesnym świecie;
- 3) przygotowanie prezentacji na temat promocji wybranego miasta / regionu, z uwzględnieniem potencjału danego miejsca oraz opisu narzędzi promocji, w ramach przedmiotu Międzynarodowy marketing terytorialny;
- 4) przygotowanie i przeprowadzenie symulacji „Ucieczka z Syrii” w ramach przedmiotu Komunikacja międzykulturowa. W toku symulacji studenci zostają podzieleni na grupy, otrzymują karty rodzin, a następnie planują ucieczkę. Symulacja przewiduje samodzielne zaplanowanie drogi ucieczki, złożenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na granicy, przejście i przeanalizowanie procedur na granicy, a następnie symulację okresu adaptacyjnego w Polsce;
- 5) przygotowanie strategii internacjonalizacji wybranej firmy w formie prezentacji multimedialnej oraz obrona pracy polegająca na uzasadnieniu przyjętych w strategii założeń w ramach przedmiotu Internacjonalizacja przedsiębiorstw.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w celu konsultacji bieżącej i planowanej oferty dydaktycznej oraz wspierania Władz WSPA w podejmowaniu decyzji o charakterze strategicznym zarządzeniem Rektora nr 23/R/WSPA/2016-2017 z dnia 13 marca 2017 roku powołana została Rada Rozwoju WSPA, przemianowana następnie zarządzeniami Rektora nr 34/R/WSPA/2016-2017 i 35/R/WSPA/2016-2017 z dnia 18 maja 2017 roku na Konwent Rozwoju. W aktualny skład Konwentu Rozwoju wchodzi przedstawiciele takich firm i instytucji jak:

- 1) Wojewoda Lubelski;
- 2) Marszałek Województwa Lubelskiego;
- 3) Starosta Powiatu Lubelskiego;
- 4) Konsul Generalny Ukrainy w Lublinie;
- 5) Konsul Honorowy Republiki Czeskiej w Lublinie;
- 6) Konsul Honorowy Austrii w Lublinie;
- 7) Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego;
- 8) Wydział Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego;
- 9) Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin;

- 10) Wydział Kultury Urzędu Miasta Lublin;
- 11) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin;
- 12) Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie;
- 13) Miejski Urząd Pracy w Lublinie;
- 14) Powiatowy Urząd Pracy w Lublinie;
- 15) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie;
- 16) Lubelski Park Naukowo-Technologiczny;
- 17) Niepubliczna Szkoła Podstawowa Montessori w Lublinie.
- 18) Stowarzyszenie Homo Faber;
- 19) Kurier Lubelski;
- 20) Zakład Ubezpieczeń Społecznych o. Lublin;
- 21) PFRON Oddział Lubelski;
- 22) 1 Wojskowy Szpital Kliniczny w Lublinie;
- 23) KOMANDOR S. A.;
- 24) Lokalna Grupa Działania na Rzecz Rozwoju Gmin Powiatu Lubelskiego – "Kraina wokół Lublina";
- 25) Związek Gmin Lubelszczyzny;
- 26) Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji - Ośrodek Zamiejscowy w Lublinie;
- 27) Fundacja Inicjatyw Menedżerskich;
- 28) International Coach Federation - Oddział Regionalny;
- 29) Pyramid Games;
- 30) Billenium;
- 31) Fundacja Sempre a Frente;
- 32) Stowarzyszenie Architektów Polskich Lublin o. Lublin;
- 33) Lubelska Okręgowa Rada Izby Architektów RP;
- 34) Muzeum Narodowe w Lublinie;
- 35) Sii Delivery Center w Lublinie;
- 36) Perła Browary Lubelskie S.A.;
- 37) Publimar S. j.;
- 38) Teatr Stary;
- 39) SKENDE Lublin;
- 40) Targi Lublin;
- 41) Gala S. A.;
- 42) ROHLIG SUUS Logistics S. A..

Podczas posiedzeń Konwentu Rozwoju omawiane są w szczególności możliwości zaangażowania się poszczególnych członków Konwentu w działalność WSPA. W ramach dotychczasowych konsultacji przedstawiciele przedsiębiorstw zaproponowali m.in. współpracę w zakresie budowania specjalności związanych z marketingiem, oferując zarówno wsparcie przy realizacji projektów marketingowych, budowaniu programów studiów, jak i organizacji praktyk studenckich. Przedstawiciele Władz samorządowych poinformowali z kolei, iż w związku z umiędzynarodowieniem Uczelni widzą ogromną możliwość współpracy poprzez zaangażowanie studentów pochodzących z krajów ościennych, w szczególności z Ukrainy. W trakcie spotkań poruszone zostały także kwestie związane z planami dotyczącymi utworzenia nowych kierunków studiów, zawodami deficytowymi i nadwyżkowymi, zapotrzebowaniem lubelskiego rynku pracy na absolwentów studiów wyższych, a także poruszono problematykę wchodzenia absolwentów-cudzoziemców na rynek pracy.

Dostrzegalna potrzeba podejmowania wielopłaszczyznowej dyskusji dotyczącej kierunków kształcenia przyszłych absolwentów oraz ogromna efektywność rozmów z członkami Konwentu Rozwoju upewniła Władze WSPA w Lublinie w przekonaniu, iż współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest niezbędna do lepszego funkcjonowania Uczelni. Ostatnie posiedzenie Konwentu Rozwoju odbyło się w dniu 6 grudnia 2024 roku, natomiast relacja z posiedzenia Konwentu w 2023 roku dostępna jest pod linkiem: <https://lublin.tvp.pl/69158449/konwent-rozwoju-wspia>.

Zakres opisywanej współpracy jest ponadto poddawany okresowym przeglądom. Dotyczą one poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i jej wpływu na doskonalenie realizacji programu studiów, w tym osiąganie przez studentów założonych efektów uczenia się. Opisywane zagadnienia stanowią przedmiot rozważań kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia, a przegląd współpracy z otoczeniem społecznym na poszczególnych kierunkach dokonywany jest corocznie podczas posiedzenia Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz na bieżąco podczas posiedzeń Kolegium Dziekańskiego. Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia pod przewodnictwem Dziekana kierunku w semestrze letnim każdego roku akademickiego analizuje uwagi i propozycje do programu studiów zgłoszone przez Radę Konsultacyjną kierunku, w skład której wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Zespół ds. Jakości Kształcenia po dokonaniu oceny zgłoszonych propozycji podejmuje decyzję o wprowadzeniu lub niewprowadzeniu ich do programu studiów. Członkowie Rady Konsultacyjnej wskazują również kierunki tematyczne prac semestralnych i dyplomowych. Na posiedzenia Zespołu ds. Jakości Kształcenia zapraszani są studenci, którzy mają możliwość wyrażenia opinii na temat proponowanych zmian w programie studiów, a także wskazania obszarów współpracy, które chcieliby realizować w ramach studiów. W przypadku braku zaangażowania Członków Rady Konsultacyjnej Zespół ds. Jakości Kształcenia może wskazać potrzebę dokonania zmian w składzie Rady. Ponadto, przegląd współpracy podejmowanej w minionym roku akademickim 2023/2024 został przyjęty w drodze uchwały przez Senat WSPA w dniu 30 września 2024 roku, w ramach sprawozdania z realizacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Na bieżąco dokonywane są także przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym podczas posiedzeń Kolegium Dziekańskiego (odbywających się raz w tygodniu).

Przegląd współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dokonywany jest także w zakresie Konwentu Rozwoju WSPA – Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia po zakończeniu danego roku akademickiego analizuje ustalenia podjęte przez Konwent oraz zaangażowanie jego członków. Sprawdzana jest także adekwatność działalności, którą zajmują się poszczególni członkowie Konwentu, do oferty edukacyjnej WSPA. Jako przykład decyzji podjętych w tym zakresie wskazać można włączenie do Konwentu Rozwoju przedstawiciela 1 Wojskowego Szpitala Klinicznego w Lublinie, co spowodowane było utworzeniem w WSPA w Lublinie studiów na kierunku Pielęgniarstwo.

W zakresie współpracy dotyczącej realizacji praktyk zawodowych Kierunkowy oraz Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonują oceny aktualności i liczby podpisanych porozumień z firmami i instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. W przypadku potrzeby zaktualizowania lub nawiązania nowych porozumień i deklaracji wytyczne przekazywane są do Akademickiego Biura Karier, które podejmuje szereg działań służących nawiązaniu kontaktów z instytucjami oraz firmami, zajmującymi się działalnością związaną z obszarem kształcenia na kierunku Stosunki międzynarodowe, w celu zapewnienia jak największej liczby miejsc, w których studenci mieliby

możliwość odbywania praktyk. Ponadto, w ramach badania ewaluacyjnego przeprowadzanego wśród studentów przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości kształcenia studenci dokonują oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie praktyk zawodowych – w otwartej dyskusji ze wspomnianym wyżej Pełnomocnikiem odpowiadają na pytania takie jak: Jak z Państwa perspektywy wygląda organizacja praktyk zawodowych? Z czym są problemy i co można usprawnić? Władze Uczelni poddają analizie wyniki ankiet, omawiają je podczas posiedzenia Kolegium Dziekańskiego, a następnie podejmują niezbędne działania w celu usunięcia zaistniałych nieprawidłowości lub udoskonalenia funkcjonowania poszczególnych działów. Studenci mogą również w każdej chwili wnieść skargę lub wniosek, zgodnie z procedurą wnoszenia i rozpatrywania skarg i wniosków.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na stałe wpisane jest w misję Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Dokumenty regulujące strategię rozwoju Uczelni zarówno na lata 2015-2020, jak i na lata 2021-2026, wskazują, iż WSPA jest uczelnią kształcącą i integrującą studentów z całego świata, stosującą nowoczesne formy kształcenia, otwartą na różnorodność, kształtującą postawy prospołeczne. Wśród strategicznych celów WSPA znalazły się m.in.: kształcenie studentów z całego świata oraz umiędzynarodowienie procesu dydaktycznego poprzez zwiększenie mobilności studentów i kadry, pozyskiwanie środków zewnętrznych na projekty międzynarodowe, zwiększenie ilości uczelni partnerskich w Europie oraz w innych regionach świata, umiędzynarodowienie kadry dydaktycznej, podnoszenie kompetencji międzykulturowych i językowych kadry dydaktycznej i administracyjnej. W koncepcji kształcenia kierunku Stosunki międzynarodowe założono zaś, iż absolwent ma być przygotowany do wejścia na rynek pracy niezależnie od lokalizacji miejsca pracy, posiadając nie tylko wiedzę teoretyczną, ale przede wszystkim mając umiejętności jej wykorzystania w rozwiązywaniu problemów, z którymi będzie musiał się zmierzyć w pracy zawodowej. Ponadto, koncepcja kształcenia na kierunku kształtowana jest w generalnym założeniu w oparciu o przesłanki wewnętrzne oraz zewnętrzne, takie jak m. in. dobre praktyki dotyczące wzorców i doświadczeń zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, właściwych dla kształcenia praktycznego w obszarze stosunków międzynarodowych.

Absolwent kierunku Stosunki międzynarodowe w szczególności powinien charakteryzować się praktyczną znajomością języka obcego, dlatego też na kierunku tym wyjątkowo realizowane są obowiązkowe zajęcia z dwóch wybranych języków obcych – pierwszy język obcy realizowany jest na semestrach od 1 do 5 (do wyboru: angielski lub rosyjski), a drugi język na semestrach od 3 do 6 (do wyboru: niemiecki lub hiszpański). W ramach zajęć z języków obcych studenci uczą się elementów słownictwa specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów, treści gramatycznych, płynnego porozumiewania się w języku obcym, brania czynnego udziału w dyskusjach i debatach, wyrażania opinii i przedstawiania swoich poglądów, argumentowania i formułowania swojego punktu widzenia, polemizowania i wypracowywania rozwiązań kompromisowych, a także wyrażania emocji i rozmawiania o przeżyciach w różnych sytuacjach życiowych. Metody weryfikacji efektów uczenia się

osiąganych przez studentów w ramach nauki języków obcych są dostosowane do specyfiki i charakteru lektoratu. W tym obszarze dominują zatem formy umożliwiające ocenę wszystkich aspektów zaawansowania językowego, czyli w zakresie: czytania, mówienia, słuchania i pisania. Od lektorów wymaga się, aby w procesie analizy postępów w nauce wykorzystywali (oprócz tradycyjnych prac zaliczeniowych i egzaminów) prace cząstkowe takie, jak: prezentacje, ćwiczenia pisemne i ustne oraz formy dyskusyjne, które służą nabyciu praktycznych umiejętności posługiwania się danym językiem obcym. Po zakończeniu studiów absolwenci kierunku posiadają umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2.

Dodatkowo, w celu zwiększenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia do programów studiów kierunku Stosunki międzynarodowe wprowadzono następujące przedmioty realizowane w języku obcym lub z elementami języka obcego:

- 1) przedmioty realizowane częściowo w języku rosyjskim: Wstęp do nauki o państwie i polityce oraz Komunikacja międzykulturowa. Realizacja wskazanych wyżej przedmiotów odbywa się na samym początku studiów, tj. w I i II semestrze studiów. Biorąc pod uwagę fakt, iż większość studentów na kierunku pochodzi z za wschodniej granicy (Ukraina, Białoruś, Kazachstan), prowadzenie przedmiotów w języku rosyjskim pomaga w lepszym przyswojeniu podstawowej terminologii w języku polskim, co bez wątpienia ma pozytywny wpływ na osiągnięcie efektów uczenia się oraz wyrównanie poziomu językowego studentów;
- 2) przedmioty realizowane w języku angielskim / z elementami języka angielskiego: Ekonomia (wykład), Filozofia z etyką (wykład), Podstawy psychologii (wykład), Międzynarodowe stosunki gospodarcze (wykład), System gospodarczy UE (wykład).

Realizując opisane wcześniej cele strategiczne i dostrzegając potrzebę rozwijania kompetencji międzykulturowych studentów, Uczelnia, począwszy od roku akademickiego 2019/2020, wprowadziła do programów studiów wszystkich kierunków, w tym kierunku Stosunki międzynarodowe, przedmiot Komunikacja międzykulturowa. Przedmiot ten ma na celu w szczególności poznanie zagadnień związanych ze sposobami opisu i analizy kultur, rozwijanie umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie wielokulturowym, w szczególności umiejętności komunikacji z osobami odmiennymi kulturowo, nabycie umiejętności wykorzystywania wiedzy z komunikacji międzykulturowej w życiu codziennym.

W zakresie wsparcia studentów zagranicznych Uczelnia, w ramach Letniej Szkoły Języka Polskiego, od przeszło 13 lat prowadzi naukę języka polskiego dla studentów z innych krajów. Kurs przeznaczony jest dla przyszłych studentów, chcących w krótkim czasie nauczyć się języka polskiego lub podnieść poziom swojej wiedzy. Letnia Szkoła Języka Polskiego obejmuje nie tylko zajęcia teoretyczne z języka polskiego, ale także wykłady z historii i kultury Polski, praktyczne zajęcia językowe oraz wycieczki. Uczestnicy kursu dzieleni są na dwie grupy w zależności od poziomu znajomości języka polskiego – zaawansowaną i podstawową. Program kursu zależy od poziomu grupy. Ostatni kurs został zrealizowany w dniach 9-29 września 2024 roku. Ponadto, Uczelnia oferuje kurs języka polskiego dla wszystkich zainteresowanych nauką języka polskiego, przede wszystkim dla osób z zagranicy, w celu podniesienia znajomości i skutecznej komunikacji w tym języku. Kurs można dostosować do każdej grupy wiekowej oraz do stopnia znajomości języka. Przed rozpoczęciem nauki języka polskiego na platformie e-learningowej WSPA przeprowadzany jest test wiedzy ze znajomości języka. Test pozwala zweryfikować poziom zaawansowania danego uczestnika. Program kursu jest dopasowany do

poziomu zaawansowania. W czasie rzeczywistym na platformie prowadzone jest webinarium z lektorem, chat, a także zadania do samodzielnego wykonania.

WSPA w Lublinie zapewnia studentom możliwość uczestniczenia w trakcie procesu kształcenia w wymianie międzynarodowej - Uczelnia od 2006 roku czynnie uczestniczy w Programie wymiany międzynarodowej Erasmus, od 2014 roku w Programie Erasmus+ i od 2021 w nowej edycji Programu Erasmus+, ma za sobą dwie edycje programów mobilnościowych finansowanych ze środków norweskich Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy. Obecnie Uczelnia realizuje projekty w ramach Programu Erasmus+. Zasady wymian studenckich obejmują proces uznawalności dokonań studenta zagranicą, uznanie okresu wymiany i zdobytych wyników w nauce, w tym punktów ECTS. Dla studentów dostępne są także praktyki zagraniczne z Programu Erasmus+, praktyki realizowane w innych krajach mogą być częścią praktyk obowiązkowych lub stanowić praktykę dodatkową - odnotowaną w suplemencie do dyplomu i liczoną do osiągnięć studenta np. przy ubieganiu się o stypendia.

Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe mają możliwość udziału w praktykach zagranicznych oraz możliwość zrealizowania części okresu studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z wieloma uczelniami zagranicznymi, w tym: DHBW Karlsruhe - Niemcy, Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia - Włochy, Università degli Studi di Milano - Włochy, Università degli Studi di Trento - Włochy, Università della Calabria - Włochy, ISMA University - Łotwa, Šiauliai State College - Litwa, International Balkan University - Macedonia, University of Security Management in Kosice - Słowacja, University of Primorska - Słowenia, Universidad de Jaèn - Hiszpania, oferującymi możliwości wymiany dla kierunku Stosunki międzynarodowe w języku angielskim. W ciągu ostatnich 3 lat odbyło się 46 zagranicznych wyjazdów studentów tego kierunku, z czego 1 wyjazd na studia na Uczelni Kodolanyi Janos University of Applied Sciences - Węgry, oraz 45 wyjazdów na praktyki do państw takich jak Hiszpania, Turcja, Czechy, Portugalia, Szwecja, Francja, Niemcy, Litwa, Włochy. W Uczelni organizowane są także wydarzenia międzynarodowe przybliżające inne kultury i języki, zawierające prezentacje partnerskich uczelni, pozwalające lepiej poznać ofertę edukacyjną i kraje, z którymi prowadzona jest współpraca. Studenci co roku uczestniczą w dniach informacyjnych programu Erasmus+, w czasie których mogą poznać ogólne zasady wymiany, odbywają się spotkania z uczestnikami wyjazdów, którzy dzielą się swoim doświadczeniem międzynarodowym. Zapraszani są wykładowcy z zagranicznych uczelni na cykle wykładów tematycznych oraz praktycy z przedsiębiorstw na wykłady otwarte i warsztaty praktyczne.

Kadra dydaktyczna kierunku Stosunki międzynarodowe jest zaangażowana w projekty z udziałem partnerów zagranicznych i aktywnie uczestniczy w mobilnościach w ramach Programu Erasmus+. Główne kierunki współpracy to Węgry, Słowacja oraz Portugalia. Planuje się, że w nadchodzącym roku akademickim współpraca ta zostanie rozszerzona o nowe uczelnie. Mobilności realizowane przez nauczycieli akademickich kierunku obejmują wyjazdy szkoleniowe i na prowadzenie zajęć. Wyjazdy zrealizowane przez kadrę dydaktyczną kierunku Stosunki międzynarodowe w uczelniach zagranicznych to:

1) dr Maria Mazur, prof. WSPA:

- a) International Black Sea University – Gruzja, temat: Globalization processes in modern world;
- b) Sulkhan-Saba Orbeliani University - Gruzja, temat: Human rights in the war time;
- c) University of Mauritius, szkolenie;

- d) Batumi State Maritime Academy – Gruzja, szkolenie.
- 2) dr Artur Kokoszkiwicz:
- a) Polytechnic of Setubal - Portugalia, temat wykładu: More rights or less rights in the economy?;
 - b) American University of Bulgaria, temat wykładu: Administrative law in Poland- selected issue for the comparative analysis of legal;
 - c) University of Split - Chorwacja, temat wykładu: More rights or less rights in the economy?;
 - d) Universidad Pontificia de Salamanca - Hiszpania, szkolenie.
- 3) dr Marta Komorska, prof. WSPA:
- a) Solheimar - Islandia, temat: Social work and social policy in EU projects;
 - b) Masaryk University – Czechy, temat: Universal Design for Learning by upport Centre for Students with Special Needs;
 - c) Jaen University – Hiszpania, szkolenie;
 - d) Adventures for students - Islandia, szkolenie: Working with refugees - Icelandic conditions.
- 4) dr Marcin Nowak:
- a) University of Mauritius - temat: The effects of the third and fourth industrial revolutions in the development of Poland on the example of the city of Lublin.
- 5) dr Norbert Obara:
- a) Innovative University of Eurasia - Kazachstan, temat: Understanding the Eurasianism from the perspective of Polish and Kazashstan. Foreign policy and international relations: political and economic;
 - b) Cukurova University - Turcja, szkolenie na temat: Opportunities and challenges of International Mobility;
 - c) Karshi Engineering Economics Institute - Uzbekistan, temat wykładu: Historia i geopolityka Polski, rola Azji Centralnej w polityce RP, rozwój ekonomiczny w Polsce po 2004 roku;
 - d) University of Eurasia, Kazachstan, temat: Understanding Energy Policy from the perspective of Poland and Kazakhstan;
 - e) Georgian Institute of Public Affairs, Gruzja, temat wykładu: Understading migration and energy policy from the perspective of Poland.
- 6) prof. dr hab. Antoni Olak:
- a) Matej Bej University - Słowacja, szkolenie z pracy ze studentami międzynarodowymi;
 - b) Matej Bej University - Słowacja, temat wykładu: Ochrona gospodarki i specjalne przepisy handlowe wobec wojny w Ukrainie;
 - c) Armed Forces Academy of General Milan Rastislav Štefánik - Słowacja, szkolenie z tematyki bezpieczeństwa regionalnego i globalnego, migracji i przeciwdziałaniu handlowi ludźmi;
 - d) Armed Forces Academy of General Milan Rastislav Štefánik - Słowacja, szkolenie na temat: Metodologia badań, zbieranie danych socjologicznych i statystycznych, nowe technologie w procesie dydaktycznym;
 - e) Armed Forces Academy of General Milan Rastislav Štefánik - Słowacja, Szkolenie z badań nad globalnym i lokalnym bezpieczeństwem w Europie;
 - f) Matej Bej University - Słowacja, szkolenie z edukacji nieformalnej;

- g) Matej Bej University - Słowacja, temat wykładu: Wpływ konfliktu w Syrii na politykę Bliskiego Wschodu.
- 7) dr Paweł Rogalski:
 - a) University of Mauritius, temat: Techniques and strategies in negotiations and mediation;
 - b) Frederick University - Cypr, szkolenie.
- 8) mgr Anna Bielak:
 - a) University of Reykjavik, Islandia, szkolenie.
- 9) mgr Paweł Prokop:
 - a) ATATURK - Alatau International University - Kirgistan, temat: Management Workshops Program;
 - b) ISMA University - Łotwa, temat: Management Workshops Program.
- 10) mgr Piotr Skrzypczak:
 - a) Sulkhan-Saba Orbeliani University - Gruzja, temat: Law and Global Security;
 - b) University of Mauritius, szkolenie;
 - c) Adventures for students - Islandia, szkolenie: Working with refugees - Icelandic conditions.
- 11) mgr Tomasz Trautman:
 - a) Cork English College - Irlandia, zakres tematyczny szkolenia: Metodyka nauczania języków obcych;
 - b) Erasmus Learning Academy Bolonia - Włochy, zakres tematyczny szkolenia: rozszerzanie warsztatu pracy - nowe technologie w nauczaniu języków obcych.

Planowane są kolejne wyjazdy kadry dydaktycznej na wykłady i szkolenia między innymi do Włoch i do Niemiec. Kadra ma możliwość uczestniczenia także w zdalnych wydarzeniach międzynarodowych oferowanych przez wielu partnerów zagranicznych. Ponadto, wśród najważniejszych wydarzeń dotyczących współpracy międzynarodowej, które odbyły się w ostatnich latach, wskazać można takie jak:

- 1) VI Międzynarodowa Konferencja "Granica polsko-ukraińska. Szansa czy bariera rozwoju?" - jedno z najważniejszych wydarzeń dyplomatycznych w Lublinie, w ramach współpracy WSPA z Fundacją Inicjatyw Menadżerskich, mające na celu poszerzenie wiedzy z zakresu współpracy transgranicznej oraz procesów migracyjnych. Konferencja odbyła się w dniach 12-13 grudnia 2022 roku w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, a jej uczestnicy przez dwa dni obradowali w celu wypracowania rozwiązań w zakresie zwiększenia przepustowości granicy oraz poprawy efektywności transportu kolejowego i drogowego. W wydarzeniu udział wzięli m. in.: Iryna Wereszczuk - Wicepremier Ukrainy, Waldemar Buda - Minister Rozwoju i Technologii, Paweł Szefernaker - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pełnomocnik rządu ds. uchodźców wojennych z Ukrainy, Lech Antoni Kołakowski - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Bartosz Zbaraszczuk - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, Jacek Piechota - Prezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej;
- 2) wizyta przedstawicieli Fundacji Ukraine America Initiative z USA w WSPA w Lublinie. Głównym tematem spotkania był kryzys humanitarny w Lublinie, związany z wojną w Ukrainie. Rozmowy koncentrowały się wokół działalności wolontariackiej studentów uczelni lubelskich, a przede wszystkim studentów WSPA w Lublinie. Wystąpienia dotyczyły także Miasto Lublin, którego

- władze z zaangażowaniem podjęły spójne, skoordynowane działania dotyczące pomocy dla uchodźców wojennych z Ukrainy;
- 3) debata akademicka pt. "Wpływ wojny w Ukrainie na Unię Europejską oczami studentów", która odbyła się w dniu 7 grudnia 2022 roku. Podczas panelu I studenci KUL odpowiedzieli na pytania związane z wpływem polityki EU wobec wojny w Ukrainie na rzeczywistość studencką. Panel II skupiał się na działalności wolontariackiej. Studenci-wolontariusze z WSPA opowiedzieli o swoich wspomnieniach z dnia 24 lutego oraz o swojej pomocy w ramach Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie. Wydarzenie zostało zorganizowane przez WSPA w Lublinie, EUROPE DIRECT Lublin WSPA, Instytut Nauk o Polityce i Administracji KUL, Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych KUL, Koło Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego KUL oraz Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych WSPA;
 - 4) wizyta rektorów uniwersytetów z Ukrainy, które znajdują się na terytorium obecnie okupowanym przez Rosję, w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
 - 5) Culture Fest – Dzień Studentów Międzynarodowych (w dniu 14 marca 2023 roku) – wydarzenie zorganizowane przez Studentów zagranicznych WSPA, podczas którego uczestnicy mogli obejrzeć prezentacje krajów takich, jak: Etiopia, Kazachstan, Rwanda, Nigeria, Maroko, Zimbabwe, Tajlandia, Ukraina; wziąć udział w konkursie wiedzy na temat tych krajów; wysłuchać występu muzycznego piosenkarek z Ukrainy i zespołu Helping Hand Band;
 - 6) udział w panelu dyskusyjnym na konferencji dotyczącej sytuacji migrantów i migrantek na Lubelszczyźnie i w Polsce (w dniu 26 września 2023 roku) . Moderatorem panelu był Pan Paweł Prokop – Prezes Fundacji Inicjatyw Menedżerskich i wykładowca kierunku Stosunki międzynarodowe. W dyskusji, z ramienia WSPA, wzięli udział: dr Maria Mazur, prof. WSPA – Rektor WSPA oraz Studenci WSPA. Konferencja organizowana była przez partnera biznesowego WSPA - Fundację Inicjatyw Menedżerskich, w partnerstwie z Fundacją Zarządzania i Innowacji w ramach projektu „Jedni z nas”;
 - 7) wizyta rektorów oraz kadry dydaktycznej z Międzynarodowego Uniwersytetu Ala-Too z Kirgistanu;
 - 8) wydarzenia związane z obchodami Dnia Uchodźcy - w dniu 20 czerwca 2024 roku z okazji Dnia Uchodźcy w Lublinie miało miejsce wiele merytorycznych wydarzeń zorganizowanych przez UNHCR. W siedzibie WSPA zorganizowano panel dyskusyjny moderowany przez mgr Annę Bielak – wykładowczynię na kierunku Stosunki międzynarodowe i dyrektor biura Fundacja Inicjatyw Menedżerskich. Dyskusję poprzedziło wystąpienie wprowadzające pt. "Zmiany w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym", które wygłosiła dr Maria Mazur, prof. WSPA - Rektor WSPA i Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego ds. procesów migracyjnych i integracji. Ponadto w ramach współpracy z UNHCR studenci wzięli udział w dwóch grupach fokusowych. 1. Potrzeby studentów ze statusem UKR w Polsce. 2. Młodzi na rynku pracy;
 - 9) Międzynarodowa Konferencja Hybrydowa pt. „Zarządzanie edukacją zdalną – szanse i wyzwania” zorganizowana przez Dział Projektów Zewnętrznych WSPA – konferencja była okazją do dyskusji o problemach, wyzwaniach i doświadczeniach związanych z nauczaniem zdalnym. W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele WSPA, innych uczelni lubelskich oraz uczelni zagranicznych;
 - 10) Targi Międzynarodowe zorganizowane przez Dział Współpracy Międzynarodowej WSPA, podczas których przedstawiciele uczelni partnerskich prezentowali swoje kraje. Cała

społeczność WSPA miała okazję spróbować zagranicznych przysmaków, obejrzeć tradycyjne produkty, a także porozmawiać o kulturze i zwyczajach różnych krajów;

- 11) Tydzień Europejski (6-11 maja 2024 roku) zorganizowany przez Punkt Europe Direct Lublin WySPA, który był okazją do poznania historii, zwyczajów i kuchni poszczególnych państw członkowskich UE, dzięki przygotowanym z tej okazji stoiskom tematycznym, regionalnym poczęstunkom oraz quizom z nagrodami;
- 12) spotkanie Studentów WSPA w Lublinie z Dyrektorem Oddziału UNHCR w Lublinie – Panem Marco Procaccini (w dniu 19 lutego 2024 roku), które dotyczyło możliwości pomocy i wsparcia agendy ONZ dla studentów pochodzących z terenów objętych wojną;
- 13) udział Przewodniczącego Samorządu Studentów WSPA i jednocześnie studenta kierunku Stosunki międzynarodowe w spotkaniu z Ambasadorem Królestwa Niderlandów - Panią Daphne Bergsma. Przewodniczący Samorządu Studentów WSPA opowiedział m. in. o działalności Rady Studentów Lublina, której jest członkiem, a także o tym jak młodym ludziom żyje się w Lublinie i jakie zmiany i mechanizmy zostały zainicjowane lub już wykonane w kontekście Europejskiej Stolicy Młodzieży.

Uczelnia realizując misję umiędzynarodowienia przyjmuje wzorce z zagranicznych uczelni partnerskich, ale także prezentuje uczelniom z krajów słabiej rozwiniętych strukturę i zasady funkcjonowania WSPA, pokazuje, jakie działania można podejmować na rzecz poszerzenia współpracy międzynarodowej, w tym jak organizować warsztaty dla studentów i pracowników, oraz dzieli się wiedzą na temat działalności administracyjnej Unii Europejskiej. Aktualnie Uczelnia realizuje projekt "WySPA dydaktyków" (01.05.2024 – nadal), w ramach którego realizowane są szkolenia dla kadry dydaktycznej - w ramach projektu uczestnicy otrzymali następujące wsparcie: językowe (język angielski branżowy (50h) oraz zajęcia z native speakerem (80h)), wizyty studyjne, zakup międzynarodowych publikacji. Co istotne, jak już wcześniej wspomniano, Uczelnia realizowała projekt o nazwie „Open minded” (okres realizacji: 05.11-2018- 31.01.2021), który skierowany był do dwóch głównych grup docelowych: pracownicy WSPA w Lublinie (40 pracowników: 10 dydaktycznych, 30 administracyjnych) oraz studentów uczelni. W ramach projektu uczestnicy otrzymali następujące wsparcie:

- 1) szkolenia dla kadry administracyjnej i dydaktycznej: językowe, z zakresu efektywnej komunikacji i pracy z klientem (rozumianym jako student), z zakresu komunikacji w środowisku wielokulturowym, z zakresu zarządzania kryzysem - zasady i praktyki dotyczące kryzysów oraz zarządzania kryzysowego. Dzięki szkoleniom pracownicy WSPA poprawili efektywność swojej pracy ze studentami i pracownikami zagranicznymi. Zwiększył się komfort studiowania i pracy dla studentów i pracowników zagranicznych;
- 2) wizyty studyjne pracowników WSPA - zaplanowane i zrealizowane w ramach projektu działania przyczyniły się do zwiększenia potencjału WSPA w Lublinie w obszarze związanym z obsługą i współpracą z zagranicznymi studentami oraz kadrą akademicką. WSPA od wielu lat funkcjonuje w środowisku międzynarodowym, kształcąc zagranicznych studentów, współpracuje z uczelniami i ośrodkami uniwersyteckimi z różnych krajów. W ramach projektu zrealizowane działania przyczyniły się z jednej strony do zwiększenia kompetencji językowych, komunikacyjnych i międzykulturowych kadry dydaktycznej i administracyjnej (poprzez udział w cyklu szkoleń), a także przyczyniły się do poprawy jakości pracy oraz zwiększenia potencjału międzynarodowego uczelni. W ramach szkoleń 10 osób, które miały najbliższy kontakt ze studentami i kadrą z zagranicy, uczestniczyło w dwóch wizytach studyjnych w uczelniach

partnerskich: Duale Hochschule Baden- Württemberg w Karlsruhe – Niemcy oraz Polytechnic Institute of Setúbal – Portugalia;

- 3) nauka języka polskiego dla studentów zagranicznych - zrealizowano kursy dla studentów zagranicznych, którzy przez 3 semestry uczestniczyli w bezpłatnych kursach nauki języka polskiego. Ogółem przeszkolono 10 grup, w których uczestniczyło 230 studentów zagranicznych (łącznie 90h zajęć dla każdego studenta). Zajęcia uzupełniane były praktycznymi informacjami dotyczącymi różnych aspektów życia w Polsce. Dzięki uczestnictwu w zajęciach studenci zagraniczni szybciej przystosowali się do życia w naszym kraju oraz zintegrowali ze społecznością Uczelni. Zajęcia były prowadzone przez doświadczonych lektorów i kończyły się uzyskaniem certyfikatu;
- 4) punkt Welcome Centre - stworzono profesjonalne miejsce pierwszego kontaktu z Uczelnią, w którym pracownicy zapewniają studentom i pracownikom zagranicznym pełną pomoc we wszystkich kwestiach dotyczących studiowania i pobytu w Lublinie.

Realizacja projektu przyczyniła się z jednej strony do podniesienia jakości pracy ze studentami oraz pracownikami zagranicznymi na WSPA, z drugiej zaś do zwiększenia ich komfortu podczas studiów i pracy na uczelni, a co za tym idzie zachęcenia ich do kontynuowania nauki i współpracy z WSPA. Rezultatem jest wzrost efektywności i jakości pracy ze studentami zagranicznymi, wzrost zadowolenia pracowników i studentów WSPA ze współpracy, ściślejsza integracja studentów WSPA, zwiększenie komfortu pracy i studiowania na WSPA dla cudzoziemców, zwiększenie komfortu cudzoziemców pracujących i studiujących na WSPA odnośnie przebywania w Lublinie. Wszystko to przełożyło się również na zwiększenie liczby cudzoziemców pracujących i studiujących na WSPA w Lublinie.

Innym projektem dofinansowanym z funduszy Unii Europejskiej, który realizowała Uczelnia, był projekt „Wyspa internacjonalizacji” (01.10.2019-30.09.2021). Projekt ten skierowany był do dwóch głównych grup docelowych: pracowników WSPA w Lubinie oraz studentów uczelni. W ramach projektu zrealizowano cykl szkoleń, które pozwoliły kadrze WSPA na pogłębienie swojej wiedzy w obszarze kompetencji kulturowych i lepszej komunikacji z osobami pochodzącymi z obcych państw:

- 1) szkolenie - zarządzanie zespołem wielokulturowym i zróżnicowanym kulturowo;
- 2) szkolenie dotyczące wybranych kręgów kulturowych: Bliski Wschód, Azja Centralna, Afryka Europa Wschodnia - z uwagi pochodzenie dotychczasowych studentów zagranicznych kształcących się w WSPA zasadne było przybliżenie specyfiki tych krajów pracownikom WSPA w celu lepszego zrozumienia sposobu ich funkcjonowania.
- 3) szkolenie dotyczące międzynarodowego PR i obsługi klienta zagranicznego - mające na celu wzmocnienie potencjału WSPA w prowadzeniu skutecznych kampanii informacyjno-promocyjnych, skierowanych do odbiorców wywodzących się z ww. kręgów kulturowych.
- 4) szkolenie - myślenie analityczne - dotyczące tematyki rozwiązywania sytuacji problemowych, rozwijania umiejętności kreatywnego myślenia, innowacyjności, analitycznego podejścia do problemów, podejmowania decyzji.

Dzięki udziałowi w szkoleniach kadra WSPA podniosła swoje kompetencje i poziom wiedzy na temat współpracy ze studentami zagranicznymi, jak również bliżej poznała specyfikę kręgów kulturowych, z których pochodzą studenci zagraniczni, co ułatwiło zrozumienie kontekstu zachowań studentów oraz sposobu ich funkcjonowania. Podniosło to także komfort studiowania samych studentów. W ramach realizacji powyższego projektu zrealizowano także szereg działań mających na

celu stymulację międzynarodowej wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy WSPA a uczelniami partnerskimi, takich jak:

- 1) zakup publikacji/książek/czasopism w języku angielskim do Biblioteki WSPA. Zakupione zostały najnowsze pozycje z dziedzin, w których WSPA prowadzi kształcenie w języku angielskim. Konkretnie tytuły zostały skonsultowane z kadrą dydaktyczną;
- 2) organizacja konferencji międzynarodowych - "Współczesne trendy w zarządzaniu" - edycja 1 (rok akademicki 2019/2020) i edycja 2 (rok akademicki 2020/2021). Konferencja podzielona na 3 obszary tematyczne - 1. Zarządzanie organizacjami, 2. Ekonomiczny i finansowy aspekt zarządzania organizacjami, 3. Inżynieria w zarządzaniu. Konferencje były tłumaczone na język angielski, rosyjski (tłumaczenia symultaniczne), zapewnione były również tłumaczenia w j. migowym. Do udziału w konferencji zaproszeni zostali naukowcy, przedsiębiorcy, specjaliści z branż z Lublina (innych ośrodków naukowych) i z całej Polski. W każdej edycji konferencji zostali zaproszeni prelegenci z zagranicy (z uczelni partnerskich WSPA), którzy wygłosili referaty. Po każdej konferencji została opracowana publikacja pokonferencyjna w wersji angielskiej, w wersji elektronicznej (+ wydruk wersji papierowej dla uczestników konferencji);
- 3) wizyty studyjne profesorów zagranicznych - 2 edycje - w roku akademickim 2019/2020 wizyta 2 profesorów z Portugalii, w roku akademickim 2020/2021 wizyta 2 profesorów ze Słowenii na 1 tydzień. Zrealizowano: wykłady otwarte dla studentów WSPA, spotkania z kadrą dydaktyczną WSPA, hospitację zajęć, wymiana wiedzy i doświadczeń. Do udziału zaproszeni zostali przedstawiciele uczelni partnerskich: PAR University College in Rijeka (Chorwacja), Deggendorf Institute of Technology (Niemcy), Instituto Politecnico de Setubal (Portugalia), International School for Social and Business Studies in Celje (Słowenia) i innych uczelni partnerskich.

W celu podniesienia poziomu wiedzy społeczności akademickiej na temat kultur krajów pochodzenia studentów zagranicznych oraz lepszego zrozumienia tych kultur przez studentów pochodzących z Polski zorganizowano z kolei następujące wydarzenia nakierowane na integrację międzykulturową:

- 1) wykłady otwarte skierowane do wszystkich studentów WSPA (prowadzone w języku angielskim, aby mogli wziąć w nich udział wszyscy zainteresowani studenci nie tylko z Polski, ale i zza granicy). Zrealizowano cykl wykładów dotyczących różnych kręgów kulturowych: Bliski Wschód, Afryka, Azja Centralna, Europa Wschodnia. Wykładowcami byli specjaliści z danej dziedziny;
- 2) Międzynarodowe Dni Kultury – wydarzenia towarzyszące wykładom otwartym, przybliżające poszczególne kręgi kulturowe w sposób namacalny, praktyczny - np. popołudnia z kulturą (organizacja pokazów filmów, nauka tańców, degustacja tradycyjnych/regionalnych potraw). Tematyka została skorelowana z trybem wykładów otwartych. W ich organizację włączeni zostali aktywnie studenci zagraniczni, którzy będą pełnili rolę multiplikatorów i animatorów. Pozwoliło to na kształtowanie pozytywnego wizerunku studentów zagranicznych i ich kręgów kulturowych. Studenci poznawali siebie nawzajem, co ułatwiło kształtowanie pozytywnych postaw zrozumienia i szacunku do obcych kultur;
- 3) integracja studentów zagranicznych z otoczeniem lokalnym - wspólne wyjścia studentów zagranicznych i polskich do miejsc kultury, rozrywki - mające na celu przybliżenie im kultury, tradycji Polski oraz poznanie Lublina jako miasta wielokulturowego i przyjaznego obcokrajowcom. W ramach tego działania zrealizowano wspólne wyjścia studentów do:

muzeów, kina, teatru, wyjścia integracyjne np. na kręgle, do parku linowego, skate parku - gdzie w mniej formalnej atmosferze studenci mogli poznać się wzajemnie, rozwijać kompetencje międzykulturowe i integrować się ze społecznością lokalną.

Ponadto, w ramach projektu „Wyspa internacjonalizacji” Uczelnia zrealizowała następujące działania:

- 1) zaktualizowanie i zmodernizowanie strony www Uczelni wraz z systemem rejestracji on-line, dostępnym w 4 językach obcych: polski, angielski, rosyjski, ukraiński, dzięki czemu zwiększyła się możliwość oddziaływania WSPA za granicą i możliwe stało się dotarcie do szerszej grupy potencjalnych klientów na wielu rynkach;
- 2) opracowanie zestawu materiałów informacyjno-promocyjnych, dostępnych w 4 językach obcych (polskim, angielski, ukraińskim, rosyjskim): informatorów, ulotek, folderów, plakatów, broszur. Opracowane materiały zostały wykorzystane podczas kampanii rekrutacyjno-informacyjnej, jak również częściowo zostały wysłane do agentów pośredniczących w procesach rekrutacyjnych oraz wykorzystane podczas targów edukacyjnych, w których WSPA brała udział (Dział Rekrutacji i Dział Marketingu).

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie prowadzi także punkt Europe Direct, w ramach którego wykładowcy i studenci angażowali się m. in. w działania takie jak:

- 1) uczestnictwo w spotkaniach w ramach Inicjatywy obywatelskiej – były to warsztaty, podczas których wypracowywane były pomysły na usprawnienie funkcjonowania różnych struktur UE;
- 2) uczestnictwo w wykładach dotyczących różnych zagadnień polityki unijnej;
- 3) przeprowadzenie sond ulicznych wśród mieszkańców Lublina dotyczących zagadnień związanych z aktualnymi wydarzeniami na arenie międzynarodowej;
- 4) pomoc jako wolontariusze podczas konferencji organizowanych przez ED, lub podczas których wystawione było stoisko z materiałami informacyjnymi punktu;
- 5) obsługa stoiska informacyjnego Punktu podczas różnych wydarzeń na terenie Lublina.

Warto podkreślić, iż Pełnomocnik ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia przeprowadza cyklicznie (nie rzadziej niż raz w roku) badanie wśród studentów, którego celem jest m. in. zbadanie ich opinii na temat dostępności do informacji o procesie kształcenia, w tym o wymianie międzynarodowej. Co istotne, informacje dotyczące wymiany międzynarodowej dostępne są na tablicy ogłoszeń na pierwszym piętrze budynku Uczelni, gdzie prezentowane są także zdjęcia z wyjazdów, co przyczynia się do promowania tej działalności wśród studentów. Ponadto, Centrum Współpracy Międzynarodowej opracowuje i przekazuje Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia coroczne sprawozdanie dotyczące współpracy międzynarodowej. Na podstawie powyższych badań i sprawozdań Władze Uczelni dokonują identyfikacji ewentualnych nieprawidłowości w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia i podejmują decyzje, mające na celu przeciwdziałanie im. Doskonalenie umiędzynarodowienia odbywa się również poprzez poszerzanie oferty zajęć w językach obcych, czego dowodem jest wprowadzenie do programu studiów kierunku Stosunki międzynarodowe przedmiotów prowadzonych w językach obcych oraz przedmiotu Komunikacja międzykulturowa.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Uczelnia wyróżnia się unikalnym programem studiów, w ramach którego wybrane przedmioty są realizowane w językach obcych (rosyjski i angielski), a studenci realizują dwa odrębne lektoraty, mając do wyboru dwa języki obce w ramach każdego z nich, co umożliwia studentom zdobycie kompetencji językowych i międzykulturowych niezbędnych do pracy w środowisku wielokulturowym. Program studiów jest dostosowany do potrzeb cudzoziemców, zapewniając wsparcie językowe i kulturowe, co ułatwia adaptację i efektywną naukę w Polsce. Na kierunku zajęcia prowadzą m. in. wykładowcy z zagranicy - dr hab. Mariya Fleychuk (Ukraina) oraz mgr Assef Salloom (Syria) oraz wykładowcy z przeszłością migracyjną - dr Maria Mazur, prof. WSPA (Kazachstan) oraz dr Jarosław Kit (Ukraina). Wspomniani wykładowcy doskonale rozumieją z własnego doświadczenia potrzeby i możliwości studentów zagranicznych, a także są pomocni w procesie adaptacji w Lublinie. Ponadto, wysoka mobilność studentów (ze statystyk z ostatnich trzech lat wynika, że co trzeci student brał udział w wymianie międzynarodowej bądź skorzystał z wyjazdu na praktykę w ramach programu Erasmus) i kadry akademickiej (ok. 70% ogółu kadry naukowo-dydaktycznej skorzystało z wyjazdów w ramach programów mobilnościach) sprzyja wymianie doświadczeń oraz nawiązywaniu międzynarodowych kontaktów.

Warto zaznaczyć, że WSPA w Lublinie współpracuje ze Stowarzyszeniem Homo Faber, które od lat organizuje liczne konferencje i wydarzenia, uwzględniające różnorodność kulturową uczestników, prowadzi porady prawne i psychologiczne w różnych językach, tworząc tym samym przestrzeń spotkań do otwartej wymiany wiedzy i doświadczeń Baobab (ul Krakowskie Przedmieście 36 B) – miejsce integracji starych i nowych mieszkańców Lublina. We współpracy z Fundacją Inicjatyw Menadżerskich Uczelnia zrealizowała szereg projektów mających na celu wzmocnienie potencjału i kompetencji liderek studentów zza wschodniej granicy. Uczelnia od lat prowadzi także punkt informacyjny Komisji Europejskiej Europa Direct Lublin Wyspa, dzięki czemu studenci są kształceni w oparciu o wartości Europejskie, takie jak: godność, wolność, demokracja, równość, prawa człowieka, pluralizm, niedyskryminacja, tolerancja, sprawiedliwość i solidarność.

Co niezwykle istotne dla Uczelni, w dniu 28 listopada 2024 roku Urząd Miasta Lublin ogłosił wyniki Konkursu Prezydenta Miasta Lublin na wsparcie rozwoju i umiędzynarodowienia lubelskiego ośrodka akademickiego pod nazwą „Visiting Professors in Lublin” – edycja IV. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie jako jedyna uczelnia niepubliczna uzyskała pozytywną ocenę wniosku i tym samym znalazła się w gronie sześciu jednostek, które uzyskały środki finansowe na organizację wizyty zagranicznych naukowców – w przypadku WSPA jest to Pan prof. Felix Puime-Guillen - pracownik University of A Coruña (Hiszpania), którego obszarami specjalizacyjnymi są rachunkowość zarządcza, finanse oraz energia odnawialna. Wizyta Profesora, zgłoszona do Konkursu z ramienia Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, odbędzie się w maju 2025 roku, i umożliwi głębszą analizę zagadnień dotyczących wdrażania rozwiązań ekologicznych oraz możliwości nawiązania dalszej współpracy na linii miasto-uczelnia-biznes.

W przypadku kryterium dotyczącego umiędzynarodowienia procesu kształcenia nie sposób nie podkreślić także działalności studentów i wykładowców na rzecz pomocy i wsparcia dla uchodźców i uchodźczyń w związku z wojną w Ukrainie. Z inicjatywy lubelskich organizacji pozarządowych został powołany Lubelski Społeczny Komitet Pomocy Ukrainie, który rozpoczął działalność w pierwszym dniu agresji Rosji na Ukrainę. Głównym zadaniem Komitetu stała się koordynacja pomocy uchodźcom przybywających z terenów objętych wojną w Ukrainie. Bez wątplenia mocną stroną komitetu są osoby, których doświadczenie, umiejętności, kompetencje językowe, znajomość miasta pozwoliły w tych kluczowych pierwszych dniach zbudować sprawnie działający system wsparcia kryzysowego. W większości wolontariuszami w mieście są studenci Politechniki Lubelskiej oraz Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Wolontariusze z Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie ze względu na znajomość języków obcych świadczyli pomoc i wsparcie dla uchodźców w wskazanych wcześniej w raporcie miejscach interwencyjnego zakwaterowania ludności ukraińskiej. Około 70 studentów Uczelni oraz wykładowcy kierunku - mgr Piotr Skrzypczak oraz dr Maria Mazur, prof. WSPA - od samego początku inwazji Rosji na Ukrainę działają z ramienia Lubelskiego Komitetu Społecznego Pomocy Ukrainie.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

System wsparcia dla różnych grup studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością

System opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów uczenia się jest elementem wspomagającym indywidualizację procesu kształcenia. Uwzględniając potrzeby różnych grup studentów w Uczelni istnieje możliwość odbywania studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów. O ten tryb studiowania studiów mogą ubiegać się w szczególności studenci kształcący się na więcej niż jednym kierunku studiów, wychowujący dzieci, legitymujący się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o złym stanie zdrowia, będący członkami sportowej kadry narodowej, oraz studenci, którzy z innych powodów nie mogą realizować studiów w trybie zwykłym. Zastosowane na kierunku metody kształcenia umożliwiają identyfikację i zaspokojenie spersonalizowanych/szczególnych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami, poprzez działania organizacyjne, np. dodatkowe konsultacje oraz zapewnienie odpowiednich rozwiązań technicznych umożliwiających studentom z niepełnosprawnościami korzystanie z infrastruktury jednostki. Na Uczelni działa Pełnomocnik Rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami oraz Biuro ds. osób z niepełnosprawnościami, które udziela wsparcia studentom z niepełnosprawnościami i przewlekle chorym w sytuacji, kiedy stan ich zdrowia utrudnia realizację studiów w trybie standardowym. Proponowane przez Biuro rozwiązania mają na celu wyrównanie szans studentów w dostępie do oferty akademickiej. Uczelnia oferuje studentom z niepełnosprawnościami możliwość skorzystania z:

- 1) usług asystenta;
- 2) usług tłumacza języka migowego;
- 3) transportu na zajęcia dydaktyczne;
- 4) dodatkowych zajęć z języka angielskiego – grupowych;
- 5) udziału w szkoleniach, warsztatach, konferencjach;
- 6) konsultacji (psychologicznych, logopedycznych, prawnych – prowadzonych w formie stacjonarnej i online);
- 7) wyjazdów edukacyjnych;

- 8) konsultacji oraz poradnictwa zawodowego związanych z rynkiem pracy, poszukiwaniem pracy etc.
- 9) dostosowania formy egzaminu lub rozmowy kwalifikacyjnej indywidualnie do osoby;
- 10) zdawania egzaminu z wykorzystaniem dostosowanego komputera;
- 11) adaptacji materiałów egzaminacyjnych (druk powiększony);
- 12) wydłużenia czasu trwania egzaminu maksymalnie o 50%;
- 13) indywidualnej organizacji toku studiów;
- 14) całościowego lub częściowego zwolnienia z obowiązku uczestnictwa w zajęciach – w takim przypadku właściwi Dziekan ustali i określi warunki zaliczenia zajęć dydaktycznych;
- 15) specjalistycznego sprzętu dla osób z niepełnosprawnością (wypożyczalnia);
- 16) innowacyjnej platformy e-learning, dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wzroku (wtyczka powiększania / przyciemniania obrazu).

Studenci i pracownicy z niesprawnością wzroku, słuchu oraz osoby z niesprawnością rąk mogą wypożyczyć elektroniczne urządzenia przenośne, takie jak: komputery przenośne (notebooki), systemy FM dla osób słabosłyszących, lupy elektroniczne, klawiatury dla osób z niepełnosprawnością ruchową dłoni, dla osób jednoręcznych, tablety, w tym m.in.: iPady, Samsungi, programy udźwiękawiające Window-Eyes i Jaws, notesy / notatniki brajlowskie (Braille Sense, Kajetek), odtwarzacze dźwięku np. BookSense, iPod, VoiceDream Reader, linijki brajlowskie, dyktafony, programy powiększające Zoom Text i SuperNovaMagnifier, powiększalniki przenośne, alternatywne klawiatury, przenośne skanery A4, systemy Roger wspomagające słyszenie, wózki inwalidzkie. WSPA dysponuje także stroną internetową dedykowaną studentom z niepełnosprawnościami, która zawiera informacje m. in. o formach wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, dokumentach niezbędnych do udzielenia wsparcia za strony Uczelni oraz możliwych do wypożyczenia elektronicznych urządzeniach przenośnych. Pracownicy Uczelni uczestniczyli z kolei w następujących bezpłatnych szkoleniach:

- 1) Edukacja włączająca;
- 2) Uczelnia wobec studentów z zaburzeniami psychicznymi – formy wsparcia edukacyjnego;
- 3) Etykieta wobec osób z niepełnosprawnościami;
- 4) Technologie wspierające edukację osób niepełnosprawnych;
- 5) Wrażliwość na niepełnosprawność;
- 6) Kurs lipsspeakingu;
- 7) Kurs fonogestów – I, II stopień;
- 8) Kurs języka migowego – I, II stopień, B1;
- 9) Jak uczyć osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności;
- 10) Kształcenie osób głuchych i słabosłyszących;
- 11) Projektowanie uniwersalne;
- 12) Funkcjonowanie osób z całościowym zaburzeniem rozwoju.

W latach 2020-2023 WSPA realizowała projekt „WySPA Dostępności”, współfinansowany ze środków UE w ramach programu POWER, którego celem głównym było podniesienie poziomu dostępności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w zakresie realizacji potrzeb osób z niepełnosprawnościami w wielu wymiarach, zarówno w obszarze edukacyjnym, świadomościowym, kompetencyjnym, jak i architektonicznym czy technicznym. Projekt obejmował szereg działań, począwszy od niwelowania barier architektonicznych i technologicznych, dostosowania procesu

kształcenia i materiałów dydaktycznych, assistive technologies, po podniesienie kompetencji kadr uczelni, zatrudnienie specjalistów – doradców edukacyjnych, asystentów dydaktycznych i psychologów oraz tłumaczy języka migowego, czy też wprowadzenie usprawnień technicznych ułatwiających uczestnictwo studentów i załatwianie bieżących spraw. Opracowane zakresy działań łącznie przyczyniły się do wsparcia zmian organizacyjnych i podniesienia kompetencji kadry oraz poprawy dostępności kształcenia w ramach studiów wyższych. Główne działania w projekcie obejmowały modernizację i rozszerzenie działalności Biura ds. osób z niepełnosprawnościami, opracowanie poradników i folderów traktujących o potrzebach i formach pomocy dla studentów z niepełnosprawnościami, dostosowanie i likwidację barier architektonicznych, modernizację stron www, audyt procedur i dokumentów, szereg szkoleń dla pracowników kadry dydaktycznej i administracyjnej związanych z podnoszeniem wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób z niepełnosprawnościami, czy też wprowadzenie rozwiązań wspomagających proces kształcenia. Utworzono wypożyczalnię sprzętu wspomagającego kształcenie, opracowano aplikację mobilną dla OzN. Wszystkie powyższe działania mają na celu wykreowanie w Uczelni środowiska niezwykle przyjaznego i dostępnego dla osób z niepełnosprawnościami i zwiększenie dostępności uczelni wyższych dla osób z niepełnosprawnościami, a w konsekwencji ich udział w kształceniu na poziomie studiów wyższych. W ramach realizacji działań projektowych WSPA zniwelowała bariery architektoniczne - zmodernizowano budynek, dobudowano windę przystosowaną do korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami, zapewniono miejsca parkingowe, ciągi komunikacyjno-ewakuacyjne dla os. z niepełnosprawnością. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji złożyła także projekt „WySPA praktycznego kształcenia” w ramach działania 7.4 Infrastruktura szkół wyższych FELU.07.04, polegający na komplementarnym dostosowaniu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami budynku Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie poprzez dostosowanie budynku do aktualnych przepisów pożarowych w kontekście pełnej dostępności budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W latach 2020-2023 Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji realizowała również projekt „WySPA uniwersalnego projektowania”, który miał na celu podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i umiejętności studentów i pracowników dydaktycznych w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez praktyczne wykorzystanie zasad projektowania uniwersalnego. Wśród podejmowanych aktywności zaplanowano i zrealizowano szkolenia dla kadry dydaktycznej, pozwalające na podniesienie wiedzy na temat projektowania uniwersalnego oraz na prowadzenie zajęć ze studentami w ramach opracowanych modułów - zarówno w projekcie, ale również po jego zakończeniu i na innych kierunkach. Pozwoliło to na przełamanie barier mentalnych w kontekście OzN oraz zwiększenie dostępność szkolnictwa wyższego.

W ramach międzynarodowej współpracy z partnerami zza granicy uczelnia zrealizowała dwa projekty partnerstw strategicznych w ramach programu ERASMUS+ (KA2):

- 1) Be included – deaf young people at the labor market (2018-2021) – w ramach którego powstały wideo nagrania, materiały skierowane do doradców zawodowych dotyczące wspierania osób głuchych na rynku pracy, realizowane były także międzynarodowe warsztaty i szkolenia skierowane do osób pracujących z osobami głuchymi a także do osób niesłyszących. Projekt realizowany był wspólnie z organizacjami eksperckimi z Włoch, Rumunii oraz Polski. Materiały wypracowane w ramach projektu w 4 językach są dostępne bezpłatnie na stronie www Uczelni;

- 2) Inclusive University - a set of tools dedicated to HEI for better respond to disabled student's needs (2019-2021) – w ramach którego powstały materiały edukacyjne skierowane do nauczycieli akademickich na temat nauczania studentów z różnymi niepełnosprawnościami; program szkoleń dotyczące podnoszenia świadomości kadry dydaktycznej i administracyjnej i studentów nt. obecności OzN na uczelni; materiały nt. projektowania uniwersalnego. Materiały zostały opracowane z uczelniami i organizacjami pozarządowymi z Cypru, Słowenii i w 4 językach są dostępne bezpłatnie na stronie www uczelni.

Warto podkreślić także, iż w dniu 20 marca 2023 roku WSPA w Lublinie podpisała porozumienie z Oddziałem Lubelskim PFRON. Porozumienie dotyczy zasad współpracy w zakresie podnoszenia świadomości społeczeństwa w sprawach dotyczących osób z niepełnosprawnościami oraz budowania ich wizerunku zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Wśród wspólnie ustalonych działań wskazać można także włączanie się obu instytucji w akcje promocyjne dotyczące problematyki osób z niepełnosprawnościami, wspieranie programów w zakresie edukacji oraz integracji społecznej, wspólne konferencje i spotkania dotyczące problematyki osób z niepełnosprawnościami oraz wymiany doświadczeń. Jednym z działań promocyjnych był udział Pani dr Marty Komorskiej, prof. WSPA – Pełnomocnika Rektora WSPA ds. studentów z niepełnosprawnościami w transmitowanym na żywo programie telewizyjnym, w którym Pani Profesor rozmawiała na temat dostępności, prezentując symulatory dysfunkcji, które towarzyszą osobom z niepełnosprawnościami. W programie gościła również studentka WSPA, która opowiedziała o tym, jak osobie ze specjalnymi potrzebami studiuje się w WSPA (<https://lublin.tvp.pl/73063499/29-wrzesnia-2023>). Warto wspomnieć, iż Uczelnia regularnie organizuje różnego rodzaju wydarzenia, np. seminaria i konferencje dotyczące problematyki wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami. Jako przykład wskazać konferencję "Dostępność. Ujęcie edukacji włączającej i różnorodności. Projektowanie uniwersalne – współczesne wyzwania", która odbyła się w dniu 28 grudnia 2023 roku. W ramach konferencji dziekani przygotowali inspirujące wykłady, przynoszące nowe spojrzenie na tematykę dostępności, takie jak:

- 3) W stronę spójności społecznej. Problematyka niepełnosprawności z perspektywy integracji i partycypacji. Kierunki rozwoju, dr Marta Komorska, prof. WSPA – Pełnomocnik Rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami i dr Dominika Janik-Lis – Dziekan kierunku Socjologia;
- 4) Projektowanie uniwersalne, dr Małgorzata Michalska – Nakonieczna, prof. WSPA – Prorektor ds. ogólnych, Dziekan kierunku Projektowanie wewnątrz;
- 5) Zarządzanie kapitałem ludzkim a dostępność architektoniczna – casus UML, dr Andrzej Borowski – Dziekan kierunku Finanse i rachunkowość;
- 6) Tworzenie inkluzywnego środowiska w pracy IT: wyzwania i rozwiązania, dr inż. Michalina Gryniowicz – Jaworska – Dziekan kierunku Informatyka;
- 7) Osoby z niepełnosprawnością w zarządzaniu, mgr Anna Bielak – Dziekan kierunku Zarządzanie;
- 8) Język prosty w dokumentacji urzędowej, mgr Marcin Pastuszek – Dziekan kierunku Administracja;
- 9) Edukacja włączająca – wyzwaniem dla współczesnej szkoły, dr Monika Maj - Golianek – Dziekan kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

Z kolei w dniu 21 listopada 2024 roku odbyła się konferencja pod hasłem „Mapa drogowa dostępności. Potrzeby nieoczywiste w świecie osób młodych”, która była organizowana przez Uczelnię we współpracy ze Związkiem Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych oraz Lubelskim Partnerstwem na Rzecz Dostępności. Wydarzenie poświęcone było problematyce

dostępności, szczególnie w kontekście młodych osób oraz ich zdrowia psychicznego. W trakcie konferencji odbyło się wiele wystąpień, które rzuciły światło na różnorodne aspekty dostępności z perspektywy prawnej, socjologicznej i medycznej. Kulminacyjnym punktem konferencji był panel dyskusyjny, podczas którego eksperci, w tym przedstawiciele organizacji pozarządowych, specjaliści medyczni i edukatorzy, podjęli próbę stworzenia Mapy Drogowej Dostępności – wskazując wyzwania i rozwiązania, jakie możemy wdrożyć, aby lepiej wspierać młodych ludzi z niepełnosprawnościami.

Uczelnia zapewnia także wsparcie dla kobiet wychowujących lub spodziewających się dziecka. W szczególności należy tutaj wskazać takie formy wsparcia jak: indywidualna organizacja studiów, urlop dziekański, studia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, system stypendiów, zapomoga, wsparcie ze strony Pełnomocnika ds. studentów. Uczelnia, uwzględniając szczególne zainteresowania i uzdolnienia studentów, umożliwia im indywidualny dobór treści, metod i form kształcenia w ramach indywidualnego programu studiów (IPS). Rektor lub upoważniona przez niego osoba na wniosek studenta może zezwolić na indywidualny tok studiów, wyznaczając:

- 1) treść indywidualnego programu studiów, który musi spełniać wymagania, wynikające z efektów uczenia się określonych dla kierunku i nie może prowadzić do obniżenia liczby punktów ECTS wymaganych dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;
- 2) opiekuna naukowego, którym może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora.

Warunkiem koniecznym ubiegania się o IPS jest ukończenie przynajmniej pierwszego roku studiów, uzyskanie pełnej liczby punktów ECTS przewidzianej programem studiów oraz średniej ocen ze studiów nie mniejszej niż 4,7. Kontrola realizacji indywidualnego programu studiów jest prowadzona w tym samym trybie, co kontrola postępów w nauce pozostałych studentów.

Ważnym punktem wsparcia dla studentów jest uruchomione w 2021 roku Centrum Pomocy i Wsparcia dla Polonii i Cudzoziemców, stanowiące jednostkę organizacyjną WSPA zajmującą się doradztwem i pomocą dla różnych grup migrantów, w tym studentów zagranicznych WSPA. Celem Centrum jest stworzenie lepszych warunków pobytu studentów zagranicznych studiujących w Lublinie oraz niesienie pomocy w rozwiązywaniu ich codziennych problemów, a także w sytuacjach trudnych. Działanie Centrum skierowane jest przede wszystkim na studentów zagranicznych, jako realne wsparcie zarówno w kwestiach związanych ze studiami, ale również w kwestiach pobytu i adaptacji w mieście Lublin. Zespół Centrum na co dzień odpowiada na pytania związane z życiem akademickim oraz pobytem w mieście Lublin, pomaga językowo i ułatwia wypełnianie dokumentacji urzędowej. Do zadań Centrum należy:

- 1) wsparcie informacyjno-administracyjne dla zagranicznych studentów, słuchaczy studiów podyplomowych, a także innych grup migrantów;
- 2) wsparcie informacyjno-administracyjne w aspekcie różnic międzykulturowych i problemów adaptacyjnych;
- 3) wsparcie informacyjno-administracyjne jednostek WSPA w sprawach związanych z obsługą zagranicznych studentów i słuchaczy studiów podyplomowych;
- 4) pomoc w kwestiach pobytu w Lublinie;
- 5) pomoc językowa w Urzędach.

Warto podkreślić, iż od samego początku wojny w Ukrainie Uczelnia zaangażowała się w działalność Lubelskiego Komitetu Społecznego Pomocy Ukrainie. 70 wolontariuszy – studentów WSPA było zaangażowanych w pomoc humanitarną dla uchodźców wojennych z Ukrainy, w tym

w działania w miejscach zbiorowego zakwaterowania na terenie miasta Lublin. W roku akademickim 2022/2023 Uczelnia nawiązała współpracę z Fundacją Ukraine America Initiative z USA w celu wsparcia i pomocy finansowej dla Studentów z Ukrainy znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Pani Rektor dr Maria Mazur, prof. WSPA, jako interwentka kryzysowa Stowarzyszenia Homo Faber, realizująca na co dzień zadania z ramienia UNHCR, jest w stałym kontakcie ze studentami przebywającymi w trudnej sytuacji życiowej. W mieście Lublin od stycznia 2023 roku funkcjonuje miejsce integracji, a także pomocy i wsparcia dla migrantów i migrantek. Studenci WSPA w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Homo Faber mogą korzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także brać udział w licznych wydarzeniach odbywających się w Baobabie (Lublin, Krakowskie Przedmieście 39b). Dodatkowo, w dniu 19 lutego 2024 roku odbyło się spotkanie Studentów wszystkich kierunków studiów z Dyrektorem Oddziału UNHCR w Lublinie – Panem Marco Procaccini, które dotyczyło możliwości pomocy i wsparcia agendy ONZ dla Studentów pochodzących z terenów objętych wojną.

Ponadto, w zakresie wsparcia studentów zagranicznych Uczelnia, w ramach Letniej Szkoły Języka Polskiego, od przeszło 13 lat prowadzi naukę języka polskiego dla studentów z innych krajów. Kurs przeznaczony jest dla przyszłych studentów, chcących w krótkim czasie nauczyć się języka polskiego lub podnieść poziom swojej wiedzy. Letnia Szkoła Języka Polskiego obejmuje nie tylko zajęcia teoretyczne z języka polskiego, ale także wykłady z historii i kultury Polski, praktyczne zajęcia językowe oraz wycieczki. Uczestnicy kursu dzieleni są na dwie grupy w zależności od poziomu znajomości języka polskiego – zaawansowaną i podstawową. Program kursu zależy od poziomu grupy. Ostatni kurs został zrealizowany w dniach 9-29 września 2024 roku. Ponadto, Uczelnia oferuje kurs języka polskiego dla wszystkich zainteresowanych nauką języka polskiego, przede wszystkim dla osób z zagranicy, w celu podniesienia znajomości i skutecznej komunikacji w tym języku. Kurs można dostosować do każdej grupy wiekowej oraz do stopnia znajomości języka. Przed rozpoczęciem nauki języka polskiego na platformie e-learningowej WSPA przeprowadzany jest test wiedzy ze znajomości języka. Test pozwala zweryfikować poziom zaawansowania danego uczestnika. Program kursu jest dopasowany do poziomu zaawansowania. W czasie rzeczywistym na platformie prowadzone jest webinarium z lektorem, chat, a także zadania do samodzielnego wykonania.

Władze Uczelni dostrzegając potrzebę stałego wsparcia studentów zagranicznych powołały także Pełnomocnika Rektora ds. studentów anglojęzycznych, którym obecnie jest Pani Agnieszka Trepkowska, będąca jednocześnie pracownikiem Centrum Współpracy Międzynarodowej, dzięki czemu Studenci mają możliwość zwrócenia się do Pełnomocnika w każdej sprawie codziennie w godzinach pracy Centrum. Studenci zagraniczni mają także możliwość wzięcia udziału w dedykowanych im cyklicznych spotkaniach m. in. z prawnikiem – ostatnie takie spotkanie odbyło się w dniu 13 listopada 2024 roku i dotyczyło legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce (wizy, karty pobytu, karty Polaka, uchodźcy wojenni z Ukrainy a zmiany w spec. ustawie, polityka łączenia rodzin itd.). Spotkanie poprowadziły Pani Patrycja Gustyn – radczyni prawna w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa oraz Pani Marta Kazymyryw - specjalistka ds. imigracji w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa. Kolejnym tego typu wydarzeniem było zorganizowane w dniu 24 kwietnia 2024 roku spotkanie informacyjne dla studentów z Ukrainy, podczas którego uczestnicy mogli dowiedzieć się m. in. jak podnieść poziom znajomości języka polskiego i zdobyć umiejętności oraz wiedzę, które pozwolą swobodniej funkcjonować w nowym środowisku.

Jak już wspomniano w opisie kryterium 7. Uczelnia organizuje oraz umożliwia udział w wielu wydarzeniach integrujących studentów zagranicznych, wśród których wskazać można Tydzień Europejski (w dniach 6-11 maja 2024 roku), który był okazją do poznania historii, zwyczajów i kuchni poszczególnych państw członkowskich UE, dzięki przygotowanym z tej okazji stoiskom tematycznym, regionalnym poczęstunkom oraz quizom z nagrodami (wydarzenie jest cyklicznie organizowane przez punkt informacji europejskiej Europe Direct Lublin WySPA, który jest prowadzony przez WSPA od 2021 roku), czy też Culture Fest – Dzień Studentów Międzynarodowych (w dniu 14 marca 2023 roku) – wydarzenie zorganizowane przez studentów zagranicznych WSPA, podczas którego uczestnicy mogli obejrzeć prezentacje krajów takich, jak: Etiopia, Kazachstan, Rwanda, Nigeria, Maroko, Zimbabwe, Tajlandia, Ukraina, wziąć udział w konkursie wiedzy na temat tych krajów, wysłuchać występu muzycznego piosenek z Ukrainy i zespołu Helping Hand Band.

Dodatkowo, w ramach projektu „Open minded”, Uczelnia zrealizowała działania wspierające integrację studentów zagranicznych. Wśród działań tych znalazły się: organizacja kursów języka polskiego dla cudzoziemców oraz organizacja miejsca dedykowanego obsłudze studentów i kadry zagranicznej. W ramach projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej („Open minded” i „Wyspa Internacjonalizacji”) zrealizowano także szereg innych działań i wydarzeń, mających na celu wsparcie studentów zagranicznych, które opisano szerzej w pkt. 7., dotyczącym umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie wspiera studentów w procesie uczenia się. Jak już wcześniej wspomniano Uczelnia umożliwia odbywanie studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów, a także podejmuje szereg działań, by dostosować proces kształcenia w szczególności do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, kobiet wychowujących lub spodziewających się dziecka oraz studentów zagranicznych. Studenci z Polski oraz studenci – cudzoziemcy na kierunku Stosunki międzynarodowe wspierani są szerokim wachlarzem pomocy materialnej. Mogą oni aplikować o:

- 1) Stypendium socjalne;
- 2) Stypendium socjalne w zwiększonej wysokości;
- 3) Stypendium dla osób niepełnosprawnych;
- 4) Stypendia finansowane przez Urząd Miasta Lublin;
- 5) Stypendium Rektora;
- 6) Stypendium Rektora dla Studentów pierwszego roku;
- 7) Zapomogę;
- 8) Kredyt studencki.

Informacje o stypendiach studenci uzyskują bezpośrednio od pracownika Uczelni (Specjalista ds. księgowości) w Dziale Rozliczeń Finansowych ze Studentami, telefonicznie lub mailowo. Informacje umieszczone są również na platformie e-learningowej, a także na stronie internetowej Uczelni (w aktualnościach na stronie głównej i ogłoszeniach w zakładce Stypendia), gdzie znajdują się informacje na temat rodzajów wsparcia, możliwości ubiegania się o dane świadczenie, terminach i harmonogramie składania wniosków, wykaz wymaganych dokumentów oraz druki wzorów wniosków o stypendium. Informacje w formie ogłoszeń umieszczone są także na tablicach ogłoszeniowych znajdujących się na terenie budynku Uczelni w miejscach dostępnych dla studentów

oraz wyraźnie oznaczonych, a także na portalach społecznościowych (np. Facebook). Kandydaci na studia otrzymują także ogólne informacje na ten temat podczas procesu rekrutacyjnego oraz spotkania informacyjnego przeprowadzanego na początku roku akademickiego prowadzonego przez Specjalistę ds. księgowości.

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie aktywnie wspiera swoich studentów w rozwoju naukowym, oferując im szerokie możliwości poszerzania wiedzy i zdobywania nowych doświadczeń. Wspomnianymi wyżej działaniami są w szczególności:

- 1) umożliwianie udziału w kołach naukowych, takich jak:
 - a) Interdyscyplinarne Koło Nauk Społecznych PROGRES, którego celem działania jest pobudzanie aktywności oraz rozwój zainteresowań społecznych studentów. Intencją działania koła pozostaje także dalsze poszerzanie wiedzy i umiejętności praktycznego jej zastosowania, projektowanie badań naukowych oraz uczestniczenie w różnego rodzaju przedsięwzięciach;
 - b) Studenckie Koło Dziennikarskie, którego uczestnicy nabywają praktykę w tworzeniu artykułów prasowych i materiałów filmowych, uczą się pisanie w atrakcyjny sposób, odbywają trening wystąpień publicznych;
 - c) Koło Naukowe „Narzędzia kreatywności”, którego celem jest zapewnienie studentom możliwości rozwoju i eksperymentowania w różnorodnych obszarach grafiki komputerowej i kreacji wizualnej;
 - d) Koło Naukowe „Grafika 3D w Grach Komputerowych”, we współpracy z partnerem WSPA – PoligonStudio, którego celem jest zapewnienie uczestnikom dogłębnej wiedzy i praktycznych umiejętności w tworzeniu grafiki trójwymiarowej;
- 2) organizacja, informowanie i zachęcanie do udziału w szkoleniach wydarzeniach i konferencjach - studenci są na bieżąco informowani o wszystkich bieżących konferencjach, grantach i konkursach. Udział w tych wydarzeniach jest dobrowolny. Studenci są informowani przez Dział Centrum Marketingu, Akademickie Biuro Karier, niekiedy wykładowców i Dziekana. Uczelnia wspiera Studentów dofinansowując szkolenia, wyjazdy i udział w projektach, w tym także dzięki realizacji projektów z funduszy europejskich których operatorami są NCBR i FRSE. Jako przykład wskazać można poniższe działania:
 - a) studenci kierunków Stosunki międzynarodowe, Zarządzanie oraz Informatyka wzięli udział i czynnie reprezentowali WSPA w Międzyuczelnianej Debacie Oksfordzkiej w dniu 18 listopada 2024 roku. Format debaty oksfordzkiej zapewnił dynamiczną i merytoryczną wymianę argumentów między stroną propozycji (WSPA) i opozycji (UMCS). Uczestnicy zaprezentowali wiedzę, umiejętność logicznego myślenia oraz zdolność do błyskawicznego reagowania na kontrargumenty. Zwycięzcą została drużyna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
 - b) w ramach współpracy z Fundacją Inicjatyw Menadżerskich, w dniach 12-13 grudnia 2022 roku w WSPA w Lublinie odbyło się jedno z najważniejszych wydarzeń dyplomatycznych w Lublinie - VI Międzynarodowa Konferencja "Granica polsko-ukraińska. Szansa czy bariera rozwoju?". Uczestnicy eventu przez dwa dni obradowali w celu wypracowania rozwiązań w zakresie zwiększenia przepustowości granicy oraz poprawy efektywności transportu kolejowego i drogowego. W wydarzeniu udział wzięli m. in.: Iryna Wereszczuk- Wicepremier Ukrainy, Waldemar Buda - Minister Rozwoju i Technologii, Paweł Szefernaker - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Pełnomocnik rządu ds.

uchodźców wojennych z Ukrainy, Lech Antoni Kołakowski - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Bartosz Zbaraszczyk - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Szeł Krajowej Administracji Skarbowej, Jacek Piechota - Prezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej;

- c) w dniu 20 czerwca 2024 roku z okazji Dnia Uchodźcy w Lublinie miało miejsce wiele merytorycznych wydarzeń zorganizowanych przez UNHCR. W siedzibie WSPA zorganizowano panel dyskusyjny moderowany przez mgr Annę Bielak – wykładowczynię kierunku Stosunki międzynarodowe i dyrektor biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich. Dyskusję poprzedziło wystąpienie wprowadzające pt. "Zmiany w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym", które wygłosiła dr Maria Mazur, prof. WSPA - Rektor WSPA, Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe i Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego ds. procesów migracyjnych i integracji. Ponadto w ramach współpracy z UNHCR studenci wzięli udział w dwóch grupach fokusowych. 1. Potrzeby studentów ze statusem UKR w Polsce. 2. Młodzi na rynku pracy;
- d) w dniu 5 listopada 2023 roku na planie filmowym w Centrum Kultury studenci kierunków Zarządzanie, Informatyka i Stosunki międzynarodowe, wraz z wykładowcami – Panem mgr Piotrem Skrzypczakiem i Panią dr Marią Mazur, prof. WSPA, wzięli udział w nagraniu filmu, którego premiera odbyła się 11 Listopada 2023 roku, w trakcie obchodów Narodowego Święta Niepodległości. Grupa kilkudziesięciu osób widocznych w filmie to osoby z różnorodnych społeczności reprezentujących Lublin. Celem filmu było spotkanie osób, które na co dzień nie mają ze sobą kontaktu, zaproszenie do rozmowy, zburzenie stereotypów, poznanie się i uświadomienie sobie i innym jak wiele nas łączy mimo różnic, które są oczywistym elementem wspólnego życia i tak dużej społeczności, jaką są mieszkańcy i mieszkańcy Lublina;
- e) studenci kierunku Stosunki międzynarodowe czynnie uczestniczą w Objazdowym Festiwalu Filmowym WATCH DOCS Prawa Człowieka w Filmie. Jest to wydarzenie cykliczne, organizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem Homo Faber. W Lublinie pokaz filmów odbywa się w Baobabie – przestrzeni w centrum Lublina służącej integracji, wymiany doświadczeń, realizacji projektów, rozmów, a przede wszystkim spotkań migrantów i migrantek, uchodźców i uchodźczyń, mieszkańców i mieszkanki Lublina. Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe uczestniczyli w organizacji Festiwalu m. in. w dniu 16 grudnia 2023 roku oraz w dniu 5 kwietnia 2024 roku;
- f) studenci I roku kierunku Stosunki międzynarodowe cyklicznie odwiedzają lubelską siedzibę UNHCR. Wizyta jest wpisana do karty przedmiotu Organizacje międzynarodowe i odbywa się w ramach zajęć. Ponadto Uczelnia uczestniczy w obchodach Dnia Uchodźcy – w ramach ostatnich obchodów, które odbyły się w dniu 20 czerwca 2024 roku, w Lublinie miało miejsce wiele merytorycznych wydarzeń zorganizowanych przez UNHCR. W siedzibie WSPA zorganizowano panel dyskusyjny moderowany przez Panią mgr Annę Bielak - wykładowczynię na kierunku Stosunki międzynarodowe i dyrektor biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich. Dyskusję poprzedziło wystąpienie wprowadzające pt. "Zmiany w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym", które wygłosiła dr Maria Mazur, prof. WSPA. Ponadto studenci wzięli udział w dwóch grupach fokusowych UNHCR pt. Potrzeby studentów ze statusem UKR w Polsce. Młodzi na rynku pracy;
- g) w ramach współpracy z Urzędem Miasta Lublin Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe wzięli udział w Kongresie Współpracy Transgranicznej 2023 „Miasto

Młodych”, który odbył się w dniach 9-11 października 2023 roku (relacja fotograficzna mieści się na stronie kierunku Stosunki międzynarodowe na portalu Facebook). Kongres jest miejscem spotkań praktyków współpracy transgranicznej z krajów Unii Europejskiej i Partnerstwa Wschodniego, i stanowi platformę dialogu dla samorządów, organizacji pozarządowych, środowiska nauki, kultury i biznesu. W dotychczasowych 11 edycjach Kongresu uczestniczyły tysiące osób z kilkudziesięciu krajów, w tym studenci kierunku Stosunki międzynarodowe w WSPA w Lublinie;

- h) również w ramach współpracy z Urzędem Miasta Lublin w dniu 8 grudnia 2023 roku studenci kierunku Stosunki międzynarodowe wzięli aktywny udział w YOUTH SUMMIT - Pierwszym Europejskim Szczycie Młodzieży Przeciwko Plotkom. Podczas wydarzenia młodzi ludzie z 16 europejskich miast i 7 krajów dyskutowali o strategii przeciwdziałania plotkom i budowaniu nowych narracji, opartych na wzmocnieniu pewności siebie poprzez autorefleksję i rozwój osobisty. Jednym z efektów europejskiego Szczytu w Lublinie był pierwszy Manifest młodych przeciw plotkom, promujący miasta międzykulturowe, więc także tolerancyjne dla różnorodnych ludzi i społeczności. Gospodarzem szczytu było Miasto Lublin jako oficjalny partner projektu NET-IDEA, a także członek sieci Miast Międzykulturowych Rady Europy i Europejska Stolica Młodzieży w 2023 roku;
 - i) w murach WSPA w Lublinie, we współpracy z Dziennikiem Wschodnim (partner z otoczenia społeczno-gospodarczego), odbyła się debata przedwyborcza kandydatów do Senatu RP z okręgu nr 16. Debatę poprowadziła dr Maria Mazur, prof. WSPA. W debacie udział wzięli studenci kierunku Stosunki międzynarodowe;
 - j) studenci każdego roku uczestniczą w Kongresie Trójmorza. W bieżącym roku w ramach Samorządowego Kongresu Trójmorza odbędzie się Wschodni Kongres Młodych Liderów. Na zaproszenie Fundacji Nowy Staw w dniu 13 marca 2025 w Lubelskim Centrum Konferencyjnym odbędzie się panel dotyczący rynku pracy w Lublinie, zaangażowania studentów w aktywności miejskie itp.. W panelu wezmą udział członkowie Rady Studentów Lublina (w tym z WSPA);
- 3) wspieranie publikacji naukowych Studentów – jako przykład można wskazać wspólne publikacje wykładowców i studentów, które ukazały się w pokonferencyjnej publikacji pt. „Samorzady wobec wyzwań współczesności”, takie jak wspólna Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA – Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe oraz Pani Darii Kovalchuk – studentki kierunku Stosunki międzynarodowe. Uczelnia nawiązała także sformalizowaną w drodze porozumienia współpracę z czasopismem Prawo i Polityka. Wzajemna współpraca zakłada m. in. publikację najlepszych prac dyplomowych studentów WSPA, czego przykładem jest opublikowanie artykułu naukowego autorstwa absolwentki WSPA i jej promotora - Pana dra Artura Kokoszkiwicza, wykładowcy na kierunku Stosunki międzynarodowe. Wkrótce w czasopiśmie zostanie opublikowany także artykuł pt. "O istocie rosyjskiego imperializmu" autorstwa absolwenta kierunku Stosunki międzynarodowe, Pana Konrada Łunkiewicza. Złożony do druku artykuł oparty jest na obronionej w roku ubiegłym pracy licencjackiej pt. „Agresja Rosji na Ukrainę a bezpieczeństwo regionu Europy Środkowo-Wschodniej”, z późniejszymi zmianami wprowadzonymi przez autora;
- 4) realizacja prac etapowych, których tematy są konsultowane z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego kierunku – tytułem ilustracji wskazać tu można przygotowanie przez studentów projektu współpracy transgranicznej w oparciu o dokumenty programowe (np. Program INTERREG POL-SKA – UKRAINA 2021-2027) w ramach przedmiotu Zarządzanie

projektami współpracy transgranicznej; przygotowanie projektu dotyczącego wybranego problemu z zakresu migracji (w tym diagnoza, podanie źródła, propozycja celu działania, propozycja metod rozwiązania problemu, dołączenie źródła danych) w ramach przedmiotu Procesy migracyjne we współczesnym świecie; czy przygotowanie i przeprowadzenie symulacji „Ucieczka z Syrii” w ramach przedmiotu Komunikacja międzykulturowa. W toku symulacji studenci zostają podzieleni na grupy, otrzymują karty rodzin, a następnie planują ucieczkę. Symulacja przewiduje samodzielne zaplanowanie drogi ucieczki, złożenie wniosku o nadanie statusu uchodźcy na granicy, przejście i przeanalizowanie procedur na granicy, a następnie symulację okresu adaptacyjnego w Polsce. W ten sposób studenci uczą się rozwiązywania konkretnych problemów, zdobywają umiejętności, które są cenione w otoczeniu społeczno-gospodarczym oraz niezbędne praktyczne doświadczenia wymagane w przyszłej pracy zawodowej;

- 5) współpraca z ekspertami i praktykami z różnych dziedzin – jako przykład wskazać można:
- a) wizytę studyjną studentów kierunków Zarządzanie i Stosunki międzynarodowe w Ratuszu Miasta Lublin w ramach przedmiotu "Nowe trendy w zarządzaniu zasobami ludzkimi". W trakcie wizyty Studenci uczestniczyli w wykładach, które przybliżyły im różne aspekty zarządzania kapitałem ludzkim. Swoimi doświadczeniami zawodowymi podzielili się: Grzegorz Rzepecki, Dyrektor Warsztatów Kultury, Paweł Markiewicz, Prezes Zarządu Fundacja im. Tomasza Wójtowicza, Grzegorz Malec, Dyrektor Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Lublinie. Spostrzeżeniami podzieliła się również Monika Kwiatkowska, Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Lublin oraz wykładowczyni WSPA, która była inicjatorką wizyty;
 - b) spotkanie studentów I roku kierunku Stosunki międzynarodowe z Panem Michałem Furmankiem - ekspertem Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów w Urzędzie Miasta Lublin. Spotkanie dotyczyło marki i promocji Lublina na płaszczyźnie międzynarodowej. Spotkanie było nie tylko inspirujące, ale także stanowiło doskonałą okazję do zdobycia praktycznej wiedzy na temat strategii promocyjnych oraz rozwoju miasta;
 - c) wizyta studentów kierunków Administracja oraz Stosunki międzynarodowe w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas wizyty studyjnej studenci zostali oprowadzeni po siedzibie Sejmu, poznając kulisy funkcjonowania tego ważnego organu państwowego. Spotkali się również z posłanką Elżbietą Burkiewicz, która odpowiedziała na ich pytania i podzieliła się swoim doświadczeniem z pracy w Parlamencie;
 - d) w dniach 17-19 maja 2022 roku studenci kierunku Stosunki międzynarodowe wzięli udział w wizycie studyjnej w Parlamencie Europejskim, podczas której uczestniczyli w grze miejskiej dotyczącej instytucji europejskich, spacerze architektonicznym poznając najważniejsze zabytki stolicy Belgii, wycieczce do Brugii oraz zwiedzaniu Brukseli - połączone ze zwiedzaniem miejsc historycznych, zwiedzili Parlament Europejski (Pałac Sprawiedliwości), gdzie spotkali się z ówczesnym Europoseł Panem Krzysztofem Hetmanem i mieli możliwość wzięcia udziału w sesji plenarnej. Wizyta była znakomitym uzupełnieniem programu kierunku Stosunki międzynarodowe, szczególnie modułów kształcenia dotyczących Unii Europejskiej. W tym miejscu należy także wspomnieć, iż wyjazd był sfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – projekt „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni” realizowany przez WSPA w Lublinie.

- 6) udział w konkursach na prace dyplomowe – wyróżniające się wysokim poziomem prace dyplomowe zgłaszane są do konkursów regionalnych i ogólnopolskich, takich jak np. konkurs Prezydenta Miasta Lublin na najlepszą pracę dyplomową;
- 7) organizacja spotkań dla studentów piszących pracę licencjacką lub magisterską w WSPA – spotkania prowadzone są przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia – Pana dr Adama Włodarczyka, prof. WSPA. W trakcie spotkania omawiane są wyzwania, z jakimi studenci zmagają się podczas przygotowywania swoich prac dyplomowych, a także strategię ich skutecznego rozwiązania;
- 8) udział w programie „Stypendia biznesowe”, który powstał jako wspólna inicjatywa na linii ważnej współpracy samorząd – biznes – uczelnia. Program jest odpowiedzią na zainteresowanie firm wspieraniem studentów lubelskich uczelni, a jednocześnie daje możliwość studentom współpracy z najlepszymi w biznesie. Jest to program stypendialny, w którym firmy fundują stypendia finansowe dla najzdolniejszych i najbardziej aktywnych studentów lubelskich uczelni;
- 9) udział w programie „Miejski program stypendialny dla studentów i doktorantów”, mającym na celu wsparcie wybitnie uzdolnionych osób, których działalność naukowa i pozanaukowa przyczynia się do rozwoju miasta Lublin oraz jego gospodarki;
- 10) we współpracy z Europe Direct Lublin Wyspa Uczelnia opracowała szereg materiałów multimedialnych / nagrań , które zostały udostępnione studentom. Poniżej przedstawiono wykaz wybranych materiałów nagranych latach 2023-2024:
 - I. Filmy i webinary:
 - a) Film - Przedsiębiorczy, Akademicki, Wielokulturowy – Lublin 20 lat po wejściu do UE;
 - b) Wywiad przeprowadzony przez Panią Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe - dr Marię Mazur, prof. WSPA z byłym Ambasadorem RP - Andrzejem Jaroszyńskim, na temat wpływu wyborów w USA na sytuację w UE;
 - c) Wywiad przeprowadzony przez Panią Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe - dr Marię Mazur, prof. WSPA z Konsulem Honorowym Republiki Czeskiej w Lublinie - Panem Bogdanem Łukasikiem, na temat współpracy polsko-czeskiej. Pytania do wywiadu zostały przygotowane przez studentów kierunku Stosunki międzynarodowe;
 - d) "Polityka Stanów Zjednoczonych wobec Ukrainy" – webinar z Ambasadorem RP – Panem Andrzejem Jaroszyńskim;
 - e) "Prawa człowieka w Unii Europejskiej" – webinar z Panem mgr. Piotrem Skrzypczakiem - wykładowcą kierunku Stosunki międzynarodowe, prowadzącym szereg przedmiotów z zakresu praw człowieka, Rzecznikiem Akademickim Uczelni, założycielem Stowarzyszenia Homo Faber;
 - f) "Unia Europejska: nadzieja w stosunkach międzynarodowych" - webinar z Panem mgr. Piotrem Skrzypczakiem - wykładowcą kierunku, prowadzącym szereg przedmiotów z zakresu praw człowieka, Rzecznikiem Akademickim Uczelni, założycielem Stowarzyszenia Homo Faber;
 - g) "Społeczeństwo Unii Europejskiej" – webinar z Panią dr Martą Komorską, prof. WSPA - wykładowczynią kierunku, socjolożką prowadząca przedmiot Demografia;
 - h) Rozmowa Pani Rektor dr Marii Mazur, prof. WSPA z Panią Anną Szadkowską-Ciężką - managerką AHF Poland;
 - II. Podcasty:

- a) Pan dr Marcin Nowak, wykładowca kierunku Stosunki międzynarodowe: „20 lat Polski w UE”;
- b) Pan Michał Krawczyk - Poseł na Sejm RP: „Jak członkostwo w UE zmieniło lubelską kulturę”;
- c) Pani Agnieszka Parol-Górna: „Jak wejście Polski do UE zmieniło sytuację lubelskiej młodzieży”;
- d) Pani Wiktoria Herun: „Umiejdzynarodowienie Lublina w perspektywie ostatnich 20 lat”;
- e) Pan Krzysztof Stanowski - Dyrektor Biura Centrum Współpracy Międzynarodowej UM w Lublinie: „Zmiany w pozycji międzynarodowej Lublina w ostatnich 20 latach”;
- f) Wywiad z Panią Wiktorią Herun na temat studentów zagranicznych w Lublinie;
- g) "Fundusze Europejskie: jak je pozyskiwać?" cz. 1 i 2 – Pani mgr Anna Bielak - wykładowczyni kierunku, która prowadzi szereg przedmiotów z zakresu projektów UE;
- h) Środki unijne: możliwości i szanse dla gmin województwa lubelskiego – Pan dr Marcin Nowak - wykładowca kierunku.

Wszystkie nagrania są dostępne na kanale Youtube: <https://europe-direct-lublin.wspa.pl/youtube/>.

WSPA wspiera studentów nie tylko w rozwoju akademickim, ale także sportowym. W dniu 21 maja 2024 roku odbyło się spotkanie przedstawicieli Klubu Środowiskowego Akademickiego Związku Sportowego w Lublinie ze studentami WSPA w sprawie powołania na Uczelni koła AZS, a w dniu 24 listopada 2024 roku studenci WSPA w Lublinie (członkowie koła) reprezentowali Uczelnię w Ćwierćfinale Akademickich Mistrzostw Polski – Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego w dwuboju siłowym. Udział w mistrzostwach był możliwy m. in. dzięki sfinansowaniu Studentom karnetów do klubów sportowych przez WSPA. Uczelnia współpracuje też z klubami sportowymi 7FIT” oraz „Xtreme Fitness” w Lublinie w kwestii organizacji zajęć z wychowania fizycznego.

WSPA w Lublinie zapewnia wszystkim studentom dostęp do kadry dydaktycznej poza zajęciami programowymi. Ponadto wszyscy dydaktycy udostępniają studentom adresy mailowe do indywidualnego kontaktu. Dziekan kierunku – Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA prowadzi konsultacje dziekańskie w siedzibie Uczelni według harmonogramu podanego do wiadomości Studentów. Dodatkowo Dziekan kierunku udostępnia studentom numer telefonu oraz adres e-mail, a także ma stały kontakt ze Studentami za pośrednictwem komunikatora internetowego Telegram oraz aktywnie prowadzi stronę kierunku Stosunki międzynarodowe na portalu Facebook.

W ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość Uczelnia udostępnia studentom i kadrze dydaktycznej Platformę Moodle – Polski Uniwersytet Wirtualny WSPA (www.puw.wspa.pl), a ponadto każdy wykładowca i student WSPA posiada bezpłatny dostęp do pakietu Office 365, w skład którego wchodzi: poczta, OneDrive, Word, Excel, PowerPoint, OneNote, SharePoint, Teams, Sway, Forms, Stream. Dla wszystkich wykładowców i studentów udostępnione zostały szkolenia z zakresu obsługi platformy PUW.WSPA, zarówno w formie tekstowej, jak i w postaci filmów instruktażowych, które są dostępne całodobowo na platformie w zakładkach szkoleń dla studentów oraz wykładowców.

Istotnym elementem wsparcia dydaktycznego jest nowoczesna baza dydaktyczna (aule, sale ćwiczeniowe oraz specjalistyczne pracownie i laboratoria). Studenci mogą korzystać z profesjonalnie przygotowanego zaplecza oraz sprzętu, który jest niezbędny do prawidłowego przebiegu procesu

kształcenia. Uczelnia zapewnia pomieszczenia dla Samorządu Studenckiego i Kół Naukowych, do których mają dostęp wszyscy studenci i opiekunowie tychże organizacji. W pomieszczeniach tych studenci mają do swojej dyspozycji komputery, a także niezbędny sprzęt biurowy. Pomieszczenia te służą wszystkim studentom. Są także miejscem wymiany pomysłów i inicjatyw. W wyniku ankiet studenckich, na prośbę Studentów WSPA, przy pokoju Samorządu Studenckiego utworzono także kąciak „PRZERWA” wyposażony w mikrofalówkę oraz dystrybutor wody. Do dyspozycji studentów pozostają wygodne kanapy, pufy, materiały piśmiennicze, a także gry planszowe. Wzdłuż ścian wszystkich korytarzy zamontowane są krzesła i ustawione są kanapy dla studentów. W miesiącach ciepłych wystawiane są leżaki uczelniane. W otoczeniu Uczelni na stałe rozlokowane są ławki oraz zadaszona strefa dla palących. Studenci mają także do dyspozycji tzw. pokój wyciszeń, który przeznaczony jest głównie dla osób z obniżoną sprawnością funkcjonowania społecznego, wynikającą ze spektrum autyzmu. Mogą z niego korzystać również osoby z różnymi dysfunkcjami oraz studenci doświadczający kryzysu psychicznego. Od lutego 2025 roku Uczelnia umożliwia studentom skorzystanie z bezpłatnych konsultacji psychologicznych – w każdy wtorek w godzinach 10:00 – 12:00 ma miejsce dyżur terapeuty Pani dr Małgorzaty Jedynek. Kolejną ważną przestrzenią dla studentów jest Czytelnia, w której przygotowano 32 miejsca do pracy indywidualnej bądź grupowej oraz 6 stanowisk komputerowych oraz drukarkę i dwa skanery. W Czytelni jest stały dostęp do Internetu (stanowiska komputerowe oraz dostęp do Wi-Fi), który umożliwia czytelnikom korzystanie z informacji naukowej oraz przeszukiwanie dostępnych katalogów, baz Open Access (Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Biblioteka Nauki, Agregator Centrum Otwartej Nauki), czasopism elektronicznych oraz e-zasobów Biblioteki WSPA. W przestrzeni Uczelni zamontowane są także dystrybutory ciepłych i zimnych napojów i przekąsek. Bezpośrednio koło wejścia głównego do Uczelni dostępna jest szatnia. W godzinach otwarcia Uczelni dostępny jest portier, który posiada wszelkie informacje organizacyjne, np. o organizacji i miejscu odbywania się zajęć, dysponuje pomocami dydaktycznymi w postaci m. in. sprzętu audiowizualnego oraz służy doraźnym wsparciem technicznym. W Uczelni działa także bar Wyspa smaków.

Infrastruktura Uczelni, w tym oprogramowanie specjalistyczne i materiały dydaktyczne, dostępne są dla Studentów WSPA również poza zajęciami dydaktycznymi, w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej. Zgodnie z zarządzeniem nr 52/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 22 maja 2023 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu korzystania z sal laboratoryjnych i wypożyczania sprzętu, Uczelnia udostępnia do bezpłatnego użytkowania studentom sale laboratoryjne i sprzęt komputerowy. Możliwość skorzystania z sali laboratoryjnej i wypożyczenia sprzętu posiada każdy student, pracownik, a także wykładowca. Potrzebę skorzystania z sali laboratoryjnej zainteresowany zgłasza do Centrum Studiów Wyższych. Potrzebę wypożyczenia urządzeń będących w posiadaniu uczelni zainteresowany zgłasza do Dyrektora Centrum Administracji. Wypożyczenie następuje na wniosek osoby wypożyczającej na czas określony w pokwitowaniu pobrania sprzętu. Po uzyskaniu zgody sprzęt zostaje wydany bezpośrednio osobie zainteresowanej. Sprzęt może być wykorzystywany przez użytkownika wyłącznie do celów edukacyjnych (np. praca na platformie edukacyjnej, wykonanie pracy domowej, projektu, prezentacji itp.).

Na potrzeby wsparcia studentów w procesie realizacji praktyk zawodowych Władze Uczelni zawierają porozumienia z organizacjami otoczenia społeczno-gospodarczego, wśród których wyróżnić

można następujące firmy i instytucje: Lubelski Urząd Wojewódzki, Europe Direct Lublin Wyspa, Konsulat Generalny Ukrainy w Lublinie, Konsulat Republiki Austrii w Lublinie, Urząd Miasta Lublin, Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie, Stowarzyszenie Homo Faber, Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, Instytut Doradztwa Innowacyjnego, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, INPL GROUP, Leroy Merlin, Bury Sp. z o. o., Lubelskie Centrum Consultingu, Fundacja Działań Edukacyjnych Kreadukacja.

Dodatkowym wsparciem, jakie mogą otrzymać studenci podczas poszukiwania miejsc praktyk, jest rozmowa doradcza z użyciem narzędzi diagnostycznych w Centrum Planowania Kariery WSPA. Zdarzają się sytuacje, w których student nie jest pewny, w jakim miejscu mógłby odbyć praktyki, jaki konkretnie obszar w zakresie stosunków międzynarodowych go interesuje oraz jakie są jego predyspozycje i możliwości. Doradca Edukacyjno-Zawodowy proponuje wówczas narzędzia takie jak: ankieta głównego celu zawodowego, stworzenie indywidualnego planu działania, a także testy predyspozycji i zainteresowań zawodowych. Podczas spotkania z doradcą omawiane są możliwości odbywania praktyk zawodowych. Przedstawiana jest oferta pracodawców, u których odbywać się mogą praktyki, w ramach zawartych przez Uczelnię porozumień. Przeprowadzany jest wstępny wywiad w celu właściwego doboru miejsca praktyk do realizowanego procesu kształcenia. Omawiane są także zasady odbywania praktyk, kwestie formalne oraz dokumenty niezbędne do odbycia praktyk. Doradca przekazuje informacje dotyczące korzyści z odbywania praktyk (nowe umiejętności, wiedza, poznanie danej branży, możliwość zdobycia doświadczenia). Po pozytywnej weryfikacji miejsca praktyk student otrzymuje od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego potwierdzenie udzielenia porady. W kolejnym kroku student kontaktuje się z Asystentem ds. Praktyk Zawodowych, przedstawiając uzyskany dokument od Doradcy Edukacyjno-Zawodowego. Na tej podstawie Asystent ds. Praktyk Zawodowych przygotowuje skierowanie na praktykę oraz umowę o organizację praktyk.

WSPA w Lublinie zapewnia studentom możliwość uczestniczenia w trakcie procesu kształcenia w wymianie międzynarodowej - Uczelnia od 2006 roku czynnie uczestniczy w Programie wymiany międzynarodowej Erasmus, od 2014 roku w Programie Erasmus +, ma za sobą dwie edycje programów mobilnościowych finansowanych ze środków norweskich Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy i dwie edycje Programu Edukacja. Obecnie uczelnia realizuje projekty z Programu Erasmus + na lata 2021-27. Zasady wymian studenckich obejmują proces uznawalności dokonań studenta zagranicą, uznanie okresu wymiany i zdobytych wyników w nauce, w tym punktów ECTS. Dla studentów dostępne są także praktyki zagraniczne z Programu Erasmus +, praktyki realizowane w innych krajach mogą być częścią praktyk obowiązkowych lub stanowić praktykę dodatkową - odnotowaną w suplemencie do dyplomu i liczoną do osiągnięć studenta np. przy ubieganiu się o stypendia.

Studenci kierunku Stosunki międzynarodowe mają możliwość udziału w praktykach zagranicznych oraz możliwość zrealizowania części okresu studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+. WSPA współpracuje z Uczelniami z różnych państw Europy: DHBW Karlsruhe - Niemcy, Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia - Włochy, Università degli Studi di Milano - Włochy, Università degli Studi di Trento - Włochy, Università della Calabria - Włochy, ISMA University - Łotwa, Šiauliai State College - Litwa, International Balkan University - Macedonia, University of Security Management in Kosice - Słowacja, University of Primorska - Słowenia, Universidad de Jaèn - Hiszpania, oferującymi studia w języku angielskim. W Uczelni organizowane są także wydarzenia międzynarodowe przybliżające inne kultury i języki, zawierające prezentacje partnerskich uczelni,

pozwalające lepiej poznać ofertę edukacyjną i kraje, z którymi prowadzona jest współpraca. Studenci co roku uczestniczą w dniach informacyjnych programu Erasmus+, w czasie których mogą poznać ogólne zasady wymiany, odbywają się spotkania z uczestnikami wyjazdów, którzy dzielą się swoim doświadczeniem międzynarodowym. Zapraszani są wykładowcy z zagranicznych uczelni na cykl wykładów tematycznych oraz praktycy z przedsiębiorstw na wykłady otwarte i warsztaty praktyczne.

W zakresie wsparcia studentów we wchodzeniu na rynek pracy należy podkreślić możliwość korzystania z usług działającego przy Uczelni Centrum Planowania Kariery. W ramach oferowanego wsparcia studenci mogą:

- 1) otrzymać pomoc w wyborze właściwej ścieżki kariery zawodowej i edukacyjnej oraz zdobyciu odpowiednich kwalifikacji i doświadczeń zawodowych;
- 2) otrzymać indywidualne wsparcie związane zarówno z przygotowaniem dokumentów aplikacyjnych, jak i przygotowaniem kandydata do procesu rekrutacyjnego;
- 3) brać udział w szkoleniach i warsztatach związanych z przekazaniem szerokiej wiedzy na temat funkcjonowania obecnego rynku pracy, środków i sposobów poszukiwania pracy, ukierunkowanych na obecne oczekiwania pracodawców;
- 4) uzyskać pomoc w poszukiwaniu pracy, staży, praktyk;
- 5) rozwiązać wątpliwości dotyczące wyboru drogi zawodowej;
- 6) dowiedzieć się więcej o sobie: o swoich mocnych i słabych stronach, kompetencjach i umiejętnościach;
- 7) zaplanować efektywne poszukiwanie pracy, poznać metody poszukiwania pracy, zasady tworzenia dokumentów aplikacyjnych, przygotować się do autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej
- 8) zdobyć informacje związane z planowaniem własnej działalności gospodarczej.

Akademickie Biuro Karier świadczyło i świadczy powyższe usługi w ramach swojej działalności, a także w ramach działań zaplanowanych w projekcie „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni”, współfinansowanego w ramach funduszy UE. W ramach projektu udzielono ponad 350 porad, oraz wsparcia w obszarze badania kompetencji, zainteresowań i predyspozycji zawodowych, bilansów kompetencji i umiejętności, a także przeprowadzono aktywizację studentów i absolwentów poprzez organizację spotkań z pracodawcami, zarówno na terenie Uczelni, jak i w formie wyjść studentów bezpośrednio do zakładów pracy/instytucji, spotkań pracodawców ze studentami on-line, oraz organizowanych cyklicznie od lat Targów Pracy i Dni Kariery. W roku akademickim 2023/2024 Dzień Kariery odbył się w dniu 11 kwietnia 2024 roku, a udział w nim wzięli udział zarówno partnerzy Uczelni, jak również pracodawcy z regionu Lubelszczyzny oraz studenci i osoby zainteresowane z Lublina i okolic. Hasłem przewodnim zorganizowanego wydarzenia było „Krok do kariery, czyli najważniejszy pierwszy krok”. Podczas wydarzenia uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w warsztacie dotyczącym przygotowania do rozmowy rekrutacyjnej, prowadzonym przez doświadczoną osobę, reprezentującą dział HR jednej z większych lubelskich firm. Dodatkowo uczestnicy wzięli udział w warsztacie z profesjonalnego pisania CV, a także warsztacie z rozmowy rekrutacyjnej on-line, czy budowania i kreowania wizerunku, oraz własnej marki. W ramach wydarzenia każdy z uczestników mógł skorzystać z porad doradcy zawodowego w kąci kariery, czy zrobić profesjonalne zdjęcie do CV. Jednocześnie chcąc odejść od tradycyjnej formy stoisk wystawienniczych zastąpiono je spotkaniami stolikowymi pracodawców z zainteresowanymi studentami. Wśród gości pojawiły się firmy i instytucje z obszaru

finansów, administracji czy informatyki, takie jak m. in.: EOS, Stokrotka, Izba Administracji Skarbowej, Manpower Lublin, Sii Lublin, Infinite IT Solution, Voice Contact Center, Concentrix Lublin. Uczestnicy wydarzenia mogli zaprezentować swoje CV, odbyć symulację rozmowy rekrutacyjnej oraz otrzymać informację o aktualnych miejscach pracy czy też wymaganiach na wybrane stanowiska. W bieżącym roku akademickim również planowane jest wydarzenie związane z rynkiem pracy, dedykowane studentom WSPA. Na portalu internetowym Centrum Planowania Kariery prowadzona jest bieżąca aktualizacja dotycząca: ofert pracy, staży, praktyk, inicjatyw skierowanych do studentów. Informacje dotyczące inicjatyw/działań skierowanych do studentów umieszczane są również na Facebooku Akademickiego Biura Karier. Na stronie internetowej Centrum Planowania Kariery oraz Facebooku umieszczane są również informacje o działalności biura, ciekawe artykuły, porady, informacje o szkoleniach, warsztatach, konkursach, stypendiach, wymianach międzynarodowych.

Władze Uczelni dostrzegają także ogromną potrzebę wsparcia studentów w rozwoju ich aktywności twórczej, czyli kreatywności, przedsiębiorczości i szeroko pojętych kompetencji społecznych. W związku z powyższym programy studiów wszystkich kierunków prowadzonych w WSPA w Lublinie, w tym kierunku Stosunki międzynarodowe, zawierają blok zajęć o nazwie Technologia kreatywności, w skład którego wchodzi przedmioty takie jak Komunikacja interpersonalna, Techniki rozwoju kreatywności, Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów i Projekt własnego przedsięwzięcia. Dzięki powyższym zajęciom studenci poszerzają własną wyobraźnię, trenują tworzenie pomysłów, idei, rozwiązań, rozwijają swoją otwartość, kompetencje społeczne i interpersonalne, biorą udział w warsztatach kreatywności, formułują i realizują projekty (metodą projektową), stają przed rynkowymi wyzwaniami i rozwiązują problemy realnych firm, wdrażają swoje pomysły w życie, tworzą produkty i rozwiązania, przygotowują się do organizacji własnych przedsięwzięć i startu na rynku, stale aktualizują swoją wiedzę, ćwiczą i rozwijają umiejętności i kompetencje. Ponadto, dostrzegając potrzebę rozwijania kompetencji międzykulturowych studentów Uczelnia wprowadziła do programów studiów wszystkich kierunków, w tym kierunku Stosunki międzynarodowe, przedmiot Komunikacja międzykulturowa, który ma na celu w szczególności poznanie zagadnień związanych ze sposobami opisu i analizy kultur, rozwijanie umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie wielokulturowym, w szczególności umiejętności komunikacji z osobami odmiennymi kulturowo, nabycie umiejętności wykorzystywania wiedzy z komunikacji międzykulturowej w życiu codziennym. Zauważając nowe potrzeby oraz wyzwania stojące przed studentami we współczesnym świecie, od roku akademickiego 2024/2025 do programów studiów wprowadzono także następujące przedmioty ogólnouczelniane: Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne, Higiena psychiczna i techniki autoterapii oraz Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji.

Duże wsparcie dla studentów kierunku Stosunki międzynarodowe stanowią także realizowane w Uczelni projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej, w tym:

- 1) projekt „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni – edycja 2”, w ramach którego realizowany jest moduł „Podnoszenie kompetencji”, który umożliwia studentom podnoszenie kwalifikacji językowych dzięki szkoleniu metodą projektową (Practical English training). Celem szkolenia jest synergia nauki języka angielskiego (słownictwa fachowego) i umiejętności pracy zespołowej oraz przeprowadzenie symulacji rozmowy kwalifikacyjnej po angielsku z udziałem praktyków. Szkolenie zakończone jest egzaminem (przed-testy wstępne) i certyfikacją wg standardu TOIEC/TELC. Projekt przewidywał także wizyty studyjne

u pracodawców, dodatkowe zadania praktyczne dla studentów realizowane w formie zespołów projektowych we współpracy z praktykami nad potencjalnymi projektami, a także szkolenia w innowacyjnym laboratorium kształtowania kompetencji miękkich typu I-LAB, na które składają się następujące moduły: komunikacja w grupie, trening kompetencji sprzedażowych i przedsiębiorczości, inteligencja emocjonalna, personal branding, trening kreatywnego myślenia;

- 2) projekt „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni”, w ramach którego studenci mają możliwość podnoszenia kwalifikacji dzięki bezpłatnym, certyfikowanym szkoleniom (Moduł „Podnoszenie kwalifikacji”, który obejmuje darmowy bilans kompetencji, przeprowadzany przez psychologa i/lub doradcę zawodowego; szkolenia językowe; szkolenia zawodowe; wizyty studyjne u pracodawców; szkolenia informatyczne; szkolenia komunikacyjne; szkolenia EBC * L, Moduł „WySPA aktywności zawodowej”, który obejmuje diagnozę kompetencji i indywidualne poradnictwo zawodowe, poradnictwo w zakresie zakładania działalności gospodarczej i kreowania postaw przedsiębiorczych; organizowanie spotkań z pracodawcami; udział w Targach Pracy; współpracę przy organizacji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery; współpracę przy monitorowaniu losów absolwenta). Projekt zakładał możliwość uzyskania certyfikatu EBCL obejmującego szereg zagadnień z zakresu zarządzania, marketingu, finansów oraz komunikacji biznesowej;
- 3) projekt „Open minded”, w ramach którego realizowane były działania wspierające integrację studentów zagranicznych. Wśród działań tych znalazły się: organizacja kursów języka polskiego dla cudzoziemców oraz organizacja miejsca dedykowanego obsłudze studentów i kadry zagranicznej;
- 4) Punkt informacji europejskiej EUROPE DIRECT Lublin WySPA (należący do europejskiej sieci punktów – jednym z 24 funkcjonujących w Polsce), którego głównym zadaniem jest informowanie mieszkańców Lubelszczyzny o różnych zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem UE w Regionie. Studenci WSPA aktywnie angażowali się w działania realizowane przez Punkt, m. in.:
 - a) uczestniczyli w spotkaniach w ramach Inicjatywy obywatelskiej – były to warsztaty podczas których wypracowywane były pomysły na usprawnienie funkcjonowania różnych struktur UE;
 - b) uczestniczyli w wykładach dotyczących różnych zagadnień polityki unijnej;
 - c) przeprowadzali sondy uliczne wśród mieszkańców Lublina dotyczące zagadnień związanych z aktualnymi wydarzeniami na arenie międzynarodowej;
 - d) pomagali jako wolontariusze podczas konferencji organizowanych przez ED lub podczas których wystawione było stoisko z materiałami informacyjnymi punktu;
 - e) obsługiwali stoiska informacyjne Punktu podczas różnych wydarzeń na terenie Lublina;
- 5) projekt „Organize Yourself – Time and self-management as a key to your succes, finansowany ze środków programu Erasmus+ i realizowany w okresie 01.04.2021-31.09.2022. Projekt promował wspieranie młodych ludzi w procesie zdobywania i rozwijania tej podstawowej umiejętności potrzebnej niemal w każdym aspekcie życia i samzarządzania. Poprzez złożone działania projekt przyczynił się do opracowania zestawu narzędzi, które będą realną i praktyczną pomocą młodym ludziom w zdobywaniu tak ważnych kompetencji, jak zarządzanie swoim czasem i planowanie działań.

W ramach realizacji projektów zorganizowano multidyscyplinarne koła naukowe, prowadzone w formie zespołów projektowych:

1. „WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni -edycja 2”
 - 1) Koło naukowe – tworzenie projektów społecznych – opiekun: mgr Anna Bielak;
 - 2) Koło naukowe grafika komputerowa – opiekun: mgr Michał Brogowski.
2. „WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni realizowany”
 - 1) Zespół projektowy - "Green HR- zarządzanie zgodnie ze zrównoważonym rozwojem" – opiekun: dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA , mgr Paweł Prokop;
 - 2) Projekt interdyscyplinarny – „Jak zaprojektować i zarządzać przestrzenią społecznie użyteczną” – opiekun: dr Małgorzata Michalska – Nakonieczna, prof. WSPA

System motywowania studentów

Jednym ze środków służących zwiększaniu motywacji do osiągania lepszych wyników nauczania jest możliwość otrzymywania stypendium Rektora, które przyznawane jest za wysoką średnią ocen (min. 4,51) oraz za dodatkowe osiągnięcia: naukowe, artystyczne i sportowe. Kryteria przyznawania stypendium są corocznie aktualizowane z uwagi na poszerzającą się ofertę edukacyjną WSPA oraz nowe kategorie osiągnięć wykazywanych przez studentów. Studenci mogą otrzymywać wsparcie w formie świadczeń wypłacanych ze środków MNiSW (stypendium rektora, stypendium socjalne, stypendium socjalne w zwiększonej wysokości, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomoga). Studenci WSPA mogą również ubiegać się o inne świadczenia: Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Stypendia finansowane przez Urząd Miasta Lublin, Kredyt studencki, Stypendium Marszałka Województwa Lubelskiego. Informacje o stypendiach studenci uzyskują bezpośrednio od pracownika Uczelni (specjalista ds. księgowości) w Dziale Rozliczeń Finansowych ze Studentami, telefonicznie lub mailowo oraz ze strony internetowej Uczelni (aktualności na stronie głównej, ogłoszenia w zakładce Stypendia), gdzie znajdują się informacje na temat rodzajów wsparcia, możliwości ubiegania się o dane świadczenie, terminach i harmonogramie składania wniosków, wykaz wymaganych dokumentów oraz druki wzorów wniosków o stypendium. Informacje w formie ogłoszeń umieszczane są także na tablicach ogłoszeniowych znajdujących się na terenie budynku Uczelni w miejscach dostępnych dla studentów oraz wyraźnie oznaczonych, a także na portalach społecznościowych (np. Facebook). Kandydaci na studia otrzymują także ogólne informacje na ten temat podczas procesu rekrutacyjnego oraz spotkania informacyjnego przeprowadzanego na początku roku akademickiego prowadzonego przez Specjalistę ds. księgowości. Innym środkiem zwiększającym motywację do uzyskiwania wyższych wyników w nauce oraz kształtowania rozwoju naukowego jest udzielanie przez Władze Uczelni zniżek w wysokości czesnego z tytułu aktywnej działalności w kołach naukowych i organizacjach studenckich, w tym Samorządzie WSPA, oraz aktywnym uczestnictwie w życiu akademickim.

Kolejnym ze sposobów motywowania studentów jest możliwość udziału w programie Ambasador WSPA. Program Ambasador WSPA przeznaczony jest dla studentów WSPA w Lublinie, którzy będą brać aktywny udział w promowaniu uczelni. Uczestnicząc w Programie Ambasador studenci mają szansę na zdobycie doświadczenia i rozwijanie dodatkowych kompetencji. Do zadań Ambasadorów należy uczestnictwo w targach edukacyjnych, wydarzeniach uczelni; prezentacja oferty edukacyjnej osobom zainteresowanym studiami w WSPA; udział w spotkaniach z uczniami szkół ponadpodstawowych; współpraca z Centrum Marketingu i Promocji przy organizacji wydarzeń. Korzyści z udziału w programie Ambasador to:

- 1) zdobycie dodatkowych umiejętności i doświadczeń;
- 2) możliwość zdobycia dodatkowych kompetencji społecznych i zawodowych;
- 3) okazja do poznania siebie i własnych możliwości, umiejętności i talentów;
- 4) rozwijanie charakteru i cech takich jak umiejętność współpracy, odpowiedzialność, punktualność;
- 5) korzyści finansowe – obniżenie czesnego nawet do 25% za semestr;
- 6) referencje, które można wykorzystać jako doświadczenie w CV;
- 7) okazja do poznania ciekawych ludzi;
- 8) komplet gadżetów i strój reprezentacyjny WSPA.

System obsługi administracyjnej studentów i osoby odpowiedzialne za sprawy studenckie

Kluczowym punktem obsługi administracyjnej studentów jest Centrum Studiów Wyższych, którego pracownicy w szczególności odpowiedzialni są za bieżącą obsługę studentów, dokumentowanie przebiegu studiów, tworzenie i modyfikowanie planów zajęć, prowadzenie zapisów na specjalności i seminaria, organizację egzaminów dyplomowych, czy zamieszczanie ogłoszeń na stronie internetowej Uczelni (m. in. o zmianach w planach studiów). Pracownicy Centrum w razie konieczności pośredniczą w kontaktach studentów z Dziekanami kierunków oraz kadrą dydaktyczną kształcąca na danym kierunku. Za realizację praktyk zawodowych odpowiedzialni są z kolei: Asystent ds. Praktyk, Dorada Edukacyjno-Zawodowy oraz Kierunkowi Pełnomocnicy ds. praktyk. W zakresie pomocy materialnej oraz stypendiów studenci obsługiwani są przez Dział Rozliczeń Finansowych ze Studentami. Za organizację i realizację wymiany międzynarodowej odpowiadają pracownicy Centrum Współpracy Międzynarodowej, za pomoc we wchodzeniu na rynek pracy i kontynuację nauki pracownicy Centrum Planowania Kariery, a za organizację i obsługę szkoleń i innych form wsparcia w ramach projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej pracownicy Centrum Projektów Zewnętrznych.

Sprawami studenckimi zajmuje się Dziekan kierunku, który pełni rolę opiekuna kierunku oraz Pełnomocnik Rektora ds. Studentów, który pomaga studentom zarówno w sprawach związanych ze studiowaniem, jak i z relacjami Student–Uczelnia. Podstawowym obszarem jego aktywności jest udzielanie porad i podejmowanie interwencji w indywidualnych sprawach studentów. Do zadań Pełnomocnika Rektora ds. Studentów należy: pomoc studentom w sprawach związanych ze studiowaniem oraz funkcjonowaniem na Uczelni, dbanie o poprawną obsługę studenta i reagowanie w sytuacjach niewłaściwej obsługi, rozstrzyganie indywidualnych problemów studentów, bieżące informowanie o problemach studenckich na kolegiach dziekańskich, współpraca z Pełnomocnikiem ds. Studentów z Niepełnosprawnościami. Sprawami osób z niepełnosprawnościami zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami. Do podstawowych kompetencji i obowiązków Pełnomocnika należy wspieranie wszelkich działań na rzecz pełnej integracji społecznej, aktywizacji zawodowej i przeciwdziałania izolacji społecznej osób z niepełnosprawnościami, prowadzenie Biura ds. osób z niepełnosprawnościami, prowadzenie panelu informacyjnego Biura, określanie potrzeb związanych ze studiowaniem osób z niepełnosprawnościami. Pełnomocnik pełni nadzór i zarządza Biurem ds. osób z niepełnosprawnościami (BON). Kontakt z Biurem ds. osób z niepełnosprawnościami oraz Pełnomocnikiem odbywa się w formie stacjonarnej tj. dyżur na terenie Uczelni, w pokoju BON oraz poprzez formę online. Na stronie BON udostępnione są bieżące informacje kluczowe dla zainteresowanych np. informacje o dyżurach oraz wachlarz poradników, multimediów, artykułów z zakresu edukacji i promocji integracji społecznej. Kolejną osobą udzielającą

studentom wsparcia jest Rzecznik Akademicki. Jego zadaniem jest w szczególności wspieranie społeczności akademickiej w rozwiązywaniu konfliktów w sytuacjach budzących wątpliwości, dbanie o zapewnienie równego traktowania i poszanowania wszystkich członków wspólnoty akademickiej, monitorowanie sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa, reagowanie na zgłaszane zagrożenia dla bezpieczeństwa oraz udzielanie pomocy merytorycznej osobom dotkniętym zdarzeniem naruszającym bezpieczeństwo lub informacji na temat możliwości jej szybkiego i efektywnego uzyskania. W celu wsparcia studentów anglojęzycznych powołany został z kolei wspomniany już wcześniej Pełnomocnik Rektora ds. studentów anglojęzycznych.

Dostrzegając istotną rolę obsługi administracyjnej w sprawnym realizowaniu procesu kształcenia na kierunku Stosunki międzynarodowe, Władze Uczelni podejmują działania mające na celu rozwój i motywowanie pracowników administracyjnych, w szczególności poprzez liczne szkolenia i kursy z zakresu m. in.:

- 1) podnoszenia świadomości pracowników na temat obecności na uniwersytecie studentów z niepełnosprawnością poprzez udział w szkoleniach w ramach projektu Inclusive University (finansowanego ze środków Programu Erasmus+, Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk, Partnerstwa strategiczne, sektor Szkolnictwo Wyższe);
- 2) podnoszenia wiedzy, kompetencji i świadomości dotyczącej osób niepełnosprawnych, w tym na temat obecności na uniwersytecie studentów z niepełnosprawnością, poprzez udział w szkoleniach w ramach projektów: WySPA Dostępności, WySPA uniwersalnego projektowania oraz Inclusive University (finansowanego ze środków Programu Erasmus+, Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk, Partnerstwa strategiczne, sektor Szkolnictwo Wyższe);
- 3) podnoszenia wiedzy i kompetencji w obszarze współpracy międzynarodowej i międzykulturowej poprzez udział w szkoleniach takich jak: „Zarządzanie zespołem wielokulturowym i zróżnicowanym kulturowo”, szkoleniach dotyczących wybranych kręgów kulturowych – Bliski Wschód, Europa Wschodnia, Azja Centralna, Afryka, „Międzynarodowy PR i obsługa klienta międzynarodowego”, „Myślenie analityczne” (szkolenia w ramach projektu WySPA internacjonalizacji);
- 4) rozwoju kompetencji zarządczych poprzez udział w:
 - a) szkoleniach z zakresu zarządzania zespołem, motywowania i przywództwa; studiach podyplomowych z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi oraz zarządzania i rachunkowości; studiach MBA; szkoleniach takich jak: Zarządzanie i współpraca w zespole (AT), Autoprezentacja. Prowadzenie narad i spotkań biznesowych, Coaching menedżerski, Nowoczesne motywowanie pracowników, Komunikacja w przywództwie, Praktyczny trening menedżerski, Skuteczna komunikacja w pracy finansisty, Przywództwo. Praktyczne narzędzia budowania pozycji lidera, Kreatywność. Twórcze rozwiązywanie problemów biznesowych (w ramach projektu WySPA kwalifikacji i umiejętności – zintegrowany program rozwoju uczelni);
 - b) szkoleniach z zakresu obsługi klienta, w tym cudzoziemców, wystąpień medialnych, języka angielskiego, design thinking; studiach podyplomowych z zakresu przygotowania pedagogicznego, psychologii zarządzania, inspektora danych osobowych, doradztwa zawodowego i edukacyjnego, komunikacji marketingowej w Internecie, zintegrowanych systemów informatycznych ERP II; szkoleniach z zakresu obsługi platformy e-learningowej takich jak: „e-Learning”, Webinary, Otwarte zasoby edukacyjne, Metodyk początkujący,

Metodyk zaawansowany, Prawa autorskie (w ramach projektu WSPA-niała przyszłość – zintegrowany program rozwoju uczelni – edycja 2);

- c) szkoleniach z zakresu: Edukacja włączająca – założenia i praktyka, Uczelnia wobec studentów z zaburzeniami psychicznymi – formy wsparcia edukacyjnego, Etykieta wobec osób z niepełnosprawnościami, Technologie wspierające edukację ON, Funkcjonowanie osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju, szkolenia w zakresie świadomości związanych z barierami środowiska fizycznego, Projektowanie uniwersalne, Obsługa klienta z niepełnosprawnością, Wrażliwość na niepełnosprawność, Osoba z niepełnosprawnością – pełnosprawny pracownik, Kurs fonogestów, Kurs języka migowego – stopień podstawowy A1, A2, B1, Szkolenie z zakresu użytkowania i możliwości jakie oferuje zakupiony sprzęt (w ramach projektu WySPA Dostępności);
- 5) podnoszenia kompetencji językowych, komunikacyjnych i międzykulturowych poprzez udział w szkoleniach z zakresu: efektywnej komunikacji i pracy z klientem (studentem), komunikacji w środowisku wielokulturowym, kompetencji językowych (język angielski, rosyjski, hiszpański) (w ramach projektu Open minded).

Warto podkreślić, iż kadra administracyjna Uczelni posługuje się językami obcymi w sposób umożliwiający sprawną obsługę studentów WSPA – w szczególności należy tutaj wyróżnić Centrum Studiów Wyższych (Dziekanat) oraz Centrum Rekrutacji i obsługi kandydata, w których obsługa studentów odbywa się w czterech językach (polski, angielski, rosyjski, ukraiński). Ponadto, większość wykładowców kierunku posługuje się nie tylko językiem angielskim, lecz także rosyjskim czy ukraińskim – m. in. dr Maria Mazur, prof. WSPA, dr Jarosław Kit, dr. hab. Mariya Fleychuk.

W świetle wojny na Ukrainie wsparcie dla studentów objęło jeszcze większy zakres. Po wybuchu wojny zostały zorganizowane dwa spotkania z Panią mec. Beatą Magdaleną Witkowską - prawnikiem polskim i niemieckim, absolwentką m.in. Reńskiego Uniwersytetu Fryderyka Wilhelma w Bonn, Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz Uniwersytetu w Oxfordzie (Brooks College) w Wielkiej Brytanii. Pani Mecenas prowadzi w Polsce i Niemczech kancelarie zajmujące się legalizacją pobytu, a na co dzień współpracuje także z małymi i średnimi podmiotami gospodarczymi działającymi na rynku polskim oraz na rynkach zagranicznych. Spotkania Pani Mecenas ze Studentami WSPA odbyły się w lutym i kwietniu 2022 roku, w językach polskim i angielskim. W kolejnych latach spotkania nabrały cyklicznego charakteru - w 2023 roku były prowadzone przez Pana Juliana Hofmana, prawnika i przedstawiciela Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, a w roku 2024 przez Panią Patrycję Gustyn, radczynię prawną w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, oraz Panią Martę Kazymyriw - specjalistkę ds. imigracji w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa. Spotkania te mają na celu w szczególności przekazanie informacji dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce (wizy, karty pobytu, karty Polaka, uchodźcy wojenni z Ukrainy a zmiany w specustawie). Studenci mogą także korzystać z pomocy prawnej i psychologicznej realizowanej przez Stowarzyszenie Homo Faber w przestrzeni Baobab - pomoc i wsparcie realizowane jest codziennie od poniedziałku do piątku. W kwestiach związanych z legalizacją pobytu studenci mogą zwracać się również do Dziekana kierunku Stosunki międzynarodowe, Pani dr Marii Mazur, prof. WSPA, która pełni funkcję Pełnomocniczki Wojewody Lubelskiego ds. Procesów Migracyjnych i Integracji, a także do wykładowczynie kierunku, Pani Anety Tkaczyk, przedstawicielki Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, która przez wiele lat zajmowała stanowiska takie jak Zastępczyni Dyrektora

Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, Kierownik Oddziału ds. Legalizacji Pobytu Cudzoziemców, Starszy inspektor ds. cudzoziemców.

Skargi i wnioski

Studenci mają możliwość wnoszenia skarg i wniosków, zgodnie z procedurą regulowaną zarządzeniem Rektora nr 3/R/WSPA/2021-2022 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 22 października 2021 roku. Procedura ta określa zasady przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków składanych przez studentów, słuchaczy studiów podyplomowych, pracowników dydaktycznych, administracyjnych oraz innych osób. Przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie albo nienależyte wykonywanie zadań przez organy lub pracowników uczelni, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe bądź nadmiernie sformalizowane załatwianie spraw. Przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji uczelni, doskonalenia jakości kształcenia w uczelni, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności - w tym intelektualnej, lepszego zaspokajania potrzeb społeczności akademickiej uczelni. Skargi i wnioski mogą być składane pisemnie, oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej, a także ustnie do protokołu. Skargi i wnioski składa się w Rektoracie, Centrum Studiów Wyższych lub Centrum Studiów Podyplomowych, w dniach i godzinach przyjmowania interesantów lub pracy powyższych komórek organizacyjnych, a także przesyła się tradycyjną lub elektroniczną drogą pocztową. Studenci mogą składać skargi lub sygnalizować sytuacje konfliktowe Rektorowi, Prorektorom, Kanclerzowi, Dziekanom właściwym do spraw danego kierunku studiów wyższych osobiście, a także za pośrednictwem starosty grupy lub przedstawiciela Samorządu Studenckiego. Po zarejestrowaniu skargi lub wniosku w Rejestrze, organ lub osoba, której zlecono rozpatrzenie skargi lub wniosku podejmuje niezbędne kroki w celu ich rozpoznania i wyjaśnienia. O sposobie załatwienia skargi lub wniosku należy zawiadomić osobę, która je wniosła. Organami odpowiedzialnymi za rozpatrywanie skarg i wniosków są: Dyrektor Centrum Studiów Wyższych – w przypadku skarg i wniosków dotyczących spraw z zakresu dydaktyki i organizacji studiów wyższych oraz dotyczących studentów; Dyrektor Centrum Studiów Podyplomowych - w przypadku skarg i wniosków dotyczących spraw z zakresu dydaktyki i organizacji studiów podyplomowych oraz dotyczących słuchaczy studiów podyplomowych; Kanclerz – w przypadku skarg i wniosków dotyczących spraw administracyjnych i organizacji administracji; Rektor i Prorektorzy – w pozostałych sprawach, a także w sprawach dotyczących Dyrektora Centrum Studiów Wyższych, Dyrektora Centrum Studiów Podyplomowych i Kanclerza oraz w sprawach odwołań od rozstrzygnięć, podjętych przez te osoby. Procedura rozpatrywania skarg i wniosków dostępna jest publicznie na stronie internetowej Uczelni w zakładce Student – Dziekanat – Skargi i wnioski.

Studenci mają także możliwość zgłaszania swoich uwag i wniosków poprzez udział w anonimowych ankietach audytoryjnych i dostępnych on-line oraz udział w spotkaniach Pełnomocnika ds. ewaluacji jakości kształcenia z poszczególnymi rocznikami na każdym z kierunków, a także w trakcie dyżurów dziekanów i konsultacji wykładowców, co zostało szerzej opisane w akapicie Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowania studentów oraz kadry wspierającej proces kształcenia.

Działania dotyczące bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy

W zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy w Uczelni funkcjonuje procedura antydyskryminacyjna, wprowadzona zarządzeniem nr 79/R/WSPA/2020-2021 Rektora WSPA z dnia 30 września 2020 roku, która określa zasady oraz sposób postępowania w procesie przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu. Zgodnie z powyższą procedurą Uczelnia zobowiązana jest podejmować wszelkie dozwolone przepisami prawa działania polegające w szczególności na:

- 1) promowaniu pożądanych, zgodnych z zasadami współżycia społecznego postaw i zachowań w relacjach między pracownikami;
- 2) upowszechnianiu wiedzy na temat zjawiska dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu, metod zapobiegania ich występowaniu oraz konsekwencji wystąpienia;
- 3) monitorowaniu problematyki dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu oraz stosowaniu procedur antymobbingowych w praktyce.

W celu przeciwdziałania wszelkim zjawiskom dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego, mobbingu i ich skutkom Rektor powołuje Rzecznika Akademickiego WSPA i Komisję ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Rzecznik Akademicki WSPA pełni rolę osoby pierwszego kontaktu, którego zadaniem jest wsparcie oraz pomoc członkom społeczności akademickiej w przypadkach dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego i mobbingu na terenie Uczelni. Rolą rzecznika akademickiego jest m.in. pomoc w rozwiązywaniu konfliktów, udzielanie merytorycznego wsparcia poszkodowanym w zrozumieniu sytuacji i możliwości podjęcia kolejnych kroków formalnych, pomoc w zorganizowaniu wsparcia psychologicznego i prawnego dla osób poszkodowanych. Osoba, która uznała, że została poddana dyskryminacji, molestowaniu, molestowaniu seksualnemu bądź mobbingowi oraz jest lub była świadkiem takich działań, powinna zgłosić ten fakt pisemnie do Rektora, w formie skargi. Rektor w terminie 5 dni roboczych od otrzymania skargi o dyskryminację, molestowanie, molestowanie seksualne lub mobbing przekazuje sprawę do Komisji, która ustala stan faktyczny i ocenia, czy doszło do wskazanego zdarzenia. Rozpatrywanie spraw przez Komisję odbywa się z zachowaniem zasad: bezwzględności, poufności oraz bezstronności. Postępowanie przed Komisją kończy się wydaniem opinii wraz z uzasadnieniem, którą Przewodniczący Komisji przekazuje w terminie 14 dni Rektorowi. Jeżeli z przedłożonej opinii i zebranych dokumentów wynika, że doszło do dyskryminacji, molestowania, molestowania seksualnego lub nierównego traktowania, Rektor podejmuje decyzję o przekazaniu sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu w odniesieniu do nauczycieli akademickich i studentów. Warto zaznaczyć, iż funkcję Rzecznika Akademickiego WSPA pełni Pan mgr Piotr Skrzypczak – współzałożyciel Stowarzyszenia Homo Faber, które realizuje takie działania jak: Latający Uniwersytet Praw Człowieka, Lubelskie Centrum Uchodźców, Niewidzialny mieszkańcy - rzecznictwo na rzecz migrantów i migrantek w Lublinie, One for All, All for One IV, Wyjść z cienia - wsparcie pokrzywdzonych przestępstwami motywowanymi uprzedzeniami. Tak bogate doświadczenie Rzecznika Akademickiego WSPA stanowi ogromne wsparcie dla studentów oraz pracowników Uczelni. Warto podkreślić, iż na Uczelni odbywają się cykliczne spotkania z Rzecznikiem Akademickim, podczas których przekazywane są informacje o podstawowych zasadach bezpieczeństwa oraz umiejętności stawiania granic i asertywności, w celu wspólnego tworzenia bezpiecznej przestrzeni do studiowania. Ostatnie takie spotkanie odbyło się w dniu 3 grudnia 2024 roku. Również cyklicznie

organizowane są spotkania z przedstawicielem Policji, podczas których studenci mogą dowiedzieć się tego, jak dbać o swoje bezpieczeństwo na uczelni, w domu i w przestrzeni publicznej. Ostatnie tego typu spotkanie odbyło się w dniu 5 grudnia 2024 roku. Z kolei w dniu 20 listopada 2024 roku odbyło się spotkanie informacyjne z Naczelnikiem Wydziału Organizacji NFZ – Panią Natalią Malowaną, która przedstawiła szczegółowe informacje i odpowiedziała na pytania studentów dotyczące formalności związanych z ubezpieczeniem zdrowotnym.

Należy tutaj także podkreślić, iż studenci kierunku Stosunki międzynarodowe w ramach programu studiów realizują obowiązkowe zajęcia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przedmioty takie jak: Filozofia z etyką, Ochrona danych osobowych, Komunikacja międzykulturowa, Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów, Ochrona własności intelektualnej, Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne. Przedmioty te mają na celu uwrażliwienie studentów na wartości etyczne oraz poszanowanie podmiotowości studenta, co wpisane jest w misję WSPA, zgodnie z którą Uczelnia jest otwarta na różnorodność, kształtuje postawy prospołeczne, a poprzez świadomy proces kształcenia rozwija poczucie podmiotowości człowieka.

Wsparcie psychologiczne

Pierwszym kontaktem dla studenta poszukującego pomocy jest Dziekan ds. danego kierunku, Pełnomocnik Rektora ds. Studentów, Rzecznik akademicki, Pełnomocnik Rektor ds. studentów z niepełnosprawnościami, a także Psychoterapeuta/Coach, który w ramach cotygodniowych dyżurów psychoterapeutycznych prowadzi bezpłatne konsultacje w celu wsparcia psychologicznego studentów. Co istotne, wspomniane wyżej konsultacje psychoterapeutyczne prowadzi Pani dr Małgorzata Jedynek – psychoterapeutka, coach, ale także wykładowczyni w WSPA w Lublinie, autorka programu nowo wprowadzonego przedmiotu ogólnouczelnianego Higiena psychiczna i techniki autoterapii. Informacje o dyżurach i możliwych formach kontaktu z osobami odpowiedzialnymi za wsparcie studentów dostępne są na stronie internetowej WSPA: <https://wspa.pl/student/wsparcie-studenta/>. Studenci informowani są także o możliwości otrzymania wsparcia na spotkaniu organizacyjnym, które odbywa się na początku każdego roku akademickiego.

Uczelnia współpracuje także z organizacją pozarządową Baobab, która oferuje pomoc psychologiczną / psychiatryczną. Pomoc jest udzielana bez ponoszenia przez studenta kosztów konsultacji. Czas oczekiwania na konsultacje jest zależny od aktualnych potrzeb, w tym liczby oczekujących na pomoc, rodzaju konsultacji, rangi problemu. Centrum Interwencji Kryzysowej pozostaje w stałym kontakcie z przedstawicielami Uczelni. Pani Rektor dr Maria Mazur, prof. WSPA jako interwentka kryzysowa Stowarzyszenia Homo Faber, realizująca na co dzień zadania z ramienia UNHCR, jest w stałym kontakcie ze studentami przebywającymi w trudnej sytuacji życiowej i może udzielać pierwszej pomocy psychologicznej, a jako Pełnomocnik Wojewody ds. Procesów Migracyjnych i Integracji, jest władna kierować do punktów szerokiego wsparcia. W mieście Lublin od stycznia 2023 roku funkcjonuje miejsce integracji, a także pomocy i wsparcia dla migrantów i migrantek. Studenci WSPA w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Homo Faber mogą korzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także brać udział w licznych wydarzeniach odbywających się w Baobabie (Lublin, Krakowskie Przedmieście 39b). Kolejną miejską instytucją, której powstanie jest związane z działaniami w ramach Europejskiej Stolicy Młodych, którą Lublin był w 2023 roku, jest „Hej! Przestrzeń młodych”. Powstała ona z myślą o integracji i wsparciu

młodzieży, pochodzącej z różnych krajów i kultur. Napływ uchodźców po wybuchu wojny w Ukrainie wpłynął na intensyfikację i rozwój długoterminowej polityki wsparcia.

Uczelnia organizuje również szereg warsztatów i szkoleń w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego, zapraszając specjalistów z zewnątrz. Organizowane są cykliczne spotkania z psychologiem, np. pt.: „Jak radzić sobie ze stresem”, z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji pt.: „Bezpieczny student”, z Fundacją Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, dotyczące praw człowieka i obywatela. Lubelski Park Naukowo - Technologiczny organizuje bezpłatne szkolenia dla studentów ukraińskich, w zakresie wsparcia w funkcjonowaniu w nowym środowisku, o których informacja jest przekazywana studentom WSPA w formie zaproszenia pisemnego oraz osobistego. W minionym roku akademickim odbyło się także spotkanie z Dyrektorem Oddziału UNHCR w Lublinie – Panem Marco Procaccini, które dotyczyło możliwości pomocy i wsparcia agendy ONZ dla Studentów pochodzących z terenów objętych wojną.

Programy studiów wszystkich kierunków, w tym kierunku Stosunki międzynarodowe, zawierają również przedmioty mające na celu wsparcie rozwoju osobowościowego studentów. Na każdym semestrze studiów przewidziano jeden przedmiot, np. Komunikacja interpersonalna, Techniki rozwoju kreatywności czy Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów. Przedmioty są realizowane w formie warsztatów z zakresu kompetencji miękkich. Co istotne, zauważając nowe potrzeby oraz wyzwania stojące przed studentami we współczesnym świecie, od roku akademickiego 2024/2025 do programów studiów wprowadzono także następujące przedmioty ogólnouczelniane:

- 1) Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne - przedmiot ten wzmacnia świadomość obywatelską studentów i przygotowuje ich do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na zasadach prawa i odpowiedzialności społecznej. Wiedza o mechanizmach bezpieczeństwa publicznego, zarówno w kontekście fizycznym, jak i cyfrowym (np. ochrona przed cyberzagrożeniami), jest kluczowa w pracy zawodowej, gdzie etyczne podejście i zdolność reagowania na ryzyko mają bezpośrednie przełożenie na efektywność i reputację. Ponadto w świetle sytuacji geopolitycznej regionu Europy Środkowo-Wschodniej, w tym trwającej od prawie 3 lat wojny w Ukrainie, wprowadzenie przedmiotu jest kluczowe;
- 2) Higiena psychiczna i techniki autoterapii – zajęcia te pozwalają studentom radzić sobie z presją i stresem, które są konsekwencją pandemii, trwającej wojny w Ukrainie oraz są nieodłącznymi elementami pracy zawodowej. Praktyczne techniki autoterapii pomagają zapobiegać wypaleniu zawodowemu i wspierają rozwój umiejętności radzenia sobie z trudnościami zawodowymi i osobistymi. Dzięki temu przyszli absolwenci będą bardziej odporni psychicznie i lepiej przystosowani do pracy w wymagającym środowisku;
- 3) Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji - włączenie tego przedmiotu do programu studiów jest odpowiedzią na rosnącą rolę nowych technologii, które przekształcają zarówno gospodarkę, jak i codzienną praktykę zawodową. Znajomość podstaw działania sztucznej inteligencji (AI) oraz jej zastosowań pozwala studentom lepiej rozumieć i wykorzystywać narzędzia automatyzacji, analityki predykcyjnej czy systemów wspomaganie decyzji. Wiedza z zakresu AI przygotowuje przyszłych specjalistów do pracy w dynamicznie zmieniającym się środowisku, gdzie technologia jest kluczowym elementem przewagi konkurencyjnej.

Wsparcie dla studentów z problemami zdrowotnymi (warunki studiowania osób ze szczególnymi potrzebami, zasady dotyczące urlopów, indywidualnej organizacji studiów) umożliwiają regulacje

zawarte w Regulamin studiów WSPA. Do dyspozycji studentów pozostaje pokój wyciszeń, z którego mogą korzystać wszyscy studenci i pracownicy Uczelni, potrzebujący na jakiś czas odciąć się od szumu informacyjnego i nadmiaru bodźców zewnętrznych, a także pokój pracy własnej, przeznaczony dla studentów, którzy potrzebują cichego i odpowiedniego miejsca do nauki oraz pracy nad projektami.

Współpraca z Samorządem Studentów i organizacjami studenckimi

W celu reprezentowania i zrzeszania studentów w Uczelni aktywnie działa Samorząd Studentów WSPA. Głównym organem Samorządu Studentów jest Zarząd Samorządu Studentów, w skład którego wchodzi obecnie przewodniczący, wiceprzewodniczący, sekretarz, a dodatkowo podczas ostatnich wyborów studenci wybrali ze swojego grona także pełnomocniczkę ds. osób z niepełnosprawnościami oraz specjalistę IT. Samorząd Studentów jest współorganizatorem, a także aktywnym uczestnikiem w licznych akcjach i wydarzeniach, takich jak m.in. mający na celu integrację członków Samorządu i pozostałych studentów konkurs talentów o nazwie „WySPA MA TALENT”, w ramach którego studenci prezentują swoje talenty i pasje. W ostatnich latach Samorząd we współpracy ze swoim opiekunem przygotował kącik *Zgrajmy_sie*, który stał się miejscem integracji, rozwoju i odpoczynku studentów w przerwach między zajęciami. Wyposażenie kącika zostało przygotowane na podstawie uwag i prośb Samorządu Studentów. Do dyspozycji studentów pozostają wygodne kanapy, pufy, materiały piśmiennicze, a także gry planszowe. Na wniosek Samorządu Władze WSPA utworzyły pokój do pracy własnej, gdzie studenci mogą w ciszy i spokoju spotkać się i wspólnie pracować nad projektami, uczyć się na zajęcia czy realizować inne naukowe inicjatywy. Ponadto, Studenci w ramach współpracy ze swoim opiekunem zrealizowali również materiał promocyjny WSPA. Jednocześnie Samorząd Studentów skupia się na innych ważnych wydarzeniach takich jak: debaty polityczne na WSPA, konferencje, wydarzenia kulturalne i społeczne, akcje krwiodawstwa, akcje charytatywne i tym podobne. W ostatnich latach Samorząd zorganizował m. in. spotkanie mikołajkowe całej społeczności Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Z kolei 15 kwietnia 2023 roku w siedzibie WSPA w Lublinie miało miejsce X Posiedzenie Parlamentu Młodych Rzeczypospolitej Polskiej. Uczestnicy poruszyli niezwykle ważny temat, jakim jest opieka psychologiczna w Polsce. Co istotne, dwóch studentów WSPA jest członkami Rady Studentów Lublina - organu opiniotwórczo-doradczego Prezydenta Miasta Lublin w zakresie konsultowania spraw dotyczących środowiska akademickiego miasta Lublin. Rada jest uprawniona do przedstawiania propozycji inicjatyw w zakresie rozwoju akademickości miasta. Najważniejszą kwestią dla Samorządu Studentów jest możliwość reprezentowania studentów przed Władzami Uczelni, a także reprezentowanie WSPA na różnego rodzaju akcjach zewnętrznych, takich jak targi edukacyjne, targi pracy, imprezy połączone z promocją Uczelni. Przedstawiciele Samorządu Studentów, będąc członkami Senatu, mają możliwość współpracowania z Władzami Uczelni przy opracowywaniu szeregu wewnętrznych aktów prawnych i regulaminów (w tym dotyczących życia studenckiego, a także współpracy z kołami naukowymi), co ma duży wpływ na prawidłowe funkcjonowanie Uczelni. Ponadto, Studenci uczestniczą w projektowaniu programów studiów, w ramach prac kierunkowych zespołów ds. jakości kształcenia. Wszystkie programy studiów podlegają również zaopiniowaniu przez Samorząd Studentów. Uczelnia zapewnia pomieszczenia dla Samorządu Studenckiego i Kół Naukowych, do których mają dostęp wszyscy studenci i opiekunowie tychże organizacji. W pomieszczeniach tych studenci mają do swojej dyspozycji komputery, a także niezbędny sprzęt biurowy. Pomieszczenia te służą wszystkim studentom. Są także miejscem wymiany pomysłów i inicjatyw. Każda z organizacji studenckich na początku roku akademickiego jest

zobowiązana do przedstawienia propozycji budżetu Kanclerzowi WSPA, który następnie zatwierdza budżet razem z przyporządkowaniem pod konkretne działania dotyczące tych jednostek. Pod koniec roku akademickiego organizacje studenckie są zobowiązane do złożenia Władzom WSPA sprawozdania z działalności oraz z wykorzystania budżetu. Po akceptacji sprawozdania przez Władze organizacja uprawniona jest do przedstawienia propozycji budżetu na nowy rok akademicki. Przedstawiciele Samorządu uczestniczą także w obradach Senatu Uczelni.

Uczelnia zachęca również do aktywnego udziału w studenckich kołach naukowych, które funkcjonują w WSPA. Koła te zajmują się szeroko rozumianą współpracą studentów z wykładowcami, w celu realizacji wspólnych projektów. Studenci ocenianego kierunku w szczególności mają możliwość uczestniczenia w:

- 1) Interdyscyplinarnym Kole Nauk Społecznych PROGRES, którego celem jest pobudzenie aktywności oraz rozwój zainteresowań społecznych studentów. Intencją działania koła pozostaje także dalsze poszerzanie wiedzy i umiejętności praktycznego jej zastosowania, projektowanie badań naukowych oraz uczestniczenie w różnego rodzaju przedsięwzięciach. Członkowie koła mają możliwość poznania najnowszych trendów w zarządzaniu oraz zdobycia umiejętności w obszarze formułowania i realizacji projektów;
- 2) Studenckim Kole Dziennikarskim, którego opiekunem jest Pani Dorota Grabowska – wykładowczyni WSPA, Rzeczniczka prasowa Wojewody Lubelskiego. Uczestnicy Koła nabywają praktykę w tworzeniu artykułów prasowych i materiałów filmowych, uczą się pisania w atrakcyjny sposób, odbywają trening wystąpień publicznych. W celu lepszej realizacji podjętych działań, studenci mają możliwość korzystania ze specjalnie przygotowanego studia multimedialnego, w którym pod okiem opiekuna mogą realizować nagrania z użyciem profesjonalnego sprzętu;
- 3) Kole Naukowym „Narzędzia kreatywności”, którego celem jest zapewnienie studentom możliwości rozwoju i eksperymentowania w różnorodnych obszarach grafiki komputerowej i kreacji wizualnej. Koło ma na celu stworzenie inspirującej i wspierającej przestrzeni, w której uczestnicy mogą realizować projekty związane z grafiką animowaną, fotografią, projektowaniem interfejsów, grafiką 3D, efektami wizualnymi (VFX), rysunkiem cyfrowym i innymi pokrewnymi dziedzinami;
- 4) Kole Naukowym „Grafika 3D w Grach Komputerowych” (we współpracy z partnerem WSPA – PolygonStudio), którego celem jest zapewnienie uczestnikom dogłębnej wiedzy i praktycznych umiejętności w tworzeniu grafiki trójwymiarowej. Studenci mają okazję nauczyć się podstaw i zaawansowanych technik modelowania, teksturowania, renderingu, a także eksportowania modeli do silnika gier Unity.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowania studentów oraz kadry wspierającej proces kształcenia

Monitorowaniu i doskonaleniu systemu wspierania oraz motywowania studentów służą badania jakości prowadzone w uczelni. Studenci mają wpływ na jakość pracy uczelni w zakresie dydaktyki i funkcjonowania WSPA jako instytucji poprzez udział w anonimowych ankietach audytoryjnych i dostępnych on-line oraz poprzez udział w spotkaniach Pełnomocnika ds. ewaluacji jakości kształcenia z poszczególnymi rocznikami na każdym z kierunków. Studenci proszeni są o wyrażenie opinii i ocenę pracy dydaktyków, pracowników biblioteki, administracji i pracowników technicznych. W wyniku przeprowadzonych badań zostaje sporządzony protokół wraz z rekomendacjami

przedstawiany Władzom uczelni, dziekanom kierunków i dyrektorom (kierownikom) jednostek administracyjnych. Władze formułują zalecenia i wskazówki mające na celu poprawę jakości pracy, jeśli jest to wskazane i przekazują swoje decyzje przedstawicielom Samorządu Studenckiego oraz umieszczają w formie oficjalnego listu otwartego odpowiedzi na postulaty i uwagi studentów na internetowej stronie uczelni. W ten sposób od wielu lat sprawnie funkcjonuje możliwość zgłaszania uwag i opinii studentów, które mają nie tylko charakter interwencyjny, ale również ewaluacyjny. Jakość i sposób pracy pracowników, z którymi stykają się studenci, podlega ustawicznej ewaluacji ze strony studentów. Badanie opinii studentów przeprowadzane jest regularnie pod koniec każdego z semestru, w semestrze zimowym przeprowadzane jest badanie ankietowe, natomiast w semestrze letnim - wywiad (rozmowa) ze studentami. W trakcie wywiadu Pełnomocnik rektora ds. ewaluacji jakości kształcenia kieruje do studentów pytania dotyczące poziomu ich zadowolenia ze sposobu rozwiązania spraw, które wcześniej były zgłaszane. Jeśli studenci wyrażają wątpliwości, obiekcje dotyczące trybu i sposobu rozwiązywania problemów, wtedy Pełnomocnik zgłasza te uwagi Władzom i przygotowuje stosowny raport. Jako przykład odpowiedzi na zgłoszenia studentów wskazać można organizację kąpielni „PRZERWA” przy pokoju Samorządu Studenckiego, który wyposażono w kuchenkę mikrofalową oraz dystrybutor wody. Ponadto, każdy z dziekanów oraz pełnomocników Rektora posiada narzędzia kontaktu ze studentami i podczas dyżurów ma możliwość spotykać się ze studentami i reagować na zgłaszane przez nich problemy. Studenci mogą również w każdej chwili wnieść skargę lub wnioski, zgodnie ze wspomnianą wcześniej procedurą wnoszenia i rozpatrywania skarg i wniosków. Ponadto, wiele udoskonaleń i udogodnień dla Studentów jest wprowadzanych w wyniku przeprowadzonych rozmów między nimi a kadrą akademicką i pracownikami administracji. Stały monitoring i reagowanie na potrzeby studentów są elementem wspomagającym ciągły proces doskonalenia systemu wspierania studentów. Szczególne znaczenie ma fakt, iż w ramach dyżurów konsultacyjnych studenci mogą się spotkać z kadrą dydaktyczną kierunku, która uczestniczy w procesie kształcenia. W Uczelni stosowane są także inne formy monitorowania potrzeb studenckich. Studenci mogą interweniować i uzyskiwać pomoc m. in. u: Dziekana Kierunku, Pełnomocnika Rektora ds. Studentów, Rzecznika Akademickiego, Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami, pracowników Biura Karier, czy przedstawiciela Samorządu Studentów. Ważnym środkiem, pełniącym rolę pośredniczącą między Władzami WSPA a Studentami, są posiedzenia Kolegium Dziekańskiego, podczas którego Dziekani informują o możliwościach wspierania i motywowania studentów prowadzonych przez siebie kierunków oraz sygnalizują wszelkie potrzeby, zgłaszane do nich przez studentów lub wykładowców. Władze Uczelni mają z kolei możliwość bezpośredniego skierowania do Dziekanów zaleceń lub zadań, mających na celu poprawę wspierania i motywowania Studentów danego kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Wszystkie informacje dotyczące procesu kształcenia, w tym warunków rekrutacji, programu studiów i jego realizacji na kierunku Stosunki międzynarodowe udostępnione są do publicznej informacji dwoma sposobami - drogą elektroniczną oraz w formie papierowej na tablicach

informacyjnych Uczelni. Na stronie internetowej WSPA zamieszczane są na bieżąco aktualizowane informacje dla studentów, pracowników oraz interesariuszy zewnętrznych, w tym m. in. informator dla kandydatów na studia, informacje dotyczące Uczelni, zasady realizacji praktyk studenckich oraz inne ważne informacje dotyczące wszystkich aspektów funkcjonowania WSPA w Lublinie. Szczegółowe informacje dla studentów dotyczące procedur i terminów objętych tokiem studiów (aktualne harmonogramy zajęć semestralnych i zjazdowych, terminy egzaminów, bieżące informacje dla studentów, np. ogłoszenia, zmiany w planie zajęć) dostępne są za pośrednictwem platformy e-learningowej WSPA, do której dostęp ma każdy student. W Biuletynie Informacji Publicznej Uczelnia zamieszcza m. in. programy studiów oraz uchwały Senatu dotyczące warunków i trybu rekrutacji. Jako przykład wskazać można poniższe zakładki na stronie internetowej Uczelni:

- 1) Oferta – Studia licencjackie – Stosunki międzynarodowe (informacje o kierunku, specjalności, czesne);
- 2) Rekrutacja (warunki przyjęć na studia);
- 3) Student - Dziekanat (ogłoszenia, organizacja roku akademickiego, zasady dyplomowania, informacje o praktykach zawodowych, dyżury Dziekanatów, procedura przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków);
- 4) Student – Dział rozliczeń ze studentami (stawki czesnego, terminy płatności, ogłoszenia, akty prawne, wzory podań);
- 5) Student – Wsparcie studenta (informacja o osobach odpowiedzialnych za wsparcie studentów i dyżurach / formach kontaktu);
- 6) Uczelnia – Jakość kształcenia (programy studiów, w tym efekty uczenia się, akty prawne, sylabusy, procedura potwierdzania efektów uczenia się).

Informacje są na bieżąco aktualizowane przez osoby administrujące poszczególnymi zakładkami wedle pojawiających potrzeb, np. dodawane są nowe programy studiów i efekty uczenia się obowiązujące studentów danego kierunku rozpoczynających studia w konkretnym roku. Sylabusy przedmiotów również zamieszczane są na stronie internetowej Uczelni, zatem publiczny dostęp do sylabusów, a tym samym do programu studiów zawierającego zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów, zapewniony jest dla wszystkich grup odbiorców, w tym dla kandydatów na studia. Uczelnia poprzez swoją stronę internetową przekazuje również aktualności. Informacje skierowane do kandydatów na studia, absolwentów, studentów, pracowników i nauczycieli akademickich są przedstawione w sposób czytelny i łatwo dostępny. Za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej istnieje dostęp do wszelkich zarządzeń Rektora, Statutu, Regulaminu studiów lub też podjętych decyzji Władz Uczelni. Strona internetowa jest dostosowana do urządzeń mobilnych, co stanowi dużą pomoc w procesie studiowania. Informacje dotyczące jakości kształcenia oraz akty prawne są umieszczane na stronie internetowej Uczelni.

Władze Uczelni organizują dla studentów pierwszego roku spotkanie inauguracyjne, podczas którego przekazują podstawowe, najważniejsze wiadomości. W spotkaniu biorą udział Dziekani kierunków, Pełnomocnicy Rektora oraz pracownicy administracyjni odpowiedzialni za obsługę studenta, wymianę międzynarodową, czy pomoc materialną i stypendia. Informacje dotyczące toku studiów są również publikowane na stronie internetowej WSPA oraz na platformie e-learningowej Moodle, a także umieszczane są na tablicy informacyjnej przy Dziekanacie oraz wysyłane mailingiem. Strona internetowa Uczelni przeszła w ostatnim czasie modyfikację, tak by w pełni była

przystosowana do różnego rodzaju odbiorców. Publikowane treści są dostępne w języku polskim, angielskim, rosyjskim i ukraińskim. Osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać z wsparcia, które umożliwi im powiększanie czcionki czy zastosowanie kontrastu. Część informacji przekazywana jest studentom i pracownikom za pośrednictwem platformy Moodle. W szczególności znajdują się tam informacje dotyczące planów zajęć oraz szkolenia dla pracowników i studentów z zakresu obsługi platformy. WSPA w Lublinie zapewnia wszystkim studentom dostęp do kadry dydaktycznej poza zajęciami programowymi. Ponadto wszyscy dydaktycy udostępniają studentom adresy mailowe do indywidualnego kontaktu. Dziekan kierunku – Pani dr Maria Mazur, prof. WSPA prowadzi konsultacje dziekańskie w siedzibie Uczelni według harmonogramu podanego do wiadomości Studentów. Dodatkowo Dziekan kierunku udostępnia studentom numer telefonu oraz adres e-mail, a także ma stały kontakt ze Studentami za pośrednictwem komunikatora internetowego Telegram oraz aktywnie prowadzi stronę kierunku Stosunki międzynarodowe na portalu Facebook.

Co istotne, własną stronę internetową posiada Biuro ds. osób z niepełnosprawnościami (<https://bonwspa.pl/>). Strona ta zawiera informacje m. in. o formach wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, dokumentach niezbędnych do udzielenia wsparcia za strony Uczelni, szkoleniach dla pracowników oraz możliwych do wypożyczenia elektronicznych urządzeniach przenośnych. Z kolei na portalu internetowym Akademickiego Biura Karier WSPA prowadzona jest bieżąca aktualizacja informacji dotyczących: ofert pracy, staży, praktyk, inicjatyw skierowanych do studentów. Informacje dotyczące inicjatyw/działań skierowanych do studentów umieszczane są również na Facebooku Akademickiego Biura Karier. Na stronie internetowej Akademickiego Biura Karier oraz Facebooku umieszczane są także informacje o działalności Biura, ciekawe artykuły, porady, informacje o szkoleniach, warsztatach, konkursach, stypendiach, wymianach międzynarodowych. Ponadto, studenci co roku uczestniczą w dniach informacyjnych programu Erasmus+, w czasie których mogą poznać ogólne zasady wymiany, odbywają się spotkania z uczestnikami wyjazdów, którzy dzielą się swoim doświadczeniem międzynarodowym. Zapraszani są wykładowcy z zagranicznych uczelni na cykle wykładów tematycznych oraz praktycy z przedsiębiorstw na wykłady otwarte i warsztaty praktyczne. Organizowane są też prezentacje i spotkania informacyjne w wersji online. Studenci i kandydaci mogą także śledzić działalność Uczelni na portalach społecznościowych, takich jak Facebook czy Instagram, gdzie prezentowane są m.in. najważniejsze aktualności dotyczące funkcjonowania WSPA. Wybrane ogłoszenia dotyczące toku studiów upowszechniane są w formie papierowej na tablicach informacyjnych Uczelni (plany zajęć, godziny konsultacji). Wyczerpujące informacje o przedmiocie student uzyskuje u nauczycieli akademickich prowadzących dane zajęcia. Wykładowca ma obowiązek poinformować studentów o treściach sylabusu, ze szczególnym uwzględnieniem treści przedmiotu, warunków zaliczenia oraz podstawowej literaturze. Ponadto sylabus jest zamieszczany w zakładce przedmiotu na platformie zdalnego nauczania WSPA. Również godziny dyżurów i konsultacji są przekazywane przez nauczycieli akademickich studentom podczas pierwszych zajęć.

Co warto podkreślić, dla Studentów WSPA cyklicznie organizowane są spotkania informacyjne, wśród których można wymienić:

- 1) spotkania organizacyjne dla studentów pierwszego roku studiów, podczas których omawiane są kwestie dotyczące życia studenckiego, studiowania, udogodnień dla studentów i możliwości rozwoju. Informacje przekazywane są przez pracowników administracyjnych WSPA, którzy na

- co dzień czuwają nad sprawnym funkcjonowaniem uczelni, dziekanów poszczególnych kierunków, pełnomocników Rektora, a także przedstawicieli Samorządu Studenckiego;
- 2) spotkania z prawnikiem – ostatnie takie spotkanie odbyło się w dniu 13 listopada 2024 roku i dotyczyło legalizacji pobytu cudzoziemców w Polsce (wizy, karty pobytu, karty Polaka, uchodźcy wojenni z Ukrainy a zmiany w spec. ustawie, polityka łączenia rodzin itd.). Spotkanie poprowadziły Pani Patrycja Gustyn – radczyni prawna w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa oraz Pani Marta Kazymyryv - specjalistka ds. imigracji w Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa. W roku 2023 roku spotkania tego typu były prowadzone były przez Pana Juliana Hofmana, prawnika i przedstawiciela Fundacji Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, a w roku 2022 przez Panią mec. Beatą Magdaleną Witkowską, która w Polsce i Niemczech prowadzi kancelarie zajmujące się legalizacją pobytu;
 - 3) spotkania informacyjne programu Erasmus+, w czasie których studenci mogą poznać ogólne zasady wymiany, a także międzynarodowe doświadczenia dotychczasowych uczestników wyjazdów. Na spotkania zapraszani są wykładowcy z zagranicznych uczelni oraz praktycy z firm z instytucji zewnętrznych;
 - 4) spotkania z Rzecznikiem Akademickim, podczas których przekazywane są informacje o podstawowych zasadach bezpieczeństwa oraz umiejętności stawiania granic i asertywności, w celu wspólnego tworzenia bezpiecznej przestrzeni do studiowania. Ostatnie takie spotkanie odbyło się w dniu 3 grudnia 2024 roku;
 - 5) spotkania z przedstawicielem Policji, podczas których studenci mogą dowiedzieć się tego, jak dbać o swoje bezpieczeństwo na uczelni, w domu i w przestrzeni publicznej. Ostatnie tego typu spotkanie odbyło się w dniu 5 grudnia 2024 roku;
 - 6) spotkania informacyjne dotyczące ubezpieczeń zdrowotnych. W dniu 20 listopada 2024 roku odbyło się z Naczelnikiem Wydziału Organizacji NFZ – Panią Natalią Malowaną, która przedstawiła szczegółowe informacje i odpowiedziała na pytania studentów dotyczące formalności związanych z ubezpieczeniem zdrowotnym. Uczulono studentów zagranicznych, że ubezpieczenie społeczne jest bardzo ważne. Przedstawiono także ofertę ubezpieczeń NFZ;
 - 7) spotkania dla studentów piszących pracę dyplomową w WSPA – spotkania prowadzone są przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia – Pana dr Adama Włodarczyka, prof. WSPA. W trakcie spotkania omawiane są wyzwania, z jakimi studenci zmagają się podczas przygotowywania swoich prac dyplomowych, a także strategie ich skutecznego rozwiązania;
 - 8) Uczelnia organizuje również szereg warsztatów i szkoleń w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego, zapraszając specjalistów z zewnątrz. Organizowane są cykliczne spotkania z psychologiem, np. pt.: „Jak radzić sobie ze stresem”, z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji pt.: „Bezpieczny student”, z Fundacją Instytut na Rzecz Państwa i Prawa, dotyczące praw człowieka i obywatela. Lubelski Park Naukowo - Technologiczny organizuje bezpłatne szkolenia dla studentów ukraińskich, w zakresie wsparcia w funkcjonowaniu w nowym środowisku, o których informacja jest przekazywana naszym studentom w formie zaproszenia pisemnego oraz osobistego. W minionym roku akademickim odbyło się także spotkanie z Dyrektorem Oddziału UNHCR w Lublinie – Panem Marco Procaccini, które dotyczyło możliwości pomocy i wsparcia agendy ONZ dla Studentów pochodzących z terenów objętych wojną;
 - 9) Uczelnia wspólnie z organizacją międzynarodową AIDS Healthcare Foundation (AHF) co roku w okolicach 1 grudnia Światowego Dnia AIDS organizuje spotkania z przedstawicielami organizacji, podczas których poruszane są kwestie programów profilaktyki prozdrowotnej. W roku ubiegłym Uczelnia zrealizowała wywiad z przedstawicielką organizacji Anną

Szadkowską, podczas którego poruszono takie kwestie jak działalność AIDS Healthcare Foundation (AHF), programy profilaktyki realizowane przez AHF w Stanach Zjednoczonych i za granicą, poszerzenie zakresu świadczeń opieki o państwa Europejskie, obszary działalności w Lublinie, profilaktyka i leczenie, polityka informacyjna, punkt konsultacyjno-diagnostyczny w Lublinie przy ul. Spokojnej, jak wygląda testowanie. W dniach 1 i 2 grudnia 2023 roku, w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS, na Uczelni miały miejsce spotkania informacyjne, prowadzone w językach angielskim i polskim, połączone z dobrowolnym testowaniem dla chętnych studentów oraz kadry akademickiej. W bieżącym roku akademickim spotkanie z AHF odbyło się w dniu 11 grudnia 2024 roku.

W zakresie dostępu do informacji o procesie kształcenia oraz jego wynikach, Dyrektor Centrum Studiów Wyższych oraz Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia dokonują oceny dostępności i aktualności treści na stronie internetowej WSPA. Studenci mają możliwość oceny publicznego dostępu do informacji w ramach badania ewaluacyjnego, prowadzonego przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, który przeprowadza ankietyzację oraz otwartą dyskusję ze studentami. Pytani są oni wówczas o następujące kwestie: źródło pozyskiwania aktualnych informacji na temat programów, planów studiów i harmonogramów zajęć, częstotliwość sytuacji, kiedy brakuje aktualnych informacji na stronie internetowej lub w gablocie, oczekiwania wobec Uczelni oraz jej pracowników w zakresie informacji. Zgodnie z przeprowadzonymi ostatnio wśród studentów badaniami ewaluacyjnymi ogólna ocena dostępu do informacji jest pozytywna, studenci stwierdzili, że nie mają większych problemów ze znalezieniem pożądanej informacji. Dodatkowo, ponad połowa respondentów oceniła dobrze funkcjonowanie strony internetowej. Raport z badania opinii studentów, wraz z odpowiedzią Rektora, również publikowany jest na stronie internetowej Uczelni, w zakładce Jakość kształcenia. Jednocześnie wszystkie zainteresowane osoby, w tym interesariusze zewnętrzni, mają możliwość bieżącego zgłaszania jakichkolwiek problemów na skrzynkę kontaktową - adresy e-mail do wszystkich działów administracyjnych Uczelni są dostępne w zakładce Kontakt. W przypadku zauważenia/zgłoszenia braków lub nieaktualnych treści, Władze Uczelni i Dyrektorzy poszczególnych działów kierują sprawę do osoby odpowiedzialnej za dane treści w celu ich uzupełnienia lub aktualizacji. W ocenie dostępu do informacji uczestniczyć mogą także inne kategorie odbiorców, np. kandydaci na studia, osoby z otoczenia społeczno-gospodarczego, dzięki zamieszczeniu na stronie internetowej w zakładce „Kontakt” formularza elektronicznego, zawierającego pytania dotyczące czytelności strony, łatwości poruszania się po stronie oraz odnalezienia poszukiwanych informacji. Jako przykład zmian, które nastąpiły w polityce informacyjnej i były skutkiem monitoringu jej adekwatności i rzetelności, wskazać można utworzenie podstrony zawierającej informacje o Pełnomocnikach Rektora, na której umieszczono także zdjęcia i dane kontaktowe, tak, aby ułatwić Studentom dostęp do Pełnomocników. Strona została także dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto, w wyniku zaleceń wskazanych w toku procedury oceny dostępności do informacji publicznej, dokonywanej przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia oraz Dyrektora Centrum Studiów Wyższych, wszystkie sylabusy przedmiotów zostały zamieszczone na stronie internetowej Uczelni. Jako jednostkę odpowiedzialną za aktualność i kompletność sylabusów na stronie internetowej wskazano Centrum Jakości Kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Całościowa polityka jakości Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie przyjęta została uchwałą nr 237/2016 Senatu WSPA z dnia 29 kwietnia 2016 roku. Zgodnie z powyższą uchwałą, mając na względzie misję WSPA, jej wizję oraz strategię rozwoju, a także zmierzając do stałego podnoszenia jakości świadczonych usług, Uczelnia deklaruje nieustanne podejmowanie wszelkich działań zmierzających do:

- 1) tworzenia i utrzymywania warunków sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi poprzez nabywanie odpowiedniej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, zgodnie z potrzebami wszystkich zainteresowanych osób i podmiotów;
- 2) stałego oferowania studentom i słuchaczom możliwie najwyższego poziomu kształcenia na wszelkich prowadzonych studiach, kursach i szkoleniach, uwzględniającego aktualne trendy i potrzeby rynku pracy oraz najlepsze ogólnopolskie i europejskie standardy;
- 3) zapewnienie wysokiej jakości obsługi i pełnego wsparcia dla wszystkich klientów i partnerów WSPA w Lublinie, a w szczególności kandydatów na studia, studentów, słuchaczy, absolwentów i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni;
- 4) stałego podnoszenia kwalifikacji kadr naukowo-dydaktycznych oraz administracyjnych WSPA w Lublinie w celu lepszej realizacji przyjętej polityki jakości i celów z nią związanych;
- 5) ciągłego podnoszenia świadomości wśród wszystkich członków społeczności akademickiej WSPA w Lublinie w zakresie kultury jakości i roli jaką odgrywa w prawidłowym funkcjonowaniu Uczelni.

Osobą odpowiedzialną merytorycznie za oceniany kierunek studiów jest Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe. Do kompetencji Dziekana kierunku należy w szczególności kierowanie i bieżący nadzór nad prawidłowością procesu dydaktycznego na kierunku, dbałość o wysoki poziom prowadzonych zajęć (hospitacje, ocena poziomu dydaktycznego zajęć, ocena procesu dyplomowania), organizowanie cyklicznych spotkań z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi w celu aktualizacji programów studiów, reprezentowanie Uczelni na zewnątrz w obrębie działań związanych z prowadzonym kierunkiem. Nadzór organizacyjno-administracyjny pełni z kolei Dyrektor Centrum Studiów Wyższych, do którego obowiązków w analizowanej materii należy przede wszystkim: planowanie organizacji roku akademickiego, nadzorowanie przygotowania planów obciążeń dydaktycznych, nadzór nad wdrażaniem szczegółowych harmonogramów realizacji programów studiów, nadzorowanie organizacji sesji egzaminacyjnych i egzaminów dyplomowych, dbanie o wysokie standardy obsługi studentów. Nad ewaluacją i doskonaleniem jakości kształcenia na kierunku Stosunki międzynarodowe czuwa także Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia. Do kompetencji Pełnomocnika należy przede wszystkim: dokonywanie bieżącej i okresowej ewaluacji jakości kształcenia zgodnie z przyjętymi procedurami, opracowywanie podsumowań, sprawozdań lub raportów z przeprowadzonych ewaluacji, opracowywanie i proponowanie nowych metod i narzędzi służących obiektywnej ewaluacji jakości kształcenia, prowadzenie ewaluacji jakości kształcenia w wybranych obszarach, z własnej inicjatywy lub na

polecenie Rektora lub Prorektora ds. ogólnych. Nadzór nad wdrażaniem i doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, w tym nad realizacją działań i procedur dotyczących poszczególnych kierunków studiów, pełni Rektor WSPA.

Zasady doskonalenia jakości kształcenia uregulowane zostały w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (WSZJK), wprowadzonym zarządzeniem Rektora nr 63/R/WSPA/2018-2019 z dnia 30 września 2019 roku (zmienionym zarządzeniem Rektora nr 63/R/WSPA/2021-2022 z dnia 30 września 2022 roku oraz zarządzeniem nr 96/R/WSPA/2022-2023 z dnia 19 września 2023 roku). Zgodnie z powyższym zarządzeniem głównymi celami strategicznymi Uczelni w zakresie zapewniania jakości kształcenia są: wspieranie realizacji przyjętej polityki jakości; wspieranie realizacji przyjętych strategii rozwoju WSPA oraz jej jednostek podrzędnych, szczególnie w zakresie, w jakim dotyczą kształcenia; monitorowanie poziomu jakości kształcenia w WSPA; identyfikowanie i niwelowanie słabych lub problematycznych stron procesu kształcenia w WSPA; systematyczne podnoszenie poziomu jakości kształcenia w WSPA. Odpowiedzialnymi za realizację poszczególnych procedur i czynności podejmowanych w obszarze Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia są: Rektor, Prorektor, Kanclerz, Dziekan, Prodziekan, Senat, Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, Dyrektor Centrum Jakości Kształcenia, Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, Kolegium Dziekańskie, Zespoły ds. Jakości Kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego w ramach powołanego Konwentu Rozwoju na poziomie całej Uczelni i powołanych Rad Konsultacyjnych na poziomie poszczególnych kierunków.

Zgodnie z zasadami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia za bieżące monitorowanie i okresowy przegląd, a także za projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów odpowiedzialne są następujące organy WSZJK: Dziekani kierunków, Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia, Kierunkowe Rady Konsultacyjne, Dyrektor Centrum Jakości Kształcenia, Senat WSPA. Okresowego przeglądu programu studiów dokonuje się m. in. poprzez analizę wyników oceny osiągnięcia efektów uczenia się, analizę pokrycia efektów uczenia się, analizę osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych oraz analizę osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie procesu dyplomowania. Decyzję o przystąpieniu do modyfikacji programu studiów na określonym kierunku i poziomie studiów podejmuje Zespół ds. jakości kształcenia właściwy dla tego kierunku studiów, po przeprowadzeniu okresowego przeglądu programu studiów oraz po zasięgnięciu opinii Rady Konsultacyjnej tego kierunku, a także po przeanalizowaniu danych dotyczących w szczególności: stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów tego kierunku, losów zawodowych absolwentów tego kierunku, zapotrzebowania rynku pracy na absolwentów wyposażonych w efekty uczenia się założone dla tego kierunku. W toku prac Zespołu ds. jakości kształcenia nad modyfikacją programu studiów stosuje się następującą kolejność prac i analiz:

- 1) analiza i ewentualna modyfikacja sylwetki absolwenta kierunku;
- 2) analiza i ewentualna modyfikacja kierunkowych efektów uczenia się;
- 3) analiza i ewentualna modyfikacja programu studiów;
- 4) analiza i ewentualna modyfikacja szczegółowych elementów procesu kształcenia (m. in. przedmiotowe efekty uczenia się, zasady i metody weryfikacji efektów uczenia się; zasady oraz tryb odbywania i zaliczania praktyk zawodowych; zasady procesu dyplomowania).

Po zakończeniu prac merytorycznych nad modyfikacją programu, Zespół ds. jakości kształcenia przygotowuje wstępną dokumentację tych prac, umożliwiającą analizę dokonanych zmian, obejmującą elementy, które zostały w jakimkolwiek stopniu zmodyfikowane, a w szczególności:

- 1) uzasadnienie, cel i zakres dokonanych modyfikacji;
- 2) program studiów wraz z opisem sylwetki absolwenta, wykazem kierunkowych efektów uczenia się, opisem modułów kształcenia oraz planem studiów;
- 3) opis innych zmodyfikowanych elementów procesu kształcenia na tym kierunku.

Dokumentację wstępną przedstawia się:

- 1) Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia – w celu formalnej weryfikacji zgodności programu studiów z prawem, a w szczególności weryfikacji zgodności zmian z wymogami stawianymi przez Ustawę i Rozporządzenie;
- 2) Radzie Konsultacyjnej – w celu zaopiniowania proponowanych zmian, w szczególności w zakresie oczekiwań rynku pracy.

Ustalenie programu studiów wymaga zasięgnięcia opinii Samorządu Studenckiego. Wstępną dokumentację można także przedstawić do zaopiniowania innym przedstawicielom interesariuszy wewnętrznych, w szczególności nauczycielom akademickim, oraz interesariuszom zewnętrznym, w szczególności podmiotom reprezentującym rynek pracy – przedsiębiorcom, organom administracji publicznej (w tym administracji systemu wsparcia zatrudnienia), organizacjom pozarządowym i innym ekspertom z zakresu zatrudnienia i funkcjonowania rynku pracy. Po formalnym przyjęciu całości zmian, Zespół ds. jakości kształcenia przygotowuje ostateczną dokumentację, załączając do niej dodatkowo wszelkie opinie, które wpłynęły w toku konsultacji zmian programowych. Dokumentację wraz z opiniami Dziekan kierunku przedkłada Dyrektorowi Centrum Jakości Kształcenia, który po ponownej weryfikacji naniesionych zmian, przekazuje dokumentację dotyczącą programu studiów Senatowi Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie. Program studiów zostaje przyjęty w drodze uchwały przez Senat Uczelni nie później niż do końca miesiąca czerwca. Po przyjęciu przez Senat Uczelni uchwalony program studiów ogłasza się na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

W doskonaleniu i realizacji programu studiów udział biorą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Wśród interesariuszy zewnętrznych wskazać należy w szczególności członków Rady Konsultacyjnej kierunku Stosunki międzynarodowe, która w obecnym składzie została powołana zarządzeniem Rektora WSPA nr 92/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku, a jej członkami zostali:

- 1) dr Maria Mazur, prof. WSPA – Dziekan kierunku, Przewodnicząca;
- 2) Piotr Majchrzak – Konsul Republiki Austrii w Lublinie;
- 3) Oleh Kuts – Konsul Ukrainy w Lublinie;
- 4) Andrzej Jaroszyński - Konsul generalny RP w Chicago (1991-1992), zastępca ambasadora w Waszyngtonie w stopniu radcy-ministra, ambasador w Norwegii (2001-2005), ambasador w Australii (2008-2013);
- 5) Wiktoria Herun – Zastępca Dyrektora ds. akademickości i promocji gospodarczej, Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów, Urząd Miasta Lublin;
- 6) Anna Dąbrowska – Prezeska Stowarzyszenia Homo Faber;
- 7) Paweł Prokop – Fundator i Prezes Fundacji Inicjatyw Menedżerskich;
- 8) Yulian Hofman – Instytut Na Rzecz Państwa i Prawa;

- 9) Renata Jońska – Kierownik Oddziału Projektowania oraz Funduszy Europejskich Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie;
- 10) Renata Rojek – Kierownik Oddziału ds. Pomocy Środowiskowej, Lubelski Urząd Wojewódzki;
- 11) Anna Szadkowska – Ciężka – Country Program Manager, AHF Poland;
- 12) Przedstawiciel studentów. W bieżącym roku akademickim udział w posiedzeniach bierze studentka kierunku Stosunki międzynarodowe – Pani Oliwia Stępień.

Stałym gościem Rady Konsultacyjnej jest przedstawiciel Europe Direct Lublin Wyspa - punktu informacyjnego Komisji Europejskiej, który mieści się w siedzibie Uczelni.

Członkowie Rady Konsultacyjnej wyrażają opinie na temat dotychczasowego programu studiów oraz procesu jego realizacji, a następnie opiniują projekt zmian dokonanych na podstawie wspomnianych wyżej opinii. Ostatnie posiedzenia Rady Konsultacyjnej na kierunku Stosunki międzynarodowe odbyły się w dniu 15 kwietnia 2024 roku oraz w dniu 7 lutego 2025 roku. Tego typu spotkania służą zacieśnianiu współpracy i konsultacji programu studiów między pracownikami dydaktycznymi kierunku Stosunki międzynarodowe a pracodawcami. Rzeczywiste zaangażowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego pozwala skutecznie reagować na ich oczekiwania w zakresie programu studiów, a także podejmować współpracę w projektach rozwojowych. Na posiedzeniu Rady w dniu 12 kwietnia 2024 roku omówiono propozycje zmian w programie studiów, podkreślając konieczność dostosowania treści programowych do bieżących wyzwań międzynarodowych, w tym wojny w Ukrainie, pomocy humanitarnej i rozwojowej. Zaproponowano wprowadzenie przedmiotu Zarządzanie strategiczne, któremu w toku analiz Zespołu ds. jakości kształcenia nadano nazwę Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych, oraz rozszerzenie programu o zagadnienia dotyczące propagandy i dezinformacji. Podkreślono także znaczenie rozwijania kompetencji międzykulturowych oraz umiejętności strategicznego myślenia i analizowania scenariuszy międzynarodowych. Ważnym punktem spotkania było również omówienie realizacji prac dyplomowych w formie projektów, co pozwala studentom na zdobycie praktycznych kompetencji i zwiększa ich zaangażowanie w działalność NGO. Podkreślono również znaczenie współpracy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami publicznymi oraz konieczność rozwijania kompetencji międzykulturowych i językowych. Z kolei podczas posiedzenia Rady konsultacyjnej w dniu 7 lutego 2025 roku omówiona została możliwość zgłaszania przez Członków Rady Konsultacyjnej propozycji tematów / obszarów tematycznych prac dyplomowych. Tematy takie zostały wskazane m. in. przez Panią Wiktorię Herun – Zastępcę Dyrektora ds. akademickości i promocji gospodarczej w Wydziale Strategii i Obsługi Inwestorów, Urząd Miasta Lublin, a wśród propozycji znalazły się takie jak:

- 1) Lubelski Społeczny Komitet Pomocy Ukrainie;
- 2) Pomoc Lublina i jego mieszkańców dla Ukrainy w czasie pełnoskalowej inwazji na Ukrainę w 2022 roku;
- 3) Partnerstwo miast w czasie w czasie pełnoskalowej inwazji na Ukrainę w 2022 roku;
- 4) Transformacje społeczne i kulturalne regionów przygranicznych wywołane agresją Rosji na Ukrainę;
- 5) Lublin miastem przyjaznym inwestorom. Analiza atrakcyjności inwestycyjnej Lublina w kontekście infrastrukturalnym, przestrzennym, gospodarczym i społecznym;
- 6) Zainwestowali w Lublinie. Analiza inwestycji z kapitałem zagranicznym w Lublinie. Studium przypadku. Wywiady;

- 7) Działania Miasta Lublin wspierające rozwój potencjału akademickiego na przykładzie programów Lublin Akademicki i Visiting Professors In Lublin;
- 8) A narrative analysis of international students in Lublin. Case studies. Interviews. (wywiady ze studentami o ich doświadczeniach dot. rekrutacji na studia, życia i studiowania w Lublinie itd.);
- 9) Integracja zagranicznych studentów na lubelskich uczelniach;
- 10) Portale społecznościowe i grupy na portalach społecznościowych jako element/forma integracji studentów zagranicznych w Lublinie;
- 11) Program Study in Lublin – analiza programu zachęcającego zagranicznych kandydatów do studiowania w Lublinie;
- 12) Wpływ programu Study in Lublin w latach 2011-2023 na zwiększenie umiędzynarodowienia uczelni w Lublinie;
- 13) Wpływ wojny w Ukrainie na społeczność akademicką w Lublinie;
- 14) Analiza współpracy na linii miasto-uczelnia-studenci, w tym zrealizowanych wspólnie projektów w okresie 2011-2023, na przykładzie Miasta Lublin i lubelskich uczelni;
- 15) Społeczno-ekonomiczne skutki wojny w Ukrainie na przykładzie miasta Lublin.

Podczas spotkania Rady w dniu 7 lutego 2025 roku omówione zostały także kwestie związane z wojną w Ukrainie. Pani Dziekan Maria Mazur poinformowała przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego WSPA, że studenci kierunku Stosunki międzynarodowe od początku wojny byli częścią Lubelskiego Społecznego Komitetu Pomocy Ukrainie, a aktualnie dwie studentki odbywają praktykę zawodową w miejscu integracji starych i nowych mieszkańców w Lublinie – Baobab, ul. Krakowskie Przedmieście 39B. Pani Dziekan zaznaczyła, że dzięki wieloletniej współpracy ze Stowarzyszeniem, studenci WSPA uczestniczą w wielu wydarzeniach z obszaru stosunków międzynarodowych (m. in. poświęcony prawom człowieka festiwal filmowy WATCH DOCS; spotkanie z Panem Wojciechem Góreckim, autorem książki *Wieczne państwo. Opowieść o Kazachstanie* (prowadzone przez Panią Dziekan Marię Mazur); spacer "Lublin śladami praw człowieka"; debata „Oto krzyk, że Białoruś żyje». O sytuacji w Białorusi i o tym, jak wspierać osoby z Białorusi w walce o prawa człowieka”; warsztaty „Jak protestować, żeby protestować dobrze”; wspólne pisanie listów w obronie tegorocznych bohaterów i bohaterek – niesłusznie więzionych, skazanych, prześladowanych za odwagę upominania się o wspólne prawa). W dalszej części spotkania omówiono także kwestie takie jak: modyfikacja programu studiów, realizacja praktyk zawodowych, dalsza współpraca z Fundacją Instytut na Rzecz Państwa i Prawa w zakresie konsultacji studenckich dotyczących legalizacji pobytu, program wizyty studyjnej w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim, organizacja konferencji poświęconej procesom migracyjnym w UE przez Punkt informacyjny Komisji Europejskiej Europe Direct Lublin Wyspa (termin: 6 marca 2025 roku), oraz zaplanowana na semestr letni wizyta studentów w Parlamencie Europejskim (na zaproszenie Pana Krzysztofa Hetmana - Posła do Parlamentu Europejskiego).

Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż program studiów konsultowany jest także z przedstawicielami studentów oraz nauczycielami akademickimi – praktykami, którzy reprezentują firmy i instytucje działające w obszarze związanym ze stosunkami międzynarodowymi. Efektem powyższych konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi są okresowe modyfikacje programu studiów, których celem jest doskonalenie koncepcji kształcenia studentów na kierunku Stosunki międzynarodowe.

Wśród interesariuszy wewnętrznych, którzy uczestniczą w pracach nad programem studiów wyróżnić należy z kolei członków Zespołu ds. jakości kształcenia, powołanego w obecnym składzie dla kierunku Stosunki międzynarodowe zarządzeniem nr 91/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku. W skład Zespołu wchodzi:

- 1) dr Maria Mazur, prof. WSPA – Dziekan kierunku, Przewodnicząca;
- 2) dr Marta Komorska, prof. WSPA;
- 3) dr Norbert Obara;
- 4) mgr Anna Bielak;
- 5) mgr Piotr Skrzypczak;
- 6) Przedstawiciel Studentów.

Do kompetencji Zespołu ds. Jakości Kształcenia należy w szczególności:

- 1) analizowanie, aktualizowanie i doskonalenie koncepcji kształcenia kierunku studiów, w tym sylwetki absolwenta;
- 2) weryfikacja i doskonalenie zakładanych efektów uczenia się na kierunku, w tym efektów kierunkowych i przedmiotowych;
- 3) doskonalenie przyjętych programów studiów, zgodnie z wymogami ustawowymi, uchwałami i wytycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz innymi wymogami w zakresie poprawności formalno-prawnej;
- 4) wdrażanie procedur i wytycznych opracowanych przez pozostałe organy WSZJK;
- 5) opracowywanie pełnej dokumentacji prowadzonych działań, a w szczególności wniosków, opinii i sprawozdań;
- 6) organizacja i przeprowadzenie spotkań oraz konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi w celu dostosowania oferty do wymagań rynku pracy oraz oczekiwań studentów i słuchaczy;
- 7) realizacja zadań określonych przez procedury Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia;
- 8) współpraca z innymi organami WSZJK w celu lepszej realizacji polityki jakości.

W procesie projektowania programów studiów na kierunku Stosunki międzynarodowe ważną rolę pełnią także nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia, którzy mają możliwość wypowiedzenia się na temat programu ocenianego kierunku studiów oraz zaproponowania w nim zmian. Ponadto, wpływ na doskonalenie i realizację programów studiów mają studenci ocenianego kierunku. Są oni zapraszani na posiedzenia Zespołu ds. jakości kształcenia, Kolegium Dziekańskiego czy Senatu, a zatwierdzenie programu studiów wymaga pozytywnej opinii Samorządu Studentów. Dbłość o realizację oraz doskonalenie programu studiów zapewniane jest również poprzez ocenę procesu dydaktycznego, przeprowadzaną przy pomocy ankiety studenckiej. Studenci mają możliwość oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się, a swoje opinie mogą wyrażać w formie odpowiedzi na pytania w okresowo przeprowadzanych ankietach dotyczących jakości kształcenia, realizacji programu i oceny nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne. Zawarte w ankiecie pytanie otwarte pozwala na swobodną wypowiedź studentów. Na podstawie przeprowadzonych ankiet Pełnomocnik Rektora ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia opracowuje raport z badania opinii studentów na temat oceny zajęć dydaktycznych i funkcjonowania Uczelni.

Biorąc pod uwagę konsultacje z ostatnich lat z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi można wskazać następujące zmiany wprowadzone do programów studiów:

- 1) wprowadzenie w I semestrze studiów przedmiotu Wprowadzenie do postępowania administracyjnego;
- 2) wprowadzenie w II semestrze studiów przedmiotu Praktyczne zastosowanie narzędzi sztucznej inteligencji;
- 3) wprowadzenie w II semestrze studiów przedmiotu Pomoc humanitarna i rozwojowa;
- 4) wprowadzenie w II semestrze studiów przedmiotu Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych;
- 5) wprowadzenie w V semestrze studiów przedmiotu Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne;
- 6) wprowadzenie zmian w programie specjalności Zarządzanie procesami migracyjnymi oraz w programie specjalności Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku Stosunki międzynarodowe dokonywana jest w szczególności w ramach poniższych procedur Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia:

- 1) podstawowa weryfikacja efektów uczenia się - osoba, której powierzono prowadzenie zajęć dydaktycznych przewidzianych programem studiów opracowuje lub zapoznaje się z kartą opisu przedmiotu (sylabusem), zawierającą zasady i metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie tych zajęć dydaktycznych. Proponowane zasady i metody powinny uwzględniać bieżącą weryfikację efektów, prowadzoną w trakcie zajęć dydaktycznych (ocena cząstkowa) oraz końcową weryfikację efektów, przeprowadzaną na zakończenie cyklu zajęć w celu zweryfikowania osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się (ocena całościowa). W toku zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca te zajęcia wykorzystuje metody bieżącej weryfikacji efektów uczenia się, zgodnie z zasadami określonymi w karcie opisu przedmiotu. Nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne powinna dążyć do odpowiedniego zbalansowania częstotliwości i trudności stosowanych metod weryfikacji w stosunku do rodzaju i charakteru przedmiotu oraz ilości i stopnia trudności treści programowych będących podstawą zajęć. Weryfikacja końcowa efektów uczenia się powinna nastąpić nie później niż na ostatnich zajęciach dydaktycznych w ramach danego cyklu zajęć. Podstawowej weryfikacji efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych dokonuje Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych powołany dla właściwego kierunku. W zakresie weryfikacji efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych stosuje się w szczególności następujące metody weryfikacji: analiza i ocena dziennika z odbytych praktyk zawodowych; analiza opinii opiekuna praktyk powołanego w miejscu odbywania praktyk; rozmowa z praktykantem na temat przebiegu praktyk. W ramach procesu dyplomowania dokonuje się ostatecznej weryfikacji kierunkowych efektów uczenia się uzyskanych w całym toku studiów. Szczegółowe zasady weryfikacji efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania określa Regulamin studiów w WSPA w Lublinie oraz Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe. W toku weryfikacji efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania, w zakresie prac dyplomowych o charakterze pisemnym dokonuje się obowiązkowej weryfikacji pracy pod kątem wystąpienia plagiatu z wykorzystaniem odpowiedniego oprogramowania;
- 2) monitoring osiągnięcia efektów uczenia się, na który składa się:

- a) weryfikacja pokrycia kierunkowych efektów uczenia się przez efekty przedmiotowe, dokonywana przez Dziekana i Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Centrum Jakości Kształcenia;
 - b) ocena osiągnięcia efektów uczenia się w ramach poszczególnych przedmiotów dokonywana przez nauczycieli akademickich;
 - c) analiza struktury ocen wystawionych z zajęć dydaktycznych w czasie minionego roku akademickiego przeprowadzana przez Pełnomocnika ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia;
 - d) analiza osiągnięcia efektów uczenia się w procesie dyplomowania i w ramach praktyk zawodowych;
- 3) ocena osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych - Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych na kierunku Stosunki międzynarodowe dokonuje analizy osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych. Przy przeprowadzaniu analizy Pełnomocnik ds. Praktyk bierze pod uwagę w szczególności: dzienniki (wcześniej sprawozdania) z odbycia praktyk zawodowych, uwagi i informacje pozyskane w czasie rozmów ze studentami ubiegającymi się o zaliczenia praktyk zawodowych, opinie pracodawców (opiekunów praktyk), u których studenci danego kierunku odbywali praktyki;
- 4) ocena osiągnięcia efektów uczenia się w procesie dyplomowania – Dziekan Kierunku wraz z Zespołem ds. Jakości Kształcenia opracowuje syntetyczne sprawozdanie z osiągnięcia efektów uczenia się w ramach procesu dyplomowania. Przy sporządzaniu sprawozdania brana jest pod uwagę w szczególności: analiza struktury ocen wystawionych w ramach procesu dyplomowania w minionym roku akademickim, tj. ocen promotora i recenzenta oraz ocen z egzaminu dyplomowego, a w szczególności sytuacje nietypowe i niepożądane, takie jak zbyt duża zbieżność lub rozbieżność ocen promotorów i recenzentów; ogólne informacje o poziomie przygotowania dyplomantów pozyskane od członków komisji ds. egzaminów dyplomowych; opinie i dodatkowe recenzje prac dyplomowych opracowane przez specjalistów niepełniących funkcji promotora ani recenzenta w danym procesie dyplomowania (w szczególności opinie ekspertów Polskiej Komisji Akredytacyjnej); informacje na temat występowania zjawisk plagiatu pozyskiwane w szczególności od promotorów lub recenzentów prac dyplomowych. Sprawozdanie z osiągnięcia efektów uczenia się w procesie dyplomowania, ze szczególnym uwzględnieniem ewentualnych problemów i nieprawidłowości, wraz z propozycjami rozwiązań, jest wykorzystywane przez Dziekana na potrzeby dokonania kompleksowej oceny osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku oraz w procesie doskonalenia procesu dyplomowania;
- 5) monitorowanie zawodowych losów absolwentów WSPA - do monitorowania zawodowych losów absolwentów WSPA wykorzystywane są raporty opracowywane przez Akademickie Biuro Karier. Corocznie podczas posiedzenia Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia przedstawia się aktualne wyniki powyższego monitoringu. W toku analizy wyników monitoringu bierze się także pod uwagę wyniki i wskaźniki z lat ubiegłych w celach porównawczych. Monitorowanie karier absolwentów pozwala na projektowanie przez WSPA programów studiów, które w pełni dopasowane będą do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.

W celu wdrażania i realizacji powyższych procedur corocznie wprowadzany jest Harmonogram realizacji procedur i zadań z zakresu zapewniania jakości kształcenia w danym roku akademickim. W przypadku roku akademickiego 2024/2025 harmonogram został przyjęty zarządzeniem nr

84/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA z dnia 30 września 2024 roku. Harmonogram ten określa terminy i realizację takich działań jak m. in.: przeprowadzanie hospitacji zajęć dydaktycznych, obejmujących wszystkie formy i poziomy studiów; przeprowadzenie badania opinii wśród studentów na temat oceny zajęć dydaktycznych i funkcjonowania Uczelni; zatwierdzanie tematów prac dyplomowych; organizację posiedzeń Zespołów ds. jakości kształcenia i Rad konsultacyjnych. Również zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia objęte są procedurami i regulacjami, mającymi na celu zapewnienie odpowiedniej jakości tych zajęć, na które składają się:

- 1) Uchwała nr 305/2018 Senatu WSPA z dnia 14 maja 2018 roku w sprawie zaopiniowania Regulaminu użytkowania platformy e-learningowej WSPA w Lublinie oraz uchwała nr 426/2020 z dnia 30 czerwca 2020 roku w sprawie zaopiniowania zmian w Regulaminie użytkowania Platformy e-learningowej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 2) Uchwała nr 306/2018 Senatu WSPA z dnia 14 maja 2018 roku w sprawie zaopiniowania organizacji zajęć dydaktycznych na platformie e-learningowej WSPA w Lublinie oraz uchwała nr 436/2020 z dnia 25 września 2020 roku w sprawie zaopiniowania zmian w Organizacji zajęć dydaktycznych na platformie e-learningowej w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie;
- 3) Zarządzenie nr 86/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2024 roku w sprawie zasad hospitacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych;
- 4) Zarządzenie nr 50/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 19 maja 2023 roku w sprawie zasad monitoringu zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 5) Zarządzenie nr 101/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 30 września 2023 roku w sprawie zasad weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej;
- 6) Zarządzenie nr 56/R/WSPA/2023-2024 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 2 lipca 2024 roku w sprawie zasad realizacji zajęć dydaktycznych na studiach wyższych w roku akademickim 2024/2025 w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.

Niezwykle ważnym elementem służącym zapewnianiu jakości kształcenia są regularne posiedzenia Kolegium Dziekańskiego, w skład którego wchodzi Władze WSPA oraz Dziekani kierunków, a zapraszani są – w zależności od tematyki danego spotkania - wykładowcy, pracownicy administracyjni oraz studenci. Podczas posiedzeń Kolegium Dziekańskiego omawiane są procedury związane z zapewnianiem jakości kształcenia, bieżące sprawy dotyczące realizacji procesu kształcenia, a także plany i pomysły dotyczące rozwoju kierunków, promocji i marketingu, oraz sprawy studenckie.

Co istotne, w odpowiedzi na zalecenia Zespołu Oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczące zapewnienie skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w diagnozowaniu niezgodności i błędów w programie studiów na kierunku Stosunki międzynarodowe Uczelnia podjęła działania naprawcze polegające na analizie procedur WSZJK i ich korekty pod kątem poprawy skuteczności zgodnie ze wskazaniem Zespołu Oceniającego PKA. Działania te opisane zostały w ramach poszczególnych kryteriów niniejszego raportu, w których wskazano wprowadzone rozwiązania i narzędzia dotyczące monitoringu poszczególnych elementów procesu kształcenia. Wdrożone narzędzia dotyczą w szczególności systemu weryfikacji efektów uczenia się, procedur potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, uznawania efektów uczenia

się nabytych w innych uczelniach. Ponadto, podjęto inicjatywy projakościowe, których celem jest zapewnienie nadzoru nad realizacją prac etapowych i dyplomowych, powołany został także Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, który sprawuje dodatkowy nadzór nad systemem weryfikacji efektów uczenia się, w szczególności w zakresie procesu dyplomowania. Jak wskazano w uchwale nr 746/2023 Prezydium PKA z dnia 7 września 2023 roku w obecnej postaci zbiór procedur może być podstawą systematycznej i kompleksowej oceny programu studiów i warunków jego realizacji, opartej o zasoby celowo gromadzonych danych i informacji. Władze Uczelni podjęły także działania mające na celu uwrażliwienie osób odpowiedzialnych za jakość kształcenia na poszczególnych kierunkach, w tym na kierunku Stosunki międzynarodowe, na potrzebę tworzenia i gromadzenia wysokiej jakości informacji i danych o programie studiów i warunkach jego realizacji, w szczególności pod kątem ich użyteczności w diagnozowaniu błędów i nieprawidłowości. Podczas cotygodniowych posiedzeń Kolegium Dziekańskiego Rektor, Prorektor oraz Kanclerz omawiają poszczególne elementy procesu kształcenia oraz analizują podjęte działania projakościowe. Poruszane są również kwestie dotyczące monitorowania i przeglądu programu studiów – Władze Uczelni wskazują w tym zakresie na obowiązek zawierania we wszelkich dokumentach monitorujących wniosków z dokonanych przeglądów oraz formułowania na ich podstawie planów realizacji działań korygująco-naprawczych i doskonalących. W przypadku stwierdzenia niskiej jakości dokumentacji danego kierunku prowadzone są indywidualne rozmowy z osobami odpowiedzialnymi za proces kształcenia na kierunku (wykładowcami, pracownikami administracyjnymi). Nauczycielom akademickim ocenianego kierunku przekazano także uwagi Zespołu Oceniającego PKA oraz poinformowano o zmianach dokonanych w procedurach jakościowych i wynikających stąd obowiązkach. Realizacja zmodyfikowanych ustaleń będzie zapobiegała powstawaniu błędów i nieprawidłowości. Uczelnia potwierdza również, iż w przypadku kierunku Stosunki międzynarodowe cały zespół interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych wykonał w ostatnim czasie dużą pracę na rzecz działań naprawczych i doskonalących jakość procesu kształcenia, a także uświadomił sobie potrzebę bardziej szczegółowego i wnikliwego monitorowania wszystkich elementów składających się na opracowanie i realizację programu studiów.

Wśród działań podjętych przez Uczelnię w odpowiedzi na rekomendacje i zalecenia wynikające z przeprowadzonych ocen programowych wymienić należy następujące:

- 1) Zarządzeniem nr 44/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 8 maja 2023 roku (z późn. zm.) wprowadzony został Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe, określający zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego, zapewniające jego kompleksowy charakter oraz porównywalność wyników egzaminu. Zmodyfikowane zostały także procedury Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dotyczące monitorowania jakości prac dyplomowych. W Uczelni powołany został Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, którego zadaniem jest nadzorowanie prac Dziekana oraz kierunkowego Zespołu ds. jakości kształcenia w zakresie monitoringu prac etapowych i prac dyplomowych studentów. W nowo przyjętych regulacjach zawarto m. in. następujące zapisy i zasady: egzamin dyplomowy składa się z dwóch części: w części pierwszej student dokonuje prezentacji pracy; w części drugiej student losuje trzy zagadnienia pochodzące z katalogu zagadnień określonych dla kierunku i udziela odpowiedzi na trzy pytania sformułowane przez Członków Komisji na podstawie wylosowanych zagadnień, przy czym jedno z zagadnień pochodzi z katalogu dla wybranej przez studenta specjalności, natomiast dwa pochodzą z katalogu zagadnień ogólnych dotyczących kierunku. Tematy prac

dypłomowych wraz z ich koncepcją podlegają zatwierdzeniu do końca piątego semestru studiów. Komisja ds. procesu dyplomowania dokonuje ich oceny, a w przypadku uwag przekazuje rekomendacje zmian promotorom. W razie konieczności poprawy, temat i koncepcja pracy podlegają ponownej ocenie w terminie nie później niż 45 dni od pierwszego posiedzenia Komisji. Na 7 dni przed egzaminem dyplomowym Komisja dokonuje oceny pracy dyplomowej pod kątem jej jakości, zgodności z profilem praktycznym studiów oraz spełnienia wymagań formalnych. Prace dyplomowe mogą być realizowane w formie badawczej lub projektowej, zgodnie z kierunkiem studiów i oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego.

- 2) Przeprowadzono szereg konsultacji mających na celu opracowanie i wdrożenie wspomnianych w powyższym punkcie procedur dotyczących procesu dyplomowania: w dniu 27 kwietnia 2023 roku odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Jakości Kształcenia w rozszerzonym składzie (udział wzięli także pracownicy administracyjni Centrum Jakości Kształcenia, Centrum Studiów Wyższych oraz Działu Obsługi Wykładowcy), podczas którego Pani Rektor poinformowała, że należy niezwłocznie rozpocząć prace nad modyfikacją procedury związanej z dyplomowaniem. Jako podstawę wzięto pod uwagę regulamin ogólnouczelniany. W wyniku prac podjęto ustalenia dotyczące wprowadzenia następujących rozwiązań: wdrożenie dodatkowych metod weryfikacji jakości prac dyplomowych przed terminem obrony i powołanie w tym celu Komisji ds. procesu dyplomowania oraz zatwierdzanie prac przez Komisję w sposób dwuetapowy:
 - a) do końca piątego semestru studiów zatwierdzeniu podlegają tematy prac dyplomowych wraz z ich strukturą. W przypadku wystąpienia uwag członkowie Komisji sporządzają rekomendacje zmian, przekazywane promotorom prac dyplomowych; niezatwierdzone przez Komisję tematy prac wraz z koncepcją powinny być poprawione, a następnie ponownie rozpatrzone przez Komisję w terminie nie później niż 45 dni od daty pierwszego posiedzenia Komisji.
 - b) nie później niż na 7 dni przed terminem obrony, Komisja dokonuje oceny pracy dyplomowej każdego studenta pod kątem jakości, w tym zgodności z profilem praktycznym studiów, a następnie podejmuje decyzję o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu pracy do obrony; w przypadku niedopuszczenia pracy do obrony Komisja sporządza sprawozdanie zawierające uwagi Komisji.

Podczas kolejnego posiedzenia Zespołu ds. Jakości Kształcenia, które odbyło się w dniu 4 maja 2023 roku rozpatrzona została możliwość pisania prac dyplomowych w formie projektowej na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego kierunku. Pan Piotr Skrzypczak – współzałożyciel Stowarzyszenia Homo Faber i wykładowca kierunku podkreślił, iż studenci WSPA w dużej części odbywają praktyki zawodowe w miejscu integracji migrantów i migrantek w Lublinie – Baobab, Krakowskie Przedmieście 39B, wykonując zadania wynikające z realizacji projektów międzynarodowych. Biorąc pod uwagę powyższe, pisanie projektów własnych przez studentów jest możliwe. Zaznaczono także, że program studiów zawiera symulację pisania projektów z zakresu współpracy transgranicznej. Ze względu na prowadzenie powyższych zajęć oraz doświadczenie zawodowe w tym obszarze Pani Anna Bielak – Dyrektor Biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich wskazała, iż mogłaby pełnić funkcję promotora prac projektowych obejmujących tematykę współpracy transgranicznej. W kolejnej części spotkania opracowano strukturę pracy dyplomowej o charakterze projektowym, której następujące elementy zostaną wprowadzone do sylabusu przedmiotu Seminarium dyplomowe: „Celem pracy dyplomowej jest nabycie umiejętności związanych z przygotowaniem do inicjowania, planowania

i realizowania partnerskich projektów międzynarodowych. Praca stanowi kompleksową symulację przygotowania projektu międzynarodowego o następującej strukturze: I rozdział - diagnoza problemowa – uzasadnienie potrzeby realizacji projektu, w tym problem społeczny. Stan wiedzy, podmioty zajmujące się tą problematyką, statystyki. II rozdział: cele strategiczne (długofalowe) i operacyjne (Smart). Grupa docelowa: cechy charakterystyczne, cel wsparcie i sposób dotarcia do tej grupy. Narzędzia interwencji: planowanie działań, dobór metod. Analiza ryzyka. Identyfikacja zagrożeń i reakcja na ryzyko. III rozdział: Sposób zarządzania projektem (partnerzy, podział ról, elastyczność). Budżet (kategorie budżetowe). Potencjalne źródła finansowania. Symulacja przygotowania pracy o charakterze projektowym polega na przygotowaniu kompleksowego projektu do ewentualnego złożenia w konkretnej instytucji". Ustalono, że projekty w zakresie pomocy rozwojowej i współpracy transgranicznej poprowadzi Pani mgr Anna Bielak (Fundacja Inicjatyw Menadżerskich), a w zakresie praw człowieka i integracji migrantów i migrantek – Pan mgr Piotr Skrzypczak (Stowarzyszenie Homo Faber). Najlepsze projekty mogą być złożone przez partnerów WSPA w instytucjach posiadających fundusze na realizację projektów w powyższych obszarach (Np. MSZ, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, NAWA, UNHCR, DRC i Fundacja im. Stefana Batorego itd.). Efektem prac Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz wykładowców i pracowników administracyjnych było wprowadzenie wspomnianego już wcześniej Regulaminu ds. procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe, zawierającego powyższe ustalenia, oraz powołanie Komisji ds. procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe. W skład Komisji wszedł Pan dr Adam Włodarczyk, prof. WSPA – Przewodniczący (powołany także do pełnienia funkcji Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia), Pani dr Maria Mazur – Dziekan kierunku Stosunki międzynarodowe, Pan dr Paweł Rogalski, Pan dr Norbert Obara, Pracownik Centrum Jakości Kształcenia, Przedstawiciel Studentów, oraz – zgodnie z sugestiami Zespołu Oceniającego PKA dotyczącymi możliwości korzystania ze wsparcia socjologów przy przygotowaniu i ocenie metodologii prac dyplomowych – Pani dr Marta Komorska, prof. WSPA i Pani dr Ewa Miszczak, prof. WSPA.

- 3) W celu podniesienia jakości prac dyplomowych, do programu studiów wprowadzono przedmiot Wprowadzenie do badań społecznych, który realizowany jest w formie warsztatowej w semestrze trzecim i czwartym, a więc przed rozpoczęciem realizacji seminarium dyplomowego. W semestrze trzecim celem jest zapoznanie studentów z elementami procesu badawczego (problemy badawcze, zmienne, hipotezy, źródła informacji o badaniach), nabycie przez studentów wiedzy z zakresu struktury procesu badawczego oraz problemów etycznych w obszarze nauk społecznych, rozwijanie umiejętności tworzenia planów badawczych, w tym umiejętności zbierania danych, oraz opanowanie przez studentów umiejętności z zakresu metod i technik badawczych w obszarze stosunków międzynarodowych (metody obserwacyjne, badania sondażowe, konstruowanie kwestionariusza, badania jakościowe, w tym terenowe, metody porównawcze, wtórna analiza danych). W semestrze czwartym celem przedmiotu jest z kolei doskonalenie warsztatu: definiowania pola badawczego, formułowania problemów badawczych, doboru źródeł, dopasowania metod i technik badawczych do obranego obszaru badań, doboru narzędzi badawczych. Na zakończenie przedmiotu studenci podejmą pierwszą próbę napisania tekstu naukowego.
- 4) Opracowano nowy sylabus do przedmiotu Seminarium dyplomowe. W sylabusie ustalono odrębne, specyficzne zasady dyplomowania, z uwzględnieniem profilu kształcenia i praktycznego charakteru kierunku Stosunki międzynarodowe. Ustalono, iż w ramach procesu

dypłomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe mogą być przygotowane następujące rodzaje prac dyplomowych:

- a) praca dyplomowa o charakterze badawczym: praca dyplomowa powinna potwierdzać umiejętności studentów w zakresie identyfikowania (diagnozowania) praktycznych problemów typowych dla określonego kierunku. Praca o charakterze badawczym zawiera rozwiązanie określonej hipotezy badawczej. Obejmuje koncepcję i odpowiedni dobór metod badawczych, planowanie i organizację, przedstawienie uzyskanych wyników, ich dyskusję oraz sformułowanie wniosków.
- b) praca dyplomowa o charakterze projektowym: celem pracy dyplomowej o charakterze projektowym jest nabycie umiejętności związanych z przygotowaniem do inicjowania, planowania i realizowania partnerskich projektów międzynarodowych. Praca stanowi kompleksową symulację przygotowania projektu międzynarodowego. Projekty dyplomowe dotyczące pomocy rozwojowej i współpracy transgranicznej będą realizowane pod kierunkiem Pani mgr Anna Bielak – Dyrektor Biura Fundacji Inicjatyw Menedżerskich, a projekty z zakresu praw człowieka i integracji migrantów i migrantek po kierunku Pana mgra Piotra Skrzypczaka – Współzałożyciela Stowarzyszenia Homo Faber.

W sylabusie do Seminarium dyplomowego wskazano również m. in. następujący opis zajęć: Studenci we współpracy z promotorem określają metodykę prac dyplomowych, opracowują zadane zagadnienie badawcze, w tym prowadzą kwerendę naukową. Na zaliczenie piątego semestru studenci prezentują przed Komisją ds. prac dyplomowych koncepcję pracy dyplomowej, która powinna zawierać:

- a) w przypadku prac o charakterze badawczym: ostateczne brzmienie tematu, uzasadnienie wyboru tematu pracy oraz koncepcję pracy zawierającą metody badawcze, hipotezę główną i szczegółową, pytania badawcze, strukturę pracy, opis głównych założeń badawczych i najważniejszej literatury.
- b) w przypadku prac o charakterze projektowym: ostateczne brzmienie tematu, uzasadnienie wyboru obszaru projektowego, oraz koncepcję pracy zawierającą strukturę pracy, opis celów projektowych, założeń badawczych i najważniejszej literatury.

Ponadto, w sylabusie zawarto także następujące wytyczne dotyczące tematyki prac dyplomowych:

- a) praca o charakterze badawczym: temat nie może być zbyt szeroki, powinien być zawężony cezurami (okres) bądź konkretnym obszarem terytorialnym lub grupą społeczną. Studenci, które nie mają pomysłu na temat lub badania własne mogą posłużyć się tematami pomocniczymi którymi dysponują promotorzy;
 - b) praca o charakterze projektowym: pomysł autorski studenta. Projekty w zakresie pomocy rozwojowej i współpracy transgranicznej poprowadzi Pani mgr Anna Bielak (Fundacja Inicjatyw Menedżerskich), a w zakresie praw człowieka i integracji migrantów i migrantek – Pan mgr Piotr Skrzypczak (Stowarzyszenie Homo Faber). Najlepsze projekty mogą być złożone przez partnerów WSPA w instytucjach posiadających fundusze na realizację projektów w powyższych obszarach (Np. MSZ, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, NAWA, UNHCR, DRC i Fundacja im. Stefana Batorego itd.).
- 5) Zarządzeniem Rektora nr 77/R/WSPA/2022-2023 z dnia 21 czerwca 2023 roku przyjęto System weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, w którym zawarto w szczególności regulacje dotyczące określania kryteriów ocen, uzasadniania i wskazywania składowych ocen

otrzymywanych przez studentów, a także sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przez studentów z niepełnosprawnościami. Ponadto, w zarządzeniu wskazano następujące zasady:

- a) program studiów każdego kierunku powinien określać celowo i w sposób uzasadniony zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny efektów uczenia się nabytych przez studentów;
 - b) weryfikacja efektów uczenia się osiąganych przez studentów obejmuje zarówno wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem;
 - c) nauczyciel akademicki każdorazowo uwzględnia osiągnięcia studenta w trzech wyżej wymienionych zakresach w przypadku każdej określanej przez niego oceny studenta, zarówno formułującej, jak i końcowej (podsumowującej). Tym samym nauczyciel akademicki kontroluje przy dokonywaniu każdej oceny studenta – a przede wszystkim końcowej – w sposób oddzielny stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
 - d) w przypadku każdej pracy etapowej prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (sylabus);
 - e) obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się.
- 6) W celu wsparcia procesu monitorowania jakości prac etapowych oraz dyplomowych w Uczelni powołano Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, którego zadaniem jest nadzorowanie prac dziekanów oraz kierunkowych zespołu ds. jakości kształcenia dotyczących monitoringu prac etapowych i prac dyplomowych studentów.
- 7) Odnosząc się do zalecenia dotyczącego uwzględnienia czasu na weryfikację efektów uczenia się podczas wszystkich zajęć i zapewnienia studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach, w treściach kształcenia w sylabusie każdego przedmiotu dodano zapis o podsumowaniu zajęć, weryfikacji efektów uczenia się oraz udzielaniu studentom informacji zwrotnej. Powyższa zmiana obliguje wykładowców do przeznaczenia czasu na ocenę stopnia osiągnięcia założonych efektów oraz na omówienie wyników ze studentami. Ponadto, wydane zostało wspomniane wyżej zarządzenie nr 77/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA z dnia 21 czerwca 2023 roku w sprawie systemu weryfikacji efektów uczenia się. Co istotne, do systemu weryfikacji efektów uczenia się dodano zapis, zgodnie z którym po zrealizowaniu zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki jest zobowiązany do wypełnienia sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia się założonych w karcie przedmiotu (według wzoru określonego zarządzeniem). Sprawozdanie zawiera takie elementy jak: zastosowane prace etapowe (częstkowe, końcowe); zgromadzona dokumentacja; udział procentowy poszczególnych prac etapowych w ostatecznej ocenie; oceny cząstkowe i ocena końcowa; uzasadnienie oceny; propozycje zmian w zakresie prowadzenia przedmiotu w kolejnym cyklu. Oceny studentów ze wszystkich egzaminów i zaliczeń wpisywane są do protokołu w wersji elektronicznej, udostępnionego poprzez informatyczny system uczelni (ESS) wyłącznie przez prowadzącego zajęcia. Wpisane i zatwierdzone oceny importowane są poprzez system do elektronicznej karty okresowych osiągnięć studenta. Zatwierdzona karta okresowych osiągnięć jest drukowana i zatwierdzona przez Dziekana kierunku i umieszczona w teczce osobowej studenta. Studenci mają dostęp do

dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez informatyczny system uczelni (Wirtualny Pokój Studenta wps.wspa.pl). Każdy student ma indywidualne konto, w którym udostępniane są informacje dotyczące zajęć i osiągnięć studenta. Oceny zaliczeń i egzaminów, po wpisaniu ich do protokołu, są udostępniane studentom automatycznie. Na prośbę studenta Uczelnia wydaje wydruk z dokumentacji przebiegu studiów. W przypadku prac zaliczeniowych realizowanych / przekazywanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, Uczelnia korzysta z platformy e-learningowej Moodle, która posiada wbudowany system oceniania, umożliwiający nauczycielom akademickim wystawianie ocen i komentarzy do prac studentów. Nauczyciele mogą również korzystać z różnych metod oceniania, takich jak oceny punktowe lub oceny opisowe, a także mogą dodawać komentarze bezpośrednio do tekstu pracy studenta. Zgodnie z Regulaminem studiów student, który zgłasza zastrzeżenia co do formy zaliczenia lub bezstronności przy wystawianiu oceny, ma prawo złożyć do Rektora lub upoważnionej przez niego osoby wniosek o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. Rektor lub upoważniona przez niego osoba może podjąć decyzję o przeprowadzeniu egzaminu komisyjnego, jeśli uzna zasadność wniosku. Niezależnie od wspomnianych wyżej aktów prawnych oraz dostępu studentów do Wirtualnego Pokoju Studenta czy platformy e-learningowej Moodle, wyznaczony został dodatkowy termin konsultacji wykładowców w okresie sesji egzaminacyjnej dla studentów, którzy chcieliby omówić swoje oceny i uzyskać dodatkowe wyjaśnienia. Działanie to ma charakter systemowy i dotyczy wszystkich przedmiotów objętym programem studiów.

- 8) W odpowiedzi na zalecenie Zespołu Oceniającego PKA dotyczące zaktualizowania wszystkich sylabusów, aby ujęte w nich treści programowe były kompleksowe i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w naukach o polityce i administracji, ekonomii i finansach oraz naukach prawnych, Zespół ds. Jakości Kształcenia kierunku Stosunki międzynarodowe, wraz z wykładowcami prowadzącymi poszczególne zajęcia, dokonał modyfikacji i aktualizacji sylabusów wszystkich przedmiotów przewidzianych programem studiów. Zaktualizowano przede wszystkim treści programowe, uwzględniając najnowszą wiedzę, zgodną z aktualnym stanem rozwoju dyscyplin. Aktualizacji wymagały w szczególności sylabusy do przedmiotów dotyczących współczesnych systemów politycznych, wstępu do nauk o państwie i polityce, demografii, organizacji międzynarodowych, podstaw wiedzy o stosunkach międzynarodowych czy seminarium dyplomowego. Zaktualizowano także literaturę zalecaną do realizacji poszczególnych przedmiotów, korzystając ze zbiorów Biblioteki WSPA, jak i uzupełniając księgozbiór o nowo zakupione pozycje.
- 9) Uchwałą nr 550/2023 Senatu WSPA z dnia 29 maja 2023 roku przyjęto nowy Regulamin praktyk zawodowych, w którym wprowadzono zasadę, iż zaliczenia praktyk zawodowych ze strony Uczelni dokonuje wyłącznie kierunkowy Pełnomocnik ds. praktyk. Ponadto, dokonano zmiany w metodzie weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w ramach praktyk – zgodnie z nowo przyjętym Regulaminem praktyk krótkie sprawozdanie z praktyk zastąpione zostało dziennikiem praktyk, który ze względu na swój charakter oraz konieczność szczegółowego opisywania wykonywanych codziennie zadań w sposób kompletny i miarodajny będzie stanowił miarę postępów dokonywanych przez studenta. Powyższy Regulamin został zaktualizowany uchwałą nr 576/2024 Senatu WSPA z dnia 26 czerwca 2024 roku – w ramach aktualizacji do Regulaminu dodano wzór formularza zgłoszeniowego praktyki zawodowej, a także dokonano modyfikacji wzoru wniosku o zaliczenie praktyki zawodowej na podstawie zatrudnienia/prowadzenia działalności gospodarczej/stażu/wolontariatu.

- 10) Zarządzeniem nr 46/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 18 maja 2023 roku (z późn. zm.) przyjęto Regulamin planowania i monitorowania realizacji zajęć dydaktycznych w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, zgodnie z którym planowanie zajęć odbywa się tak, aby wykorzystać w jak najlepszym stopniu czas studentów, a także umożliwić im odpowiednie przyswajanie wiedzy, nabycie umiejętności i kompetencji społecznych. Zajęcia rozmieszczane są w planie zajęć w sposób równomierny w miarę możliwości godzinowych i lokalowych. Realizacja zajęć powinna w pierwszej kolejności odbywać się w godzinach porannych i wczesnopopołudniowych. Plany zajęć tworzone są w oparciu o zgłoszone przez wykładowców do Działu Obsługi Pracownika preferencje co do terminów i godzin realizacji zajęć, z zastrzeżeniem następujących zasad: wykłady planowane są przed innymi formami realizacji zajęć (np. warsztatami, ćwiczeniami bądź projektami) z tego samego przedmiotu; wykłady mogą być prowadzone w blokach nie większych niż 4 godziny lekcyjne dla jednego przedmiotu. Ponadto, zarządzeniem nr 18/R/WSPA/2024-2025 wprowadzono obowiązek monitorowania obecności studentów na zajęciach dydaktycznych.
- 11) Do zasad rekrutacji dodano zapisy odnoszące się do kompetencji cyfrowych kandydatów na studia, zgodnie z którymi komplet dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji musi zawierać oświadczenie o posiadanych kompetencjach cyfrowych. Treść oświadczenia, stanowiącego załącznik do uchwały rekrutacyjnej, brzmi następująco: „W związku z realizacją części zajęć dydaktycznych w sposób zdalny wyrażam zgodę na kształcenie z użyciem sprzętu niezbędnego do aktywnego uczestnictwa w zajęciach (włączona kamera, sprawny mikrofon, zainstalowana aplikacja MSTeams). Ponadto potwierdzam, iż dysponuję właściwym sprzętem informatycznym oraz posiadam odpowiednie kompetencje cyfrowe. Jednocześnie oświadczam, że zapoznałem/łam się ze stroną internetową Uczelni – www.wspa.pl i umieszczonymi w zakładce BIP aktami prawnymi, w szczególności z treścią Regulaminu Studiów Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.”.
- 12) Uchwałą nr 544/2023 Senatu WSPA z dnia 29 maja 2023 roku przyjęto nowy Regulamin potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, zgodnie z którym potwierdzenie efektów uczenia się może nastąpić jedynie w drodze identyfikacji i porównania efektów uczenia się będących rezultatem posiadanego doświadczenia zawodowego z efektami uczenia się określonymi w programie studiów danego kierunku.
- 13) Zarządzeniem nr 49/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA z dnia 19 maja 2023 roku przyjęto nowy Regulamin określający zasady uznawania efektów uczenia się nabytych w innej uczelni (Regulamin wyrównywania różnic programowych), zgodnie z którym uznanie efektów uczenia się może nastąpić jedynie w drodze identyfikacji i porównania efektów uczenia się nabytych w innej uczelni z efektami uczenia się określonymi w programie studiów danego kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się zapewnienie skuteczności wewnętrznego	W odpowiedzi na zalecenie dotyczące zapewnienia skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości

<p>systemu zapewniania jakości kształcenia w diagnozowaniu niezgodności i błędów w programie studiów na kierunku Stosunki międzynarodowe poprzez wprowadzenie mechanizmów mających na celu zapewnienie wysokiej jakości informacji i danych gromadzonych o programie studiów i warunkach jego realizacji oraz ich użyteczności w diagnozowaniu błędów i nieprawidłowości.</p>	<p>kształcenia w diagnozowaniu niezgodności i błędów w programie studiów na kierunku Stosunki międzynarodowe Uczelnia podjęła działania naprawcze polegające na analizie procedur WSZJK i ich korekty pod kątem poprawy skuteczności zgodnie ze wskazaniem Zespołu Oceniającego PKA. Działania te opisane zostały w ramach poszczególnych kryteriów niniejszego raportu, w których wskazano wprowadzone rozwiązania i narzędzia dotyczące monitoringu poszczególnych elementów procesu kształcenia. Wdrożone narzędzia dotyczą w szczególności systemu weryfikacji efektów uczenia się, w tym procesu dyplomowania, procedur potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, uznawania efektów uczenia się nabytych w innych uczelniach, czy przeglądu i oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Podjęto również inicjatywy projakościowe, których celem jest zapewnienie nadzoru nad realizacją prac etapowych i dyplomowych. W zakresie procesu dyplomowania wdrożono dodatkowe metody weryfikacji jakości prac dyplomowych i powołano w tym celu Komisję ds. procesu dyplomowania. Zarządzeniem nr 44/R/WSPA/2022-2023 Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie z dnia 8 maja 2023 roku (z późn. zm.) wprowadzony został Regulamin procesu dyplomowania na kierunku Stosunki międzynarodowe, określający zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego, zapewniające jego kompleksowy charakter oraz porównywalność wyników egzaminu. Powołany został Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, który sprawuje dodatkowy nadzór nad systemem weryfikacji efektów uczenia się, w szczególności w zakresie procesu dyplomowania. W celu podniesienia jakości prac dyplomowych, do programu studiów wprowadzono także przedmiot Wprowadzenie do badań społecznych, który realizowany jest w formie warsztatowej w semestrze trzecim i czwartym, a więc przed rozpoczęciem realizacji seminarium dyplomowego. Opracowano również nowy sylabus do przedmiotu Seminarium dyplomowe. W sylabusie ustalono odrębne, specyficzne zasady dyplomowania, z uwzględnieniem profilu kształcenia i praktycznego charakteru kierunku Stosunki międzynarodowe. Zarządzeniem Rektora nr 77/R/WSPA/2022-2023 z dnia 21 czerwca 2023 roku przyjęto System weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, w którym zawarto w szczególności regulacje dotyczące</p>
---	---

		<p>określania kryteriów ocen, uzasadniania i wskazywania składowych ocen otrzymywanych przez studentów. W treściach kształcenia w sylabusie każdego przedmiotu dodano zapis o podsumowaniu zajęć, weryfikacji efektów uczenia się oraz udzielaniu studentom informacji zwrotnej. Wyznaczony został dodatkowy termin konsultacji wykładowców w okresie sesji egzaminacyjnej dla studentów, którzy chcieliby omówić swoje oceny i uzyskać dodatkowe wyjaśnienia. Zarządzeniem nr 46/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA w Lublinie z dnia 18 maja 2023 roku przyjęto Regulamin planowania i monitorowania realizacji zajęć dydaktycznych w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, zgodnie z którym planowanie zajęć odbywa się tak, aby wykorzystała w jak najlepszym stopniu czas studentów, a także umożliwić im odpowiednie przyswajanie wiedzy, nabycie umiejętności i kompetencji społecznych. Zespół ds. Jakości Kształcenia kierunku Stosunki międzynarodowe, wraz z wykładowcami prowadzącymi poszczególne zajęcia, dokonał modyfikacji i aktualizacji sylabusów wszystkich przedmiotów przewidzianych programem studiów. Zaktualizowano przede wszystkim treści programowe, uwzględniając najnowszą wiedzę, zgodną z aktualnym stanem rozwoju dyscyplin. Uchwałą nr 550/2023 Senatu WSPA z dnia 29 maja 2023 roku (z późn. zm.) przyjęto nowy Regulamin praktyk zawodowych, w którym wprowadzono zasadę, iż zaliczenia praktyk zawodowych ze strony Uczelni dokonuje wyłącznie kierunkowy Pełnomocnik ds. praktyk. Ponadto, dokonano zmiany w metodzie weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w ramach praktyk – zgodnie z nowo przyjętym Regulaminem praktyk krótkie sprawozdanie z praktyk zastąpione zostało dziennikiem praktyk, który ze względu na swój charakter oraz konieczność szczegółowego opisywania wykonywanych codziennie zadań w sposób kompletny i miarodajny będzie stanowił miarę postępów dokonywanych przez studenta. Do zasad rekrutacji dodano zapisy odnoszące się do kompetencji cyfrowych kandydatów na studia, zgodnie z którymi komplet dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji musi zawierać oświadczenie o posiadanych kompetencjach cyfrowych. Uchwałą nr 544/2023 Senatu WSPA z dnia 29 maja 2023 roku przyjęto nowy Regulamin potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, a zarządzeniem nr 49/R/WSPA/2022-2023 Rektora WSPA z dnia 19 maja 2023 roku przyjęto</p>
--	--	--

		<p>nowy Regulamin określający zasady uznawania efektów uczenia się nabytych w innej uczelni (Regulamin wyrównywania różnic programowych), zgodnie z którym uznanie efektów uczenia się może nastąpić jedynie w drodze identyfikacji i porównania efektów uczenia się nabytych w innej uczelni z efektami uczenia się określonymi w programie studiów danego kierunku.</p> <p>Jak wskazano w uchwale nr 746/2023 Prezydium PKA z dnia 7 września 2023 roku w obecnej postaci zbiór procedur może być podstawą systematycznej i kompleksowej oceny programu studiów i warunków jego realizacji, opartej o zasoby celowo gromadzonych danych i informacji. Władze Uczelni podjęły także działania mające na celu uwrażliwienie osób odpowiedzialnych za jakość kształcenia na poszczególnych kierunkach, w tym na kierunku Stosunki międzynarodowe, na potrzebę tworzenia i gromadzenia wysokiej jakości informacji i danych o programie studiów i warunkach jego realizacji, w szczególności pod kątem ich użyteczności w diagnozowaniu błędów i nieprawidłowości. Podczas cotygodniowych posiedzeń Kolegium Dziekańskiego Rektor, Prorektor oraz Kanclerz omawiają poszczególne elementy procesu kształcenia oraz analizują podjęte działania projakościowe. Poruszane są również kwestie dotyczące monitorowania i przeglądu programu studiów – Władze Uczelni wskazują w tym zakresie na obowiązek zawierania we wszelkich dokumentach monitorujących wniosków z dokonanych przeglądów oraz formułowania na ich podstawie planów realizacji działań korygująco-naprawczych i doskonalących.</p>
2.	<p>Zaleca się uwzględnienie w procesach monitorowania i przeglądu programu studiów i warunków jego realizacji kompleksowego podejścia do procesów zapewniania jakości i uzupełnienie gromadzenia informacji i danych o programie, procesami ich opracowania i analizy, interpretacji oraz wykorzystania wyników do planowania i realizacji działań</p>	<p>W odpowiedzi na zalecenie Zespołu Oceniającego PKA Władze Uczelni zobowiązały wszystkie organy odpowiedzialne za poszczególne procedury do zawierania we wszelkich dokumentach monitorujących wniosków z dokonanych przeglądów oraz formułowania na ich podstawie planów realizacji działań korygująco-naprawczych i doskonalących. W przypadku stwierdzenia niskiej jakości dokumentacji danego kierunku prowadzone są indywidualne rozmowy z osobami odpowiedzialnymi za proces kształcenia na kierunku (wykładowcami, pracownikami administracyjnymi). Nauczycielom akademickim ocenianego kierunku przekazano także uwagi Zespołu Oceniającego PKA oraz poinformowano o zmianach dokonanych w procedurach jakościowych i wynikających</p>

	<p>korygująco-naprawczych i doskonalących.</p>	<p>stąd obowiązkach. Wdrożono narzędzia pro jakościowe dotyczące w szczególności systemu weryfikacji efektów uczenia się, procedur potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, uznawania efektów uczenia się nabytych w innych uczelniach, czy przeglądu i oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W zakresie procesu dyplomowania wdrożono dodatkowe metody weryfikacji jakości prac dyplomowych i powołano w tym celu Komisję ds. procesu dyplomowania. Wprowadzono procedurę zatwierdzania prac przez Komisję w sposób dwuetapowy:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) do końca piątego semestru studiów zatwierdzeniu podlegają tematy prac dyplomowych wraz z ich strukturą. W przypadku wystąpienia uwag członkowie Komisji sporządzają rekomendacje zmian, przekazywane promotorom prac dyplomowych; niezatwierdzone przez Komisję tematy prac wraz z koncepcją powinny być poprawione, a następnie ponownie rozpatrzone przez Komisję w terminie nie później niż 45 dni od daty pierwszego posiedzenia Komisji; b) nie później niż na 7 dni przed terminem obrony, Komisja dokonuje oceny pracy dyplomowej każdego studenta pod kątem jakości, w tym zgodności z profilem praktycznym studiów, a następnie podejmuje decyzję o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu pracy do obrony; w przypadku niedopuszczenia pracy do obrony Komisja sporządza sprawozdanie zawierające uwagi Komisji. <p>Zarządzeniem Rektora WSPA przyjęto także system weryfikacji efektów uczenia się w którym zawarto m. in. następujące zapisy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) program studiów każdego kierunku powinien określać celowo i w sposób uzasadniony zaplanowane, skonkretyzowane, specyficzne metody ciągłego i podsumowującego sprawdzania efektów uczenia się w celu ich systematycznego stosowania przez nauczycieli akademickich lub inne osoby prowadzące zajęcia oraz rzetelnego sprawdzenia i oceny efektów uczenia się nabytych przez studentów; 2) weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych przez studentów obejmuje zarówno wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, których uzyskanie związane jest z danym przedmiotem; 3) nauczyciel akademicki każdorazowo uwzględnienia
--	--	---

		<p>osiągnięcia studenta w trzech wyżej wymienionych zakresach w przypadku każdej określonej przez niego oceny studenta, zarówno formującej, jak i końcowej (podsumowującej). Tym samym nauczyciel akademicki kontroluje przy dokonywaniu każdej oceny studenta – a przede wszystkim końcowej – w sposób oddzielny stopień osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;</p> <p>4) w przypadku każdej pracy etapowej prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (sylabus);</p> <p>5) obecność na zajęciach nie może stanowić metody weryfikacji efektów uczenia się;</p> <p>6) Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami dostosowanie sposobu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się do ich indywidualnych potrzeb poprzez zapewnienie możliwości:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowania formy egzaminów i zaliczeń do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności studenta, w tym zmiany formy egzaminu / zaliczenia z pisemnej na ustną i odwrotnie; • wydłużenia czasu zdawanych egzaminów i zaliczeń; • pomocy asystenta przy czytaniu pytań i zaznaczaniu odpowiedzi; • dostosowania materiałów egzaminacyjnych i zaliczeniowych (większa czcionka, forma elektroniczna, dokumenty w brajlu); • zdawania egzaminu w osobnym pomieszczeniu; • indywidualnej organizacji sesji egzaminacyjnej. <p>7) za ocenę stopnia realizacji efektów uczenia się odpowiadają kierunkowe Zespoły ds. jakości kształcenia pod przewodnictwem Dziekana.</p> <p>Co istotne, do systemu weryfikacji efektów uczenia się dodano zapis, zgodnie z którym po zrealizowaniu zajęć dydaktycznych nauczyciel akademicki jest zobowiązany do wypełnienia sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia się założonych w karcie przedmiotu (według wzoru określonego zarządzeniem). Sprawozdanie zawiera takie</p>
--	--	--

		<p>elementy jak: zastosowane prace etapowe (częstkowe, końcowe); zgromadzona dokumentacja; udział procentowy poszczególnych prac etapowych w ostatecznej ocenie; oceny częściowe i ocena końcowa; uzasadnienie oceny; propozycje zmian w zakresie prowadzenia przedmiotu w kolejnym cyklu. Sprawozdanie służy kierunkowemu Zespołowi ds. jakości kształcenia do analizy i doskonalenia procesu i metod weryfikacji efektów uczenia się.</p> <p>Realizacja zmodyfikowanych ustaleń będzie zapobiegała powstawaniu błędów i nieprawidłowości. Uczelnia potwierdza również, iż w przypadku kierunku Stosunki międzynarodowe cały zespół interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych wykonał w ostatnim czasie dużą pracę na rzecz działań naprawczych i doskonalących jakość procesu kształcenia, a także uświadomił sobie potrzebę bardziej szczegółowego i wnikliwego monitorowania wszystkich elementów składających się na opracowanie i realizację programu studiów.</p>
--	--	---

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcja kształcenia oparta o potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, z naciskiem na realizację profilu praktycznego. 2. Rozległa współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z sektorem biznesowym, publicznym i organizacjami pozarządowymi, dotycząca m. in. projektowania programu studiów, realizacji prac dyplomowych oraz organizacji praktyk. 3. Wysoki poziom mobilności kadry dydaktycznej i studentów, realizacja licznych projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskich i innych środków zewnętrznych. 4. Własne, nowoczesne laboratoria komputerowe wyposażone w oprogramowanie i sprzęt multimedialny umożliwiający prezentację materiałów dydaktycznych. 5. Kompleksowy system wsparcia studentów obejmujący pomoc merytoryczną, socjalną oraz integracyjną. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stała konieczność wydatkowania środków finansowych na aktualizację infrastruktury. 2. Niewystarczające środki finansowe na prowadzenie działalności naukowej.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie Uczelni przez Lubelski Urząd Wojewódzki w zakresie kadry dydaktycznej oraz opracowania programu specjalności Zarządzanie procesami migracyjnymi. 2. Stałe wsparcie Uczelni przez Urząd Miasta Lublin w kontekście akademickiego rozwoju miasta. Stanowi ono część Strategii rozwoju metropolitalnego uchwalonej do 2030 roku. Wsparcie polega na koordynowaniu współpracy lokalnych instytucji, przedsiębiorstw i organizacji z Uczelnią (np. program MATCH, obecność przedstawicieli uczelni w Radzie Gospodarczej Miasta Lublina, Radzie Studentów Lublina, Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. miejskiego systemu wsparcia integracji migrantów i migrantek, Radzie Innowacyjnego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Lublina). 3. Zauważalny wzrost zainteresowania ze strony instytucji, organizacji międzynarodowych oraz firm współpracą 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postępujący niż demograficzny. 2. Geopolityczne wyzwania utrudniające podejmowanie nowych, długoterminowych działań, także w sektorze edukacyjnym. 3. Kryzys gospodarczy i społeczny, ograniczający zainteresowanie płatnymi formami kształcenia wyższego.

	<p>z Uczelnią w zakresie praktyk i programów dostosowanych do potrzeb rynku pracy.</p> <p>4. Zainteresowanie instytucji, organizacji międzynarodowych, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorstw współpracą z Uczelnią w kontekście praktyk i kształcenia ukierunkowanego na zaspokojenie potrzeb rynku pracy.</p> <p>5. Wzrastające zapotrzebowanie rynku pracy, zarówno polskiego, jak i europejskiego, na specjalistów z szeroko pojętej współpracy międzynarodowej.</p>	
--	--	--

WYŻSZA SZKOŁA
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ADMINISTRACJI
W LUBLINIE
ul. Bursaki 12, 20-150 Lublin
tel./fax (81) 740-84-10, 740-84-13
NIP 712-23-92-737

(Pieczęć uczelni)

dr Maria Mazur, prof. WSPA

Rektor WSPA / Dziekan ds. kierunku Stosunki międzynarodowe

.....
(podpis Rektora / Dziekana kierunku)

Lublin, dnia 6 marca 2025 roku

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne (31.01)		Studia niestacjonarne (31.01)	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	23	21	13	0
	II	21	17	0	0
	III	33	24	0	0
Razem:		77	62	13	0

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2023/2024	15	10	13	2
	2022/2023	15	10	0	0
	2021/2022	30	21	0	6
Razem:		60	41	13	8

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).³

STUDIA STACJONARNE	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów / 182 punkty ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	1828
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	102
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	112 (w przypadku wyboru specjalności nr 1) 111 (w przypadku wyboru specjalności nr 2)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	66
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30
Wymiar praktyk zawodowych⁵	6 miesięcy / 720 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2548/334
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1835/463

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

STUDIA NIESTACJONARNE	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów / 182 punkty ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	1115
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	73
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	112 (w przypadku wyboru specjalności nr 1) 111 (w przypadku wyboru specjalności nr 2)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	66
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30
Wymiar praktyk zawodowych ⁷	6 miesięcy / 720 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	n/d
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2548/334
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1835/463

⁶ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁸

STUDIA STACJONARNE			
Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Język obcy pierwszy cz. 1	Laboratorium	30	2
Organizacje międzynarodowe	Ćwiczenia	15	2
Geografia polityczna świata	Ćwiczenia	30	2
Współczesne systemy polityczne	Ćwiczenia	15	2
Rola konstytucji w systemie prawnym	Ćwiczenia	15	1
Wprowadzenie do postępowania administracyjnego	Ćwiczenia	15	1
Język obcy pierwszy cz. 2	Laboratorium	30	2
Makroekonomia	Ćwiczenia	15	2
Międzynarodowe stosunki polityczne	Ćwiczenia	15	2
Międzynarodowe stosunki gospodarcze	Ćwiczenia	30	2
Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych	Ćwiczenia	15	1
Międzynarodowe stosunki kulturalne	Projekt	15	2
Komunikacja międzykulturowa	Ćwiczenia	20	2
Procesy migracyjne we współczesnym świecie	Projekt	20	2
Pomoc humanitarna i rozwojowa	Ćwiczenia	15	1

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Międzynarodowy marketing terytorialny	Projekt	30	2
Religie we współczesnym świecie	Ćwiczenia	15	1
Język obcy pierwszy cz. 3	Laboratorium	30	2
Język obcy drugi cz. 1	Laboratorium	30	2
Prawo międzynarodowe publiczne	Ćwiczenia	30	2
Międzynarodowa ochrona praw człowieka	Projekt	20	1
Język obcy pierwszy cz. 4	Laboratorium	30	2
Język obcy drugi cz. 2	Laboratorium	30	2
Integracja europejska i prawo UE	Ćwiczenia	20	2
Instytucje Unii Europejskiej	Ćwiczenia	15	1
Polityka zagraniczna RP	Ćwiczenia	20	1
Dyplomacja i protokół dyplomatyczny	Projekt	15	1
Wypowiedzi publiczne	Warsztat	15	1
Procesy globalizacyjne we współczesnym świecie	Ćwiczenia	15	1
Regiony i samorzady w stosunkach międzynarodowych	Ćwiczenia	20	1
Fundusze strukturalne UE	Projekt	20	1
Analiza sytuacji w gospodarce światowej	Projekt	25	1
Język obcy pierwszy	Laboratorium	30	2

cz. 5			
Język obcy drugi cz. 3	Laboratorium	30	2
Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne	Warsztat	15	1
Praktyka zawodowa cz. 1	Praktyka zawodowa	250	10
Język obcy drugi cz. 4	Laboratorium	30	2
Praktyka zawodowa cz. 2	Praktyka zawodowa	470	20
Projekt własnego przedsięwzięcia	Projekt	15	1
Protokół dyplomatyczny w praktyce	Ćwiczenia	15	1
Wizerunek instytucji (precedencja, wizyty)	Ćwiczenia	15	1
Specjalność 1.: Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna			
Współpraca transgraniczna i handel zagraniczny	Ćwiczenia	30	3
Zarządzanie projektami współpracy transgranicznej	Projekt	40	3
Zarządzanie granicą państwa	Ćwiczenia	30	3
System gospodarczy UE	Ćwiczenia	30	3
Internacjonalizacja przedsiębiorstw	Projekt	30	3
Logistyka w biznesie międzynarodowym	Ćwiczenia	30	3
Rynki i finanse międzynarodowe	Ćwiczenia	15	2
Negocjacje międzynarodowe	Warsztat	30	2
Specjalność 2.: Zarządzanie procesami migracyjnymi			
Instytucje i organy odpowiedzialne za politykę migracyjną i	Ćwiczenia	20	2

azylową w Polsce			
Status cudzoziemca w RP	Ćwiczenia	20	2
Migracja zarobkowa w Polsce	Projekt	15	2
Proces tworzenia programów integracyjnych cz. 1	Projekt	40	3
Instytucje i organy ochrony zewnętrznej granicy UE	Ćwiczenia	20	2
Sposoby nabycia obywatelstwa RP	Projekt	15	2
Integracja cudzoziemców w UE	Ćwiczenia	20	2
Fundusze pomocowe	Projekt	30	3
Proces tworzenia programów integracyjnych cz. 2	Projekt	30	3
	Razem:	W przypadku wyboru specjalności nr 1: 1780 W przypadku wyboru specjalności nr 2: 1755	W przypadku wyboru specjalności nr 1: 112 W przypadku wyboru specjalności nr 2: 111

STUDIA NIESTACJONARNE			
Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Język obcy pierwszy cz. 1	Laboratorium	30	2
Organizacje międzynarodowe	Ćwiczenia	10	2
Geografia polityczna świata	Ćwiczenia	10	2
Współczesne systemy polityczne	Ćwiczenia	10	2
Rola konstytucji w systemie prawnym	Ćwiczenia	10	1
Wprowadzenie do postępowania administracyjnego	Ćwiczenia	10	1
Język obcy pierwszy cz. 2	Laboratorium	30	2

Makroekonomia	Ćwiczenia	10	2
Międzynarodowe stosunki polityczne	Ćwiczenia	10	2
Międzynarodowe stosunki gospodarcze	Ćwiczenia	10	2
Planowanie scenariuszowe w stosunkach międzynarodowych	Ćwiczenia	10	1
Międzynarodowe stosunki kulturalne	Projekt	10	2
Komunikacja międzykulturowa	Ćwiczenia	10	2
Procesy migracyjne we współczesnym świecie	Projekt	10	2
Pomoc humanitarna i rozwojowa	Ćwiczenia	10	1
Międzynarodowy marketing terytorialny	Projekt	10	2
Religie we współczesnym świecie	Ćwiczenia	10	1
Język obcy pierwszy cz. 3	Laboratorium	30	2
Język obcy drugi cz. 1	Laboratorium	30	2
Prawo międzynarodowe publiczne	Ćwiczenia	10	2
Międzynarodowa ochrona praw człowieka	Projekt	10	1
Język obcy pierwszy cz. 4	Laboratorium	30	2
Język obcy drugi cz. 2	Laboratorium	30	2
Integracja europejska i prawo UE	Ćwiczenia	10	2
Instytucje Unii Europejskiej	Ćwiczenia	10	1
Polityka zagraniczna RP	Ćwiczenia	10	1

Dyplomacja i protokół dyplomatyczny	Projekt	10	1
Wypowiedzi publiczne	Warsztat	10	1
Procesy globalizacyjne we współczesnym świecie	Ćwiczenia	10	1
Regiony i samorzady w stosunkach międzynarodowych	Ćwiczenia	10	1
Fundusze strukturalne UE	Projekt	10	1
Analiza sytuacji w gospodarce światowej	Projekt	10	1
Język obcy pierwszy cz. 5	Laboratorium	30	2
Język obcy drugi cz. 3	Laboratorium	30	2
Edukacja obywatelska i bezpieczeństwo publiczne	Warsztat	10	1
Praktyka zawodowa cz. 1	Praktyka zawodowa	250	10
Język obcy drugi cz. 4	Laboratorium	15	2
Praktyka zawodowa cz. 2	Praktyka zawodowa	470	20
Projekt własnego przedsięwzięcia	Projekt	10	1
Protokół dyplomatyczny w praktyce	Ćwiczenia	10	1
Wizerunek instytucji (precedencja, wizyty)	Ćwiczenia	9	1
Specjalność 1.: Biznes międzynarodowy i współpraca transgraniczna			
Współpraca transgraniczna i handel zagraniczny	Ćwiczenia	15	3
Zarządzanie projektami	Projekt	15	3

współpracy transgranicznej			
Zarządzanie granicą państwa	Ćwiczenia	15	3
System gospodarczy UE	Ćwiczenia	15	3
Internacjonalizacja przedsiębiorstw	Projekt	15	3
Logistyka w biznesie międzynarodowym	Ćwiczenia	10	3
Rynki i finanse międzynarodowe	Ćwiczenia	10	2
Negocjacje międzynarodowe	Warsztat	15	2
Specjalność 2.: Zarządzanie procesami migracyjnymi			
Instytucje i organy odpowiedzialne za politykę migracyjną i azylową w Polsce	Ćwiczenia	10	2
Status cudzoziemca w RP	Ćwiczenia	10	2
Migracja zarobkowa w Polsce	Projekt	10	2
Proces tworzenia programów integracyjnych cz. 1	Projekt	15	3
Instytucje i organy ochrony zewnętrznej granicy UE	Ćwiczenia	10	2
Sposoby nabycia obywatelstwa RP	Projekt	10	2
Integracja cudzoziemców w UE	Ćwiczenia	10	2
Fundusze pomocowe	Projekt	15	3
Proces tworzenia programów integracyjnych cz. 2	Projekt	15	3
Razem:		W przypadku wyboru specjalności nr 1: 1399 W przypadku wyboru specjalności nr 2: 1379	W przypadku wyboru specjalności nr 1: 112 W przypadku wyboru specjalności nr 2: 111

Tabela 5. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁹

STUDIA STACJONARNE					
Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Ekonomia	Wykład	I	Stacjonarne	Polski z elementami języka angielskiego	21 (20)
Wstęp do nauki o państwie i polityce	Ćwiczenia	I	Stacjonarne	Polski z elementami języka rosyjskiego	21 (20)
Podstawy psychologii	Wykład	II	Stacjonarne	Angielski	21 (20)
Filozofia z etyką	Wykład	II	Stacjonarne	Angielski	21 (20)
Międzynarodowe stosunki gospodarcze	Wykład	II	Stacjonarne	Polski z elementami języka angielskiego	21 (20)
Komunikacja międzykulturowa	Ćwiczenia	II	Stacjonarne	Polski z elementami języka rosyjskiego	21 (20)
Unia gospodarcza i walutowa w ramach UE	Wykład	IV	Stacjonarne	Angielski	17 (17)

Niniejszy raport podlega opublikowaniu na stronie internetowej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (<https://wsipa.pl/uczelnia/jakosc-ksztalcenia/>).

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.